Bundel van de Raadsplein besluitvormend van 21 september 2015

Agenda documenten

Korte terugblik Raadsplein Besluitvorming 21-09-2015

1 Mededelingen

Inspraaktekst Marieke van Bolderen - aanstelling stadsdichter

2015-09-21 Getekende presentielijst raad

2 Vaststelling agenda

2-1 Agenderingsverzoek GroenLinks - Afvoeren onderwerp Port of Zwolle

3 Bekrachtiging geheimhouding

4 Mondelinge vragen te stellen door raadsleden

4-1 MV GL- Bomenkap voormalige kwekerij Ceintuurbaan

5 Ingekomen stukken

2015-09-21 Lijst ingekomen stukken

2015-09-21 Raadsbesluit lijst ingekomen stukken

5.A Informatienota's voor de raad / ter kennisname

5.a.1Reactie GBLT op zienswijze

Informatienota Reactie GBLT op zienswijze

Zienswijze begroting

Brief GBLT- indienen zienswijze begrotingswijziging

5.a.2Beantwoording open brief GroenLinks inzake Primark

Informatienota beantwoording open brief GroenLinks aan het college betreffende Primark

Open brief aan college

5.a.3Beantwoording motie M4 nieuwe economie

Informatienota Beantwoording motie M4 nieuwe economie

Motie ‘Nieuwe economie’ M4

5.B1 Diversen / ter kennisgeving aannemen / Lijst ingekomen stukken

1. Het Oversticht- Jaarverslag 2014 Welstands- monumentencommissie

4. B. Dijk- WHO Houtrook veroorzaakt longkanker

5. R. Robben- petitie Stop liberalisering

5.B2 Diversen / ter afdoening in handen stellen van het College

5.B3 Diversen / ter advies in handen stellen van het College

5.C Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen

5.c.1Beantwoording artikel 45 vragen CDA inzake Primark en koopzondag

Informatienota beantwoording artikel 45 vragen CDA inzake Primark en koopzondag

5.c.2Beantwoording Artikel 45 vragen D66, architectenselecties en goed opdrachtgeverschap

Informatienota beantwoording art 45 vragen D66 - architectenselectie en goed opdrachtgeverschap

5.c.3Beantwoording Artikel 45 vragen VVD misgelopen subsidie Kornwerderzandsluizen

Informatienota beantwoording art 45 vragen VVD misgelopen subsidie Kornwerderzandsluizen

VVD - Misgelopen Subsidie Kornwerderzandsluizen

5.c.4Beantwoording artikel 45-vragen fractie ChristenUnie vermindering politie-inzet bij voetbal

Informatienota beantwoording artikel 45-vragen ChristenUnie - vermindering politie inzet bij voetbal

ChristenUnie - vermindering politie inzet bij voetbal

6 A-onderwerpen

7 Oprichting havenbedrijf “Port of Zwolle”

Beslisnota Oprichting havenbedrijf “Port of Zwolle”

Bijlage 1 Akte van oprichting Port of Zwolle Cooperatie U.A.

Bijlage 2 Samenwerkingsovereenkomst

Bijlage 3 sheets Aanleiding en achtergrond

Bijlage 4 Governance

Bijlage 5 Planning en Control matrix

Bijlage 6 Op weg naar een gezamenlijk havenbedrijf

2015-09-21 Raadsbesluit Oprichting havenbedrijf Port of Zwolle

8 Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle

Beslisnota Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle

2015-09-21 Raadsbesluit Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle

9 Toekomstig systeem brug- en sluisbediening Kop van Overijssel/regio ZKM

Beslisnota Toekomstig systeem brug- en sluisbediening Kop van Overijssel-regio ZKM

“Vergezicht robuuste bediening vaarwegen Overijssel”, Ecorys maart 2015

2015-09-21 Raadsbesluit Toekomstig systeem brug en sluisbediening Kop van Overijssel regio ZKM

10 Werkzaamheden Celecomplex

Beslisnota Werkzaamheden Celecomplex

Inspraaktekst Dhr J Koekkoek - Celecomplex

Korte terugblik debatronde 31-08-2015- Werkzaamheden Celecomplex

2015-09-21 Raadsbesluit werkzaamheden Celecomplex

11 Herinrichting Voorstraat

Beslisnota Herinrichting Voorstraat

Bijlage 1 Ontwerp Herinrichting Voorstraat

Bijlage 2 Brief ondernemers Voorstraat

Korte terugblik debatronde 31-08-2015- Herinrichting Voorstraat

2015-09-21 Raadsbesluit Herinrichting Voorstraat

12 Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt

Beslisnota Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt

Korte terugblik debatronde 31-08-2015- Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt

2015-09-21 AM 12-1 Inzet op cooperatieve gedachte samenwerking

2015-09-21 M12-2 Geen onomkeerbare ingrepen bij Wezo

2015-09-21 M12-3 Zekerheid over Beschut werken

2015-09-21 M12-4 Onderzoek naar eigen werkbedrijf

2015-09-21 Raadsbesluti Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt

13 Visie op dienstverlening aan inwoners en ondernemers

Beslisnota Visie op dienstverlening 2015

Visie op dienstverlening aan inwoners en ondernemers 2015 gastvrij en op maat

Korte terugblik debatronde 07-09-2015- Visie op dienstverlening aan inwoners en ondernemers

Toezegging burgemeester Bezorgen documenten- digitaal archiefbeheer

2015-09-21 Raadsbesluit Visie op dienstverlening aan inwoners en ondernemers

14 Behandelvoorstel initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw

Beslisnota behandelvoorstel initiatiefvoorstel SP Gemeentelijke woningbouw

Initiatiefvoorstel SP - voor gemeentelijke woningbouw

2015-09-21 Raadsbesluit Behandelvoorstel initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw

15 Aanpassing eerste verdieping Cultuurhuis

Beslisnota Aanpassing eerste verdieping Cultuurhuis

2015-09-21 Raadsbesluit Aanpassing eerste verdieping Cultuurhuis

16 Moties Vreemd aan de orde van de dag

2015-09-21 M16-1 Einde half loon voor heel werk

2015-09-21 M16-2 0 procent huurverhoging

2015-09-21 M16-3 Halvering wachtlijsten

2015-09-21 M16-4 Urgentieregeling

2015-09-21 M16-5 Verkoop woningen onder kwaliteitskortingsgrens

2015-09-21 M16-6 Woning eraf, extra woning erbij

17 Sluiting

korte terugblik

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Vergadering d.d.	21 september 2015
Locatie	Raadzaal
Aanvang	19.30
Eindtijd	20.15
Voorzitter	Drs. H.J. Meijer
Griffier/secretaris	Drs. A.B.M. ten Have

Aanwezige leden	Yildirim, C., Meijerink, E.G., Slijkhuis, J.A., Wolthof, P.A.L., Ben Ali Ahlaq, Y., Mussche, F., Vegte - Poot, A. van der , Wijnen, J.C.G., Kooij, G.A. van der, Campen, A.A.H. van, Compagner, J. , Veen, M.G. van der , Vilsteren, H.T.M. van , Rots, D.G. , Willigen, M.W.J. van , Mulder, R. , Looijenga, J., Elshof-Rook, G.J., Vries, J. de , Bos, J.A., Boer, J.W. de, Paauw, S.N.C., Bruggen, K.T. van, Schippers, H., Oldengarm, H.S., Dam, O.J. van, Geerling, B.J., Rijke, P.A.C.J.M.J., Harten, M.A.R. van, Dogger, W., Sluijer, B. , Cetin, O., Michies, B.F.M., Willegers, J., Baal, K. van
Afwezige leden	Drost, S.N., Futselaar, F.W., Moshaver, B., Jurgens, B.

1. <u>Mededelingen</u>
   De leden Jurgens, Moshaver, Futselaar en Drost zijn verhinderd.
2. <u>Vaststelling agenda</u>
   De fractie van GroenLinks verzoekt om het voorstel Port of Zwolle van de agenda af te voeren en eerst te bespreken in een informatieronde.
   Voor dit verzoek stemmen de fracties van GroenLinks, CDA, Swollwacht en SP, de overige fracties stemmen tegen. Het verzoek is afgewezen, hetgeen betekent dat het voorstel op de agenda gehandhaafd blijft.
   Voor het overige wordt met de voorgestelde agenda ingestemd.
3. <u>Bekrachtiging geheimhouding</u>
   Er zijn geen voorstellen voor bekrachtiging geheimhouding.
4. <u>Mondelinge vragen te stellen door raadsleden</u>
   Allereerst wordt ingesproken door mevrouw Beumer namens bewoners van de Oude Almeloseweg, de woonbootbewoners en bewoners van de nieuwe woonwijk Wipstrikkerallee.
   Mevrouw Beumer merkt op dat betrokken bewoners boos, verontwaardigd en verdrietig zijn over de gang van zaken. Zonde van de gekapte bomen en laat in ieder geval de rest staan. Er loopt een rechtsgang bij de voorzieningenrechter, waarvan binnenkort een uitspraak wordt verwacht. Daarnaast verzoekt zij de raad te kijken naar het instrument Bomenfonds, waarmee wellicht weer aanplant kan worden bewerkstelligd.
   Vervolgens worden vragen gesteld over deze zaak door de fractie van GroenLinks. Wethouder Van As antwoordt dat in april de gemeente telefonisch is benaderd. Er is toen geen belletje gaan rinkelen. Geconstateerd is dat er in dit geval geen kapvergunning nodig is. De projectontwikkelaar heeft niet erg handig gemanouvreerd en gecommuniceerd, maar

stond wel in zijn recht. Er heeft inmiddels overleg plaatsgevonden met zowel de projectontwikkelaar, de bewoners en ook met de provincie (in het kader van de Boswet). De wethouder heeft van de projectontwikkelaar begrepen dat er voldoende dagen pauze ingelast worden om in ieder geval de uitspraak van de Raad van State af te wachten. Deze uitspraak wordt eind deze week verwacht.
Het idee om, eventueel met behulp van een bomenfonds, de grond te verwerven en opnieuw in te planten, zal bekeken worden maar ligt niet zo eenvoudig. Wellicht past het in toekomstige ontwikkelingen, maar dat moet worden bezien. Van de twee plukjes bomen die nog resteren zijn alleen de eiken bij de stuw waardevol. Dat geldt niet voor de bomen langs de spoorlijn. Kijkend naar de groenstructuur merkt de wethouder op dat er op de betreffende lokatie in ieder geval geen hoge bomen of bos mogelijk is in verband met de aanwezigheid van hoogspanningsmasten.
Het ligt wel voor de hand, aldus de wethouder, om de toekomstige bestemming in de huidige sfeer (boomkwekerij) of in de groensfeer te houden. Woningbouw bijvoorbeeld ligt minder voor de hand. Daarvoor is in ieder geval een bestemmingsplanwijziging nodig.

5. Ingekomen stukken
   Er is een algemeen agenderingsverzoek van de fracties van PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, D66 en de VVD om het onderwerp toekomst Ambelt te agenderen voor een informatieronde.
   Dit verzoek wordt door alle fracties ondersteund.
   Voor het overige wordt de lijst ingekomen stukken, inclusief de voorgestelde wijze van afdoening, vastgesteld.
6. A-onderwerpen
7. Oprichting havenbedrijf “Port of Zwolle”
   Tegen dit voorstel stemt de fractie van GroenLinks, de overige fracties stemmen voor.
   Het voorstel is aangenomen.
8. Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle
   Met algemene stemmen aangenomen.
9. Toekomstig systeem brug- en sluisbediening Kop van Overijssel/regio ZKM
   Met algemene stemmen aangenomen.
10. Werkzaamheden Celecomplex
    De motie van de ChristenUnie en Swollwacht wordt ingetrokken.
    Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.
11. Herinrichting Voorstraat
    Met algemene stemmen aangenomen.
12. Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt
    - Amendement 12-1 van CDA en D66, waarbij beslispunt wordt gewijzigd in:
    In te stemmen met de idee dat samenwerking tussen betrokken partijen noodzakelijk is om te komen tot een inclusieve arbeidsmarkt.
    De fracties van D66, GroenLinks, SP, Swollwacht en CDA stemmen voor het amendement, de overige fracties stemmen tegen. Het amendement is verworpen.
    - Motie 12-2 van SP, GroenLinks en Swollwacht, waarbij de Zwolse raad uitspreekt dat er op weg naar de totstandkoming van een inclusieve arbeidsmarkt geen onomkeerbare beslissingen worden genomen die de beschikbare kennis, expertise en (fysieke) mogelijkheden van en bij de Wezo aan kunnen tasten, zonder dat de gemeenteraad zich daarover heeft kunnen uitspreken.
    Voor deze motie stemmen de fracties van CDA, Swollwacht, GroenLinks, SP en fractie Cetin, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.
    - Motie 12-3 van GroenLinks, SP en Swollwacht, waarbij het college wordt opgeroepen om bij de verdere uitwerking van het inclusief werken de volgende randvoorwaarden te

hanteren: -voldoende, adequaat, gevoelsmatig veilig aanbod van plaatsen voor beschut werken. -beschut werken niet verder op afstand van de gemeente te plaatsen. -niet verdergaand te privatiseren. -voldoende fysieke ruimte voor beschut werken.
Voor deze motie stemmen de fracties van CDA, Swollwacht, GroenLinks en SP, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.
- Motie 12-4 van GroenLinks, SP en Swollwacht, waarbij het college wordt verzocht het scenario 'eigen werkbedrijf' op korte termijn alsnog te laten onderzoeken, door te rekenen en uit te werken en dit te presenteren aan de gemeenteraad.
Voor deze motie stemmen de fracties van GroenLinks, CDA, Swollwacht en SP, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.
vervolgens stemmen de fracties van CDA, GroenLinks, Swollwacht en SP tegen het voorstel, de overige fracties stemmen voor. Het voorstel is aangenomen.

13. Visie op dienstverlening aan inwoners en ondernemers
Met algemene stemmen aangenomen.

14. Behandelvoorstel initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw
Met algemene stemmen aangenomen.

15. Aanpassing eerste verdieping Cultuurhuis
Met algemene stemmen aangenomen.

16. Moties Vreemd aan de orde van de dag
- Ingesproken wordt door de heer Zandvliet namens Young United. Hij vraagt aandacht voor de strijd van Young United tegen het afschaffen van het jeugdloon.
- Motie 16-1, waarbij de raad: haar steun uitspreekt voor de strijd van Young United, de regering en de Staten-Generaal oproept zo spoedig mogelijk een einde te maken aan het jeugdloon vanaf 18 jaar en jongeren van 18 tot 23 jaar recht te geven op het reguliere wettelijk minimumloon, het college opdraagt jongeren die werken voor de gemeente minimumloon i.p.v. jeugdloon te betalen en de financiële gevolgen hiervan te verwerken in de begroting 2016.
Wethouder Brink meldt dat de gemeente al geen jeugdloon meer uitbetaalt aan jonge medewerkers tot 23 jaar. Wellicht geldt dat nog wel voor vakantiewerkers. Dat gaat hij nog na en komt er bij de begroting 2016 op terug.
De fracties van de VVD, CDA en ChristenUnie stemmen tegen de motie, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.
De fractie van de PvdA meldt vervolgens dat zij de art 45-vragen over dit onderwerp intrekt.
- Motie 16-2 van de SP en GroenLinks, waarbij het college wordt opgedragen bij de onderhandeling over de prestatieafspraken 2016-2019 de mogelijkheid de huren een jaar niet te verhogen, op zijn minst voor de laagste inkomens, serieus te bespreken en de raad over de uitkomsten van deze gesprekken te informeren bij de vaststelling van de prestatieafspraken begin 2016.
Tegen deze motie stemmen de fracties van de VVD, D66 en CDA, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.
- Motie 16-3 van de SP waarbij het college wordt opgedragen in de onderhandelingen over de prestatieafspraken 2016-2019 in te zetten op een halvering van de wachtlijst voor een sociale huurwoning en de raad hierover te informeren bij de vaststelling van de prestatieafspraken begin 2016.
De fracties van de SP, Swollwacht en GroenLinks stemmen voor deze motie, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.
- Motie 16-4 van de SP waarbij het college wordt opgedragen met de woningbouwcorporaties en de huurdersverenigingen te onderhandelen over het instellen van een urgentieregeling en de raad hier bij de vaststelling van de prestatieafspraken begin 2016 over te informeren.
Voor deze motie stemt de SP, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.
- Motie 16-5 van de SP en GroenLinks waarbij het college wordt opgedragen met de

woningbouwcorporaties en de huurdersverenigingen af te spreken zeer terughoudend om te gaan met de verkoop van sociale huurwoningen en specifiek in de prestatieafspraken 2016-2019 vast te leggen geen woningen onder de kwaliteitskortingsgrens te verkopen. Een uitzondering te maken voor verkoop van woningen tussen de corporaties onderling indien deze voor de sociale voorraad behouden blijven. De raad hierover te informeren bij de vaststelling van de prestatieafspraken begin 2016.
Voor deze motie stemmen de fracties van GroenLinks, SP en Swollwacht, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.
- Motie 16-6 van de SP en GroenLinks waarbij het college wordt opgedragen in overleg met de woningbouwcorporaties en huurdersverenigingen in te zetten op de afspraak dat bij iedere onttrekking aan de voorraad deze gecompenseerd dient te worden door het toevoegen van een extra woning. Een uitzondering te maken voor verkoop tussen de corporaties onderling, indien deze dan wel voor de sociale voorraad behouden blijft en de raad hierover te informeren bij de vaststelling van de prestatieafspraken begin 2016.
De fracties van GroenLinks, SP, Swollwacht en ChristenUnie stemmen voor deze motie, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.

17. Sluiting

Aan het einde van de vergadering stelt de voorzitter van de Partij voor de Cultuur, de heer Van Hese, de door zijn partij dictatoriaal aangestelde stadsdichter voor. Dit is mevrouw Marieke van Bolderen, die na een introductie, haar eerste stadsgedicht voordraagt.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.00 uur.

INTRODUCTIE/ACHTERGROND

Ik heb vijf jaar gewerkt in dienst van de democratie. Als communicatiemedewerker van de Provinciale Staten van Overijssel heb ik de politiek en de volksvertegenwoordigers een lange periode van heel dichtbij meegemaakt. Ik heb daardoor ongelofelijk veel respect gekregen voor mensen die het ambt van volksvertegenwoordiger willen bekleden. Het werk van een volksvertegenwoordiger is namelijk niet leuk, heb ik ontdekt. Je moet over alles altijd iets vinden, je moet uiteindelijk altijd op die knop drukken, voor of tegen. Terwijl – daar kwam ik achter gedurende die vijf jaar - volksvertegenwoordigers gewone mensen zijn voor wie de keuze, voor of tegen, soms heel lastig is. Maar erger nog, je moet als volksvertegenwoordiger over ALLES wat vinden. Terwijl je je verkiesbaar stelt, met een specifieke agenda. Je hebt een aantal speerpunten, dossiers die jij belangrijk vindt, waar jij je voor wilt inzetten, dat zijn er misschien een stuk of…. Vijf…. Hooguit…
En dan zit je in de raad, en dan moet je over ALLES iets vinden, over alles een keuze maken. Ook de zaken die je niet interessant vindt, waar je geen mening over hebt, die je gestolen kunnen worden. Dat is niet gemakkelijk.
Daarnaast is wel altijd alles de schuld van 'de gemeente' 'de politiek' en moet je je alles maar laten zeggen. Ben je vrijwel vogelvrij, want iedereen vindt iets, de tegenstanders brullen om het hardst, je bent altijd een uitvreter, een zakkenvuller, een…. Vult u het zelf maar in.

En toch zit u hier. Heeft u voor dit ambt gekozen.
Ik neem mijn hoed voor u af, want – ondanks mijn dictatoriale aanstelling- geloof ik in democratie, als voorwaarde voor onze vrede, die toch al zo verschrikkelijk broos is. Om met Wilmink te spreken 'er is geen alternatief voor de democratie'. U levert daar een bijdrage aan, dat verdient mijn respect al zou ik nooit met u willen ruilen. De reden dat ik me nu heb aangesloten bij de Partij voor Cultuur is niet in de minste plaats omdat de Partij voor Cultuur de grootste 'onverkiesbare' partij van Nederland is…

Ik ga u volgen, de komende periode. Ik zal soms over u schrijven. Ik zal het soms vast ook niet met u eens zijn, dan zal ik dat laten weten. Dat is de taak die ik mijzelf als dichter heb opgelegd, als poëet van de stad. Maar weet dat respect voor u en voor wat u doet voor onze stad, aan de basis ligt. Dit gedicht is voor u.

Volksvertegenwoordigers

Ik ben vrij om niet te kiezen,
waar de sociale huurwoningen moeten staan.
Of hoe de Voorstraat moet gaan lopen
en of je op zondag naar de supermarkt mag gaan.
Of het wel verantwoord is,
dat het Celecomplex nog staat.
Ik hoef het allemaal niet te weten,
want ik gaf een ander dat mandaat.

Ik ben vrij en niet betrokken
bij hoe het land wordt ingedeeld.
Zolang mijn achtertuin gevrijwaard blijft,
wil ik niet weten wat er speelt.

En ik hoef ook niet te bepalen,
waar er wordt bezuinigd en hoeveel.
Ik hoef geen brandbrieven te lezen,
van het Oversticht of het plaatselijk toneel.

Ik ben vrij om wel te klagen
dat het allemaal niet deugt.
Heb het recht op duizend vragen
en nooit is het mijn schuld.
Ik hoef geen compromissen te sluiten
met vitale coalities vol venijn.
Mijn mening mag ik vrijuit uiten,
zonder politiek correct te zijn.

En eens in de vier jaar beraad ik me,
op wat de politiek heeft aangericht.
Dan kleur ik anoniem een rondje rood
en vervul daarmee mijn burgerplicht.
De ander mag de brug gaan slaan
tussen politiek en werkelijkheid
En ik blijf feestend langs de zijlijn staan
en vier weer vier jaar vrije tijd

Marieke van Bolderen
Stadsdichter van Zwolle

PRESENTIELIJST van de Raad

Vergadering d.d. 21 september 2015

	Naam	Handtekening
1	Baal, dhr. K.F. van	
2	Ben Ali Ahlaq, dhr. Y.	
3	Boer, dhr. J.W. de	
4	Bos, dhr. J.A.	
5	Bruggen, mw. K.T. van	
6	Campen, dhr. A.A.H. van	
7	Cetin, dhr. O.	
8	Compagner, mw. J.	
9	Dam, dhr. O.J. van	
10	Dogger, dhr. W.	
11	Drost, mw. S.N.	
12	Elshof-Rook, mw. G.J	
13	Futselaar, dhr. F.W	Afwezig
14	Geerling, dhr. B.J.	
15	Harten, dhr. M.A.R. van	
16	Jurgens, mw. B.	Afwezig
17	Kooij, dhr. G.A. van der	
18	Looijenga, dhr. J.	
19	Meijerink, mw. E.G.	
20	Michies-de Roos, mw. B.F.M.	
21	Moshaver, dhr. B.	Afwezig
22	Mulder, dhr. R.	
23	Mussche, dhr. F.	
24	Oldengarm, dhr. H.S.	
25	Paauw, mw. S.N.C.	
26	Rijke, dhr. P.	
27	Rots, mw. D.G.	
28	Schippers, dhr. H.	
29	Slijkhuis, dhr. J.A.	
30	Sluijer, dhr. A	
31	Veen, dhr. M.G. van der	
32	Vegte-Poot, mw. A. van der	
33	Vilsteren, dhr. H.T.M. van	
34	Vries, dhr. J. de	
35	Wijnen, dhr. J.C.G.	
36	Willegers, dhr. J.J.A.	
37	Willigen, dhr. M.W.J. van	
38	Wolthof, mw. P.A.L.	
39	Yildirim, dhr. C.	
	Wethouders	
1.	Anker, dhr. E.W.	
2.	As, dhr. F.M. van	
3.	Brink, dhr. J.E.	
4.	Heer, dhr. R.E. de	
5.	Vedelaar, mw. N.	

voorstellen

Zwolle

Algemeen Agendaverzoek

Datum Raadsplein Besluitvormingsronde:	21 september 2015m.
Indienende fractie:	GroenLinks Zwolle
Naam woordvoerder:	M. van Harten
Verzoekt agendering van het onderwerp:	Oprichting havenbedrijf “Port of Zwolle”
Verzoekt bespreking in de:	☒Informatieronde ☐Debatronde
Aanleiding tot agendaverzoek:	**Er is nog veel onduidelijkheid over risico's, de positie van de raden, en verdere verdeling van verantwoordelijkheden .**
Beoogd effect van agendering:	**Meer duidelijkheid alvorens besluiten worden genomen.**
Voor de informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd:	**Bestuurlijk en ambtelijke betrokkenen, te overwegen valt een bijeenkomst samen met de andere betrokken raden.**
De debatvraag voor de Debatronde luidt als volgt:	

GROENLINKS

Mondelinge vragen

Aan: College van B&W
Van: GroenLinks Zwolle, Eildert Noorda & Patrick Rijke
Datum: 21 september 2015
Onderwerp:

Massale bomenkap

Geacht College,

Omwonenden van de voormalige boomkwekerij aan de Ceintuurbaan zijn kortgeleden onaangenaam verrast door ingrijpende rooiwerkzaamheden in opdracht van een vastgoedbeheerorganisatie (Propertize, voorheen: 'SNS Property Finance'). Hoewel de gemeente op de hoogte was van dit voornemen, is geen belletje gaan rinkelen dat deze ingreep flinke gevolgen zou gaan hebben voor het woongenot van inwoners in de buurt: zij ervaren nu bijvoorbeeld aanzienlijk meer geluidshinder. Bovendien is in onze stad in één klap enkele duizenden bomen armer geworden.

Vragen
De fractie van GroenLinks heeft daarom de volgende vragen.

1. Welke afweging heeft de gemeente gemaakt toen het voornemen tot de massale bomenkap werd gemeld?
2. Hoe beoordeelt het college die afweging nu duidelijk is wat de gevolgen zijn van deze gang van zaken?
3. Wat doet de gemeente om alsnog recht te doen aan de belangen van de omwonenden bij de omgang met de voormalige boomkwekerij? (Er is nu immers een 'adempauze' tot woensdag.)
4. Wat gaat u doen om een betere balans te vinden tussen de belangen van commerciële partijen met groenbezit en de belangen van de inwoners van Zwolle, die welvaren bij een optimaal groene leefomgeving?

Namens de fractie van GroenLinks,

Eildert Noorda,
Patrick Rijke

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 21-09-2015

Aan de raad,
Wij delen u mede, dat de volgende stukken zijn binnengekomen:

Nr.	Onderwerp en voorgestelde behandeling	B&W datum
A	**Informatienota's voor de raad / ter kennisname**	
1.	Reactie GBLT op zienswijze	01-09-2015
2.	Beantwoording open brief GroenLinks aan het college betreffende Primark	01-09-2015
3.	Beantwoording motie M4 nieuwe economie	08-09-2015
B1	**Diversen / ter kennisgeving aannemen**	
1.	Het Oversticht- Jaarverslag 2014 Welstands- monumentencommissie	27-08-2015
2.	NIET OPENBAAR- brief Heroverweging Nijkerkenbolwerk	
3.	Twee bezorgde moeders- lieve grote en kleine kinderen	03-09-2015
4.	B. Dijk- WHO "Houtrook veroorzaakt longkanker"	04-09-2015
5.	R. Robben- petitie stop liberalisering	
B2	**Diversen / ter afdoening in handen stellen van het college**	
1.	/	
B3	**Diversen / ter advies in handen stellen van het college**	
1.	/	

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21-09-2015

de voorzitter, H.J. Meijer

de griffier, A.B.M. ten Have

Nr.	Onderwerp	B&W datum
C	**Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen**	
1.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie CDA – Primark en koopzondag	01-09-2015
2.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie D66 - Architectenselecties en goed opdrachtgeverschap	01-09-2015
3.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie VVD - Misgelopen subsidie Kornwerderzandsluizen	01-09-2015
4.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie ChristenUnie - Vermindering politie inzet bij voetbal	08-09-2015

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 21-09-2015

Aan de raad,
Wij delen u mede, dat de volgende stukken zijn binnengekomen:

Nr.	Onderwerp en voorgestelde behandeling	B&W datum
A	**Informatienota's voor de raad / ter kennisname**	
1.	Reactie GBLT op zienswijze	01-09-2015
2.	Beantwoording open brief GroenLinks aan het college betreffende Primark	01-09-2015
3.	Beantwoording motie M4 nieuwe economie	08-09-2015
B1	**Diversen / ter kennisgeving aannemen**	
1.	Het Oversticht- Jaarverslag 2014 Welstands- monumentencommissie	27-08-2015
2.	NIET OPENBAAR- brief Heroverweging Nijkerkenbolwerk	
3.	Twee bezorgde moeders- lieve grote en kleine kinderen	03-09-2015
4.	B. Dijk- WHO "Houtrook veroorzaakt longkanker"	04-09-2015
5.	R. Robben- petitie stop liberalisering	
B2	**Diversen / ter afdoening in handen stellen van het college**	
1.	/	
B3	**Diversen / ter advies in handen stellen van het college**	
1.	/	

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21-09-2015

de voorzitter, H.J. Meijer

de griffier, A.B.M. ten Have

Nr.	Onderwerp	B&W datum
C	**Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen**	
1.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie CDA – Primark en koopzondag	01-09-2015
2.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie D66 - Architectenselecties en goed opdrachtgeverschap	01-09-2015
3.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie VVD - Misgelopen subsidie Kornwerderzandsluizen	01-09-2015
4.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie ChristenUnie - Vermindering politie inzet bij voetbal	08-09-2015

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Reactie GBLT op zienswijze
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Pierik, MA (Mark) 2163
eenheid/afdeling	Concernstaf PUA

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de reactie van GBLT op uw zienswijze doormiddel van bijgevoegde informatienota

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 18 augustus 2015

Onderwerp	Reactie GBLT op zienswijze
Versienummer	

Portefeuillehouder Jan Brink

Informant M.A. Pierik / Paul Schoorlemmer
Eenheid/Afdeling Publiekszaken/PU
Telefoon 038 498 2163
Email M.Pierik@zwolle.nl

Bijlagen 1 zienswijze begroting

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De reactie van GBLT op de door de raad van de gemeente Zwolle ingediende zienswijze op de begroting 2016.

Datum 18 augustus 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In de informatienota aan de raad van 15 juni 2015 hebben wij u geïnformeerd over de jaarstukken 2014, begroting en meerjarenbegroting 2016-2019 en de bestuursrapportage 2015 eerste kwartaal van GBLT. Bij de jaarrekening 2014 hebben wij geen zienswijzen. De begroting 2016 hebben wij beoordeeld mede bezien in het licht van de bestuursrapportage 2015 eerste kwartaal en daarover zienswijzen ingediend. GBLT heeft hierop gereageerd. In de kernboodschap gaan we in op de reactie Van GBLT op de ingediende zienswijze door de raad van de gemeente Zwolle op de begroting 2016.

Kernboodschap
GBLT gaat in op de verschillende onderdelen van de door de raad ingediende zienswijze.

GBLT geeft nogmaals aan dat zij onze zorgen begrijpen maar dat met de gevraagde middelen aangetoond kan worden dat de waardering, heffing en inning volledig en juist plaatsvindt en dat het contact met de belastingbetalers van een goed kwalitatief niveau is. De samenwerking met GBLT is juist gericht op het behalen van deze uitgangspunten.
In de reactie van GBLT op de zienswijze wordt bevestigd, dat wanneer de uitvoering van de WOZ bij de gemeente was gecontinueerd, dan zou de gemeente ook geconfronteerd worden met extra uitgaven. Het betreft de No Cure No Pay (NCNP) en de verplichte aansluiting op de basisregistraties.

GBLT stemt in om gezamenlijk met Zwolle een analyse uit te voeren hoe de organisatie was toegerust op het moment van de integratie. Deze analyse wordt in september uitgevoerd.

Ons verzoek om de gemeentelijke bijdrage over meerdere jaren te spreiden is niet overgenomen. Belangrijke reden hiervoor is dat, zeker voor het onderdeel WOZ haast is geboden en de meeste uitgaven in 2015 plaats zullen vinden.
GBLT zal voorzien in adequate monitoring van de besteding en de deelnemers informeren bij elke reguliere bestuurlijke rapportage, zodat de bijsturing zichtbaar wordt.

Het tijdig aanbieden van jaarrekening, begroting en eventuele begrotingswijzigingen aan u als raad zal GBLT borgen in haar P&C cyclus.

Consequenties
n.v.t

Communicatie

Vervolg
In september vindt er een gezamenlijke analyse plaats hoe de organisatie van GBLT was toegerust en hoe daarop is bijgestuurd en welke veronderstellingen die bij de besluitvorming een rol hebben gespeeld anders ingeschat hadden moeten worden. Op basis van de uitkomsten van deze analyse

Datum 18 augustus 2015

kunt u een debat in de raad voeren. De reactie van GBLT op uw zienswijze zal bij deze analyse betrokken worden.

Openbaarheid

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Reactie GBLT op zienswijze

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 01-09-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

post_7-8-2015

CS

GBLT gemeente- en waterschapsbelastingen

147798

Postbus 1098
8001 BB Zwolle
www.gblt.nl

Gemeente Zwolle
Het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

B -post

DOCUMENT REGISTRATIE
07 AUG 2015

DATUM	ONDERWERP	ONS KENMERK	BIJLAGEN
19 juli 2015	Zienswijze begroting		

Geacht college,

Uw zienswijze op onze begroting 2016 is voorbesproken in de vergadering van ons dagelijks bestuur van 3 juli jl. en besproken in onze vergadering van 8 juli 2015.
Wij beantwoorden uw zienswijze met inachtneming van de begrotingswijziging die via de eerste bestuursrapportage 2015 van GBLT werd doorgevoerd.

Wij begrijpen uw zorgen over de kwaliteit van de uitvoering van de aan ons opgedragen belastingtaak en het geld dat in 2015 extra door u en onze overige opdrachtgevers moet worden geïnvesteerd om de kwaliteit op orde te brengen. Dat maatregelen noodzakelijk zijn vindt ook de Waarderingskamer, die wij hebben betrokken bij onze opgave. Door de investeringen kan aangetoond worden dat de waardering, de heffing en de inning volledig en juist plaatsvindt en dat het contact met de belastingbetalers van een goed kwalitatief niveau is. Dat is met die woorden vastgelegd als onze missie.
We zijn ons er terdege van bewust dat de investeringen die wij daarvoor in 2015 vragen, en die in mindere mate doorwerken in onze begroting 2016 en meerjarenraming 2017 - 2019, fors zijn en dat deze, door verhoging van de bijdragen, extra drukken op de begrotingen van u en onze overige opdrachtgevers.

Uit uw zienswijze lezen wij dat mogelijk de indruk is gewekt dat de extra kosten die GBLT in 2015 gaat maken voor een groot deel het gevolg zijn van onvoldoende voorbereiding op de toetreding van uw gemeente tot de gemeenschappelijke regeling. Dat nuanceren we graag.

Ten eerste. Door GBLT is geld gevraagd ten behoeve van het voldoen van de kosten van de zogenaamde 'No Cure No Pay' (NCNP) bezwaren. Een grote kostenpost die niet in uw begroting voor samenwerking en daardoor ook niet in de begroting van GBLT verwerkt waren. Dit is op zich logisch aangezien de betreffende wet pas in 2013 in werking is getreden. De effecten en het groeiende beroep op deze wet werden pas later zichtbaar.

Daarnaast is binnen het Programma gegevensbeheer en het Transitieplan WOZ een som geld gereserveerd voor het opwerken van data. Dit heeft geen betrekking op de voorbereidingen door uw gemeente, maar is noodzakelijk voor de verplichte aansluiting op de Landelijke Voorziening WOZ en overigens voor de verdere integratie van basisadministraties. Ook hiervoor geldt dat de begrotingen van de gemeente Zwolle en GBLT hierin niet voorzagen. Met de begrotingswijziging is deze omissie verholpen.
Zowel de kosten die betrekking hebben op de NCNP bezwaren als de kosten die betrekking hebben op de aansluiting op de landelijke voorziening WOZ zouden ook ten laste van uw gemeente zijn gekomen wanneer de gemeente niet was aangesloten bij GBLT.

post_7-8-2015

GBLT gemeente- en waterschapsbelastingen

U geeft aan dat u wilt analyseren hoe de huidige situatie is ontstaan en welke veronderstellingen, die bij de besluitvorming tot toetreding tot de gemeenschappelijke regeling, anders ingeschat hadden moeten worden. GBLT wordt uitgenodigd die analyse gezamenlijk met Zwolle uit te voeren. Het lijkt ons zinvol om ambtelijk te laten analyseren hoe de organisatie was toegerust op de integratie en hoe daarop is bijgestuurd; zinvol om daarvan te leren voor de toekomst. We stemmen in met een analyse door uw en onze ambtelijke staf.

Uw aanbeveling om de gemeentelijke bijdrage over meerdere jaren te spreiden wordt niet door ons gevolgd. De reden hiervoor is dat de deelnemers in overwegende mate hebben aangedrongen op een financiering ineens en afdoende. Ook overwegen we dat een splitsing van kosten over 2015 en 2016 bij gemeentelijke deelnemers weinig verschil zal opleveren, omdat juist het WOZ plan met spoed moet worden uitgevoerd in 2015. Afweegbaar is om de kosten voor het Programma gegevensbeheer te spreiden over meerdere jaren. Dat lijkt ons niet verstandig. U geeft zelf ook aan dat de verbetermaatregelen urgent en noodzakelijk zijn. Wij zullen voorzien in adequate monitoring van de besteding en de deelnemers informeren bij elke reguliere bestuurlijke rapportage, zodat de bijsturing zichtbaar wordt.

Uw opmerking over het tijdig aanbieden van jaarrekening, begroting en eventuele begrotingswijzigingen aan u als gemeenteraad nemen wij ter harte, ook nemen wij uw aanbeveling over de formele vereisten/termijnen voor besluitvorming in een bijsluiter aan te leveren over. Wij dragen er zorg voor dat tijdige aanlevering zal worden geborgd in onze P&C cyclus.

Hoogachtend,
Het algemeen bestuur,

M.A. van Helden
Directeur

T.J. Boersma
Voorzitter

post_7-8-2015

GBLT

gemeente- en
waterschapsbelastingen

Postbus 1098, 8001 BB Zwolle

NEDERLAND

604

ZOGPP 8000GA007

post_4-9-2015

Raad

DOCUMENT REGISTRATIE
04 SEP 2015

GBLT gemeente- en waterschapsbelastingen

Gemeente Zwolle
De gemeenteraad
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

151801

Postbus 1098
8001 BB Zwolle
www.gblt.nl

B -post

DATUM	ONDERWERP	ONS KENMERK	BIJLAGEN
2 september 2015	Indienen zienswijze begrotingswijziging	150818/DPG/01	Oplegnotitie Berap I 2015

Mijne dames en heren,

In de Berap I (2015) was een begrotingswijziging voor 2015 opgenomen. Een aantal deelnemers heeft bij de bespreking van de begroting 2016, reeds een zienswijze gegeven op deze begrotingswijziging 2015. GBLT heeft echter verzuimd, alle deelnemers expliciet uit te nodigen tot het geven van een zienswijze.

Middels deze brief willen wij dan ook de bevoegde organen van de deelnemers verzoeken om hun zienswijze op deze begrotingswijziging te geven. Mocht u reeds een zienswijze hebben gegeven, of het niet noodzakelijk achten deze te geven, dan kun u het geven van een zienswijze achterwege laten.

Mocht u een zienswijze willen geven, dan verzoeken wij u deze uiterlijk voor 11 november 2015 aan te leveren bij GBLT, zodat deze (indien nodig) opgenomen kan worden in een 'zienswijze nota' ten behoeve van de vergadering van het Algemeen Bestuur van GBLT op 18 november 2015.

Op hoofdlijnen bestaat de begrotingswijziging uit een aantal onderdelen, aangaande welke u een zienswijze kunt indienen:

1. GBLT wil een aantal knelpunten in het primaire proces structureel aanpakken en voorziet daarbij een pakket aan extra werkzaamheden die in 2015 en 2016 zouden moeten worden uitgevoerd. Het betreft hier de volgende werkzaamheden:
    a. de verwerking van de natuurbezwaren ten bedrage van € 185.000;
    b. het voortzetten van bereikbaarheid van ten minste 90% in het KCC frontoffice ten bedrage van € 500.000;
    c. de uitvoering van het Programma Gegevensbeheer ten bedrage van € 1.965.000. Van dit bedrag wordt € 800.000 gedekt uit de huidige begroting van GBLT en wordt € 1.165.000 middels deze begrotingswijziging gedekt;
    d. de uitvoering van het Transitieplan GBLT Team WOZ voor een bedrag van € 645.500.
2. Omdat de begrotingswijziging drukt op de lopende begrotingen van de deelnemers stelt GBLT voor om de organisatie in 2015 een bezuinigingsinspanning op te leggen ter hoogte van maximaal 30% van de hiervoor genoemde vier punten onder 1. Dit komt neer op een totale besparing van circa € 750.000.
3. GBLT voorziet een sterke toename van het aantal "no cure no pay" bezwaren, en heeft de extra kosten daarvoor geraamd op € 191.000

Samengevat in een financieel overzicht op hoofdlijnen leidt dit tot de volgende begrotings-verhogende bijdrage van de gezamenlijke deelnemers.

post_4-9-2015

gemeente- en waterschapsbelastingen

1. afwikkeling natuurbezwaren		185.000
2. extra inhuur Front Office KCC		500.000
3. programma gegevensbeheer	1.965.000	
dekking eigen begroting	-800.000	
extra kosten programma gegevensbeheer		1.165.000
4. WOZ transitieplan		645.500
5. no cure no pay		191.000
totaal extra kosten		**2.686.500**
Bezuinigingsinspanning 30%		-750.000
Begrotings verhogende bijdrage		**1.936.500**

Op basis van de geldende kostenverdeelsleutel zijn de gevolgen van deze begrotingswijziging, voor de afzonderlijke deelnemers berekend. De gevolgen voor de bijdragen van de deelnemers zijn in de tabel hieronder weergegeven.

deelnemer	natuur	FO	Programma	WOZ	Taakstellend besparing 30 %	NCNP	Wijzigingen Berap 1 2015
Groot Salland	38.322	50.323	117.253	-	(75.485)	-	130.414
Reest en Wieden	26.127	33.296	77.579	-	(49.944)	-	87.058
Rijn en IJssel	41.552	86.132	200.689	-	(129.199)	-	199.175
Vallei en Veluwe	37.054	137.490	320.352	-	(206.235)	-	288.661
Vechtstromen	35.666	107.180	249.730	-	(160.770)	-	231.805
Zuiderzeeland	6.279	53.834	125.433	-	(80.751)	-	104.795
Dronten		5.385	12.548	109.507	(8.078)	32.403	151.765
Leusden		3.935	9.170	80.025	(5.903)	23.679	110.906
Nijkerk		5.368	12.507	109.153	(8.052)	32.298	151.273
Zwolle		17.056	39.739	346.815	(25.583)	102.621	480.648
Totalen	**185.000**	**500.000**	**1.165.000**	**645.500**	**(750.000)**	**191.000**	**1.936.500**

Een gedetailleerd overzicht van de voorgestelde begrotingswijzigingen en een toelichting op 'nut en noodzaak' van deze maatregelen is te vinden in de oplegnotitie ten behoeve van de bespreking door het Algemeen Bestuur van GBLT d.d. 3 juni 2015. Deze oplegnotitie is ter onderbouwing als bijlage toegevoegd aan deze brief.

We verwachten u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw reactie (voor 11 november), indien gewenst, graag tegemoet.

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur van GBLT,

M.A. van Helden
Directeur GBLT

T.J. Boersma
Voorzitter

post_4-9-2015

gemeente- en
waterschapsbelastingen

Algemeen bestuur

VERGADERDATUM	STUKDATUM	AFDELING	NAAM STELLER	EIGENAAR
3 juni 2015	21 mei 2015	Bedrijfsbureau	Bram van Bilsen	Richard van Hussel

AGENDAPUNT

ONDERWERP
Bestuursrapportage

Voorstel

Rubriek **Opiniërend/Besluitvormend;**

1. Neem kennis van de bestuursrapportage 2015-1;
2. Besluit in te stemmen met een pakket aan extra werkzaamheden in 2015 en 2016 als uitbreiding op de bestaande begroting, te weten:
    a. de verwerking van de natuurbezwaren ten bedrage van € 185.000;
    b. het voortzetten van bereikbaarheid van ten minste 90% in het KCC frontoffice ten bedrage van € 500.000;
    c. de uitvoering van het Programma Gegevensbeheer ten bedrage van € 1.965.000, waarvan € 1.165.000 middels dit voorstel beschikbaar wordt gesteld;
    d. de uitvoering van het Transitieplan GBLT Team WOZ voor een bedrag van € 645.500.
3. Besluit in te stemmen met het voorstel om in 2015 een taakstelling op te leggen ter hoogte van maximaal 30% van de hiervoor genoemde vier punten onder 2. Dit komt neer op een totale taakstellende besparing van circa € 750.000.
4. Besluit in te stemmen met de extra kosten ad € 191.000 "no cure no pay" bezwaren

Samenvatting

In de bijlage treft u de bestuursrapportage over het eerste kwartaal 2015 aan, waarin aandacht wordt geschonken aan de bedrijfsvoering en het financiële (exploitatie)resultaat.
In de bestuursrapportage worden een aantal voorstellen tot wijziging van de begroting gedaan. De twee omvangrijkste voorstellen betreffen een algemeen Programma Gegevensbeheer en het Transitieplan GBLT Team WOZ, beide bedoeld om de kwaliteit in het primaire proces te verbeteren. De extra kosten zijn aanmerkelijk en worden voor ruim 20 % gedekt uit bestaande begrotingsposten, voor 20-30% uit een aanvullende bezuiniging in het lopende boekjaar en voor het resterende deel uit extra bijdragen van deelnemers

Als bijlagen bij deze bestuursrapportage is toegevoegd; de onderbouwing van genoemd Programma Gegevensbeheer en het Transitieplan GBLT Team WOZ.

Voorbesproken

De bestuursrapportage is besproken in het dagelijks bestuur op 13 mei 2015. Het dagelijks bestuur onderschrijft de noodzaak van de voorgestelde (extra) werkzaamheden en steunt de plannen die daarvoor zijn opgesteld; dat is de maatregelen en de daaruit voortvloeiende extra kosten. Daarbij constateert zij dat de voorstellen een groot beroep doen op de lopende begrotingen van de deelnemers. Met het oog daarop doet het dagelijks bestuur het voorstel om de extra bezuiniging door te voeren, een bezuiniging die nog moet worden uitgewerkt en aangeboden bij de Berap2. Voor de omvang van de

gemeente- en
waterschapsbelastingen

bezuiniging opteert het DB voor 20 tot 30% van de begrotingswijziging (exclusief No-Cure-No-Pay bezwaren). In de bestuursraportage is gerekend met een besparing van 30%.

Eind april is in twee bijeenkomsten met gemeentelijke vertegenwoordigers het transitieplan WOZ voorbesproken, dat heeft onder anderen geleid tot het voornemen om hen ook bij de verdere uitwerking te betrekken.

Het financiële deel van de bestuursrapportage is voorbesproken met een ambtelijke vertegenwoordiging van de deelnemers op 28 april 2015.

Behandelen in vergadering d.d. 3 juni 2015

Toelichting

De bestuursrapportage is de tussentijdse rapportage van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur van GBLT. De rapportage gaat over de realisatie van de plannen uit de begroting van de GBLT-organisatie en de bedrijfsvoering, waaronder de realisatie van de heffing van de belastingen ten behoeve van de deelnemers.
De rapportage zal daarnaast dienen om de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling te informeren over de bedrijfsvoering binnen GBLT.
Voorts bevat deze bestuursrapportage voorstellen tot wijziging van de begroting.
Twee belangrijke elementen van de begrotingswijziging betreffen:

- de uitvoering van het Programma Gegevensbeheer voor een bedrag van € 1.965.000, waarvoor een bedrag van € 800.000 wordt daarvoor gevonden binnen de begroting van GBLT;
- de uitvoering van het Transitieplan GBLT Team WOZ ten bedrage van € 645.500.

Programma gegevensbeheer
In de afgelopen jaren is GBLT een steeds meer op Informatisering en automatisering gerichte organisatie geworden. Er stromen miljoenen gegevens door de organisatie. Gegevens die met behulp van intelligente systemen informatie worden; informatie die moet leiden tot een correcte belastingaanslag.

In de afgelopen jaren heeft GBLT door diverse oorzaken te kampen gehad met vele fouten in de binnenkomende gegevens en fouten in de verwerking van die gegevens tot informatie. Dat heeft geleid tot onevenredig veel handwerk en grote risico's op fouten in de aanslagen, met negatieve gevolgen voor de processen van innen en veel extra klantcontacten. Daarnaast is het ontsluiten van die gegevens ten behoeve van rapportages en verantwoording lastig gebleken. Voor de vier K's: kosten, kwetsbaarheid, kwaliteit en klantgerichtheid heeft deze situatie een negatief effect gehad.

Inmiddels vraagt de omgeving van GBLT om adequate acties en anticipatie op veranderende omstandigheden. Het stelsel van basisregistraties wordt steeds belangrijker (en verplicht!) evenals aansluiting op voorzieningen als *Mijn Overheid*. Beveiligings- en continuïteitsbeleid dient te worden geoperationaliseerd. Er is in toenemende mate sprake van certificering van uitvoeringstaken en objectivering van kerngegevens. De accountant vraagt nadrukkelijk om verbetering van de inrichting van onze systemen, omdat uit de EDP audit is gebleken dat men onvoldoende kan steunen op de systemen van GBLT. Daarnaast heeft het algemeen bestuur van GBLT op 19 november 2014 nogmaals nadruk gelegd op de betrouwbaarheid van prognoses m.b.t. de belastinginkomsten en optimalisering van de dienstverlening richting burgers.

Voor deze problematiek geeft het Programma gegevensbeheer oplossingen. Met de uitvoering van het Programma worden de belangrijkste knelpunten binnen de applicaties en systemen van GBLT opgelost, de kwaliteit van gegevens en de werking en inrichting van systemen structureel verbeterd.

De uitvoering van het programma zal zich toespitsen op een viertal gebieden, te weten:

post_4-9-2015

1. Het opwerken van de datakwaliteit, denk hierbij aan het opwerken van gegevens voor aansluiting op de LV-WOZ, de BAG-WOZ koppeling, het werken met NHR- en waterbankgegevens en de juiste afbakening van het verzorgingsgebied.
2. Het implementeren van de ESB (Electronic Service Bus) in de software architectuur van GBLT, alsmede de technische aansluiting op de basisregistraties.
3. De technische voorbereiding van het belastingpakket op het werken met en het leveren aan verschillende basisregistraties.
4. Het ontsluiten van juiste data aan onze opdrachtgevers.

De volgende effecten worden na de uitvoering van het Programma verwacht:
- optimalisatie van het proces zuiveringsheffing voor bedrijfsruimten;
- optimalisatie van het proces watersysteemheffing eigenaren;
- optimalisatie van het proces zuiveringsheffing woonruimten.

Het interne resultaat zal zijn:
- een juiste en volledige aanslagoplegging;
- minder telefonische reacties;
- minder bezwaren;
- tijdige aanslagoplegging;
- minder invorderingswerkzaamheden.

Het externe resultaat zal onder meer zijn:
- betere dienstverlening aan de burger;
- betere dienstverlening aan onze opdrachtgevers;
- voldoen aan de wettelijke eisen voor aansluiting op de verschillende basisregistraties.

De (netto) kosten die met het Programma zijn gemoeid worden geraamd € 1.965.000.

De uitvoering van het Transitieplan GBLT Team WOZ
In relatieve korte tijd is er binnen het GBLT veel veranderd. Niet alleen is het taakveld WOZ erbij gekomen maar ook de vakspecialisten op dit gebied zijn van de betreffende gemeenten overgenomen. Medewerkers van vier organisaties zijn in één team samengevoegd en vanuit de vier organisaties zijn werkprocessen nog niet voldoende geharmoniseerd en ingericht. In 2013 zijn voor Dronten, Nijkerk en Leusden en in 2014 ook voor Zwolle de gemeentelijke belastingen, samen met de waterschapsbelastingen, op één biljet verstuurd. Voor Zwolle moet nog een slag in gemaakt worden om dit verder te optimaliseren. De WOZ-beschikkingen zijn succesvol verzonden.

Deze grote veranderingen hebben natuurlijk gevolgen gehad voor de organisatie. Hoewel er al veel is gepresteerd, zien wij ook dat er nog een verbeterslag nodig is om te komen tot een *toonaangevend* WOZ-team. Daarom is eind 2014 een evaluatie en analyse. Daaruit blijkt dat de organisatie en aansturing van drie en later vier gemeenten en deze te transformeren tot één geoliede machine aanzienlijk complexer is dan de aansturing van de belastingprocessen van één gemeente afzonderlijk.

Deelnemende gemeenten mogen van GBLT verwachten dat hij zich houdt aan binnen de GR gemaakte "contractafspraken". Daarnaast zijn er diverse andere bronnen van waaruit GBLT is gehouden aan tijdigheid en juistheid van het op te leveren werk. Hierbij valt te denken aan de Waarderingskamer, de accountant, de DVO en het tarievenbeleid en de planning- en controlcyclus van de gemeenten.

Om dit te verwezenlijken is een Transitieplan GBLT Team WOZ opgesteld, waarin de aanpak wordt beschreven om de volgende verbeteringen te realiseren.
- De betrouwbaarheid van prognoses en analyses met betrekking tot de belastinginkomsten en optimalisering van de dienstverlening richting burgers;
- Excellent presterende organisatie;
- Effectief en efficiënt;
- Lean processen, beheerst, flexibel en vernieuwend met continue verbeteringen;

gemeente- en
waterschapsbelastingen

- Klantgericht.

Doelstellingen 2015-2017
Aan het eind van de transitie is er grip op de processen. De kwaliteit van gegevens is goed en gegevens zijn aantoonbaar volledig in de systemen aanwezig. Rapportages zijn op orde en prognoses worden tijdig afgegeven. Voor deelnemers is de totstandkoming van prognoses transparant en begrijpelijk. Er wordt planmatig gewerkt aan de hand van gedetailleerde uitvoerings- en capaciteitsplanningen. Medewerkers zijn toegerust voor hun taken, goed opgeleid en kennen hun taken en verantwoordelijkheden. Het WOZ-team is meegenomen in het traject van *houding en gedrag*; de GBLT kernwaarden (betrokken, betrouwbaar, altijd beter, met passie en lef) worden gerespecteerd en zijn zichtbaar. Daarbij worden medewerkers maximaal gefaciliteerd met goed werkende en adequaat ingerichte systemen. Nieuwe manieren van het betrekken van de burger bij het waarderingsproces worden samen met deelnemers geëxploreerd en door GBLT in praktijk gebracht.
Naar verwachting zal de Waarderingkamer geleidelijk de Beoordeling honoreren met "voldoende" in 2015 en 2016 en "goed" in 2017.

De aansluiting van Dalfsen en Bunschoten is in een separaat project georganiseerd. In 2015 zal dit geen effect hebben op de reguliere processen. De kwaliteit van gegevens zal extra aandacht krijgen. Vanaf 2016 zal de uitvoering meelopen met de regulieren processen. Doel is om van begin af aan medewerkers goed tot hun recht te laten komen en te faciliteren, zodat de processen foutloos verlopen.
Daarmee zal uiteindelijk volledig aan de DVO worden voldaan.

De hier genoemde doelstellingen betreffen vooral zaken rondom het reguliere productieproces. Daarnaast zijn er echter nieuwe (wettelijke) eisen, waarmee wij rekening moeten houden. Deels zijn die eisen en dus de impact daarvan nog niet volledig bekend.

GBLT verwacht voor 2015 € 645.500 aan extra nodig te hebben om de genoemde verbeteringen te realiseren. Daarnaast is naar aanleiding van de jaarrekening 2014 de inschatting van de te betalen 'No cure No pay' bedragen met € 191.000 naar boven bijgesteld. Daarmee komt de totale aanvraag voor extra middelen op € 836.500.

Personele consequenties

Niet van toepassing.

Financiële consequenties

De kosten van de extra werkzaamheden zijn als volgt:

1. afwikkeling natuurbezwaren		185.000
2. extra inhuur Front Office KCC		500.000
3. programma gegevensbeheer	1.965.000	
dekking eigen begroting	-800.000	
extra kosten programma gegevensbeheer		1.165.000
4. Woz transitieplan		645.500
5. no cure no pay		191.000
totaal extra kosten		**2.686.500**
Taakstellende besparing 30%		-750.000
Begroting verhogende bijdrage		**1.936.500**

post_4-9-2015

Het dagelijks bestuur constateert dat de voorstellen een groot beroep doen op de lopende begrotingen van de deelnemers. Met het oog daarop doet het dagelijks bestuur het voorstel om de extra bezuiniging door te voeren, een bezuiniging die nog moet worden uitgewerkt en aangeboden bij de Berap2. Voor de omvang van de bezuiniging opteert het DB voor 20 tot 30% van de begrotingswijziging (exclusief No-Cure-No-Pay bezwaren). In de bestuursraportage is gerekend met een besparing van 30%

De gevolgen voor de bijdragen van de deelnemers zijn in de hierna opgenomen tabel weergegeven.

deelnemer	natuur	FO	Programma	WOZ	Taakstellend besparing 30 %	NCNP	Wijzigingen Berap 1 2015
Groot Salland	38.322	50.323	117.253	-	(75.485)	-	130.414
Reest en Wieden	26.127	33.296	77.579	-	(49.944)	-	87.058
Rijn en IJssel	41.552	86.132	200.689	-	(129.199)	-	199.175
Vallei en Veluwe	37.054	137.490	320.352	-	(206.235)	-	288.661
Vechtstromen	35.666	107.180	249.730	-	(160.770)	-	231.805
Zuiderzeeland	6.279	53.834	125.433	-	(80.751)	-	104.795
Dronten		5.385	12.548	109.507	(8.078)	32.403	151.765
Leusden		3.935	9.170	80.025	(5.903)	23.679	110.906
Nijkerk		5.368	12.507	109.153	(8.052)	32.298	151.273
Zwolle		17.056	39.739	346.815	(25.583)	102.621	480.648
Totalen	**185.000**	**500.000**	**1.165.000**	**645.500**	**(750.000)**	**191.000**	**1.936.500**

In deze tabel ziet u de effecten die de hiervoor genoemde ontwikkelingen hebben per deelnemer.

deelnemer	jaarrekening 2014	bijdrage begroting 2015	Wijzigingen Berap 1 2015	bijdrage begroting Berap 1 2015	verschil in bijdrage na wijziging begroting
Groot Salland	1.442.350	1.391.076	130.414	1.521.490	130.414
Reest en Wieden	984.638	920.393	87.058	1.007.451	87.058
Rijn en IJssel	2.551.951	2.380.945	199.175	2.580.120	199.175
Vallei en Veluwe	4.676.660	4.354.362	288.661	4.643.023	288.661
Vechtstromen	3.201.824	2.962.761	231.805	3.194.566	231.805
Zuiderzeeland	1.702.062	1.647.257	104.795	1.752.052	104.795
			-		-
Dronten	589.735	506.960	151.765	658.725	151.765
Leusden	434.480	370.474	110.906	481.380	110.906
Nijkerk	665.337	573.725	151.273	724.998	151.273
Zwolle	1.613.187	1.605.573	480.648	2.086.220	480.648
Totalen	**17.862.224**	**16.713.526**	**1.936.500**	**18.650.026**	**1.936.500**

In deze tabel kunt u de individuele bijdragen van de deelnemers zien ten opzichte van de jaarrekening 2014 en de primaire begroting 2015.

Juridische consequenties

Geen

gemeente- en
waterschapsbelastingen

I&A consequenties

Geen

Communicatie consequenties

De bestuursrapportage zal na instemming van het algemeen bestuur formeel worden aangeboden aan de besturen van de deelnemers.

De besturen van de deelnemende waterschappen zijn in de afgelopen maand nieuw samengesteld. Mede daardoor is de kennis over GBLT, de achtergrond en de ambitie, niet bij alle bestuursleden beschikbaar. Ook bij gemeenten kan er aanleiding is om een themabespreking in het college te wijden aan het belang in GBLT als verbonden partij en als uitvoerder van belastingen. Bij GBLT is Maarten van Helden aangetreden als directeur. Hij beschikbaar om invulling te geven aan zo'n themabespreking in gemeentelijke colleges of nieuw gevormde dagelijks besturen van deelnemers. De strategie, de dienstverlening, de financiële verhoudingen kunnen daarbij worden toegelicht.
Voor de belangstelling en de organisatie van zo'n ontmoeting zal hij contact opnemen met elk van de GBLT bestuurders.

Andere uitvoeringsconsequenties en risico's

Niet van toepassing

Resultaten en evaluatie

Bij Berap 2 over 2015 komen we terug op de uitwerking de bezuinigingstaakstelling.

Bijlagen

1. Bestuursrapportage 2015-1
2. Programma gegevensbeheer
3. Transitieplan GBLT Team WOZ

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur van GBLT in haar vergadering van 3 juni 2015

M.A. van Helden
Directeur

T.J. Boersma
Voorzitter

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Beantwoording open brief GroenLinks inzake Primark
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Oosterhout, RAL van (Rob) 2047
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
De reactie op de brief van GroenLinks

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 26 augustus 2015

Onderwerp	Open brief GroenLinks aan het college betreffende Primark
Versienummer	V1.

Portefeuillehouder René de Heer

Informant R.A.L. van Oosterhout
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 2047
Email RAL.van.Oosterhout@zwolle.nl

Bijlagen Open raadsbrief GroenLinks

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De reactie op de brief van GroenLinks

Datum 26 augustus 2015

Inleiding
De fractie van GroenLinks heeft een open brief aan het college gestuurd betreffende de komst van Primark op de Melkmarkt. De brief is bijgevoegd.

GroenLinks vraagt vooral aandacht voor het vraagstuk van duurzaamheid en ethiek van (goedkope) kleding en het eventueel plaatsen van kledingcontainers in de nabijheid van de toekomstige vestiging van Primark in Zwolle.

Daarnaast zet GroenLinks vraagtekens bij de economische meerwaarde van Primark.

Het college wil graag een reactie geven op bovengenoemde zaken.

Het moge duidelijk zijn dat het aspect van duurzaamheid en ethiek van kleding een weerbarstige materie is. Niet alleen specifiek voor Primark maar voor alle kledingwinkels (en alle bedrijven die in de keten zitten). De winkels zelf zijn hiervoor verantwoordelijk. Voor de activiteiten die Primark ontplooid op dit gebied verwijzen we naar Primark zelf. Het is niet aan de gemeente om die activiteiten te beoordelen. Ook niet de activiteiten van andere kledingwinkels. Voor zover wij weten houdt Primark (en de andere kledingwinkels) zich overigens aan de (inter)nationale afspraken/convenanten die gemaakt zijn.

Ten aanzien van het dumpen van kleding door consumenten (en de vraag naar het plaatsen van kledingcontainers) zullen we, indien dumping inderdaad in de toekomst zal plaatsvinden, in gesprek gaan met de winkel. We gaan echter niet anticiperen op zaken die er nu nog niet zijn. Wel willen we opmerken dat de consument zelf overigens ook een grote verantwoordelijkheid heeft ten aanzien van het dumpen van kleding.

Wij zijn, in tegenstelling tot GroenLinks, van mening dat de komst van Primark een belangrijke impuls is voor de binnenstad van Zwolle. Het winkelaanbod en daarmee de trekkracht van Zwolle als winkelstad wordt hiermee vergroot. De bestedingen bij de winkels maar ook de horeca zullen toenemen. Dit is natuurlijk positief voor de werkgelegenheid. Ook vanuit stedenbouwkundig opzicht is de komst van Primark naar de Melkmarkt zondermeer positief te noemen.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Datum 26 augustus 2015

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Beantwoording open brief GroenLinks inzake Primark

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 01-09-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

GROENLINKS

Zwolle, 16 augustus 2015

Betreft: Open brief naar aanleiding van komst Primark.

Geacht college,

Waar het tot voor kort nodig was verhullende termen als 'katoenhandelaar' of 'hij die niet genoemd mag worden' te gebruiken, heeft het beestje nu zijn naam: de multinational Primark komt naar Zwolle.

Het bedrijf Primark verkoopt tegen bodemprijzen kleding afkomstig uit lage-lonen landen, waar volgens westerse normen de arbeidsomstandigheden en salarissen meestal erbarmelijk slecht zijn. Ook is de katoenindustrie een van de meest vervuilende industrieën. Primark – en haar meeste concurrenten – ondernemen naar onze mening nog te weinig actie om kleding zodanig te produceren dat het uithoudbaar blijft voor onze planeet en haar mensen. Geld lijkt de belangrijkste drijfveer. Geld dat ook nog eens grotendeels uit Zwolle verdwijnt. De lokale economie profiteert nauwelijks, hooguit via horeca in de directe omgeving.

In de Stentor van zaterdag j.l. bevestigt het bedrijf haar komst naar Zwolle. Positief is dat het bedrijf aangeeft lokale wetten en tradities te respecteren. Dit biedt wat ons betreft perspectief om het bedrijf te wijzen op de grote waarde die onze stad hecht aan werken aan duurzaamheid. De fractie van GroenLinks roept het college dan ook op om het bedrijf een spiegel voor te houden en duidelijk te maken hoe het bedrijf zich aan de Zwolse waarden kan conformeren.

Een ander - concreet punt - is dat de ervaring in Enschede leert, dat consumenten in nabije steegjes zich omkleden naar Primark confectie en hun oude, vaak nog prima kleding, simpelweg dumpen. RTV-Oost bericht op 13 augustus dat Enschede bezig om geschikte verzamelbakken te vinden waar deze kleding in kan worden verzameld en zo een tweede leven kan krijgen – via bijvoorbeeld de kringloop.

GroenLinks roept het college op om een soortgelijke voorziening in onze stad te treffen. Wat ons betreft een geschikt welkomstcadeau voor het bedrijf, dat zo gelijktijdig vriendelijk op haar verantwoordelijkheid voor onze planeet wordt gewezen. Maar nog mooier zou het zijn als het bedrijf al binnen haar muren klanten verleidt kleding niet als weggooiartikel te zien. Ook het Enschedees college onderzoekt volgens RTV-Oost die mogelijkheid. Een cadeautje zo, van Primark aan de stad en gelijk de wereld.

Wij rekenen op een duurzaam positieve reactie van u!

Met vriendelijke groet,

Namens de fractie van GroenLinks Zwolle,

Eildert Noorda
Bijan Moshaver

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Beantwoording motie M4 nieuwe economie
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Peterson, M. (Marieke) 2563
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van de motie M4, over het stimuleren van de vernieuwing van het economisch denken en handelen in de regio Zwolle.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 25 augustus 2015

Onderwerp	Beantwoording motie M4 nieuwe economie
Versienummer	V 0.3

Portefeuillehouder René de Heer

Informant M. Peterson
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 2563
Email M.Peterson@zwolle.nl

Bijlagen Motie ‘Nieuwe economie’ M4

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de motie M4, over het stimuleren van de vernieuwing van het economisch denken en handelen in de regio Zwolle.

Datum 25 augustus 2015

Inleiding
Motie ‘Nieuwe economie’ M4 verzoekt het college om vernieuwing van economisch handelen en denken te stimuleren. Deze informatienota beantwoordt de motie, waarbij inzicht wordt gegeven in de manieren waarop het college vernieuwing van economisch handelen en denken stimuleert.

Kernboodschap
In Motie ‘Nieuwe economie’ M4 wordt het college verzocht om de vernieuwing van economisch denken en handelen in de Zwolse regio te stimuleren door onder meer:
1. een platform te bieden aan ondernemers voor het stimuleren van andere/nieuwe economische modellen,
2. een aantal concrete opgaven uit de gemeentelijke organisatie voor te leggen aan ondernemers, studenten en andere betrokkenen.

In de Zwolse regio is continu aandacht voor vernieuwende vormen van economisch denken en handelen. Bij acquisitie en accountmanagement wordt strategisch meegedacht met potentiële kansen op het gebied van duurzame modellen en/of oplossingen. Hierbij kijken we actief mee hoe we als gemeente deze ideeën kunnen ondersteunen, een platform kunnen bieden, of ons netwerk kunnen inzetten om deze ideeën verder te brengen. Ook faciliteren we netwerken, zoals bijvoorbeeld Kennispoort, waarbij het samenwerken aan innovaties en het delen van kennis en ervaring van ondernemers uit de regio wordt gestimuleerd. In de MKB innovatie top 100 2015 zijn een aantal bedrijven uit de Zwolse regio prominent aanwezig. Dit zijn Easypath Nederland BV uit Steenwijk; iungo.nl BV uit Zwolle; Movin uit Zwolle; Plasmamade BV uit Staphorst en RSW uit Zwolle.

Uit de “economie Zwolle in perspectief” memo van april 2015 blijkt dat de toegevoegde waarde van nieuwe duurzame businessmodellen erkend wordt. Ook is er reeds oog voor de ontwikkeling van onder andere de deeleconomie en sociale ondernemingen, welke werken aan de (nieuwe) economie waarin voor iedereen winst wordt gecreëerd.

Er wordt binnen de gemeente Zwolle veel samengewerkt met het onderwijs, ondernemers en andere betrokkenen. De gemeente blijft actief op zoek naar samenwerking met externe partijen en inzichten voor gemeentelijke opgaven van buitenaf. Doorlopend blijven we oog hebben voor kansen waardoor innovaties van de grond komen en duurzame oplossingen worden gevonden. Dit altijd, wanneer mogelijk, in samenwerking met partners in de stad.

Consequenties
Ter uitvoering van de motie en in lijn met de al aanwezige aandacht voor nieuwe economische modellen zijn de volgende concrete activiteiten uitgevoerd:

1. *Het bieden van een platform aan ondernemers voor het stimuleren van andere/nieuwe economische modellen*
   In het kader van het stimuleren van sociaal ondernemerschap wordt er in het voorjaar een bijeenkomst georganiseerd, waarbij sociale ondernemers en andere geïnteresseerden elkaar kunnen inspireren. Gezamenlijk met de landelijke organisatie Social Enterprise NL wordt dit opgepakt. Social Enterprise NL is aanjager van de groeiende beweging van sociaal ondernemers die werken aan de (nieuwe) economie.

Datum 25 augustus 2015

2. *Een aantal concrete opgaven uit de gemeentelijke organisatie voor te leggen aan ondernemers, studenten en andere betrokkenen.*
   Met het Windesheim Honnours College is een structurele samenwerking met het onderwijs ontstaan, waarbij bijvoorbeeld multidisciplinaire teams van studenten werken aan opgaven van ondernemers en gemeente. Daarnaast biedt de gemeentelijke organisatie stageplaatsen, onderzoeksopdrachten en werkervaringsplekken aan.

Daarnaast wordt doorgegaan met de activiteiten die al eerder in gang zijn gezet in dit kader:
We blijven onderzoeken, gezamenlijk met onze partners, hoe we tot de meest duurzame oplossingen komen voor de stad en regio. Bij initiatieven zoals de Wijbedrijven hebben we als gemeente een actieve rol in het aanstichten van deze nieuwe organisatievormen. Zwolle in Transitie of de Zwolse uitdaging zijn ook voorbeelden, die mede dankzij de een goede samenwerking met en ondersteuning van de gemeente, tot stand zijn gekomen. Met de provincie Overijssel onderzoeken wij hoe we de transitie naar een circulaire economie verder kunnen stimuleren. In het Broerenkwartier wordt intensief samengewerkt met ondernemers. Ook zijn er de Hanzelab sessies, waar ook opgaven vanuit de gemeente worden ingediend. Een groep met externe experts heeft onlangs gewerkt aan de vraag hoe we op de route tussen het station en Windesheim de dagelijkse piek in de studentenstroom kunnen verzachten en de ervaren overlast beheersbaar kunnen maken. En tot slot club Celé als platform voor maatschappelijke vraagstukken, waar bijvoorbeeld discussieavonden plaatsvinden over geluidsnormen bij evenementen.

Communicatie
N.v.t.

Vervolg
N.v.t.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Beantwoording motie M4 nieuwe economie

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 08-09-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

ChristenUnie
Zwolle

Motie | Nieuwe economie

Onderwerp: Begroting 2015
Beleidsparagraaf 1, Bestuur en dienstverlening

De Raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op
vrijdag 14 november 2014

Constaterende dat

- Een traditionele lineaire economie keerzijden laat zien die om vernieuwing van denken en handelen vragen.
- Het collegeakkoord benoemt om duurzame, nieuwe vormen van economische modellen (deeleconomie, circulaire economie) te stimuleren en te zoeken naar nieuwe verdienmodellen.
- De gemeentelijke organisatie de komende jaren op tal van beleidsterreinnen opgaven of besparingsdoelen kent die om nieuwe vormen van samenwerking vragen.*

Van oordeel dat

- Zwolle goede voorbeelden kent van nieuwe economische modellen en innovatieve samenwerking (soms in combinatie met krimpende budgetten) wat een efficienter of zelf geheel nieuwe bedrijfsvoering tot gevolg heeft **
- Bredere bekendmaking van deze voorbeelden een innovatieve werkwijze binnen de stad en de gemeentelijke organisatie stimuleert en inspireert tot verdere vernieuwing van de (regionale) economie.

Verzoekt het college om

- De vernieuwing van economisch denken en handelen in de Zwolse regio te stimuleren door onder meer:
    - Een platform aan ondernemers te bieden voor het stimuleren van nieuwe/ andere economische modellen. ***
    - Een aantal concrete opgaves uit de gemeentelijke organisatie voor te leggen aan ondernemers, studenten en andere betrokkenen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Michiel van Willigen, ChristenUnie | Eefke Meijerink, PvdA | Aly van der Vegte, VVD

*Te denken valt aan Beheer Openbare Ruimte, Participatie, Klimaatopgave.

Tegen: SP, Stadswacht
Aangenomen
14-11-2014

**Te denken valt aan ondernemers Hessenpoort die samen bedrijfsmiddelen delen en individuele huishoudens die kleding en auto's delen (deeleconomie), ROVA zoekt naar mogelijkheden van maximaal hergebruik van grondstoffen (circulaire economie), en gebruik van 'afgekeurd voedsel/ kromme komkommers' in Food Waste Festival.

*** Te denken valt aan het organiseren van inspiratiesessie of dragons den rond nieuwe economie samen met partners in de stad (ontspruiten.nl, hanzelab, trendbureau Overijssel)

HET OVERSTICHT

JAARVERSLAG 2014

WELSTANDS-/MONUMENTENCOMMISSIE

ZWOLLE

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

AAN DE COMMISSIE VOORGELEGDE ONTWIKKELINGEN 6

DE WELSTANDS-/MONUMENTENCOMMISSIE 20

VOORWOORD

OMGEVINGSWET EN ‘KWALITEIT’: TWEE ASPECTEN

Een jaarverslag is een moment van terugblikken. Dit voorwoord grijp ik, in het licht van de nieuwe Omgevingswet, graag aan om juist vooruit te kijken.

Maar eerst terug naar 1925. In dat jaar werd het Oversticht opgericht met als doelstelling: de bevordering en instandhouding van het landelijk en stedelijk schoon. Nu zeggen we: zorgen dat er ruimtelijke kwaliteit wordt bereikt en, als dat gelukt is, zorgen voor behoud en ontwikkeling van ruimtelijk erfgoed.
Het kader voor die instandhouding kwam in 1961 met de eerste Monumentenwet. Het kader voor de bevordering werd in 1962 bij wet geregeld door ‘welstandszorg op te nemen in de Woningwet. (Het kabinet De Quay 1959-1963 kan visie op kwaliteit van de ruimte niet worden ontzegd!).
Die beide wetten zijn enkele malen aan nieuwe inzichten of ontwikkelingen aangepast. Daarbij is het beleid voor ‘welstand’ in nota’s verankerd en is het meestal verfijnd tot op wijk- of buurtniveau. Het is voorspelbaar geworden door het politiek te sanctioneren en de oordeelsvorming bij de toetsing van bouwplannen aan dat beleid is gebonden aan regels. De adviescommissie of stadsbouwmeester heeft een kader voor zijn oordeel, is benoemd door de gemeenteraad en aan zijn functioneren worden eisen gesteld.
Voor ‘monumenten’ zijn die voorspelbaarheid van beleid en transparantie van beoordeling niet tot stand gekomen. Een (weliswaar) door de raad benoemde monumenten- of erfgoedcommissie heeft de vrije hand in de boordeling van de vraag “of niet onnodig monumentale waarden verdwijnen”. Noch over die ‘waarden’, noch over dat ‘onnodig’ is ergens een richtlijn of beleidslijn vastgesteld. Zo kan de uitvoering van de Monumentenwet op dit punt in het land zowel bij gemeenten, bij provincies, maar ook bij rijksambtenaren, sterk verschillen en wordt die in hoge mate door persoonlijke uitgangspunten bepaald.

De nieuwe Omgevingswet en zijn mogelijkheden en beperkingen moeten tegen deze achtergrond worden bezien. Met de voorgenomen digitalisering van informatie, die parallel zou lopen aan de invoering van de wet, wordt straks op perceelsniveau zichtbaar welke regels hier gelden en welke wijzigingsruimte er is. Dat gaat betekenen dat 'welstandsbeleid', dat nu meestal per gebied is gedefinieerd, met kwaliteitsregels zal neerslaan in 'locatie-ontwikkelingsregels'. De burger kan dankzij die digitale informatie op de hoogte raken van alle regels en bepalingen die op zijn perceel rusten en hij heeft geen ontsnapping meer met een 'ik wist dat niet'-excuus.
De Omgevingswet maakt straks nog steeds, en globaal op identieke wijze als nu, beleid mogelijk voor beeldkwaliteit. De intentie om dat naar het perceelsniveau te vertalen en te ontsluiten, kan alleen maar aan succes van dat beleid bijdragen: je hebt de kwaliteitsregels samen met de andere regels direct in beeld.
Natuurlijk kan over de toetsing aan dat beleid van alles worden gezegd. Er zijn beslist aandachtspunten. Maar inmiddels is de onafhankelijke commissie ruimtelijke kwaliteit in de wet verankerd, met als taak in elk geval de toetsing voor erfgoed.

Zorgwekkender daarentegen, is de toekomst van de erfgoedtoets. De Erfgoedwet (2015?), die de plaats van een deel van de Monumentenwet 1988 inneemt, regelt straks vooral de aanwijzing van monumenten. De bescherming van monumenten echter, wordt geregeld in de Omgevingswet. In het Omgevingsplan zullen, per perceel (of meer generiek voor 'de monumenten'), bepalingen worden opgenomen die niet veel zullen afwijken van de oude formulering over 'waarden' en 'onnodig'. De rugdekking van de Monumentenwet echter, zal ontbreken: in plaats van een noodzakelijk 'vinkje' op de afvinklijst voor de bouwvergunning, zoals die nu bestaat, zal de afweging over het verlies van monumentale waarden deel uitmaken van een integrale afweging door de vergunningverlener. In het huidige systeem is een negatief monumentenadvies een veto voor het verlenen van de bouwvergunning. Maar straks weegt de wethouder het belang van cultuurhistorische waarden af tegen dat van economie, milieu, natuur, enz.

Beleid voor de bevordering van ruimtelijke kwaliteit kan na introductie van de Omgevingswet dus eigenlijk wel een goede toekomst tegemoet zien, dank zij de oefening die hier is gedaan in codificatie, transparantie en voorspelbaarheid. Tien jaar werken met 'welstandsnota's' heeft de weerbaarheid in dit domein vergroot. Het punt van instandhouding is bij de toepassing van de nieuwe Omgevingswet kwetsbaarder. Dat is niet alleen omdat er op het gebied van monumentenadvisering minder lange ervaring is opgedaan (de 10 Uitgangspunten voor het omgaan met monumenten (Federatie RK) dateren van 2008), maar vooral omdat het hier gaat om een andere houding. Een houding die hoort bij het integraal afwegen van waarden. Bij het aanpassen van de werkwijzen van commissies aan de komende Omgevingswet verdient de 'monumentenzorg' dan ook misschien wel meer zorg dan de 'welstand'.

Zwolle, mei 2015

Dirk Baalman,
Het Oversticht

AAN DE COMMISSIE VOORGELEGDE ONTWIKKELINGEN

Brede school Breezicht Stadshagen

Op 18 december is het ontwerp voor het bouwen van een schoolgebouw op de hoek van de Sportlaan en de Oude Wetering aan de commissie gepresenteerd. Opdrachtgever is de stichting Catent en het ontwerp is van de hand van De Bruin Architecten uit Zwolle. Het gaat om een combinatieschool in de wijk Stadshagen met 29 groepslokalen. Het ontwerp bestaat uit drie bouwvolumes die met elkaar verbonden worden door een transparant tussenlid. Elk bouwvolume heeft zijn eigen uitstraling door gebruik van houten of stenen bekleding.

De commissie complimenteert de architect met zijn ontwerp. Zij geeft als aanbeveling om de gevelcompositie niet te klassiek uit te voeren maar een moderne interpretatie van terpbebouwing als leidraad te nemen. Ook wordt er geadviseerd om de plint van het houten volume niet in beton uit te voeren maar in hout of juist te kiezen voor een uitkragend volume.

Woning Ter Pelkwijkpark 9

Het plan beoogt sloop en nieuwbouw van een pand aan het Ter Pelkwijkpark in het beschermd stadsgezicht. Het ontwerp komt van architect Tim Versteegh uit Zwolle.
De hoofdvorm is eenvoudig en bevat twee lagen met een zadeldak van zwart zink. De gevel is een monoliet geheel met diepe negges. In de commissievergadering is een referentie voor de materialisering van de gevel getoond. Dit materiaal is toegepast door David Chipperfield Architects in Berlijn. De commissie heeft geconcludeerd dat het ontwerp voldoet aan de beleidsregel:
“Bij herstel en nieuwbouw behouden van de individuele opzet van de bebouwing en de relatie met de openbare ruimte. Aandacht voor zorgvuldige detaillering en ambachtelijke materialen, waarbij de historische stijlkenmerken van de binnenstad de inspiratiebron vormen. Een eigentijdse vormgeving is hierbij zeker niet uitgesloten”.
De commissie geeft de aanbeveling om in de topgevel aan de straatzijde een venster of architectonische verbijzondering aan te brengen om het gesloten gevelvlak te breken. Ook wordt geadviseerd, vanwege het experimentele karakter van het gevelmateriaal, een proefmuurtje te laten metselen en dit ter goedkeuring aan de commissie te tonen.

Grote markt 18-19

De PKN Nederland heeft een plan ingediend voor het plaatsen van tochtportalen in de kerk. Dit gaat om een wijziging aan een rijksmonument in het beschermd stadsgezicht.

Het plan behelst het aanbrengen van glazen tochtdeuren in de portalen van de noord- en zuidgevel van de kerk. De Kerk is in het exterieur voorzien van natuursteen en baksteen tochtportalen die onder bescherming vallen. In het interieur zijn in de 19e of 20e eeuw dichte, houten tochtportalen aangebracht. Deze portalen geven een gesloten indruk en ontnemen het zicht op de natuurstenen portalen. Bij dit nieuwe ontwerp worden de houten tochtportalen verwijderd en vervangen door summiere glazen schuifdeuren.

De commissie is van mening dat de houten tochtportalen een tijdsbeeld geven en wellicht kenmerkend zijn voor grote kerken, maar heeft begrip voor de wens van het kerkbestuur om meer openheid in de kerk te brengen. Dit kan een bijdrage leveren aan het toekomstig gebruik van de kerk. Daardoor is het behoud en de betekenis van de kerk voor de stad gewaarborgd blijven.

Ook komen de grote classicistische poorten beter tot hun recht met het verwijderen van de houten portalen, wat een positieve ontwikkeling is.

De commissie acht het plan van architect Van Nieukerken zorgvuldig waarbij de kenmerken van de monumentale entrees bepalend zijn geweest voor de vormgeving van de glazen deuren en kan zich vinden in het voorgestelde plan. Aandacht wordt gevraagd voor de kleur en de spiegeling van het glas. De omlijsting dient zo summier mogelijk vormgegeven te worden en in passende kleur geschilderd. De bevestiging moet met zo weinig mogelijk schade aan het monument gebeuren.

Het plan betreft alleen wijzigingen in het interieur van de kerk en daarom is er geen welstandsadvies gegeven.

Eekwal 59
Op 5 augustus komt er een aanvraag voor het plaatsen van zonnepanelen op het dak van Eekwal 59. Het plan beoogt een wijziging aan een pand in het beschermd stadsgezicht. Het niveau van welstandstoetsing is hoog, het beleid is gericht op het behouden en herstellen van cultuurhistorische karakteristieken van de ruimtelijke structuur, de openbare ruimte en de bebouwing. Bij verbouw of renovatie is het oorspronkelijke materiaalgebruik uitgangspunt. Bevindingen van de commissie zijn: Door het plaatsen van zonnepanelen op het naar de straat gerichte dakvlak wordt het pannendak grotendeels aan het zicht onttrokken en worden vlakke donkere panelen bepalend in het aanzien van het dak. In het beschermde stadsgezicht zijn de met pannen gedekte daken sterk bepalend voor het karakteristieke beeld. In het zicht geplaatste zonnepanelen doen daar afbreuk aan. Dat wordt veroorzaakt door de verschillende eigenschappen. De panelen zijn zwart, terwijl de pannen rood zijn. De panelen zijn vlak en de pannen hebben een golfprofiel. De pannen hebben een mat oppervlak, de panelen hebben een glanzend oppervlak. De commissie concludeert dat het ingediende plan in strijd is met redelijke eisen van welstand.

Peperbus
De aanvraag voor het plaatsen van een valbeveiliging is op 28 januari 2014 voor advies binnengekomen bij de welstands-/monumentencommissie. De commissie heeft in een vooroverleg kennis genomen van het plan met een bezoek aan de Peperbus en hiervan verslag gedaan op 30-9-2013. Het plan beoogt een wijziging aan een rijksmonument in het beschermd stadsgezicht.

Het plan behelst het aanbrengen van een valbeveiliging op de toren van R.K. Kerk Onze Lieve Vrouwe Hemelvaart, de ‘Peperbus’. Vanwege de treurige aanleidingen in het verleden en tegelijkertijd de wens om de toren open te houden voor publiek, hebben het kerkbestuur en de gemeente Zwolle besloten om een valbeveiliging op de toren te plaatsen zodat de toren veilig bezocht kan worden en ‘vallen’ niet meer mogelijk is. De valbeveiliging wordt aangebracht aan de buitenzijde van de toren, in de torenomgang. Het bestaat uit een stalen hekwerk van stijlen en draden waartussen gaas wordt gespannen. Voor het maken van het plan is een kundig architect benaderd die een proefopstelling heeft gemaakt. Deze proefopstelling is door de commissie bezocht en vervolgens zijn de bevindingen verwerkt in het huidige plan. De proefopstelling heeft laten zien dat de impact op het aanzien van de toren bescheiden is, zeker wanneer de kleur van de constructie goed gekozen wordt. De opgegeven kleur grijs RAL 7021 (antraciet) is wellicht nog iets te donker. De commissie vraagt aandacht om bij het bevestigen van het hekwerk het monument zo weinig mogelijk te schaden.

Blaloweg fietsbrug

Naast de bestaande spoorbrug over de Blaloweg is een nieuwe fietsbrug ontworpen. De brug maakt deel uit van een fietsverbinding die loopt van Westenholten/Stadshagen naar het centrum en maakt deel uit van een reeks bruggen waarbij er voor elke brug een eigen vormgeving is gekozen die onderling ook verwantschap tonen in materiaal, kleur en detail.
In het schetsontwerp zijn twee modellen ontwikkeld: een vakwerkconstructie en een bovenboogmodel.
Vanuit onderhoudskosten is gekozen om het bovenboogontwerp verder uit te werken.
De commissie heeft waardering voor de vormgeving van de brug op zichzelf en op onderdelen op de afstemming met de fietsbrug bij Westenholten, die eveneens door bureau Maan is ontworpen.
In de detaillering en uitwerking zijn de kleurstelling van de boogconstructie en de randafwerking van het brugdek verwant aan elkaar.

Melkmarkt 10
Verbouw van een winkelpand met rijksmonumentenstatus in het beschermd stadsgezicht. Het ontwerp is van Van den Berg architecten.

Op 4 september is het plan in de commissie behandeld en werd van een toelichting voorzien door de architect M. van Esch van Van den Berg architecten. De architect geeft aan dat de winkelketen oog heeft voor de authenticiteit van het pand en daar zorgvuldig mee om wil gaan. Het pand heeft een bijzondere en voor Nederland vrij unieke plafondbeschildering, grotendeels weer afgewerkt met spreidsel mogelijk uit de 17e eeuw.
De commissie heeft waardering voor de uitwerking van het plan en kan zich vinden in de uitgangspunten, met uitzondering van het plan om alles te voorzien van een witte kleur. Echter mede door het gebrek aan details en uitwerking kan zij nog niet positief adviseren. Er is ook waardering voor de bijzonder inventieve oplossing die wordt voorgesteld om zowel de zichtbare plafondschildering te tonen middels een plaatselijk verlaagd plafond als ook te kiezen voor behoud en conservering voor het bestaande spreidsel. De commissie adviseert de zichtbaarheid van de beschildering vanaf de begane grond met het verlagen van het plafond van 50 cm. te onderzoeken; wellicht dat dit nog tot aanpassingen leidt.
De wanden worden afgewerkt met een witte kalkachtige sauslaag. De commissie adviseert hier niet alle herkenbare bouwsporen achter te stoppen. Ook dit is onderdeel van de kenmerken en waarde van het pand. Zij adviseert dit, onder begeleiding van de afdeling monumentenzorg te bekijken, en waar mogelijk bijzondere bouwsporen in het zicht te laten.
De ramen op de verdieping zullen door de aanraakbaarheid van het winkelend publiek erg kwetsbaar zijn. De commissie ziet hiervoor een passende oplossing nog tegemoet. Tenslotte vraagt zij maximale aandacht voor nog aan te brengen klimaatinstallaties, zo min mogelijk bevestigingen van de ophangingen van zowel spanplafonds of nog aan te brengen verlichting.

De aangepaste aanvraag van 7 oktober 2014 leidt niet tot onaanvaardbare aantasting van de monumentale waarden en is tevens niet in strijd met de eisen van welstand. Wel geeft de commissie mee dat het behoud van de Jugendstil wandschildering om expertise vraagt. Daarnaast is de commissie verheugd dat de architect in de bouwfase betrokken blijft.

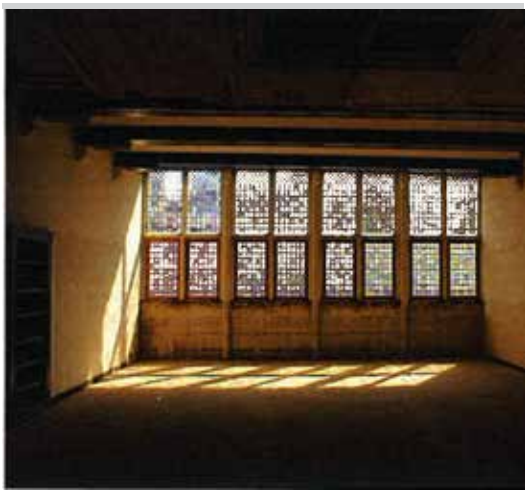

Jufferenwal 1, Korte Kamperstraat 2-4
Verbouw van winkel en bovenwoning naar een woongebouw in een beschermd stadsgezicht. Het plan is op 13 maart en 26 juni in de commissie behandeld. De panden Jufferenwal 1/1a en Korte Kamperstraat 2-4 worden ingrijpend verbouwd naar een woongebouw. Aan de Jufferenwal komen drie lagen met kapvolume, aan de Korte Kamperstraat twee lagen met kapvolume. De nieuwe bouwvolumes passen goed in het straatbeeld ter plaatse.
De commissie heeft waardering voor het in stand houden van de stadsmuur in de panden aan de Korte Kamperstraat. De commissie adviseert daarnaast het volgende: de gevel aan de Jufferenwal aanpassen conform de maatvoering in de plattegrond en de artist impression, bredere vensters, de dakkapellen aan de Korte Kamperstraat verkleinen, de zijgevels aan de Jufferenwal ook in steen uit te voeren, de getoonde warme rode steen toe te passen, de gevel aan de Jufferenwal van een plint te voorzien.

Spinhuisplein 1
Het overkappen van een binnenterrein van het Huis van bewaring aan Spinhuisplein 1 is een wijziging aan een rijksmonument in het beschermd stadsgezicht.
Beschrijving rijksmonument: rechthoekig gebouw met aan de ingangszijde geblokte hoekpilasters en natuurstenen poort met in het fronton het wapen van Overijssel, door twee leeuwen gehouden en daarboven drie beeldjes voorstellende Justitia en een geketende man en vrouw. Gedateerd 1739.

De commissie heeft tijdens de planvorming mee kunnen denken over dit plan en is verheugd dat zij het plan op dat moment van de planvorming heeft kunnen zien en heeft enkele opmerkingen en aanbevelingen gedaan.

Vanuit het oogpunt van monumentenzorg kan de commissie zich vinden in het plan en ziet het als een toevoeging aan het monument, mits de ruimte als buitenruimte aandoet. De aankleding en de vloer zouden als buitenruimte en sober ingericht moeten worden, zodat het passend is bij de het monument en de oorspronkelijke functie van de binnenplaats. Tevens adviseert de commissie een zorgvuldig lichtplan te ontwikkelen, zodat het karakter van de binnenplaats met gesloten opgaande gemetselde muren tot zijn recht komt.

Katwolderplein

Het plan betreft een parkeergarage en bioscoop met commerciële ruimten aan het Katwolderplein. Het ontwerp is een aantal keer in de commissie besproken en toegelicht door architect Van der Pol. Voor de beoordeling van de steenmonsters is de commissie ter plaatse geweest.
De twee uitstekende zalen van de bioscoop worden in een witte baksteen uitgevoerd. De volumes krijgen afgeronde hoeken en de gevels krijgen metselwerk in ruitpatroon. De kolommen onder de zalen krijgen eveneens een bakstenen omkleding met een decoratief ruitpatroon. De onderkant van de zalen wordt verlicht.
De parkeergarage krijgt rondom een goudgele bakstenen gevel gemetseld in halfsteens verband in vijf verschillende patronen. Ook bij dit bouwwerk spelen ronde vormen een belangrijke rol. Het interieur van de garage krijgt als hoofdkleur hoogglans wit, per laag verder een toegevoegde accentkleur. De gevel grenzend aan de achtertuinen van Delta Wonen krijgt een begroeiing vanaf het eerste dek. Op het bovenste parkeerdek worden zonnepanelen geplaatst.

De commissie is positief over het gepresenteerde plan. Het ontwerp toont veel eigen identiteit, een goed doordacht bijzonder complex. Minder enthousiast is zij over de reclames op de zalen, in de verwachting dat het hier niet bij zal blijven. Ook lager tegen de gevels zal er zeker aanvullende reclame komen. De commissie adviseert de gevels onder de zalen dezelfde stenige massa te geven als de rest van de gevels. De aanduiding parkeergarage zal in samenhang met de bijzondere ronde vorm van de entree moeten worden ontworpen. De opvallende kleurstelling van de drie onderdelen wonen (rood), parkeren (goudgeel), en bioscoop (wit) spreekt de commissie aan. De overgang van bioscoop naar de ronde hoeken van de garage krijgt bijzondere aandacht waar het gaat om sociale controle en een goede ruimtelijke dimensionering.

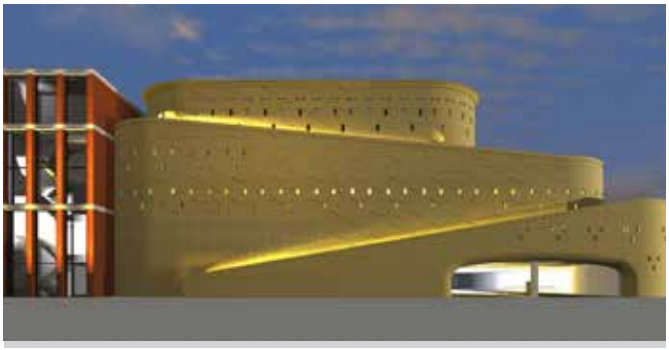

Diezerstraat 80
Verbouw van de bibliotheek tot winkelruimte aan de Diezerstraat. De commissie heeft het plan in vooroverleg behandeld.
Het pand is een rijksmonument in het beschermd stadsgezicht. Het gaat om een neoclassicistisch gouvernementsgebouw uit 1874 waarvan de gevel op kleine aanpassingen na vrijwel intact is.
Het pand is in 1986 gewijzigd met een nieuwe aanbouw. Uit de waardestelling van Het Oversticht blijkt dat behalve de voorgevel, ook de structuur en de achtergevel waardevol zijn als onderdeel van het historische Gouvernementsgebouw. Het rapport geeft aan dat er bescheiden ingrepen in de voorgevel mogelijk zijn, namelijk het lager doortrekken van de vensters links en rechts, met behoud van een deel van de borstwering en de plint, zodat de hiërarchische opbouw van de gevel behouden blijft.
Vanuit het oogpunt van monumentenzorg sluit de voorgestelde nieuwbouw van Zara aan op het rijksmonument. Voor de herbestemming tot kantoor- en winkelruimte wordt enig muurwerk op de begane grond gesloopt en wordt de achtergevel op de verdieping doorbroken door enkele vensteropeningen samen te trekken. De ingrepen op de begane grond zijn aanvaardbaar, de al aangetaste structuur blijft enigszins afleesbaar. Ook in de andere ingrepen kan de commissie zich vinden. De ingrepen hebben op de verdieping grotere gevolgen, maar leiden niet tot onnodige aantasting van de monumentwaarden, vindt de commissie.
Het interieur van de winkel wordt uitgevoerd volgens het concept van Zara. Dat betekent dat de plafond- en wandafwerking van de nieuwbouw gedeeltelijk worden doorgetrokken in de oudbouw. De commissie betreurt het zeer dat hierdoor de beleefbaarheid van de overgang van het monumentale pand naar de nieuwbouw verdwijnt. Het betreft echter een reversibele ingreep, die het mogelijk maakt om op een later moment deze overgang opnieuw zichtbaar te maken.

Vanuit het oogpunt van welstand spreekt de commissie van een bijzondere architectuur waarbij ze vooral waardering heeft voor de kapvorm en de wijze waarop het grote nogal dichte volume een zorgvuldige gevelbehandeling krijgt, dat bijdraagt aan de belevingswaarde ervan.
De bestaande aanbouw achter het rijksmonument wordt geheel gesloopt. Daarvoor in de plaats komt een nieuw bouwvolume dat groter en hoger is dan het bestaande volume. De nieuwbouw volgt de stedenbouwkundige uitgangspunten en het bestemmingsplan. Het nieuwe volume wordt door een bijzondere kapvorm gedekt en krijgt een alzijdig gevelontwerp, opgebouwd uit microbetonelementen die een stenen frame maken dat maat en schaal geeft aan de gevel. De gevel aan de Spoelstraat krijgt een parcellering in drie volumes die past bij de grote maat en schaal van het winkelwarenhuis. De nieuwbouw komt aan de zijde van de Spoelstraat in de oude rooilijn te staan. De aanpassingen in de voorgevel aan de Diezerstraat zijn bescheiden en dienen vooral de uitstraling als winkelpand. Daarvoor krijgen de vensters een iets lagere borstwering en een nieuwe kozijndetaillering.

Stadkamer
Architect Meenhorst geeft een toelichting bij zijn schetsontwerp voor verbouw/nieuwbouw Stadkamer (bibliotheek) aan de Zeven Alleetjes.
De gemeente koopt gebouwen A, B en D. Gebouw C is rijksmonument en wordt door een andere architect onder handen genomen. Het bestaande entree bouwdeel wordt gesloopt en daar voor in de plaats komt een nieuwe grote zaal, gevel van glas Reglit met lichtuitstraling bij duisternis. Dat geeft een mogelijkheid voor het integraal opnemen van het logo van de Stadkamer.

De commissie spreekt van een krachtig concept en adviseert dit zo consequent mogelijk uit te werken. De combinatie van staal, beton en glas in drie te onderscheiden bouwdelen levert een krachtig gebaar op. De nieuwe zaal zou ook een houten gevel kunnen krijgen die dan mooi aansluit bij de parkachtige aanleg van de buitenruimte. De commissie vraagt aandacht voor de fietsenstalling bij het gebouw die onderdeel zou moeten zijn van het ontwerp van de buitenruimte.

Ceintuurbaan
Aan de Ceintuurbaan heeft de commissie een negatief welstandsadvies gegeven betreffende het kleurgebruik van het nieuw op te richten bedrijfsvolume voor opslag van goederen. Het beeldkwaliteitsplan vraagt hier om donkere dan wel een licht kleurgebruik in de kleurenreeks wit/crème, roodbruin, donkerbruin of antraciet. Het bouwwerk heeft een geel/blauwe kleurstelling. Het college heeft hier gemeend te moeten afwijken van haar beeldkwaliteitsbeleid.

DE WELSTANDS-/ MONUMENTEN COMMISSIE

Een welstandscommissie is een onafhankelijke commissie van deskundigen die aan burgemeester en wethouders van een gemeente advies uitbrengt.
Centraal in de advisering staat de vraag of het uiterlijk of de plaatsing van een bouwwerk, waarvoor een aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingediend, in strijd is met redelijke eisen van welstand. Deze eisen staan in het gemeentelijke welstandsbeleid. Bij elke aanvraag kijkt de commissie, met dat beleid als uitgangspunt, of particuliere wensen van degene die wil bouwen of verbouwen stroken met het algemene belang. Een belang dat gericht is op het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit van een straat, buurt, wijk of streek. Voor lang niet alle bouwactiviteiten is een advies van de commissie verplicht. Soms is het mogelijk om in delen van een gemeente welstandsvrij te bouwen. En met de invoering van de Wabo in oktober 2010 is het vergunningvrij bouwen verruimd.
Een welstandscommissie kan op verschillende wijzen georganiseerd worden. Soms hebben gemeenten een gecombineerde welstand- en monumentencommissie. Er zijn ook gemeenten die niet werken met een commissie maar met een stadsbouwmeester, een mogelijkheid waarin Het Oversticht ook voorziet. Er zijn commissies die adviseren aan één gemeente, er zijn ook bredere commissies die advies uitbrengen aan meer gemeenten. Vaak hangt dit samen met de grootte van de gemeenten en het streven naar efficiency.
Groot, klein, gecombineerd of niet – alle commissies hebben een aantal zaken gemeen. De leden worden voor drie jaar benoemd en kunnen dan nog voor een zelfde periode herbenoemd worden; vergaderingen van de commissie zijn openbaar en iedere commissie legt verantwoording af in de vorm van een jaarverslag. Deze zaken zijn in de wet bepaald.
Meestal bestaat een welstandscommissie uit architecten, stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten, cultuurhistorici en vaak ook burgers. Het Oversticht organiseert welstandsadvisering voor gemeenten in Overijssel en een deel van Flevoland. Commissieleden worden na een transparante sollicitatieprocedure ter benoeming voorgesteld aan de gemeenten.
De commissies zijn gericht op effectief en efficiënt werken. Vooroverleg in een vroeg stadium van planontwikkeling werkt beter dan toetsing achteraf. De secretaris van de commissie heeft daarom, meestal wekelijks, spreekuur in de gemeente om over bouwinitiatieven in relatie tot welstandsbeleid te overleggen.

De samenstelling van de welstands/monumentencommissie IJsselland, waarvan Zwolle deel uitmaakt, in 2014

voorzitter
ing. J. Mulder
M.M.L. de Waal (plaatsvervanger)

secretarissen
ir. M.T. ten Hove-van den Heuvel
ing. J.S. Rühl

adviseur
ir. A.H.M. Geerdink

commissieleden
R.J. Beerkens
P. Brink , MA
ir. N. Jelles
dr. ir. J.C.M. Olie
monumentendeskundigen
drs. M.A.C. Polman
drs. M. van Zanten
drs. J. Batelaan MA (plaatsvervanger)
drs. M. van Damme (plaatsvervanger)

landschapsdeskundige
ir. A. Coops
ir. I.M. Nij Bijvank-van Herel (plaatsvervanger)

Adviesaanvragen
Van het totaal aantal plannen van 530 in 2014 werden 399 aanvragen voorzien van een positief advies; 68 aanvragen kregen een negatief advies. Nog lopende aanvragen zijn in dit overzicht niet opgenomen.
De commissie Zwolle is in 2014 in totaal 20 keer bijeen geweest.

De secretaris bezoekt een keer in de week de afdeling vergunningen om de adviesaanvragen in te nemen. De secretaris had in 2014 voor vergunningplichtige plannen het mandaat om positieve en negatieve adviezen uit te brengen. Er is regelmatig contact met de medewerkers van de afdeling Fysieke Leefomgeving. Overleg vindt plaats, ook over onderwerpen die de strikte planbehandeling te buiten gaan. Ook met de afdeling Expertisecentrum Stad en Landschap en Ontwikkeling Ruimte en Strategie zijn er contacten.

Titel
Jaarverslag welstands-/monumentencommissie gemeente Zwolle 2014

Tekst
ir. A.H.M. Geerdink
Redactie
P.C.Versluis
Vormgeving
M. van Eunen

Zwolle, augustus 2015

HET OVERSTICHT

Van: B. Dijk <mailuitingen@gmail.com>
Verzonden: vrijdag 4 september 2015 20:28
Aan: undisclosed-recipients:
Onderwerp: WHO "Houtrook veroorzaakt longkanker"
Bijlagen: examiner9-5-14smoke.jpg

Geachte heer/mevrouw,

Wilt u dit bericht doorsturen naar de raadsleden?

Sommige gemeentes willen niets veranderen aan het bouwbesluit dat over open vuren gaat.

Het Bouwbesluit geeft onvoldoende handen en voeten voor de gemeente om op te kunnen treden tegen vuurkorven. Want wat wordt verstaan onder hinder? En hoeveel fijnstof moet er aanwezig zijn? In Nederland heb je geen recht op frisse lucht? Dus als je wilt mag je de slaapkamer voorzien van houtlucht rook? De overheid adviseert om te ventileren.
Is het niet tegenstrijdig dat de GGD adviseert om de ventilatie roosters dicht te doen als je buren een vuurkorf in werking hebben gesteld? Een pijpje op de vuurkorf is niet afdoende om rookhinder tegen te gaan.

Waarom wil men het niet landelijk regelgeving maken? De lokale overheid zit volgens mij niet te wachten op handhaving. Immers de gemeente moet dan extra kosten maken. Daarom pleit ik voor landelijke regelgeving. Misschien dat u als lokale raadslid invloed kunt hebben op de landelijke politiek?

Bericht van Houtrook vrij:

Begin 2015 is er een rapport verschenen van de World Health Organisation (WHO) over de nadelige gezondheidseffecten van het verwarmen van woonhuizen met hout en kolen: Residential heating with wood and coal: health impacts and policy options in Europe and North-America.
Dit rapport concentreert zich op de situatie in Europa en Noord-Amerika, waar zich vele streken bevinden die voor verwarming van deze brandstoffen afhankelijk zijn. In Nederland is bijna niemand voor verwarming uitsluitend op hout of kolen aangewezen. Het kolentijdperk hebben we lang achter ons gelaten en bijna iedereen beschikt over schoon aardgas. Toch wordt ook in Nederland steeds meer hout gestookt, in open haarden, allesbranders en houtkachels. Dit is geen noodzaak, maar louter omdat het zo 'gezellig' is.

Het verwarmen van woonhuizen d.m.v. hout is een belangrijke bron van (buiten)luchtverontreiniging. Het kan ook aanzienlijke vervuiling binnenshuis veroorzaken, wanneer vervuilde buitenlucht binnendringt.
Bij het verbranden van hout komen fijnstof en kankerverwekkende stoffen vrij. Er is inmiddels voldoende bewijsmateriaal om verwarming met hout in verband te brengen met gezondheidsproblemen zoals luchtwegaandoeningen en met vroegtijdige sterfte door hart- en vaatziekten.
Bij de bestrijding van luchtvervuiling wereldwijd moet volgens de WHO meer aandacht worden besteed aan de grote rol die hout en houtige biomassa hierin speelt, en het is van groot belang dat de kennis hierover zowel bij landelijke en lokale overheden als bij het grote publiek wordt verbreed.

In Midden-Europa, en dus ook in Nederland, worden hoge fijnstofwaarden aangetroffen, o.a. als gevolg van verwarming met vaste brandstoffen als hout en kolen, en vooral van fijnstofdeeltjes met een diameter van minder dan 2,5 micrometer (PM2.5). Schattingen gaan er van uit dat in Europa 61.000 mensen hierdoor voortijdig overlijden.

Een van de problemen bij het stoken op hout in woonhuizen, is het feit dat er gebruik wordt gemaakt van kleinschalige verbrandingstoestellen (de open haard wordt vanwege zijn zeer lage rendement door de WHO niet

eens als serieuze verwarmingsbron gezien). Deze toestellen zijn niet in staat de hoge temperaturen te bereiken die volledige verbranding garanderen, waarbij alle koolstof wordt omgezet in CO2.
Het gevolg zijn schadelijke emissies, zoals fijnstof PM2.5, koolmonoxide (CO), roet (black carbon, draagt bij aan broeikaseffect), methaan (ook een broeikasgas), stikstofoxides, aldehydes en vluchtige organische stoffen. Op buurtniveau zorgt dit voor een piekbelasting, die meestal niet wordt gemeten en waar geen regelgeving voor bestaat, in tegenstelling tot de uitstoot van bv. verkeer, industrie of energiecentrales. Juist omdat het om woonbuurten gaat, is er een hoge kans dat veel mensen aan die verhoogde waarden worden blootgesteld, door hun eigen verbrandingstoestel (vervuiling van de binnenlucht) en/of dat van buren (binnendringen van vervuilde buitenlucht), vooral wanneer het koud en windstil weer is.

Toelichting van de bestanddelen in de uitstoot van particuliere verwarming met hout en kolen:
PM2.5: een van de belangrijkste vervuilende stoffen en een goede indicator voor het meten van de gezondheidsschade door de verbranding van vaste brandstoffen. Fijnstof is breed bestudeerd en de meeste maatregelen voor emissiereductie focussen op fijnstof.
BC ofwel black carbon ofwel roet: black carbon is een bestanddeel van
PM2.5 en wordt gezien als ongunstig voor de gezondheid. Het draagt bij aan het broeikaseffect en kan andere schadelijke stoffen, zoals vluchtige koolwaterstoffen, aan zich binden.
OC ofwel organic carbon ofwel organische koolstof: OC is ook een bestanddeel van PM2.5, en wordt beschouwd als een vervuilende stof. CO ondergaat allerlei chemische veranderingen onder invloed van zonlicht en temperatuur.
Gassen: koolmonoxide, stikstofoxides, PAK's, zwaveldioxide en vluchtige organische stoffen (VOS).
Levoglucosan: dit komt vrij bij de verbranding van biomassa en wordt vaak gebruikt als een indicator voor de aanwezigheid van emissies uit vaste brandstoffen.
Andere bestanddelen: als onder invloed van economische omstandigheden of door onwetendheid mensen ertoe overgaan meubels, plastic of afval
(mee) te verbranden, komen er nog veel meer stoffen vrij die de gezondheid bedreigen, zoals dioxines en lood.

Er zijn in Europa maar een paar landen die beperkende maatregelen hebben ingevoerd voor toestellen met een te laag rendement of een limiet hebben gesteld aan de uitstoot. Een aantal landen stimuleert het gebruik van hout en andere biomassa voor de verwarming van woningen zelfs als 'duurzame energie', die klimaatverandering en afhankelijkheid van vaste brandstoffen zou kunnen tegengaan. De economische crisis in Europa heeft er bovendien voor gezorgd dat burgers om economische redenen op het stoken van hout overstappen. De verwachting is dat hierdoor binnen de EU het verwarmen d.m.v. hout voorlopig niet zal afnemen en wellicht nog zal toenemen. Dit vindt de WHO een zorgelijke ontwikkeling, die om een effectieve aanpak vraagt.

Tussen 1990 en 2005 zijn de PM2.5 emissies van huishoudens die op vaste brandstoffen stoken sterk toegenomen in vergelijking met andere sectoren zoals verkeer en industrie, die juist beter gecontroleerd en aan banden gelegd worden, en deze trend zet zich helaas voort. De invoering van geavanceerde technologie op het gebied van houtkachels gaat te langzaam, en er zijn te weinig stimuleringsmaatregelen voor de inruil van verouderde toestellen.

Moderne houtkachels lozen – onder ideale omstandigheden en exact volgens de handleiding gebruikt – een beperkte hoeveelheid vervuilende gassen en fijnstof direct op de buitenlucht en de verontreiniging binnenshuis is daarbij minimaal.
In de praktijk zijn de omstandigheden meestal minder ideaal: door verkeerde bediening, het stoken van nat hout, onvoldoende ventilatie, het te vol laden van de kachel of het temperen (smoren) van het vuur, kunnen buiten- en binnenlucht vervuild raken, en kunnen zich zelfs gevallen van koolmonoxidevergiftiging voordoen. Juist omdat de verbrandingsbron zo dichtbij is, is de kans op inademing van schadelijke stoffen hoog.

Blootstelling aan rook is altijd ongezond, ook als het slechts kort is. Bij dierproeven is van 28 schadelijke stoffen in houtrook aangetoond dat zij giftig zijn, van 14 dat zij kankerverwekkend zijn en van 4 dat zij kankerbevorderend zijn. Fijnstof wordt eveneens beschouwd als kankerverwekkend, en de WHO houdt hier tegenwoordig rekening mee bij de vaststelling van nieuwe richtlijnen voor binnenluchtkwaliteit.

Er zijn honderden epidemiologische studies uitgevoerd (m.b.t.
luchtverontreiniging, bosbranden, het verbranden van landbouwafval, de uitstoot van dieselauto's, roken en meeroken) die de effecten van fijnstofemissies koppelen aan gezondheidsproblemen, ziekenhuisopnames en

sterftetoename. Er is geen reden om aan te nemen dat de uitstoot van particuliere houtkachels deze effecten niet heeft.

Blootstelling aan fijnstof heeft in het gunstigste geval oogirritaties, hoestaanvallen of benauwdheid tot gevolg. Maar het kan eveneens het verloop van luchtwegaandoeningen zoals astma, COPD, bronchiolitis (een ontsteking van de bronchioli, de kleinste
luchtwegen) en middenoorontsteking verergeren en leiden tot chronische aandoeningen. Langdurige blootstelling wordt bij kinderen in verband gebracht met infecties (waaronder longontsteking) van de lagere luchtwegen (bronchiën, longweefsel en longblaasjes) en bij vrouwen met COPD, verminderde longcapaciteit en longkanker. Ook is een samenhang met doodgeboortes en de geboorte van baby's met een laag geboortegewicht. Natuurlijk zorgt dit alles ook voor een ongewenste toename in medicijngebruik en het verlies van vele gezonde levensjaren.
Recente studies wijzen ook op een verband tussen fijnstof en de (on)gezondheid van hart en bloedvaten.

Er zijn niet veel onderzoeken gedaan waarbij gezonde volwassenen opzettelijk langdurig werden blootgesteld aan houtrook. Ook moet er nog meer onderzoek worden gedaan naar de blootstelling in de verschillende fases van het verbrandingsproces (aanmaken, voluit branden, uitbranden). In zijn algemeenheid legt men echter een relatie met o.a. bloedklontering, ontstekingen in de lagere luchtwegen, slijmvliesirritatie, en verstijving van de bloedvaten.

Houtrook bevat naast fijnstof veel roet ofwel black carbon. Van de wereldwijde uitstoot van black carbon door de verbranding van biomassa komt 34 tot 46% voor de rekening van particuliere huishoudens (verwarming en koken). Er is voldoende onderzoek dat wijst op gezondheidseffecten door black carbon, zowel op de lange als korte termijn, met name op hart- en vaatziekten, en hart-longziekten.

Er moet dus wereldwijd minder gebruik gemaakt worden van vaste brandstoffen als hout (en kolen), de verbranding moet efficiënter (vervanging van oude kachels door kachels met keurmerken, invoering van pelletkachels) en de vervuiling moet beter afgevangen worden (filters). Er moeten regels voor de emissies van houtgestookte verbrandingstoestellen komen, en de marketing, verkoop en verspreiding van vaste brandstoffen moet aan banden worden gelegd.

In Nederland beschikt bijna iedereen over schoon aardgas, dus dat zou hier de eerste keuze moeten zijn. In landen waar geen schone brandstoffen beschikbaar zijn komt als eerste keuze de hoogrendements-houtkachel in beeld. Voorlichtingscampagnes moeten er voor zorgen dat men hier ook op de juiste wijze in stookt, dus alleen met droog en schoon hout, zonder het vuur te smoren, en niet op dagen met een slechte luchtkwaliteit (mist, smog).

De WHO benadrukt dat men naar schone brandstoffen moet omschakelen wanneer dit maar enigszins mogelijk is en dat in elk geval onnodige
sfeer- en bijverwarming vermeden moet worden. De kennis over de gezondheidsrisico's van houtstook moet onder burgers verbreed worden, en daarbij is het belangrijk ook het imago van houtstoken door te prikken. Kennis alleen leidt vaak nog niet tot gedragsaanpassing. Door het voeren van campagnes moet de link tussen houtstoken en gezelligheid en geborgenheid doorbroken worden. De succesvolle campagnes tegen het roken van sigaretten kunnen ons daarbij tot voorbeeld dienen.

Voor het terugdringen van emissies is het belangrijk andere manieren van verwarmen aan te wenden en te ontwikkelen, b.v. stadsverwarming, aardwarmte, koude-warmteopslag of het gebruiken van de restwarmte van industrie en energiecentrales.

Hoewel verbetering van de buitenluchtkwaliteit voorop staat, kan op individueel niveau de luchtkwaliteit binnenshuis verbeterd worden door het gebruik van HEPA-filters om fijnstof buiten te houden, en het toepassen van luchtzuiveringsapparatuur.

Er zijn al diverse maatregelen genomen om de uitstoot door houtverbranding in de toekomst te verminderen.
De EU heeft het zg. 'ecodesign-label' geïntroduceerd, dat aangeeft dat men een geavanceerd verwarmingstoestel met hoog rendement aanschaft.
Oostenrijk, Denemarken, Duitsland, Noorwegen en Zweden hebben een nationale emissienorm vastgesteld voor particuliere houtkachels.

Canada en de VS hebben normen vastgesteld voor de efficiëntie van nieuwe houtverbrandingstoestellen. Deze maatregelen concentreren zich in de eerste plaats op de reductie van fijnstof, maar ook op de vermindering van koolmonoxide (CO).
Er zijn in verschillende Europese landen financiële stimuleringsmaatregelen om verouderde apparatuur in te ruilen voor efficiëntere toestellen en om op andere manieren van verwarming over te stappen, zoals aardwarmte etc. Waar men niet om het verwarmen met hout heen kan, wordt de aanschaf van pelletkachels aangemoedigd.

In delen van de VS zijn zg. "no burn" dagen ingesteld (verplicht en
vrijwillig) op dagen met ongunstige meteorologische omstandigheden (koud windstil weer, temperatuurinversie). Op die dagen mogen bv.
houtkachels zonder certificaat niet gestookt worden, of is zelfs elke wijze van houtverbranding verboden.
Het inwisselen van inefficiënte apparatuur is in delen van de VS verplicht, bv. bij verkoop moet een huis over een gecertificeerde haard beschikken. Voorts mag men in sommige huizen geen gebruik maken van verwarming d.m.v. hout. Is er geen andere verwarmingsbron, dan mag men per woning niet meer dan één houtkachel bezitten. Op andere plaatsen wordt vooral gecontroleerd op de uitstoot, geeft men adviezen omtrent verstandig stoken en/of heeft men een strategie ontwikkeld om klachten over emissies te behandelen.
Het verdient volgens de WHO ook aanbeveling om een stimulans te geven aan de ontwikkelaars van houtverbrandingsapparatuur, zoals technici, studententeams, uitvinders etc., om een nog efficiëntere generatie houtkachels te ontwerpen.

Met betrekking tot het toekomstige gebruik van hout en houtige biomassa voor verwarming en energieopwekking is een betere afstemming tussen individuele landen noodzakelijk.
Bij elke keuze die te maken heeft met klimaatverandering en duurzame energie moeten beleidsmakers zich bewust zijn van de vervuiling die houtverbranding met zich meebrengt en direct alternatieven overwegen of in elk geval de meest geavanceerde techniek promoten.
Er is wereldwijd grote behoefte aan wet- en regelgeving op dit gebied, zowel om de opwarming van de aarde af te remmen als het aantal aan houtverbranding gerelateerde ziektes te reduceren.
Daarvoor moet niet alleen de uitstoot van fijnstof afnemen, maar ook die van vluchtige koolwaterstoffen en koolmonoxide, kooldioxide en methaan.
Kennisvergroting en bewustwording zijn essentieel, en daarbij hoort een actief beleid van de ministeries die zich met luchtverontreiniging, energie en gezondheid bezighouden.
Op regionaal en gemeentelijk niveau moeten inruilprogramma's voor vervuilende toestellen worden opgezet, bij voorkeur met een financiële tegemoetkoming.

In sommige gebieden moet er een verbod op het stoken met hout komen.
Dichtbevolkte stedelijke gebieden of ongunstig gelegen regio's (bij voorbeeld dalen, waar de rook blijft hangen) moeten worden aangewezen als 'houtrookvrije zones' (no burn areas) waar geen hout mag worden gestookt, of – bij gebrek aan andere brandstoffen – alleen in de meest efficiënte houtkachels.
In minder dichtbevolkte zones kunnen, afhankelijk van de weersvoorspelling, 'houtrookvrije dagen' worden afgekondigd.

Bij het nemen van maatregelen moet rekening worden gehouden met de snel groeiende groep van 65-plussers, waaronder relatief veel mensen zijn met chronische luchtwegaandoeningen of hart-en vaatziektes. Ook baby's en kleuters vormen een kwetsbare groep, omdat zij sneller dan grotere kinderen en volwassenen luchtwegaandoeningen en infecties oplopen.

Regionale en lokale autoriteiten moeten, samen met patiëntenorganisaties, brede voorlichtingscampagnes opzetten om burgers te informeren over de gevaren van houtstook voor gezondheid en milieu, en het heilzame effect op de gezondheid wanneer zij van schonere energiebronnen gebruik maken. Er zouden folders kunnen worden verspreid met informatie over schone energiebronnen en verstandig stoken. De misvatting dat houtstoken CO2-neutraal, duurzaam en milieuvriendelijk is moet daarin met kracht bestreden worden. De grootste uitdaging is echter om het gedrag van burgers te doorbreken, vooral daar waar mensen goedkoop aan hout kunnen komen. Bevordering van de publieke kennis over dit onderwerp is dus van levensbelang.

Samenvattend handelt een groot deel van dit rapport over de noodzaak van hoog renderende houtkachels. Dat is niet vreemd, omdat men op tal van plaatsen op hout als brandstof aangewezen is. Nederland is een van de weinige

landen waar bijna alle burgers op het aardgasnetwerk zijn aangesloten. Het stoken van houtkachels is dus eigenlijk een extra luxe. Het is precies die 'onnodige sfeer- en bijverwarming' waar de WHO op doelt, en die dus vermeden moet worden. Tegelijk is Nederland zeer dichtbevolkt, en daarmee juist zo'n land waar houtstook volgens de WHO niet thuishoort. Tel daarbij op dat wij een vergrijzende bevolking hebben, op wie de luchtverontreiniging een extra grote impact heeft, en het is duidelijk dat Nederland de houtkachel beter vaarwel kan zeggen. Laten we hopen dat de Nederlandse overheid zich dit rapport aantrekt en nu eindelijk tot actie overgaat.
Hieronder volgt een samenvatting van het WHO-rapport, met de nadruk op hoofdzaken die voor onze Nederlandse situatie van belang kunnen zijn.
Klik op de link voor het hele rapport (in het Engels).

Bron: http://www.houtrookvrij.nl/portfolio/gezondheidseffecten-van-het-verwarmen-van-woonhuizen-met-hout-en-kolen-door-who/

Zie oo https://youtu.be/ZCXtU0XCIeo

Wij adviseren mensen om voor beplantingen te gaan kiezen in de huizen.

Zie http://adventmedia.nl/video/play/765-frisse-lucht/

Graag wil ik u hierop attenderen: het antwoord op kanker. Hierin geven integere artsen u adviezen:
http://adventmedia.nl/video/play/824-het-antwoord-op-kanker/

Wij zijn verblijdt dat sommige raadsleden vragen hebben gesteld over de vuurkorf! Daarvoor onze dank!|

Met vriendelijke groet,

Dijk

http://www.bromtonen.nl

FOR BREAKING NEWS examiner.com.au

th erns g up noke

SKITT

use a
n winter
ility about the
noke may be
ners, the Lung
f Australia's
spokesman

r fast
Launceston
hysician and
an James
people often
the impact
wood fire can
rs, especially
Valley.
ot just talking
atics, or
ung

Health
announced
at outdoor air
uch as that
noke particles
use lung

ter, this
ley of ours is
pollution
noke," Dr

inversion
ensures the
s here — if
e air is
whatever is in
y there."

The World Health Organisation announced in October that outdoor air pollu as that from wood smoke particles — can cause lung cancer. Picture: NE

Dr Markos said while much had been done to remove woodheaters from homes, he knew of people returning to woodburning heaters in response to rising electricity prices.

"I can understand why people do that, but people should plan ahead and think about whether there's a cleaner way they can heat their house and still afford it," he said.

Launceston City Council general manager Robert Dobrzynski said the council had not issued any fines for excessive wood smoke, but said the aim of the fines was educative.

"We have issued a number of informal warnings, and spoken to a number of homeowners about excess chimneys," M said. "Someti just need som and our envir health officer provide that."

For inform woodheaters efficiently vis www.epa.tas. domestic-smo management-

Petitie:

Stop liberalisering

Deze petitie is gericht om liberalisering te stoppen.

Petitie

Wij

EU-ingezetenen, woonachtig in Nederland

constateren

dat ouderen en jongeren niet meedoen in een liberaliseringsbeleid. Zeer oude gebouwen moeten plaats maken voor nieuwe. De handelsgeest van liberalen kent niet de waarde van ons **GESCHENK**, waarop wij leven

en verzoeken

dat er bestuurders komen, die een beleid maken waarin iedereen mee doet. Luistert naar **'t Volk** en doet wat **'t Volk** wil, zodat wij, **'t Volk**, ons **GESCHENK**, waarop wij leven op ecologische wijze door kunnen geven aan generaties op generaties.

Ik,

Ria Robben

wonende te Zwolle
De Ruyterstraat 42

e-mailadres
m.h.robben@hetnet.nl

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen CDA inzake Primark en koopzondag
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Oosterhout, RAL van (Rob) 2047
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de beantwoording van de artikel 45 vragen

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 24 augustus 2015

Onderwerp	Primark en koopzondag, artikel 45 vragen
Versienummer	V1.

Portefeuillehouder René de Heer

Informant R.A.L. van Oosterhout
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 2047
Email RAL.van.Oosterhout@zwolle.nl

Bijlagen -

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van de artikel 45 vragen

Datum 24 augustus 2015

Inleiding

De fractie van het CDA, bij monde van dhr. van der Veen, heeft vragen gesteld over koopzondagen en de komst van Primark naar Zwolle.

Onderstaand de vragen en de bijbehorende antwoorden

1. Is het Zwols beleid t.a.v. de koopzondagen onderwerp van onderhandeling/gesprekken geweest voor vestiging van Zara en/of Primark (of herontwikkeling Melkmarkt) en heeft dit geleid tot voorbereidingen voor een uitzonderingspositie van een van beide ketens?

Nee, de koopzondagen zijn geen onderwerp geweest in de onderhandelingen die we als gemeente gevoerd hebben met vertegenwoordigers van Primark en Zara. Er is dus ook geen sprake van een uitzonderingspositie.

2. Zo nee, is het college bereid naar aanleiding van berichtgeving op voornoemde website naar Primark het Zwols beleid t.a.v koopzondagen te communiceren. Natuurlijk met de toevoeging dat geen uitzonderingen mogelijk zijn op staand beleid.

Wat betreft de voornoemde website: dit is geen website van Primark. Mede als reactie op de berichtgeving hierop heeft een woordvoerder van Primark in de Stentor van zaterdag 15 augustus 2015 al duidelijk gemaakt dat men zich houdt aan het locale beleid, dus ook ten aanzien van de koopzondagen in Zwolle.

3. Indien wel een uitzonderingspositie is beoogd, is de toezegging gedaan onder voorbehoud van instemming door de raad?

Er is geen uitzonderingspositie beoogd dan wel toezegging gedaan.

4. Op welke wijze wordt de raad betrokken in het geval het college bereid is over te gaan tot expliciete begunstigende maatregelen om te komen tot vestiging van ondernemers/winkelketens in Zwolle, waarvoor al dan niet aanpassing van beleid noodzakelijk is?

Onderhandelingen met partijen vinden plaats binnen door de raad gestelde kaders. Bij eventuele afwijkingen van die kaders gaan we naar de raad.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

Datum 24 augustus 2015

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen CDA inzake Primark en koopzondag

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 01-09-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Beantwoording Artikel 45 vragen D66, architectenselecties en goed opdrachtgeverschap
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Oosthof, J (Jeroen) 2457
eenheid/afdeling	Expertisecentrum ECC

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van :
De beantwoording van door D66 gestelde vragen van 22 juli, over architectenselecties en goed opdrachtgeverschap

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 17 augustus 2015

Onderwerp	Architectenselecties en goed opdrachtgeverschap
Versienummer	V0.1

Portefeuillehouder Wethouder Anker

Informant J. Oosthof
Eenheid/Afdeling Expertisecentrum/EC
Telefoon 038 498 2457
Email J.Oosthof@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van door D66 gestelde vragen van 22 juli, over architectenselecties en goed opdrachtgeverschap

Datum 17 augustus 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De D66 fractie heeft artikel 45 vragen gesteld, naar aanleiding van een artikel in de Volkskrant van 17 juli 2015, over architectenselecties en goed opdrachtgeverschap. In het artikel wordt verwezen naar een enquête onder architecten die aangegeven dat ze niet of amper betaald krijgen voor voorlopige ontwerpen.

Door D66 fractie zijn de volgende vragen gesteld en deze worden per vraag beantwoord.

Consequenties

1. Vindt u dat de gemeente een goed opdrachtgever is bij aanbestedingen en opdrachten ook voor de architecten die uiteindelijk niet winnen, en zo ja waarom vindt u dat?

De gemeente Zwolle is een opdrachtgever die binnen de wettelijke kaders en vastgestelde beleidsregels, voortdurend een balans zoekt tussen de belangen van opdrachtgever en potentiele opdrachtnemers. De aan uitvraag verbonden selectie eisen en gunningcriteria worden bij openbare aanbestedingen op voorhand kenbaar gemaakt via een selectieleidraad en gunningsleidraad. Hierdoor is het voor alle inschrijvers op voorhand duidelijk op welke wijze selectie en gunning zal plaatsvinden, zodat potentiele opdrachtnemer een afweging kan maken om wel of niet in te schrijven.

2. Bent u zich als opdrachtgever bewust van de consequenties van uw vraag (voor prijsopgave is ontwerpwerk vereist) en wilt u daar een reële vergoeding tegenover stellen?

De gemeente is zich bewust van het feit dat een uitvraag een inspanning van de opdrachtnemer vergt om tot een aanbieding te komen, waaraan altijd kosten verbonden zijn. Om de totale kosten van alle inschrijvende partijen samen te beperken worden de richtlijnen van de gids proportionaliteit gehanteerd. Indien er sprake is van een vraag die een vergaande inspanning vereist dan stelt de gemeente daar een rekenvergoeding tegenover. Deze rekenvergoeding zal overigens nooit geheel kostendekkend zijn. Verondersteld wordt dat een deel van de door inschrijvende partijen te maken kosten als acquisitie worden gezien.

3. Wat vraagt de gemeente als opdrachtgever van de architect met betrekking tot het intellectueel eigendom?

De inkoopvoorwaarden van de gemeente Zwolle stelt eisen aan de bescherming van intellectuele eigendomsrechten van derden, die mogelijk in het geding zijn bij de uitvoering van de opdracht door de opdrachtnemer. Aanvullend wordt door gemeente de DNR van toepassing verklaard bij architectenopdrachten. Hierin zijn specifieke bepalingen opgenomen en overgenomen uit de Auteurswet, met betrekking tot intellectuele eigendomsrecht, gericht op de rechtsverhouding tussen opdrachtgever en architect.

4. Hoe communiceert u de motiveringen voor uw architectenkeuze(s)? Vindt u dat voldoende transparant voor alle partijen?

De keuze voor het beste ontwerp of de beste inschrijving wordt gemaakt op basis van de criteria uit de vooraf opgestelde gunningsleidraad. De opdrachtnemer krijgt inzicht in de eigen score en de totaal score van de andere partijen.

5. Wat zijn gangbare wegingscriteria en hoe is de onderlinge verhouding tussen de criteria. Anders verwoordt: hoe wordt EMVI (economisch meest voordelige inschrijving) uitgelegd bij aanbestedingen als het gaat om architectuuropdrachten?

In geval van een afzonderlijke Architectenopdracht kunnen visie van de architect, procesbeheersing, presentatie, enz. gunningscriteria zijn, maar ook aspecten die samenhangen met het ontwerp en betrekking hebben op omgevingsmanagement en overlast.
Het toepassen van de criteria in geval van een geïntegreerde bouwopdracht, waarvan de werkzaamheden van de architect een onderdeel zijn, is afhankelijk van de opgave. Toe te passen gunningscriteria zijn een afgeleide van een beeldkwaliteit ambitie (PvE) of specifieke risico's die beheerst moeten worden.
Voor beide situaties geldt dat criteria binnen de EMVI methodiek gewogen worden in relatie tot de ingediende prijs. De weging van de verschillende criteria wordt vooraf in de gunningsleidraad vastgelegd.

6. Bent u het met de D66 fractie eens dat we bouwen voor de toekomst (lange termijn) en dat daarom kwaliteit het zwaarst mee moet wegen bij de keuze voor een architect?

Kwaliteit is voor een architectenopdracht een belangrijk criterium. Kwaliteit beperkt zich niet alleen tot beeld. Andere aspecten spelen een belangrijke rol, zoals bv beheer en onderhoud en veiligheid. Daarnaast spelen factoren zoals omgevingsmanagement, bouwrisico's en kosten in relatie tot het bouwbudget een rol, bij het vaststellen van de verhouding.

7. Als u dat ook vindt, hoe zorgt u daar dan voor, hoe is het geborgd in het proces van aanbestedingen in dit kader?

Binnen het proces van aanbesteden wordt kwaliteit geborgd door het toepassen van gunningscriteria. Hierbij wordt een evenwicht gezocht tussen alle criteria waaronder kwaliteit en prijs.

In de rol van opdrachtgever voert gemeente gesprekken met beroepsgroepen of vertegenwoordigers hiervan, waarbij het aanbesteden regelmatig gespreksonderwerp is. Het voornemen is om dit te verbreden naar meer beroepsgroepen.

Datum 17 augustus 2015

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Beantwoording Artikel 45 vragen D66, architectenselecties en goed opdrachtgeverschap

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 01-09-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Beantwoording Artikel 45 vragen VVD misgelopen subsidie Kornwerderzandsluizen
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Maar - de Vries, J van (Janna) 2612
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van:
De beantwoording van een aantal schriftelijke vragen van de VVD fracties van de gemeenten Zwolle, Kampen, Meppel en de provincies Overijssel en Drenthe over het niet toekennen van de subsidie voor de sluis bij Kornwerderzand in de Afsluitdijk en over het gemeenschappelijk havenbedrijf Port of Zwolle.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 27 augustus 2015

Onderwerp	Beantwoording Artikel 45 vragen VVD Kornwerderzandsluizen
Versienummer	V0.1

Portefeuillehouder R.E. de Heer

Informant J. van Maar
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 2612
Email J.van.Maar@zwolle.nl

Bijlagen 1. Artikel 45 vraag VVD: Misgelopen subsidie van € 56.000.000 voor Port of Zwolle

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van een aantal schriftelijke vragen van de VVD fracties van de gemeenten Zwolle, Kampen, Meppel en de provincies Overijssel en Drenthe over het niet toekennen van de subsidie voor de sluis bij Kornwerderzand in de Afsluitdijk en over het gemeenschappelijk havenbedrijf Port of Zwolle.

Datum 27 augustus 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Het raadslid Van Campen van de VVD-fractie heeft op 31 juli 2015 aan het college Artikel 45 vragen gesteld over het mislopen van de subsidie voor de sluis bij Kornwerderzand in de Afsluitdijk en over het gemeenschappelijk havenbedrijf Port of Zwolle. Deze vragen zijn eveneens schriftelijk gesteld door de VVD-fracties van de gemeenteraden van Kampen en Meppel en Provinciale Staten van Overijssel en Drenthe aan de betreffende colleges.

Achtergrondinformatie Kornwerderzand en Port of Zwolle
Het Rijk investeert de komende jaren fors in verbetering van de waterveiligheid. De Afsluitdijk wordt voor circa € 800 miljoen versterkt (gereed 2023). Renovatie van de sluis bij Kornwerderzand maakt hiervan deel uit. Het vergroten van de sluis en verdieping van de vaargeul in het IJsselmeer maakt hier geen deel van uit. Dit staat daarom op de regionale agenda. De mogelijkheden en haalbaarheid van de vergroting van de sluis bij Kornwerderzand en verdieping van de vaargeul in het IJsselmeer worden in de stuurgroep Kornwerderzand besproken. In deze stuurgroep nemen de provincies Friesland, Flevoland en Overijssel, en de gemeenten Harlingen, Súdwest-Fryslân, Urk, Zwolle, Kampen en Meppel deel. Onder regie van de provincie Friesland behartigt de stuurgroep de regionaal economische belangen in de gesprekken met het Rijk over Kornwerderzand.

Port of Zwolle is de naam van het op te richten gezamenlijk havenbedrijf in de regio Zwolle. Dit initiatief is van de colleges van de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel. In juni 2015 heeft besluitvorming in de verschillende colleges plaats gevonden. In september wordt de besluitvorming aan de gemeenteraden voorgelegd.
De gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel (ZKM) werken al geruime tijd samen om de logistiek in de regio te versterken. De gemeenten ZKM starten een gezamenlijk havenbedrijf dat meer bedrijfsmatig de dienstverlening van de havens van de Regio Zwolle wil optimaliseren voor logistieke bedrijven en bedrijven die haven gerelateerd zijn. Met een gezamenlijk havenbedrijf wordt de concurrentiepositie van de binnenhavens versterkt. Door de bundeling van krachten wordt de groei, werkgelegenheid en gezamenlijke profilering en lobby van de regio bevorderd.

Beantwoording Artikel 45 vragen
Vraag 1
Is door Port of Zwolle vooraf rekening gehouden met een eventuele afwijzing van de subsidieaanvraag voor het verbreden van de Kornwerderzand sluizen?

Antwoord:
De stuurgroep Kornwerderzand heeft rekening gehouden met de mogelijkheid van afwijzing van de subsidieaanvraag. Als bijdrage in de financiering voor het project Kornwerderzand heeft de provincie Friesland in februari 2015 een TEN-T-subsidie van € 56 miljoen ingediend bij de Europese Commissie. Op 14 juli 2015 kreeg Friesland bericht dat deze aanvraag is afgewezen. De stuurgroep Kornwerderzand zal de afwijzing nader analyseren en zich beraden op de vervolgstrategie.

Datum 27 augustus 2015

Vraag 2
Wat zijn de financiële, programmatische en kwalitatieve consequenties van de afwijzing van de subsidieaanvraag voor Port of Zwolle?

Antwoord:
De afwijzing van de subsidieaanvraag heeft geen directe gevolgen voor Port of Zwolle.
Uiteraard heeft de afwijzing wel consequenties voor de financiering van het project Kornwerderzand. De kosten voor vergroting van de sluis bij Kornwerderzand en verdieping van de vaargeul in het IJsselmeer zijn door de provincie Friesland geraamd op € 138 miljoen. In gezamenlijkheid wordt gezocht naar financieringsmogelijkheden.

Vraag 3
Deelt het college de mening van de VVD fracties in Zwolle, Kampen, Meppel, Overijssel en Drenthe dat gezien het grote economische belang voor Port of Zwolle niet alleen de provincie Friesland, maar ook de aan Port of Zwolle verbonden provincies en gemeenten voortrekkers moeten zijn van het Kornwerderzand project?

Antwoord:
Nee. Het Rijk is primair verantwoordelijk voor de sluizen bij Kornwerderzand en de vaargeul in het IJsselmeer. De provincie Friesland heeft het initiatief genomen om de regionaal economische belangen van Kornwerderzand bij het Rijk onder de aandacht te brengen. Onder regie van de provincie Friesland wordt met de partners in de stuurgroep Kornwerderzand de mogelijkheden en haalbaarheid van het project Kornwerderzand onderzocht. In dit proces zijn wij als provincies en gemeenten volop aangehaakt.

Vraag 4
Kunt u een programmatisch overzicht/tijdspad geven van de voltooiing van de totstandkoming van het gemeenschappelijk havenbedrijf Port of Zwolle, toegelicht met de bijbehorende economische ambitie en de economisch toegevoegde waarde van voltooiing van het Kornwerderzand project?

Antwoord:
De colleges van Zwolle, Kampen en Meppel hebben in juni besloten tot oprichting van het gemeenschappelijk havenbedrijf Port of Zwolle. Uitgaande van een positieve besluitvorming in de gemeenteraden kan de oprichting formeel plaatsvinden. Alle benodigde documenten en overeenkomsten liggen daarvoor klaar. Vervolgens zal de komende 3 jaar gewerkt worden aan de verdere inhoudelijke stappen zoals de invulling van het nautisch beheer en gemeenschappelijk beheer & onderhoud. Deze stappen moeten leiden tot een sterk verbeterde concurrentie positie die tot uiting komt in behoud en groei van economie en werkgelegenheid in de gehele regio. Port of Zwolle kan de randvoorwaarden scheppen voor vestiging van nieuwe watergebonden bedrijven en behoud van bestaande bedrijven.

De economisch toegevoegde waarde van het project Kornwerderzand voor specifiek de regio Zwolle-Kampen-Meppel is volgens ondernemers in onze regio evident, maar valt moeilijk te kwantificeren.

Datum 27 augustus 2015

In het kader van een grotere sluis bij Kornwerderzand is in opdracht van de betrokken provincies en gemeenten een maatschappelijke kosten batenanalyse (MKBA) uitgevoerd. Deze MKBA heeft uitgewezen dat met name voor de scheepsbouwsector een grotere sluis van meerwaarde kan zijn.

Luxe jachten worden nu onafgebouwd of in delen naar buiten gebracht en in de havens van Harlingen, Amsterdam of IJmuiden afgebouwd. Dit heeft consequenties voor de kostprijs. Voor de jachtbouwers heeft een dergelijke aanpak tevens tot gevolg dat toekomstig onderhoud van deze schepen buitendijks wordt uitgevoerd. Voor dit type jachten vindt gemiddeld eens in de zeven jaar een zogeheten ‘refit’ plaats (groot onderhoud). Deze orders zouden bij een vergrote doorvaart bij Kornwerderzand (deels) ten goede kunnen komen aan de regionale economie. Ondernemers zien dit ook, getuige ook hun financiële bijdrage in de onderzoeksfase.

Daarnaast biedt een grotere sluis mogelijkheden om kleine zeeschepen (shortsea) in de regio te laten komen. Toch blijft het de verwachting dat de grootste goederenstromen west-oost zijn georiënteerd, en niet op het noorden. Dit blijkt uit studies zoals Panteia (april 2015), waarin staat dat de goederenstroom vanaf de mainports Rotterdam en Amsterdam via het achterland naar Oost-Europa tot 2030 fors toeneemt. De MKBA voor Kornwerderzand wijst dit ook uit: 0,5 % van de baten zijn terug te brengen op het goederenvervoer.

Vervolg
De beantwoording van de vragen is afgestemd met de gemeenten Kampen en Meppel en de provincies Overijssel en Drenthe.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Beantwoording Artikel 45 vragen VVD misgelopen subsidie Kornwerderzandsluizen

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 01-09-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Vragen ex. Artikel 45 van het reglement van orde van de gemeenteraad
Schriftelijke vragen over de misgelopen subsidie van € 56.000.000,- voor Port of Zwolle

College van burgemeester & wethouders;
Postbus 10007;
8000 GA, Zwolle

I.a.a.: Raadsgriffier;
Pers.

Zwolle, 31 juli 2015

Geacht college,

'Port of Zwolle ziet 56 miljoen ontglippen', kopte De Stentor op 28 juli jl. naar aanleiding van de afgewezen subsidieaanvraag van de aan het IJsselmeer gelegen provincies en gemeenten bij de Europese Unie. De subsidie zou bedoeld zijn voor verbreding van de Kornwerderzandsluizen in de Afsluitdijk. Hierover stellen de VVD-fracties in de gemeenteraden van Zwolle, Kampen, Meppel en de VVD in de Provinciale Staten van Overijssel en Drenthe hun colleges schriftelijke vragen.

Namens de Port of Zwolle-gemeenten meldt een woordvoerster dat 'de afwijzing teleurstellend is, maar geen reden om het bijltje erbij neer te gooien (…) dit project is nu afgewezen mede omdat andere projecten verder waren in de uitvoering'[1]. De VVD-fracties in de gemeenteraden van Zwolle, Kampen, Meppel en de VVD in de Provinciale Staten van Overijssel en Drenthe hechten grote waarde aan het economisch belang van Port of Zwolle. Zeker nu het kabinet wil dat steeds meer goederentransport van de weg naar transport over water en spoor gaat. Daarom stellen alle fracties hun colleges de volgende vragen:

- Is door Port of Zwolle vooraf rekening gehouden met een eventuele afwijzing van de subsidieaanvraag voor het verbreden van de Kornwerderzandsluizen;
- Wat zijn de financiële, programmatische en kwalitatieve consequenties van de afwijzing van de subsidieaanvraag voor Port of Zwolle;
- Deelt het college de mening van de VVD fracties in Zwolle, Kampen, Meppel, Overijssel en Drenthe dat gezien het grote economische belang voor Port of Zwolle niet alleen de provincie Friesland, maar ook de aan Port of Zwolle verbonden provincies en gemeenten voortrekkers moeten zijn van het Kornwerderzandproject;
- Kunt u een programmatisch overzicht/tijdspad geven van de voltooiing van de totstandkoming van het gemeenschappelijk havenbedrijf Port of Zwolle, toegelicht met de bijbehorende economische ambitie en de economisch toegevoegde waarde van voltooiing van het Kornwerderzandproject?

[1] 'Balen om mislopen EU-miljoenen'. In: De Stentor, 28 jul. 2015

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw reactie,
Namens de VVD fractie,

Thom van Campen

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Beantwoording artikel 45-vragen fractie ChristenUnie vermindering politie-inzet bij voetbal
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	Bruins Slot, W (Warner) 2352
eenheid/afdeling	Publiekszaken PUL

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van de beantwoording van de schriftelijke vragen die de raadsleden Elshof en De Vries namens de fractie van de ChristenUnie hebben gesteld over politie-inzet bij voetbalwedstrijden.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 24 augustus 2015

Onderwerp	art. 45-vragen ChristenUnie voetbal
Versienummer	

Portefeuillehouder

Informant W. Bruins Slot
Eenheid/Afdeling Publiekszaken/PU
Telefoon 038 498 2352
Email W.Bruins.Slot@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de schriftelijke vragen die de raadsleden Elshof en De Vries namens de fractie van de ChristenUnie hebben gesteld over politie-inzet bij voetbalwedstrijden.

Datum 24 augustus 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De raadsleden mevrouw Elshof en de heer De Vries hebben namens de fractie van de ChristenUnie de volgende vragen gesteld over de politie-inzet bij voetbalwedstrijden:

1. *Is het college bekend met de werkwijze in Alkmaar, waar steeds minder politie wordt ingezet rond voetbalwedstrijden?*
2. *Is het college bekend met de proef in zes gemeenten waar wordt geëxperimenteerd met minder politie-inzet rond voetbalwedstrijden?*
3. *Hoe beoordeelt het college deze werkwijze (1) en dit experiment (2)?*
4. *Is het college met ons van mening dat de inzet van politie rond voetbalwedstrijden veel mensuren kost die ook elders kunnen worden ingezet?*
5. *Is het college van mening dat het mogelijk is om ook in Zwolle de politie-inzet rond voetbalwedstrijden te verminderen? Bent u bereid om hieraan doelstellingen te verbinden in de goede samenwerking met PEC Zwolle, en zo de constructieve coöperatie die in Zwolle aanwezig is nog verder te verdiepen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke acties gaat u daartoe ondernemen?*
6. *Is het college bereid hierover het gesprek aan te gaan met de politie en PEC Zwolle en de raad van de uitkomsten daarvan op de hoogte te houden?*

Wij beantwoorden deze vragen van mevrouw Elshof en de heer De Vries als volgt.

Algemeen

In de landelijke Regiegroep Voetbal en Veiligheid werken het ministerie van Veiligheid en Justitie, de gemeenten, de KNVB, de politie en het OM samen aan toegankelijk, gastvrij en veilig voetbal voor de welwillende supporters. Nu lijden de echte fans vaak onder de maatregelen die genomen worden om een kleine groep relschoppers in toom te houden. De afgelopen jaren zijn alle betrokken partners er gezamenlijk in geslaagd ordeverstoringen beheersbaar te krijgen en nu is het tijd voor een nieuwe stap. Alle organiserende partijen (gemeenten, clubs, politie, OM en supporters) hebben hierin een verantwoordelijkheid, want alleen in gezamenlijkheid kan dit een succes worden.

Met het traject ‘Toegankelijk, gastvrij en veilig voetbal’ wil de regiegroep die nieuwe stap zetten. Er zijn vijf speerpunten benoemd, die samen moeten bijdragen aan het realiseren van die ambitie in 2020:
- Versterken persoonsgerichte aanpak;
- Verbeteren gastvrijheid/fanbeleving voor zowel uit- als thuissupporters;
- Inzicht krijgen in safetysituatie en -organisatie in stadions en deze waar nodig verbeteren;
- Versterken regierol gemeenten;
- Beter betrekken supporters.

Om invulling te geven aan deze speerpunten is de regiegroep in overleg met lokale partners een aantal pilots gestart. Hierin worden ervaringen opgedaan en best practices ontwikkeld die vervolgens breder uitgerold worden. De pilots vinden plaats onder lokale regie en verantwoordelijkheid en kunnen rekenen op steun vanuit de regiegroep. Momenteel spreekt de regiegroep met de gemeenten Almelo,

Amsterdam, Eindhoven, Enschede, Groningen, Kerkrade, Nijmegen en Rotterdam om deze pilots zorgvuldig voor te bereiden en uit te werken.

Wij beantwoorden de vragen specifiek als volgt:

1. *Is het college bekend met de werkwijze in Alkmaar, waar steeds minder politie wordt ingezet rond voetbalwedstrijden?*
   Ja. In samenwerking tussen politie en BVO is in Alkmaar sprake van minder politie-inzet dan bijvoorbeeld in Zwolle. De fysieke situatie in Alkmaar maakt dat ook relatief gemakkelijk: het Alkmaarse stadion, inclusief parkeerterreinen, is volledig omgeven is door een brede gracht en dat maakt de uitstroom van uit-supporters beheersbaarder dan in Zwolle het geval is. Het gebied binnen die gracht is de verantwoordelijkheid van de BVO en darmee komt de ordehandhaving in dat gebied voor rekening van de BVO. Door deze configuratie is in principe voor de supportersuitstroom al geen politie-inzet meer nodig. Voor het overige verschillen de maatregelen niet essentieel van die welke in Zwolle genomen zijn: ordehandhaving buiten die stadiongracht blijft ook in Alkmaar een taak van de politie.
   Overigens hebben AZ en Ajax in overleg met de politie extra beveiliging rond de wedstrijd AZ – Ajax van augustus 2015 georganiseerd.

2. *Is het college bekend met de proef in zes gemeenten waar wordt geëxperimenteerd met minder politie-inzet rond voetbalwedstrijden?*
   Ja. Vanuit Zwolle is aangegeven dat de gemeente geïnteresseerd is in deelname aan de in de inleiding genoemde pilots.

3. *Hoe beoordeelt het college deze werkwijze (1) en dit experiment (2)?*
   Wij beoordelen beide als positief en als onderdeel van het traject naar zg. normalisering van het voetbal (zie ook het antwoord bij vraag 5).

4. *Is het college met ons van mening dat de inzet van politie rond voetbalwedstrijden veel mensuren kost die ook elders kunnen worden ingezet?*
   Wij delen die mening.

5. *Is het college van mening dat het mogelijk is om ook in Zwolle de politie-inzet rond voetbalwedstrijden te verminderen? Bent u bereid om hieraan doelstellingen te verbinden in de goede samenwerking met PEC Zwolle, en zo de constructieve coöperatie die in Zwolle aanwezig is nog verder te verdiepen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke acties gaat u daartoe ondernemen?*
   Er zijn inmiddels stappen gezet voor verkenning van maatregelen om ook in Zwolle te komen tot reductie van de politie-inzet, samen met PEC Zwolle, de politie en het openbaar ministerie. Dat staat los van het eerder genoemde experiment van de landelijke Regiegroep Voetbal en Veiligheid. Ook de Zwolse aanpak spitst zich toe op een goede persoonsgerichte aanpak (zoals die overigens nu al in de praktijk wordt gebracht), op gastvrijheid en veiligheid in het stadion en op het meer betrekken van supporters daarbij, dit alles onder de regie van de gemeente. Gezamelijk zal worden bezien welke reductie van politie inzet haalbaar is en wat dit betekent voor voor ieders rol en verantwoordelijkheid. Het handhaven van het veiligheidsniveau voor bezoekers en inwoners van Zwolle blijft prioriteit houden. Zonder te willen vooruitlopen op de uitkomsten van die

verkenning, lijkt zo een reductie van politie-inzet wenselijk. Wij hechten er overigens aan op te merken dat er altijd enige vorm van politie-inzet rond wedstrijden in het betaald voetbal nodig zal blijken.

6. *Is het college bereid hierover het gesprek aan te gaan met de politie en PEC Zwolle en de raad van de uitkomsten daarvan op de hoogte te houden?*
   Wij verwijzen kortheidshalve naar het antwoord op vraag 5.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Beantwoording artikel 45-vragen fractie ChristenUnie vermindering politie-inzet bij voetbal

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 08-09-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Schriftelijke vragen politie-inzet bij wedstrijden PEC Zwolle,11-8-2015

Afgelopen weekend heeft burgemeester Meijer zich in verband met stakingen bij de politie genoodzaakt gezien de eerste eredivisiewedstrijd van PEC Zwolle in het nieuwe seizoen af te gelasten. Meerdere burgemeesters namen eenzelfde beslissing.

Er zijn tegelijkertijd ook voorbeelden van gemeenten waarin voetbalwedstrijden met minimale politie-inzet wél doorgang vonden, waaronder AZ-Ajax in Alkmaar. Beide clubs hadden tijdens deze wedstrijd extra begeleiding ingezet. Volgens de burgemeester van Alkmaar past dit bij de ontwikkeling waarbij de politie-inzet tijdens wedstrijden van AZ steeds verder afneemt, mogelijk zelfs tot helemaal geen politie-inzet meer.[1] Ook de politiebonden en de KNVB vinden dat de politie-inzet kan worden teruggebracht.[2]

Het is bij ons bekend dat er tussen politie, gemeente en PEC Zwolle een goede samenwerking bestaat waarbij de club veel doet aan onder meer preventie en beveiliging. Daar hebben we veel waardering voor. De ChristenUnie is namelijk van mening dat de verantwoordelijkheid voor veiligheid rondom een (voetbal)evenement in de eerste plaats ligt bij de organisator van dat evenement. Hoe meer de organisator – in het geval van voetbalwedstrijden is dat PEC Zwolle – doet, hoe minder politie-inzet nodig is, die zich daardoor kan richten op andere zaken.

Wij stellen daarom de volgende vragen aan het college:

1. Is het college bekend met de werkwijze in Alkmaar, waar steeds minder politie wordt ingezet rond voetbalwedstrijden?
2. Is het college bekend met de proef in zes gemeenten waar wordt geëxperimenteerd met minder politie-inzet rond voetbalwedstrijden?
3. Hoe beoordeelt het college deze werkwijze (1) en dit experiment (2)?
4. Is het college met ons van mening dat de inzet van politie rond voetbalwedstrijden veel mensuren kost die ook elders kunnen worden ingezet?
5. Is het college van mening dat het mogelijk is om ook in Zwolle de politie-inzet rond voetbalwedstrijden te verminderen? Bent u bereid om hieraan doelstellingen te verbinden in de goede samenwerking met PEC Zwolle, en zo de constructieve coöperatie die in Zwolle aanwezig is nog verder te verdiepen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke acties gaat u daartoe ondernemen?
6. Is het college bereid hierover het gesprek aan te gaan met de politie en PEC Zwolle en de raad van de uitkomsten daarvan op de hoogte te houden?

Namens de ChristenUnie-fractie,

Jolien Elshof
Johannes de Vries

---

[1] http://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2051352-burgemeester-wil-voetbal-vaker-zonder-politie.html
[2] http://www.volkskrant.nl/opinie/politie-inzet-voetbal-een-keer-mis-en-we-zijn-terug-bij-af~a4117118/

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Oprichting havenbedrijf “Port of Zwolle”
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Maar - de Vries, J van (Janna) 2612
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Op grond van artikel 160 Gemeentewet wensen en bedenkingen kenbaar te maken met betrekking tot het collegebesluit samen met de gemeenten Meppel en Kampen tot oprichting en deelneming in “Port of Zwolle Coöperatie U.A. ” met één statutair directeur en een driehoofdige Raad van Advies.
2. De haven gerelateerde activiteiten van de Gemeente Zwolle gefaseerd over te laten gaan naar Port of Zwolle Coöperatie U.A, te starten met lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving.
3. Een totaal krediet van € 225.000,-- beschikbaar te stellen voor de exploitatie van 2016 t/m 2018 en dit bedrag als volgt te dekken:

- € 75.000,-- in 2016 (fase 1) uit het budget cluster Logistiek Regio Zwolle *(Zie raadsvoorstel ‘Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle’)*
- *€ 150.000,-- in 2017 (fase 2) en 2018 (fase 3) uit het inverdieneffect van het nieuwe bediensysteem (op afstand) voor bruggen/sluizen á € 45.000,-- per jaar vanaf 2017 (= 3,5 jaar) via de Reserve Nog uit te voeren Werken Fysiek Eenheid Ontwikkeling. (Zie raadsvoorstel ‘Toekomstig systeem brug en sluisbediening Kop van Overijssel’)*

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 25 juni 2015

Onderwerp	Oprichting havenbedrijf “Port of Zwolle”
Versienummer	4
Portefeuillehouder	R.E. de Heer
Informant	J. van Maar
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / OWA
Telefoon	(038) 498 2612
Email	J.van.Maar@zwolle.nl

Bijlagen

1. Akte van oprichting Port of Zwolle coöperatie U.A.(Uitgesloten Aansprakelijkheid)
2. Samenwerkingsovereenkomst inclusief dienstverleningsovereenkomsten tussen gemeente Zwolle, gemeente Meppel, gemeente Kampen en Port of Zwolle Coöperatie U.A.
3. Aanleiding en achtergrond Port of Zwolle
4. Governance structuur
5. Planning en Control matrix
6. De weg naar een gezamenlijk havenbedrijf Port of Zwolle

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Op grond van artikel 160 Gemeentewet wensen en bedenkingen kenbaar te maken met betrekking tot het collegebesluit samen met de gemeenten Meppel en Kampen tot oprichting en deelneming in “Port of Zwolle Coöperatie U.A. ” met één statutair directeur en een driehoofdige Raad van Advies.

2 De haven gerelateerde activiteiten van de Gemeente Zwolle gefaseerd over te laten gaan naar Port of Zwolle Coöperatie U.A, te starten met lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving.

3 Een totaal krediet van € 225.000,-- beschikbaar te stellen voor de exploitatie van 2016 t/m 2018 en dit bedrag als volgt te dekken:

- € 75.000,-- in 2016 (fase 1) uit het budget cluster Logistiek Regio Zwolle
  (Zie raadsvoorstel ‘Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle’)
- € 150.000,-- in 2017 (fase 2) en 2018 (fase 3) uit het inverdieneffect van het nieuwe bediensysteem (op afstand) voor bruggen/sluizen á € 45.000,-- per jaar vanaf 2017 (= 3,5 jaar) via de Reserve Nog uit te voeren Werken Fysiek Eenheid Ontwikkeling.
  (Zie raadsvoorstel ‘Toekomstig systeem brug en sluisbediening Kop van Overijssel’)

Datum 25 juni 2015

Inleiding
Binnen de regio Zwolle werken de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel al geruime tijd aan versterking van de logistiek en havens binnen de regio. Hiervoor is op 17 december 2012 door de raad van Zwolle een havenvisie, logistieke visie en uitvoeringsplan vastgesteld.
Op 21 december 2013 hebben de drie gemeenten een intentieovereenkomst getekend om tot oprichting van een gezamenlijk havenbedrijf te komen.

De strategie voor duurzame versterking en investering in de Zwolse havens op bedrijventerrein Voorst is ingezet op basis van de Binnenhavenanalyse van Ecorys (2009). Dankzij de toenmalige Quick win regeling van het rijk en met co-financiering van de provincie Overijssel en de gemeente Zwolle is in de periode 2010 -2013 voor ca. € 2,5 mln. geïnvesteerd in de verdieping van de Voorster-, Katwolder- en Margriethaven, en de renovatie en vergroting van de Margriethaven.
De bovengenoemde regionale visievorming met Kampen en Meppel (2012) was hier een vervolgstap op.
We beseffen dat Zwolle in een kansrijke delta ligt met betrekking tot tenminste 3 aspecten:

1. Bescherming tegen het water (Hoogwaterbeschermingsprogramma)
2. Leefomgevingskwaliteit van het water (Wateragenda, Klimaatbestendige stad)
3. Water als drager voor economische ontwikkeling (Havenvisie)

Waarom een havenbedrijf?
De oprichting van een gezamenlijk havenbedrijf is een logische stap om de internationale concurrentiepositie van onze binnenhavens en daarmee de economische waarde van onze regio te versterken. Dit zit in het vergroten van de ladingstromen naar de regio en daarmee het creëren van extra werkgelegenheid. De havens van Zwolle, Kampen en Meppel zijn afzonderlijk niet groot genoeg om een serieuze achterlandpartner voor Rotterdam, Amsterdam en andere internationale havens te vormen. Landelijk zijn inmiddels in meer regio's initiatieven ontstaan voor bundeling van havenactiviteiten in één regionaal havenbedrijf. Op dit moment loopt de regio Zwolle als relatief wat kleinere binnenhavenregio redelijk voorop, gesteund door de provincie Overijssel. Daarom is nu de kans om te verzilveren wat in de visies en intentieovereenkomst is aangekondigd.
Door bundeling van krachten en het aantrekken van een directeur als boegbeeld worden economische groei en werkgelegenheid alsmede de profilering en de lobby bevorderd. Tegen deze achtergrond ligt het besluit voor samen met de gemeenten Meppel en Kampen te investeren in de oprichting en deelneming in "Port of Zwolle Coöperatie U.A.".
Deze nieuwe entiteit krijgt één statutair directeur en een driehoofdige raad van advies.

Uit onderzoeken (2009 – 2014) naar de havenpositie van de afzonderlijke gemeenten is gebleken:
- De wet- & regelgeving verschilt bij de drie gemeenten;
- De havengeldregelingen en wijze van inning lopen zeer uiteen en behoeven verbetering;
- Het nautisch beheer (havengeldinning, brug- en sluisbediening, taken havenmeester) kan nog verder professionaliseren;
- De havenactiviteiten worden bij de drie gemeenten op een verschillende wijze aangestuurd;
- Het vestigingsklimaat verdient meer aandacht;
- De mainports Rotterdam en Amsterdam sturen aan op regionale (en geclusterde) achterlandhubs;
- Er is onvoldoende aandacht geweest voor lobby, branding en marketing van de havens;
- Binnen de drie gemeenten is nu geen sprake van een zelfstandige havenexploitatie.

Datum 25 juni 2015

Om uit te kunnen groeien tot de logistieke regio van het noorden die interessant is als regionale achterlandhub voor Rotterdam en Amsterdam, moeten slagen worden gemaakt. De beste vorm om tot de vereiste economische meerwaarde te komen is een gezamenlijk havenbedrijf. Op termijn zal een gezamenlijk havenbedrijf leiden tot toename van ladingstromen, waarmee het openbaar belang wordt gediend. In het begin gaat de “kost voor de baat uit”. Immers, met de oprichting en ontwikkeling van een nieuw havenbedrijf zijn kosten gemoeid die door de deelnemende gemeenten moeten worden opgebracht. Deze kosten zullen overigens voor (een overgroot) deel kunnen worden gedekt uit provinciale en Europese subsidies en efficiencyvoordelen.

Oprichting havenbedrijf in fasen
Na oprichting van de entiteit (Q3 2015) verloopt het proces voor de inrichting van het havenbedrijf geleidelijk. Er is sprake van 3 fasen met per fase duidelijke afspraken over de afbakening van activiteiten, opdrachten voor de directeur en Go/no Go momenten, zodat de overgang van de havenactiviteiten naar Port of Zwolle zorgvuldig is geregeld:

Fase 1A: Q3 2015 – Q2 2016
Activiteiten: Lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving
Opdracht: -Ontwikkeling havenvisie 2025 voor deelnemende gemeenten (Q2)
-Plan van aanpak fase 1B (Q2)
-Implementatievoorstel marketing en acquisitie (Q1)
Go/no Go
Fase 1B: Q3 2016- Q4 2016
Activiteiten: -Voorbereiding gemeenschappelijk nautisch beheer
-Opstellen uniforme havengeldverordening en havenverordening
-Voorbereiding centrale en uniforme inning havengelden
Opdracht: -Realisatie implementatievoorstel marketing en acquisitie conform besluitvorming
-Opstellen gezamenlijke regelingen (Q4)
-Ontvlechting nautisch beheer uit deelnemende overheden (Q4)
-Opstellen plan ICT (Q4)
-Opstellen implementatievoorstel fase 2 (Q4)
Go/no Go
Fase 2: 2017
Activiteiten: -Lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving
-Gemeenschappelijk nautisch beheer
-Centrale en uniforme inning havengelden
-Onderzoek naar gezamenlijk beheer en onderhoud
Organisatie: Directeur en divisie havenmeester
Opdracht: -Realisatie implementatievoorstel fase 2 conform besluitvorming
-Ontwikkelen gezamenlijk programmamanagement (Q3)
-Opstellen implementatievoorstel fase 3 (Q4)
Go/no Go

Datum 25 juni 2015

Fase 3: 2018

Activiteiten: -Lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving
-Gemeenschappelijk nautisch beheer
-Centrale en uniforme inning havengelden
-Mogelijk gezamenlijk beheer en onderhoud, indien onderzoek (fase 2) aantoont dat efficiency en kwaliteit daarmee verhoogt

Organisatie: Directeur, divisie havenmeester en medewerkers beheer & onderhoud

Opdracht: -Realisatie implementatievoorstel fase 3 conform besluitvorming
-Opstellen bedrijfsplan “Port of Zwolle 2019 – 2021” (Q3)
-Voorbereiden evaluatie (Q3)

Beoogd effect

Logistiek verdient een prominente plaats op de politieke agenda. Vervoer van goederen is immers één van de fundamenten voor de ontwikkeling van de regionale economie en daarmee van groot belang voor de groei en werkgelegenheid in de regio.
In de Havenvisie ZKM (2012) is een eerste aanzet gemaakt tot een gemeenschappelijke ambitie. Versterken van het vestigingsklimaat voor het havenbedrijfsleven, de industrie en logistieke bedrijven vormt hierbij het hoofddoel.
De havens van Zwolle, Kampen en Meppel zijn wat betreft ladingsegmenten, verzorgingsgebied en vervoerswijze voor een groot deel complementair aan elkaar (bijlage 3). Door deze complementariteit zijn synergie effecten te realiseren op de volgende aspecten:

- *Gezamenlijke havenprofiel* richting de zeehavens Rotterdam en Amsterdam vanuit de sterke punten van de regio en de strategische ligging.
- *Gezamenlijke acquisitie* van ladingstromen en gezamenlijke lijndiensten maakt het vervoer per binnenvaart naar Zwolle, Kampen en Meppel aantrekkelijker en versterkt de concurrentiepositie.
- *Gezamenlijke lobby* voor (schaarse) rijksmiddelen voor grootschalige investeringen in logistieke infrastructuur. Lobby richting Den Haag vergroot de slagingskans om gewenste projecten zoals Kornwerderzand, gezamenlijke brug- en sluisbediening, Vaarweg IJsselmeer - Meppel daadwerkelijk te realiseren.
- *Gezamenlijke arbeidsmarktbenadering*, waarbij een groter potentieel aan werkgevers en werknemers wordt bereikt.

Argumenten

1.1 Door de vorming van een gezamenlijk havenbedrijf wordt de concurrentiepositie van de binnenhavens verbeterd

De vorming van een gezamenlijk havenbedrijf is een logische stap om bovenstaande synergievoordelen te behalen en daarmee de concurrentiepositie te verbeteren. Een havenbedrijf betekent:

- Daadwerkelijk bundelen van krachten
- De enige echte mogelijkheid in Brussel en Den Haag om je te profileren als Port of Zwolle
- Groei (in)directe toegevoegde waarde en werkgelegenheid regio Zwolle
- Bevorderen van modal shift (verschuiven ladingstromen van weg naar water en spoor)
- Versterken kennis en innovatie (haven) logistiek
- Creëren één loket voor havenbedrijfsleven/verminderen administratieve last klanten

- Behalen efficiencywinst en kostenbesparing voor deelnemende gemeenten

1.2 Een coöperatie U.A. (Uitgesloten Aansprakelijkheid) is daarvoor de meest geschikte vorm
Met de oprichting van Port of Zwolle ontstaat een nieuwe juridische entiteit, waarin de havenactiviteiten van de deelnemende gemeenten worden ondergebracht. Na verkenning en het aflopen van de beslisboom “Verbonden Partijen” is gebleken dat de coöperatie U.A. voor een havenbedrijf voor de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel het meest geschikt is. De coöperatie U.A. is de meest passende vorm, onder meer omdat:

- De coöperatie bij uitstek geschikt is voor samenwerking en het verrichten van activiteiten ten behoeve haar leden (in casu: de gemeenten)
- De coöperatie flexibiliteit biedt in uitbreiding van activiteiten
- De coöperatie een formeel platform biedt voor de gemeenten: de Algemene Ledenvergadering
- De coöperatie de mogelijkheid biedt voor een Raad van Commissarissen dan wel Raad van Advies
- De leden bij een coöperatie U.A. niet aansprakelijk zijn
- De governance veel gelijkenis vertoont met een NV/BV en de coöperatie hier derhalve gemakkelijk in om is te zetten
- Toetreding van nieuwe leden gemakkelijk kan geschieden
- De coöperatie de mogelijkheid biedt voor uitkering van eventuele winst

1.3 Gemeenten kunnen toezicht blijven uitoefenen
Port of Zwolle is als coöperatie primair een uitvoeringsorganisatie die, binnen de door de leden/gemeenten gestelde kaders, ruimte heeft om de bedrijfsvoering efficiënt in te richten en de opgedragen activiteiten uit te voeren. De directie fungeert daarbij als boegbeeld en bouwt op adequate wijze de nieuwe organisatie op. Voorts vervult de directie van Port of Zwolle een belangrijke rol bij het formuleren van een gezamenlijke visie en strategie. Tegelijkertijd behouden de gemeenten bij alle belangrijke en/of strategische besluiten zeggenschap. Op grond van de statuten van Port of Zwolle, alsmede de Samenwerkingsovereenkomst (inclusief de daarin opgenomen Dienstverleningsovereenkomsten) kunnen de gemeenten toezicht uitoefenen op de wijze waarop de activiteiten door Port of Zwolle worden uitgevoerd en deze zo nodig bijsturen (zie bijlage 2).

1.4 De planning & control cyclus geeft de gemeenten mogelijkheden tot sturing
Met de in de bijlage beschreven Planning- en Controlmatrix worden de verschillende taken en bevoegdheden van raad en college vastgelegd (bijlage 5). Deze verdeling geeft enerzijds de coöperatie de ruimte om haar bedrijfsvoering (op een efficiënte wijze) in te richten anderzijds kunnen de gemeenten op een adequate wijze toezicht en invloed uitoefenen op de strategie en de uitvoering van de gezamenlijke havenactiviteiten.

2.1 Overdracht activiteiten middels een groeimodel met een gefaseerde aanpak
De oprichting van de coöperatie betekent overheveling van gemeentelijke havenactiviteiten naar de coöperatie. Alleen op die manier ontstaat een gezamenlijk havenbedrijf. Bij de overheveling is gekozen voor een groeimodel met een gefaseerde aanpak (zie bijlage 6). Met de oprichting van de nieuwe entiteit met een directeur komt capaciteit beschikbaar om een vliegwiel op gang te brengen. Gebleken is dat de huidige projectorganisatie onvoldoende capaciteit en kwaliteit beschikbaar heeft om de

synergievoordelen te realiseren. De directeur krijgt de taakopdracht in drie fasen een volledig operationeel havenbedrijf neer te zetten.

- Fase 1 (vanaf ondertekening SOK): Lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling, fondsenwerving
- Fase 2 (gepland: 2017): Nautisch beheer, centrale inning havengelden, op basis van uniforme haven(geld)verordeningen
- Fase 3 (gepland: 2018): Mogelijk gezamenlijk beheer en onderhoud in het geval daarmee de kwaliteit verbetert en/of de efficiency verhoogt.

Ten behoeve van de implementatie van fase 2 en 3 zal de directie aan de hand van nader uitgewerkte bussiness cases implementatievoorstellen voorbereiden. Deze implementatievoorstellen worden, samen met het bijbehorende advies van de Raad van Advies, uiterlijk op 1 september 2016 respectievelijk 1 september 2017 ter goedkeuring aan de Algemene Ledenvergadering voorgelegd ('Go-besluit fase 2' respectievelijk 'Go-besluit fase 3'). Deze Go-besluiten en implementatievoorstellen zullen ter besluitvorming worden geagendeerd in de Colleges van B&W, en voor zover vereist of gewenst, in de Gemeenteraden (ter instemming of voor wensen en bedenkingen). Na een positief Go-besluit worden de implementatievoorstellen geëffectueerd en zal Port of Zwolle de nieuwe activiteiten gaan uitvoeren.

3.1 De oprichting van een havenbedrijf gaat gepaard met additionele kosten
Ten behoeve van de coöperatie is een begroting opgesteld met betrekking tot de additionele kosten, die hiermee in de periode 2015- 2019 gepaard zullen gaan. Hierbij is verondersteld dat de huidige kosten die gemaakt worden ten behoeve van de havenactiviteiten binnen de deelnemende gemeenten vooralsnog gelijk blijven. Ook is geen rekening gehouden met toekomstige substantiële investeringen zoals een nieuw havengeldinningssysteem en investeringen in brug & sluisbediening.

Risico's/Kanttekeningen
1.1 Invloed van gemeenten verandert en directe sturing verdwijnt
Met de oprichting van het gezamenlijk havenbedrijf verandert ook de invloed van de individuele gemeenten. Immers gezamenlijkheid betekent compromissen sluiten en een gemeenschappelijke havenvisie. Het nieuwe havenbedrijf zal tegen de achtergrond van de visie zorgdragen voor vestiging van het havenbedrijfsleven daar waar het collectief belang het grootst is. Deze ontwikkeling kan betekenen dat ladingstromen naar een andere gemeente gaan. Bovendien worden belangrijke besluiten genomen volgens het bovenbeschreven besluitvormingsproces. Dit betekent dat de directe sturing vanuit de gemeentelijke organisatie weg valt, maar via de ALV behouden gemeenten zeggenschap behouden bij belangrijke en strategische besluiten.

3.1 Er is sprake van verhoging van kosten op korte en middellange termijn
De oprichting van het havenbedrijf leidt tot verhoging van de kosten voor de deelnemende gemeenten op de korte en middellange termijn. In de toekomst worden evenwel een aantal dekkingsmogelijkheden voorzien:

1. De directeur krijgt een efficiencydoelstelling van 20% opgelegd. Deze efficiency zal met name gerealiseerd worden door reductie van personeel ten behoeve van het nautisch beheer op basis van natuurlijk verloop. De personeelslasten nautisch beheer bedragen op dit moment ca.

€ 700.000 (totaal Zwolle, Kampen en Meppel). Het betreft een voorzichtige inschatting van het te behalen efficiencyvoordeel.

2. De verwachte toename van de ladingstromen zal resulteren in een toename van de inkomsten voor de gemeenten.
3. De provincies Drenthe en Overijssel staan zeer positief ten opzichte van de oprichting van een regionaal havenbedrijf. Naar verwachting zullen deze provincies bereid zijn hieraan een substantiële bijdrage te leveren. De provincie Overijssel heeft een subsidiebeschikking van € 160.000 toegezegd voor de oprichting en ontwikkeling van een regionaal havenbedrijf.
4. Op dit moment wordt hard gewerkt aan het verkrijgen van een Interreg subsidie uit Europa. Deze subsidie zal worden aangewend ter dekking van de bovenbeschreven kosten.
5. Door toetreding nieuwe gemeenten gaat de bijdrage per gemeente pro rato omlaag. De additionele kosten zullen min of meer gelijk blijven. In dit kader lopen momenteel verkennende gesprekken. De animo om toe te treden lijkt groot.
6. De huidige haventarieven van de deelnemende gemeenten lopen sterk uiteen. De voorziene harmonisatie zal leiden tot toename van de inkomsten uit havengelden.

Ten aanzien van de bijdragen van de provincies en Europa is op dit moment geen zekerheid te verschaffen. In de loop van 2015 zal hier meer duidelijkheid over worden verkregen. Met betrekking tot mogelijke toetreding worden op momenteel verkennende gesprekken gevoerd met diverse gemeenten. Al met al is de verwachting dat op termijn de additionele kosten gedekt zullen worden.

Financiën

Voor de oprichting van “Port of Zwolle Coöperatie U.A.” is voor het jaar 2015 een bedrag van € 50.000,-- door het college beschikbaar gesteld. Dit bedrag bestaat uit € 30.000,-- voor additionele kosten en een eenmalige dotatie van € 20.000,-- aan het weerstandsvermogen van de Coöperatie.
Voor de financiering door Zwolle van € 75.000 in 2016 kan de dekking worden gevonden in het budget cluster Logistiek ZKM *(raadsvoorstel ‘Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle’).*
De bijdrage van Zwolle in de additionele kosten van € 150.000,-- in 2017 (fase 2) en 2018 (fase 3) kan worden gedekt uit het inverdieneffect van het nieuwe bediensysteem (op afstand) voor bruggen/sluizen á € 45.000,-- per jaar vanaf 2017 (= 3,5 jaar) via de Reserve Nog uit te voeren Werken Fysiek Eenheid Ontwikkeling. *(Zie raadsvoorstel ‘Toekomstig systeem brug en sluisbediening Kop van Overijssel’).*

Overzicht benodigde middelen havenbedrijf en dekking Zwolle

Expl. havenbedrijf Totale kosten	***2015 (fase 1A) € 150.000***	***2016 (fase 1A/1B) € 225.000***	***2017 (fase 2) en 2018 (fase 3) € 450.000***
Bijdrage Zwolle = 1/3 deel van totaal	€ 50.000	€ 75.000	€ 150.000
Dekking Zwolle	€ 50.000 uit Post Onvoorzien	€ 75.000 uit Budget cluster Logistiek ZKM	€ 150.000 via Reserve nog Uit te Voeren Werken OW en vloeit terug na 3,5 jaar inverdieneffect bediening op afstand bruggen/sluizen (3,5 x € 45.000 = € 157.500)

Datum 25 juni 2015

Eventuele provinciale- en/of interregsubsidies worden zoveel mogelijk aangewend ter dekking van de additionele kosten.

Communicatie
Na positieve besluitvorming zal een festiviteit georganiseerd worden rondom de oprichting inclusief lancering naam en website.

Vervolg
Na besluitvorming in de raad zal zo spoedig mogelijk worden begonnen met:
- Eventueel analyse en verwerking zienswijzen en zonodig opnieuw in procedure brengen
- Verkrijgen goedkeuring van Gedeputeerde Staten van de provincies Drenthe en Overijssel
- Planvorming fase 1A
- Werving van een directeur
- Organisatie van festiviteit rondom oprichting

Na besluitvorming zal de raad actief worden betrokken bij de oprichting van het havenbedrijf (conform beleid verbonden partijen) en betrokken blijven bij de ontwikkeling van het havenbedrijf. De portefeuillehouder zal de raad jaarlijks op de hoogte brengen van de voortgang binnen het havenbedrijf. Tevens zal de raad conform de statuten en samenwerkingsovereenkomst in staat worden gesteld wensen en bedenkingen te uiten tegen voorgenomen Go-besluiten (na elke fase). In fase 3 zal de directie van het havenbedrijf een evaluatie voorbereiden. Bij de daadwerkelijke evaluatie zal de portefeuillehouder de raad betrekken.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Oprichting havenbedrijf “Port of Zwolle”

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1 Op grond van artikel 160 Gemeentewet wensen en bedenkingen kenbaar te maken met betrekking tot het collegebesluit samen met de gemeenten Meppel en Kampen tot oprichting en deelneming in “Port of Zwolle Coöperatie U.A. ” met één statutair directeur en een driehoofdige Raad van Advies.
2 De haven gerelateerde activiteiten van de Gemeente Zwolle gefaseerd over te laten gaan naar Port of Zwolle Coöperatie U.A, te starten met lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving.
3 Een totaal krediet van € 225.000,-- beschikbaar te stellen voor de exploitatie van 2016 t/m 2018 en dit bedrag als volgt te dekken:
- € 75.000,-- in 2016 (fase 1) uit het budget cluster Logistiek Regio Zwolle *(Zie raadsvoorstel ‘Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle’)*
- € 150.000,-- in 2017 (fase 2) en 2018 (fase 3) uit het inverdieneffect van het nieuwe bediensysteem (op afstand) voor bruggen/sluizen á € 45.000,-- per jaar vanaf 2017 (= 3,5 jaar) via de Reserve Nog uit te voeren Werken Fysiek Eenheid Ontwikkeling. *(Zie raadsvoorstel ‘Toekomstig systeem brug en sluisbediening Kop van Overijssel’)*

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Concept van 9 april 2015

AKTE VAN OPRICHTING

PORT OF ZWOLLE COÖPERATIE U.A.

NautaDutilh

AKTE VAN OPRICHTING

PORT OF ZWOLLE COÖPERATIE U.A.

Heden, [***datum***] tweeduizend vijftien, verscheen voor mij, mr. Wijnand Hendrik Bossenbroek, notaris te Amsterdam:
[***gevolmachtigde***], te dezen handelend als schriftelijk gevolmachtigde van:

a. de publiekrechtelijke rechtspersoon de gemeente Kampen, gevestigd te Kampen (adres: 8261 DD Kampen, Burgemeester Berghuisplein 1, handelsregisternummer 08216768);
b. de publiekrechtelijke rechtspersoon de gemeente Meppel, gevestigd te Meppel (adres: 7941BJ Meppel, Grote Oever 26, handelsregisternummer 01178692);
c. de publiekrechtelijke rechtspersoon de gemeente Zwolle, gevestigd te Zwolle (adres: 8011 PK Zwolle, Grote Kerkplein 15, handelsregisternummer 08218173),

de volmachtgevers sub a., b. en c. hierna tezamen te noemen: de "**Oprichters**".
De comparant, handelend als gemeld, verklaarde bij deze een coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid, hierna te noemen: de "**Coöperatie**", op te richten, welke wordt geregeerd door de volgende

STATUTEN

BEGRIPSBEPALING EN INTERPRETATIE

Artikel 1

1.1 In deze statuten worden de volgende definities gehanteerd:

Algemene Vergadering	het orgaan dat gevormd wordt door de Leden, dan wel de bijeenkomst van Leden.
Coöperatie	de rechtspersoon waarop deze statuten betrekking hebben.
Directie	het bestuur van de Coöperatie.
Dochtermaatschappij	een rechtspersoon waarin de Coöperatie of een of meer van haar dochtermaatschappijen, al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden, alleen of samen meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kunnen uitoefenen, alsmede andere rechtspersonen en vennootschappen welke als zodanig door het Burgerlijk Wetboek worden aangemerkt.

Dienstverleningsovereenkomst	de tussen de Coöperatie en een Lid gesloten dienstverleningsovereenkomst, zoals van tijd tot tijd gewijzigd en zoals opgenomen in de Samenwerkingsovereenkomst.
Groepsmaatschappij	een rechtspersoon of vennootschap die organisatorisch met de Coöperatie is verbonden in een economische eenheid.
Lid	een lid van de Coöperatie.
Lidmaatschap	het lidmaatschap van de Coöperatie, met inbegrip van alle daaraan verbonden rechten en verplichtingen.
Raad van Advies	de raad van advies van de Coöperatie.
Samenwerkingsovereenkomst	de op of omstreeks de datum van oprichting van de Coöperatie tussen de Coöperatie en de Leden gesloten samenwerkingsovereenkomst, zoals van tijd tot tijd gewijzigd.

1.2 Begrippen die in het enkelvoud zijn gedefinieerd, hebben een overeenkomstige betekenis in het meervoud (en vice versa).

1.3 Onder de term schriftelijk wordt tevens begrepen langs elektronische weg.

NAAM EN ZETEL

Artikel 2

2.1 De Coöperatie is genaamd **Port of Zwolle Coöperatie U.A.**

2.2 Zij is gevestigd te Zwolle.

DOEL

Artikel 3

3.1 De Coöperatie heeft ten doel het voorzien in bepaalde stoffelijke behoeften van de Leden krachtens overeenkomsten, anders dan van verzekering, met hen gesloten in het bedrijf dat zij te dien einde te hunnen behoeve uitoefent of doet uitoefenen.

3.2 De Coöperatie tracht haar doel te verwezenlijken door het uitoefenen of doen uitoefenen van een of meer van de volgende activiteiten:

a. het bevorderen van de samenwerking tussen de Leden, met als oogmerk de binnenhavenactiviteiten van de Leden in toenemende mate te integreren zulks ter bevordering van de gemeenschappelijke belangen van de Leden bij onder meer:

(i) groei van de (in)directe toegevoegde waarde van de regio Zwolle;

(ii) behoud en groei van (in)directe werkgelegenheid in regio Zwolle;

(iii) bevorderen van de duurzaamheid;
(iv) delen en versterken van kennis van en innovatie in (binnenhaven)logistiek;
(v) het verminderen van administratieve lasten van klanten van de binnenhavenactiviteiten van de Leden en het aan hen bieden van één loket voor alle binnenhavenactiviteiten van de Leden;
(vi) efficiencywinst en kostenbesparing door de Leden;

b. het formuleren van een havenvisie waarin in grote lijnen de te volgen strategie van de Leden en de Coöperatie ter zake de binnenhavens van de Leden in de komende negen (9) jaar wordt vastgelegd;

c. het verrichten van alle handelingen welke met het vorenstaande rechtstreeks of zijdelings verband houden of aan het doel bevorderlijk zijn.

3.3 De Coöperatie tracht haar doel voorts te verwezenlijken door het geheel of gedeeltelijk uitoefenen of doen uitoefenen van een of meer van de volgende activiteiten:

a. werkzaamheden op het gebied van lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving;

b. het nautisch beheer, daaronder begrepen de bevordering van een effectieve, veilige, milieuverantwoorde en efficiënte afhandeling van het binnenscheepvaartverkeer, het zorg dragen voor nautische en maritieme orde en veiligheid, alsmede het optreden als bevoegde havenautoriteit in het binnenhavengebied van de Leden;

c. het heffen en innen van havengelden;

d. het beheer en onderhoud van de binnenhavengebieden van de Leden;

e. het (doen) uitoefenen van het binnenhavenbedrijf en in dat kader de positie van het haven- en industriecomplex van de Leden in regionaal, nationaal en internationaal perspectief zowel op de korte als de lange termijn te versterken;

f. het deelnemen in, het financieren van, het samenwerken met en het besturen van vennootschappen en ondernemingen, alsmede het verlenen van adviezen en andere diensten aan vennootschappen en ondernemingen;

g. het verkrijgen, exploiteren en vervreemden en bezwaren van industriële en intellectuele eigendomsrechten, registergoederen en andere vermogensbestanddelen;

h. het financieren, het geven van garanties, het stellen van zekerheden of het zich op andere wijze sterk maken of zich hoofdelijk of anderszins verbinden voor verplichtingen van dochtermaatschappijen;

i. het verrichten van alle handelingen welke met het vorenstaande rechtstreeks of zijdelings verband houden of aan het doel bevorderlijk

zijn.

LIDMAATSCHAP - KWALITEITSEIS

Artikel 4

4.1 Lid kunnen uitsluitend publiekrechtelijke rechtspersonen zijn mits zij partij zijn bij de Samenwerkingsovereenkomst.

4.2 Een Lid dient te allen tijde zowel juridisch als economisch gerechtigd te zijn tot zijn Lidmaatschap.

4.3 De Directie is onder voorafgaande goedkeuring van de Algemene Vergadering bevoegd bij onherroepelijk besluit aan één of meer in dat besluit genoemde rechtspersonen ontheffing te verlenen van de in artikel 4.1 en artikel 4.2 gestelde eisen. De Directie kan in het onherroepelijk besluit voorwaarden stellen aan zodanige ontheffing.

LIDMAATSCHAP - ALGEMEEN

Artikel 5

5.1 De Algemene Vergadering beslist over de toelating van een Lid.

5.2 Een Lidmaatschap is strikt persoonlijk en dus niet overdraagbaar noch vatbaar voor bezwaring met een beperkt recht.

5.3 De Directie kan, met goedkeuring van de Algemene Vergadering verbintenissen aan het Lidmaatschap verbinden.

5.4 Iedere verplichting van leden of oud-leden van de Coöperatie om in een tekort bij te dragen is uitgesloten.

LIDMAATSCHAP - INBRENG

Artikel 6

6.1 Een Lid dient bij toetreding een inbreng te voldoen, zoals vastgesteld door de Directie met de voorafgaande goedkeuring van de Algemene Vergadering.

6.2 Ieder Lid kan met de Directie, met de voorafgaande goedkeuring van de Algemene Vergadering, overeenkomen om een aanvullende inbreng te voldoen.

6.3 Een Lid heeft niet het recht om enig deel van zijn inbreng terug te vorderen of uitkeringen van de Coöperatie te ontvangen, anders dan overeenkomstig het bepaalde in deze statuten.

6.4 De Directie bepaalt, met de voorafgaande goedkeuring van de Algemene Vergadering, of de inbreng in geld of anders dan in geld zal worden voldaan, en voorts in welke valuta een inbreng in geld zal worden voldaan.

LIDMAATSCHAP - BEËINDIGING

Artikel 7

7.1 Het Lidmaatschap van een Lid eindigt door:

- **a.** dat het Lid niet meer voldoet aan de eisen aan het Lidmaatschap gesteld in artikel 4.1 en artikel 4.2, behoudens ontheffing ingevolge artikel 4.3;
- **b.** opzegging door de Coöperatie;

c. opzegging door het Lid; en
d. ontzetting van het Lid.

LIDMAATSCHAP - OPZEGGING DOOR DE COÖPERATIE

Artikel 8

8.1 De Coöperatie kan het Lidmaatschap van een Lid te allen tijde opzeggen met onmiddellijke ingang, indien:
a. het Lid, ook na aanmaning waarbij een redelijk termijn is gesteld tot naleving, niet voldoet aan enige materiële verplichting jegens de Coöperatie;
b. het Lid, ook na aanmaning waarbij een redelijk termijn is gesteld tot naleving, handelt in strijd met enige materiële bepaling van de Samenwerkingsovereenkomst; of
c. redelijkerwijs van de Coöperatie niet gevergd kan worden het Lidmaatschap te laten voortduren.

8.2 Opzegging van het Lidmaatschap door de Coöperatie is slechts mogelijk met voorafgaande goedkeuring van de Algemene Vergadering, waartoe door de Algemene Vergadering besloten is met ten minste twee derden meerderheid van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin ten minste twee derden van de Leden aanwezig of vertegenwoordigd is.

8.3 In het geval bedoeld in artikel 8.1 onderdeel b. zal het betreffende Lid de Directie daarvan onverwijld schriftelijk kennis geven.

8.4 De Directie zal een Lid onverwijld schriftelijk kennis geven van het besluit tot opzegging van zijn Lidmaatschap, met opgave van redenen.

8.5 In de gevallen bedoeld in artikel 8.1 kan de Directie het betreffende Lid met onmiddellijke ingang voor een periode van ten hoogste drie maanden schorsen, met als gevolg dat zijn stemrecht, zijn recht op deelname aan de Algemene Vergadering en het recht op uitkeringen met onmiddellijke ingang zullen zijn opgeschort. Wanneer de Algemene Vergadering niet binnen de termijn van de schorsing heeft besloten tot opzegging, vervalt de schorsing.

LIDMAATSCHAP - ONTZETTING VAN EEN LID

Artikel 9

9.1 Ontzetting van een Lid kan alleen worden uitgesproken wanneer het Lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de Coöperatie handelt, of de Coöperatie op onredelijke wijze benadeelt.

9.2 Ontzetting geschiedt door de Algemene Vergadering bij besluit genomen met ten minste twee derden meerderheid van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin ten minste twee derden van de Leden aanwezig of vertegenwoordigd is.

9.3 De Directie zal het betreffende Lid onverwijld schriftelijk kennis geven van het besluit tot ontzetting, met opgave van redenen. Artikel 1.3 is niet van toepassing.

DIRECTIE - BENOEMING, SCHORSING EN ONTSLAG

Artikel 10

10.1 De Coöperatie heeft een Directie bestaande uit één of meer directeuren. Ook niet-Leden kunnen benoemd worden tot directeur. [NB: het Burgerlijk Wetboek bepaalt als hoofdregel dat slechts leden van de coöperatie zitting kunnen hebben in het bestuur. Afwijking van die hoofdregel in de zin dat ook niet-leden zitting kunnen hebben in het bestuur, vergt een statutaire grondslag. Deze grondslag wordt in dit lid 10.1 gegeven. Zie ook artikel 2: 37 lid 1 jo 53a BW] Zowel een natuurlijke persoon als een rechtspersoon kan directeur zijn.

10.2 Directeuren van de Coöperatie kunnen niet tevens zijn:

a. bestuurders en volksvertegenwoordigers die zitting hebben in een bestuursorgaan van Lid;

b. ambtenaren en werknemers die in dienst zijn bij een Lid.

Een directeur defungeert van rechtswege op het moment dat hij een in de vorige volzin bedoelde hoedanigheid verkrijgt.

10.3 Directeuren worden benoemd met inachtneming van de door de Algemene Vergadering op te stellen profielschets.

10.4 De Algemene Vergadering stelt het aantal directeuren vast.

10.5 De Algemene Vergadering benoemt de directeuren en is te allen tijde bevoegd iedere directeur te schorsen of te ontslaan.

10.6 Indien de Directie uit meer dan één directeur bestaat, wijst de Directie uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en/of een penningmeester aan. Een directeur kan meer dan één functie bekleden.

10.7 De Algemene Vergadering stelt de bezoldiging en de eventuele verdere arbeidsvoorwaarden van ieder van de directeuren vast.

10.8 Ingeval van ontstentenis of belet van één of meer directeuren, is (zijn) de overblijvende directeur(en) voorlopig met het gehele bestuur belast. Ingeval van ontstentenis of belet van alle directeuren of van de enige directeur, berust het bestuur voorlopig bij een of meer alsdan daartoe door de Algemene Vergadering aangewezen personen.

DIRECTIE - TAAK, ORGANISATIE EN BESLUITVORMING

Artikel 11

11.1 Behoudens de beperkingen volgens deze statuten is de Directie belast met het besturen van de Coöperatie.

11.2 De Directie stelt:

a. iedere negen (9) jaar, of zoveel eerder de Directie of de Algemene Vergadering dat nodig acht, een havenvisie op waarin de Directie in grote lijnen haar visie ten aanzien van de te volgen strategie van de Leden en de Coöperatie ter zake de binnenhavens van de Leden in de komende negen (9) jaar vastlegt; in de havenvisie worden onder meer doelstellingen en kernprestatieindicatoren opgenomen, alsmede het

door de Leden te voeren beleid, ruimtelijk beleid daaronder begrepen, benodigd voor de realisatie van de havenvisie;

b. iedere drie (3) jaar, uiterlijk voor één september van het derde kalenderjaar, of zoveel eerder de Directie of de Algemene Vergadering dat nodig acht, het bedrijfsplan op waarin de Directie in grote lijnen haar visie ten aanzien van de te volgen strategie van de Leden en de Coöperatie ter zake van de binnenhavenactiviteiten van de Leden in de komende drie (3) kalenderjaren vastlegt; in het bedrijfsplan wordt onder meer aangegeven op welke terreinen de Leden en de Coöperatie actief zullen zijn en in welke geografische gebieden, alsmede de doelen en activiteiten van de Coöperatie, hoe de doelen en activiteiten zullen worden gerealiseerd; van het bedrijfsplan maakt tevens onderdeel uit een overzicht van de benodigde structurele en incidentele middelen (financieel en anderszins) om de gestelde doelen en activiteiten te realiseren;

c. uiterlijk voor één september van elk kalenderjaar een jaarplan op voor de Coöperatie voor het komende kalenderjaar, inclusief in ieder geval een begroting en een beschrijving van de taken en activiteiten die de Coöperatie dat kalenderjaar zal verrichten ter uitvoering van de Dienstverleningsovereenkomsten, van welk kwaliteitsniveau deze taken en activiteiten zijn, en tegen welke vergoeding deze taken en activiteiten zullen worden verricht; de Directie ziet er op toe dat het jaarplan aansluit bij het bedrijfsplan.

11.3 De Directie stelt de havenvisie, het bedrijfsplan en het jaarplan slechts vast - of wijzigt deze slechts - na voorafgaande goedkeuring van de Algemene Vergadering. Vaststelling of wijziging van de havenvisie, het bedrijfsplan of het jaarplan geschiedt na verkregen advies van de Raad van Advies.

11.4 Indien de Directie uit meer dan één directeur bestaat, besluit de Directie, zowel in als buiten vergadering, met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Ongeldige en blanco stemmen worden niet als uitgebrachte stemmen geteld.

11.5 Bij staken van stemmen beslist de Algemene Vergadering.

11.6 Een gelijktijdige verbinding met geluid tot stand gebracht tussen directeuren, waar ter wereld zij ook zijn, vormt gedurende het bestaan van deze verbinding een directievergadering, tenzij een directeur zich daartegen verzet.

11.7 Besluiten van de Directie kunnen in plaats van in een vergadering ook schriftelijk worden genomen, mits alle directeuren in het te nemen besluit gekend zijn en geen van hen zich tegen deze wijze van besluiten verzet.

11.8 De Directie kan een reglement opstellen waarin aangelegenheden hem intern betreffende worden geregeld. Een dergelijk reglement mag niet in strijd zijn met het bepaalde in deze statuten en behoeft de voorafgaande goedkeuring van

de Algemene Vergadering. Voorts kunnen de directeuren al dan niet bij reglement de bestuurstaken onderling verdelen.

DIRECTIE - BEPERKINGEN

Artikel 12

12.1 De Directie behoeft de voorafgaande goedkeuring van de Algemene Vergadering voor besluiten omtrent:

a. het vaststellen of wijzigen van de havenvisie, van het bedrijfsplan en van het jaarplan;

b. het overdragen van de onderneming of vrijwel de gehele onderneming van de Coöperatie aan een derde;

c. het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking van de Coöperatie of een Dochtermaatschappij met een andere rechtspersoon of vennootschap dan wel als volledige aansprakelijke vennote in een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de Coöperatie; [NB: deze bepaling is letterlijk uit het Burgerlijk Wetboek overgenomen, vgl. artikel 2:63j sub d B.W.]

d. het nemen van een deelneming ter waarde van ten minste een [vierde] van het bedrag van het eigen vermogen volgens de balans met toelichting van de Coöperatie, door haar of een Dochtermaatschappij in een andere rechtspersoon of vennootschap, alsmede het ingrijpend vergroten of verminderen van zulk een deelneming;

e. het doen van investeringen welke een bedrag gelijk aan ten minste een [vierde] gedeelte van het eigen vermogen volgens de balans met toelichting van de Coöperatie vereisen;

f. het ingrijpend uitbreiden, wijzigen of beperken van de werkzaamheden van de Coöperatie of van een Dochtermaatschappij;

g. (rechts)handelingen van de Coöperatie of een Dochtermaatschappij, welke in strijd zijn met de havenvisie, het bedrijfsplan of het jaarplan;

h. (rechts)handelingen van de Coöperatie of een Dochtermaatschappij die een belang of een waarde te boven gaan van vijftig duizend euro (EUR 50.000), waarbij met elkaar samenhangende (rechts)handelingen als één (rechts)handeling worden beschouwd, voor zover niet reeds voorzien in het vastgestelde jaarplan;

i. het verstrekken van leningen, borgtochten, garanties, zekerheden en vergelijkbare instrumenten door de Coöperatie ten behoeve van derden, niet zijnde haar Dochtermaatschappijen;

j. beëindiging van de arbeidsovereenkomst van een aanmerkelijk aantal werknemers van de Coöperatie of van een Dochtermaatschappij tegelijkertijd of binnen een kort tijdsbestek;

k. ingrijpende wijziging in de arbeidsomstandigheden van een

aanmerkelijk aantal werknemers van de Coöperatie of van een Dochtermaatschappij; en

l. het aanvragen van faillissement van de Coöperatie en het aanvragen van surseance van betaling van de Coöperatie.

12.2 De Directie behoeft voorts de goedkeuring van de Algemene Vergadering voor zodanige directiebesluiten als de Algemene Vergadering bij haar specifiek omschreven besluit heeft vastgesteld en aan de Directie heeft medegedeeld.

12.3 Het ontbreken van de ingevolge artikelen 12.1 en 12.2 vereiste goedkeuring tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de Directie of de directeuren niet aan.

DIRECTIE - VERTEGENWOORDIGING

Artikel 13

13.1 De Directie, alsmede iedere directeur, vertegenwoordigt de Coöperatie.

13.2 De Directie is bevoegd één of meer personen aan te stellen als procuratiehouder, desgewenst met de titel van onderdirecteur of adjunct-directeur of zodanige andere titulatuur als zij gewenst zal achten.

13.3 In alle gevallen waarin de Coöperatie een tegenstrijdig belang heeft met één of meer directeuren, wordt de Coöperatie vertegenwoordigt door één of meer door de Algemene Vergadering aan te wijzen personen.

RAAD VAN ADVIES - BENOEMING, SCHORSING EN ONTSLAG

Artikel 14

14.1 De Coöperatie heeft een Raad van Advies bestaande uit drie leden. Slechts natuurlijke personen kunnen lid van de Raad van Advies zijn.

14.2 De leden van de Raad van Advies kunnen niet tevens zijn:

a. bestuurders en volksvertegenwoordigers die zitting hebben in een bestuursorgaan van een Lid;

b. ambtenaren en werknemers die in dienst zijn bij een Lid.

Een lid van de Raad van Advies defungeert van rechtswege op het moment dat hij een in de vorige volzin bedoelde hoedanigheid verkrijgt.

14.3 De Algemene Vergadering benoemt de leden van de Raad van Advies.

14.4 Leden van de Raad van Advies worden benoemd met inachtneming van de door de Algemene Vergadering op te stellen profielschets.

14.5 De Algemene Vergadering kan aan de leden van de Raad van Advies een bezoldiging toekennen. Aan leden van de Raad van Advies worden de door hen als zodanig gemaakte kosten vergoed.

RAAD VAN ADVIES - TAAK, ORGANISATIE EN BESLUITVORMING

Artikel 15

15.1 De Raad van Advies heeft tot taak de Directie te adviseren bij het opstellen, wijzigen en vaststellen van de havenvisie, het bedrijfsplan en het jaarplan alsmede bij een voorgenomen besluit van de Directie tot het ingrijpend uitbreiden, wijzigen of beperken van de werkzaamheden van de Coöperatie of

van een Dochtermaatschappij. Bij de vervulling van hun taak richten de leden van de Raad van Advies zich naar het belang van de Leden en van de Coöperatie en de met haar verbonden onderneming.

15.2 De Directie verschaft de Raad van Advies tijdig de voor de uitoefening van diens taak noodzakelijke gegevens en verstrekt alle inlichtingen betreffende de zaken van de Coöperatie aan ieder lid van de Raad van Advies die deze redelijkerwijs mocht verlangen.

15.3 De Raad van Advies vergadert zo vaak als één of meer leden van de Raad van Advies dit nodig acht. De oproeping geschiedt onder vermelding van de te behandelen punten door of namens een van de leden van de Raad van Advies met inachtneming van een oproepingstermijn van ten minste acht dagen. Desgevraagd woont de Directie de vergaderingen van de Raad van Advies bij. De Directie heeft alsdan een adviserende stem.

15.4 In een vergadering van de Raad van Advies is ieder lid van de Raad van Advies gerechtigd één stem uit te brengen.

15.5 Een lid van de Raad van Advies kan ter zake van besluitvorming van de Raad van Advies uitsluitend door een ander lid van de Raad van Advies worden vertegenwoordigd.

15.6 De Raad van Advies besluit, zowel in als buiten vergadering, met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Ongeldige en blanco stemmen worden niet als uitgebrachte stemmen geteld.

15.7 Bij staken van stemmen beslist de Algemene Vergadering. [NB: het advies van de Raad van Advies is een voorwaarde voor het vaststellen van de havenvisie, het bedrijfsplan en het jaarplan. Deze bepaling beoogt te voorkomen dat een advies niet tot stand komt doordat de stemmen staken. Daarvan zal niet snel sprake zijn, nu de Raad van Advies uit drie leden bestaat, maar kan zich in theorie wel voordoen, bijvoorbeeld in geval er een vacature is in de Raad van Advies of als een van de leden van de Raad van Advies zich van stemming onthoud.]

15.8 Een gelijktijdige telefonische- of beeldverbinding met geluid tot stand gebracht tussen leden van de Raad van Advies, waar ter wereld zij ook zijn, wordt geacht gedurende het bestaan van deze verbinding een vergadering van de Raad van Advies te vormen, tenzij een lid van de Raad van Advies zich daartegen verzet.

15.9 Besluiten van de Raad van Advies kunnen in plaats van in een vergadering ook schriftelijk worden genomen, mits alle leden van de Raad van Advies in het te nemen besluit gekend zijn en geen van hen zich tegen deze wijze van besluiten verzet.

15.10 De Raad van Advies kan een reglement opstellen waarin aangelegenheden hem intern betreffende worden geregeld. Een dergelijk reglement mag niet in strijd zijn met het bepaalde in deze statuten. Voorts kunnen de leden van de Raad

van Advies, al dan niet bij reglement hun werkzaamheden onderling verdelen.

ALGEMENE VERGADERING - BIJEENROEPING EN AGENDERING

Artikel 16

16.1 Tijdens ieder boekjaar wordt ten minste één Algemene Vergadering gehouden.

16.2 Voorts worden Algemene Vergaderingen gehouden zo dikwijls een Lid, de Directie dan wel één of meer directeuren overgaan tot bijeenroeping.

16.3 Algemene Vergaderingen worden gehouden in de statutaire plaats van vestiging van de Coöperatie of elders zoals bepaald door de Directie.

16.4 De oproeping van Leden geschiedt door middel van oproepingsbrieven niet later dan op de achtste dag vóór die van de vergadering.

16.5 Indien de door de wet of de statuten gegeven voorschriften voor de plaats van een Algemene Vergadering, het oproepen of agenderen van een Algemene Vergadering niet in acht zijn genomen, kunnen desondanks rechtsgeldige besluiten worden genomen mits in de betreffende vergadering alle Leden aanwezig of vertegenwoordigd zijn en de besluiten met algemene stemmen worden genomen.

ALGEMENE VERGADERING - VERGADERORDE EN BESLUITVORMING

Artikel 17

17.1 De Algemene Vergadering voorziet zelf in haar voorzitterschap.

17.2 In de Algemene Vergadering heeft ieder Lid één stem. Een geschorst Lid is van de stemming uitgesloten.

17.3 Een Lid kan schriftelijk volmacht verlenen tot het uitbrengen van zijn stem. De volmacht hoeft niet noodzakelijkerwijs te worden verleend aan een ander Lid.

17.4 De Algemene Vergadering kan besluiten dat ieder Lid het stemrecht kan uitoefenen door middel van een elektronisch communicatiemiddel.

17.5 Alle besluiten van de Algemene Vergadering worden genomen met algemene stemmen, in een vergadering waarin alle Leden aanwezig zijn of zijn vertegenwoordigd, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald in de statuten. Ongeldige en blanco stemmen worden niet als uitgebrachte stemmen geteld.

ALGEMENE VERGADERING - BESLUITVORMING BUITEN VERGADERING

Artikel 18

Een eenstemmig besluit van alle Leden, ook al zijn deze niet in vergadering bijeen, heeft, mits met voorkennis van de Directie genomen, dezelfde kracht als een besluit van de Algemene Vergadering.

BOEKJAAR, JAARREKENING

Artikel 19

19.1 Het boekjaar van de Coöperatie is gelijk aan het kalenderjaar.

19.2 De Directie maakt jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn met ten hoogste vijf maanden door de Algemene Vergadering op grond van bijzondere omstandigheden, een

jaarrekening op en legt het deze voor de Leden ter inzage ten kantore van de Coöperatie. Indien de Coöperatie krachtens de wet verplicht is een jaarverslag op te stellen, legt de Directie binnen deze termijn ook het jaarverslag ter inzage voor de Leden. De jaarrekening wordt ondertekend door alle directeuren; indien van één of meer hunner de ondertekening ontbreekt, dan wordt daarvan, onder opgave van de reden, melding gemaakt op de jaarrekening.

19.3 Indien geen verklaring afkomstig van een accountant als bedoeld in artikel 2:393 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek omtrent de getrouwheid van de jaarrekening wordt overgelegd aan de Algemene Vergadering, dan benoemt de Algemene Vergadering jaarlijks een commissie van ten minste twee leden die geen deel van de Directie mogen uitmaken. De commissie onderzoekt de jaarrekening en brengt aan de Algemene Vergadering verslag van haar bevindingen uit. De Directie is verplicht de commissie ten behoeve van haar onderzoek alle door haar gevraagde inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden te tonen en de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de Coöperatie voor raadpleging beschikbaar te stellen.

19.4 De definitieve hoogte van de vergoedingen die de Leden voor het betreffende boekjaar uit hoofde van de Dienstverleningsovereenkomsten aan de Coöperatie verschuldigd zijn worden opgenomen in de jaarrekening en worden vastgesteld door vaststelling van de jaarrekening.

19.5 De jaarrekening wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering die de Directie uiterlijk een maand na afloop van de termijn bedoeld in artikel 19.2 doet houden.

19.6 De Coöperatie gaat over tot openbaarmaking van de jaarrekening, tezamen met de overige relevante stukken en gegevens, voor zover en op de wijze als wettelijk voorgeschreven.

KAPITAALRESERVES, WINSTRESERVE EN UITKERINGEN

Artikel 20

20.1 De Coöperatie zal in haar boeken ten behoeve van ieder Lid een afzonderlijke kapitaalreserve aanhouden. Het bedrag of de waarde van de inbreng van een Lid wordt bijgeschreven op de betreffende kapitaalreserve.

20.2 De Coöperatie zal voorts in haar boeken een winstreserve aanhouden ten behoeve van het bijschrijven van gereserveerde winst en het verwerken van verliezen, een en ander zoals bepaald door de vaststelling van de jaarrekening.

20.3 De Algemene Vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen.

20.4 De Algemene Vergadering besluit tot uitkering ten laste van een kapitaalreserve, winstreserve of andere reserve van de Coöperatie.

20.5 Tot uitkeringen ten laste van een kapitaalreserve is het Lid gerechtigd ten behoeve van wie die reserve wordt aangehouden. Tot andere uitkeringen zijn de Leden gerechtigd naar evenredigheid van het saldo van ieders

kapitaalreserve, tenzij de Algemene Vergadering anders besluit.

20.6 De Algemene Vergadering besluit ingeval van opzegging van een Lidmaatschap of ontzetting van een Lid of casu quo welk deel van het saldo van de kapitaalreserve van het (voormalige) Lid en diens eventuele aanspraak op de reserves van de Coöperatie aan hem zal worden uitgekeerd.

ONTBINDING EN VEREFFENING

Artikel 21

21.1 Ingeval van ontbinding van de Coöperatie geschiedt de vereffening door de Directie, tenzij de Algemene Vergadering anders besluit.

21.2 Hetgeen na voldoening van alle schulden van de Coöperatie van haar vermogen overblijft, wordt uitgekeerd aan de Leden naar evenredigheid van het saldo van ieders kapitaalreserve, tenzij de Algemene Vergadering anders besluit.

21.3 Na afloop van de vereffening blijven de boeken en bescheiden van de ontbonden Coöperatie gedurende de door de wet voorgeschreven termijn berusten onder degene die daartoe door de Algemene Vergadering bij het besluit tot ontbinding is aangewezen. Indien een aanwijzing als voormeld door de Algemene Vergadering niet is geschied, geschiedt deze door de vereffenaren.

OVERGANGSBEPALING

Artikel 22

Het eerste boekjaar van de Coöperatie eindigt op eenendertig december tweeduizend [vijftien/zestien].

SLOTVERKLARING

De comparant, handelend als gemeld, verklaarde tenslotte:

a. de Oprichters zijn de eerste leden van de Coöperatie;

b. in afwijking van het bepaalde in artikel 6 lid 1 van de statuten van de Coöperatie wordt de initiële inbreng van ieder van de Oprichters hierbij vastgesteld op
[ ] euro (EUR [ ]);

c. voor de eerste maal wordt tot directeur van de Coöperatie benoemd de heer/mevrouw [ ], geboren te [ ] op [ ]; en

d. voor de eerste maal worden tot leden van de raad van advies van de Coöperatie benoemd:
- de heer/mevrouw [ ], geboren te [ ] op [ ];
- de heer/mevrouw [ ], geboren te [ ] op [ ]; en
- de heer/mevrouw [ ], geboren te [ ] op [ ].

SLOT

De comparant is gemachtigd bij drie onderhandse akten van volmacht welke onmiddellijk na het passeren aan deze akte zullen worden gehecht.
De comparant is mij, notaris, bekend.
Deze akte is verleden te Amsterdam op de dag aan het begin van deze akte vermeld.

Nadat vooraf door mij, notaris, de zakelijke inhoud van deze akte aan de comparant is medegedeeld en door mij, notaris, is toegelicht, heeft hij verklaard van de inhoud daarvan te hebben kennisgenomen, met de inhoud in te stemmen en op volledige voorlezing daarvan geen prijs te stellen.
Onmiddellijk na beperkte voorlezing is deze akte door de comparant en mij, notaris, ondertekend.

Samenwerkingsovereenkomst

inclusief Dienstverleningsovereenkomsten

tussen

Gemeente Zwolle,
Gemeente Meppel,
Gemeente Kampen,

en

Port of Zwolle Coöperatie U.A.

[ ] 2015

CONCEPT – VERSIE [1 juni 2015].

[ALGEMEEN VOORBEHOUD: DE SOK EN DE BESTUURLIJKE BESLUITVORMING IS ONDER VOORBEHOUD VAN EEN POSITIEVE RULING VAN DE BELASTINGDIENST MET BETREKKING TOT BTW.]

INHOUDSOPGAVE

Doel van Overeenkomst en Samenwerking 5
Port of Zwolle: inrichting en governance 5
Activiteiten van Port of Zwolle: het groeimodel 6
Dienstverleningsovereenkomst(en) 8
Havenvisie, Bedrijfsplan, Jaarplan, Jaarverslag en Jaarrekening 9
Bezoldiging Directie en Raad van Advies 12
Aanbestedingen 12
Publieke taken Gemeenten 12
Evaluatie 12
Duur van de Overeenkomst 12
Communicatie, mededelingen en geheimhouding 14
Kennisgevingen 14
Overdracht rechtsverhouding 14
Gedeeltelijke onverbindendheid 15
Volledigheid 15
Rechtskeuze en geschillenregeling 15
Definities en interpretatie 16
Bijlagen 16

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST
PORT OF ZWOLLE

DE ONDERGETEKENDEN

1. **Gemeente Zwolle**, een publiekrechtelijke rechtspersoon, gevestigd te [ ], in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam en functie] (de "**Gemeente Zwolle**").

2. **Gemeente Meppel**, een publiekrechtelijke rechtspersoon, gevestigd te [ ], in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam en functie] (de "**Gemeente Meppel**").

3. **Gemeente Kampen**, een publiekrechtelijke rechtspersoon, gevestigd te [ ], in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam en functie] (de "**Gemeente Kampen**").

4. **Port of Zwolle Coöperatie U.A.**, statutair gevestigd te [ ], in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam en functie] ("**Port of Zwolle**").

Ondergetekenden 1 tot en met 3 hierna te noemen: "**Gemeenten**". Ondertekenden hierna gezamenlijk te noemen: "**Partijen**"

NEMEN HET VOLGENDE IN OVERWEGING

A. Uit tal van onderzoeken in opdracht van de gemeente Zwolle, Kampen en Meppel, uitgevoerd in de periode 2009 – 2014 met betrekking tot de binnenhavenactiviteiten komt het volgende naar voren:

- De havengeldregelingen en wijze van inning lopen zeer uiteen en behoeven verbetering;
- Het nautisch beheer kan nog verder professionaliseren;
- De binnenhavenactiviteiten worden bij de verschillende gemeenten op een andere wijze aangestuurd;
- Het vestigingsklimaat verdient meer aandacht;
- De mainports Rotterdam en Amsterdam sturen aan op regionale (en geclusterde) achterlandhubs;
- Er is onvoldoende aandacht geweest voor lobby, branding en marketing van de binnenhavens;

B. Binnen de regio Zwolle werken de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel al geruime tijd aan versterking van de logistiek en binnenhavens binnen de regio. In dat kader hebben de betrokken gemeenteraden in december 2012 een havenvisie, logistieke visie en uitvoeringsplan vastgesteld;

C. De binnenhavens van de gemeente Zwolle, Kampen en Meppel zijn wat betreft ladingsegmenten, verzorgingsgebied en vervoerswijze voor een groot deel complementair aan elkaar. Door deze complementariteit zijn volgens de havenvisie 2012 synergiemogelijkheden te realiseren op de volgende aspecten:

- Gezamenlijke profilering van de binnenhavenactiviteiten van de gemeenten richting de zeehavens Rotterdam en Amsterdam biedt mogelijkheden de sterke punten van de regio over het voetlicht te brengen en zo de strategische ligging beter te benutten;
- Gezamenlijke acquisitie van ladingstromen en gezamenlijke lijndiensten opzetten maakt het vervoer per binnenvaart naar Zwolle, Kampen en Meppel aantrekkelijker en versterkt de concurrentiepositie;
- De rijksmiddelen voor grootschalige investeringen in logistieke infrastructuur zijn de komende jaren schaars. Een gezamenlijke lobby richting Den Haag vergroot de slagingskans om gewenste projecten daadwerkelijk te realiseren;
- Door gezamenlijk optreden op de arbeidsmarkt kan een groter potentieel aan werkgevers en werknemers worden bereikt;

D. Om uit te groeien tot (haven)logistieke knooppunt van de regio Zwolle moeten stappen worden gezet. In 2013 hebben de gemeente Zwolle, Kampen en Meppel onderzocht welke vorm van samenwerken tot de meeste meerwaarde leidt. In dit onderzoek is geconcludeerd dat het vormen van een gezamenlijk havenbedrijf leidt tot de meeste meerwaarde.

E. In december 2013 hebben de gemeente Zwolle, Kampen en Meppel daartoe een intentieovereenkomst getekend waarmee de intentie tot oprichting van een gezamenlijk havenbedrijf wordt onderschreven.

F. In het licht van bovengenoemde intentieovereenkomst hebben de gemeente Zwolle, Kampen en Meppel op [*] bij notariële akte Port of Zwolle Coöperatie U.A. opgericht;

G. In deze Overeenkomst wensen de gemeenten en Port of Zwolle hun samenwerking nader vast te leggen;

VERKLAREN TE ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

Doel van Overeenkomst en Samenwerking
Artikel 1

1.1 Deze Overeenkomst legt de Samenwerking vast tussen de Gemeenten onderling en met Port of Zwolle, welke Samenwerking als doel heeft de binnenhavenactiviteiten van de Gemeenten meer te integreren en op elkaar af te stemmen – mede op basis van een gezamenlijke Havenvisie - en de (binnenhaven)activiteiten, als nader uitgewerkt in deze Overeenkomst, onder te brengen in het gezamenlijke havenbedrijf Port of Zwolle.

1.2 De Gemeenten beogen met de Samenwerking de volgende gezamenlijke belangen en doelstellingen te behartigen respectievelijk te realiseren:

- groei van de (in)directe toegevoegde waarde van de regio Zwolle;
- behoud en groei van (in)directe werkgelegenheid in regio Zwolle;
- bevorderen van de duurzaamheid;
- delen en versterken van kennis van en innovatie in (binnenhaven)logistiek;
- het verminderen van administratieve lasten van klanten van de binnenhavenactiviteiten van de Gemeenten en het aan hen bieden van één loket voor alle binnenhavenactiviteiten binnen de Gemeenten;
- efficiencywinst en kostenbesparing door de Gemeenten;

1.3 Partijen spannen zich tot het uiterste in om de doelstellingen van de Samenwerking te realiseren en bovengenoemde gezamenlijke belangen van de Gemeenten te behartigen.

Port of Zwolle: inrichting en governance
Artikel 2

2.1 Ten behoeve van de Samenwerking hebben Gemeenten op [•] Port of Zwolle opgericht, een coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid. De Gemeenten zijn allen lid van Port of Zwolle en vormen tezamen de Algemene Ledenvergadering. Port of Zwolle zal ten behoeve van de Gemeenten de taken en activiteiten uitvoeren als nader beschreven in Artikel 3 e.v..

2.2 In de Statuten zijn onder meer verankerd:

a) de statutaire doelstelling van Port of Zwolle;
b) de taken en bevoegdheden van de Algemene Ledenvergadering, de Directie en de Raad van Advies;
c) het uitgangspunt dat alle besluiten van de Algemene Ledenvergadering met algemene stemmen (unanimiteit) genomen worden, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald in de Statuten;
d) de (wijze van) benoeming, schorsing en ontslag van de leden van de Directie en de Raad van Advies door de Algemene Ledenvergadering;
e) de wijze waarop de Directie de gezamenlijke strategie formuleert en rekening en verantwoording aflegt, waaronder begrepen de verplichting van de Directie tot het opstellen van de Havenvisie, het Bedrijfsplan, het Jaarplan, het Jaarverslag en de Jaarrekening;
f) de zeggenschap die de Algemene Ledenvergadering kan uitoefenen ten aanzien van belangrijke besluiten van de Directie; en
g) het adviesrecht van de Raad van Advies ten aanzien van de Havenvisie, het Bedrijfsplan, het Jaarplan en ingrijpende uitbreidingen, wijzigingen en beperkingen

van de werkzaamheden van Port of Zwolle;

2.3 De Statuten bepalen dat de leden van Port of Zwolle slechts publiekrechtelijke rechtspersonen kunnen zijn. De Algemene Ledenvergadering beslist over de toetreding van nieuwe leden tot Port of Zwolle.

2.4 Port of Zwolle verplicht zich jegens de Gemeenten om te allen tijde de Statuten na te leven, conform de statutaire doelstelling, de Havenvisie, het Bedrijfsplan en het Jaarplan te handelen en de daarin vermelde en daaruit voortvloeiende taken te vervullen.

2.5 De Gemeenten dragen er zorg voor dat het door hen te voeren beleid en hun handelen in overeenstemming is met de Statuten, de uitgangspunten van deze Overeenkomst, de Havenvisie, het Bedrijfsplan en het Jaarplan, als goedgekeurd door de Algemene Ledenvergadering.

Activiteiten van Port of Zwolle: het groeimodel
Artikel 3

3.1 Port of Zwolle zal in opdracht van de Gemeenten de activiteiten verrichten als hieronder nader beschreven. De Gemeenten beogen daarbij een groeimodel, waarbij Port of Zwolle zal starten met de in Fase 1 A en Fase 1 B genoemde activiteiten. Na een positief Go-besluit van de Algemene Ledenvergadering zullen de activiteiten van Port of Zwolle worden uitgebreid met de activiteiten als genoemd in Fase 2 respectievelijk Fase 3.

<u>Fase 1 A: Gezamenlijke lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving (per heden)</u>

3.2 Met ingang van deze Overeenkomst zal Port of Zwolle de volgende activiteiten verrichten ten behoeve van de binnenhavenactiviteiten van de Gemeenten:

- Lobby
- Marketing
- Acquisitie
- Kennisdeling
- Fondsenwerving

<u>Fase 1 B: Voorbereiding Fase 2 (gepland: 2e kwartaal 2016)</u>

3.3 De Directie zal uiterlijk in het 2e kwartaal van 2016 starten met het opstellen van het Implementatievoorstel Fase 2, benodigd voor het gezamenlijke nautisch beheer als beschreven in Artikel 3.5. Het Implementatievoorstel Fase 2 zal in ieder geval bevatten:

- een uitwerking van de activiteiten en de organisatie van het nautisch beheer, inclusief de inning van de havengelden;
- de juridische documentatie benodigd voor de implementatie van Fase 2, waaronder begrepen de door de Gemeenteraden vast te stellen uniforme (haven)geldverordeningen;
- een uitwerking voor de (overdracht van) nautische bevoegdheden, daaronder begrepen de bevoegdheid met betrekking tot de inning van havengelden;
- een beschrijving van de eventuele inbreng door de Gemeenten (personeel, activa, passiva, overeenkomsten, anderszins);

- een voorstel voor de ontvlechting van het nautisch beheer bij de Gemeenten;
- een financieel overzicht van de benodigde financiële middelen van de Port of Zwolle (inclusief het benodigde weerstandsvermogen);
- een ICT plan;

3.4 De Directie zal het Implementatievoorstel fase 2, samen met het advies van de Raad van Advies terzake, uiterlijk op 15 december 2016 ter goedkeuring aan de Algemene Ledenvergadering voorleggen ('**Go-besluit Fase 2**'). Voorafgaand aan de besluitvorming in de Algemene Ledenvergadering zullen de Gemeenten het Implementatievoorstel Fase 2 ter besluitvorming agenderen in de respectievelijke Colleges, en voor zover vereist of gewenst, in de Gemeenteraden, ter instemming of voor wensen en bedenkingen. Artikel 5.10 tot en met 5.13 van deze Overeenkomst zijn van overeenkomstige toepassing.

<u>Fase 2: Gezamenlijk Nautisch beheer (gepland: 2017)</u>

3.5 Na een positief Go-besluit Fase 2 zal Fase 2 worden geëffectueerd en zal Port of Zwolle de volgende aanvullende activiteiten verrichten ten behoeve van de binnenhavenactiviteiten van de Gemeenten:

- Nautisch beheer
- Inning havengelden

beide op basis van uniforme haven(geld)verordeningen, vastgesteld door de Gemeenteraden.

3.6 De Directie zal uiterlijk in het 1e kwartaal van 2017 starten met het opstellen van het Implementatievoorstel Fase 3, benodigd voor het gezamenlijk beheer en onderhoud als beschreven in Artikel 3.5. Het Implementatievoorstel Fase 3 zal in ieder geval bevatten:

- een uitwerking van de activiteiten en de organisatie van het beheer en onderhoud door Port of Zwolle;
- de juridische documentatie benodigd voor de implementatie van Fase 3,
- een beschrijving van de eventuele inbreng door de Gemeenten (personeel, activa, passiva, overeenkomsten, anderszins);
- een financieel overzicht van de benodigde financiële middelen van Port of Zwolle (inclusief het benodigde weerstandsvermogen).

3.7 De Directie zal het Implementatievoorstel Fase 3, samen met het advies van de Raad van Advies terzake, uiterlijk op 15 december 2017 ter goedkeuring aan de Algemene Ledenvergadering voorleggen ('**Go-besluit Fase 3**'). Voorafgaand aan de Algemene Ledenvergadering zullen de Gemeenten het Implementatievoorstel Fase 3 ter besluitvorming agenderen in de respectievelijke Colleges, en voor zover vereist of gewenst, in de Gemeenteraden, ter instemming of voor wensen en bedenkingen. Artikel 5.10 tot en met 5.13 van deze Overeenkomst zijn van overeenkomstige toepassing.

<u>Fase 3: Gezamenlijk beheer en onderhoud (gepland: 2018)</u>

3.8 Na een positief Go-besluit Fase 3 zal Fase 3 worden geëffectueerd en zal Port of Zwolle de volgende aanvullende activiteiten verrichten ten behoeve van de binnenhavenactiviteiten van de Gemeenten:

- Beheer en onderhoud

<u>Overig</u>

3.9 De Directie of een Gemeente kan gevraagd en ongevraagd voorstellen doen in de Algemene Ledenvergadering tot verdere integratie van de gezamenlijke binnenhavenactiviteiten, c.q. uitbreiding van de activiteiten van Port of Zwolle of tot afwijking – in activiteiten en/of planning - van het in dit Artikel beschreven groeimodel. Indien de Algemene Ledenvergadering instemt met een voorstel ter uitbreiding van de activiteiten van Port of Zwolle anders dan beschreven in Artikel 3.5 of Artikel 3.8, dan zal Port of Zwolle vervolgens een implementatievoorstel uitwerken en ter goedkeuring aan de Algemene Ledenvergadering voorleggen ('**Go-besluit alternatief**'). Het bepaalde in Artikel 3.7, tweede en derde zin is van overeenkomstige toepassing.

3.10 De Gemeenten zullen zich optimaal inspannen om, op ieder redelijk verzoek van Port of Zwolle, kosteloos ambtelijke capaciteit ter beschikking stellen, medewerking verlenen en/of informatie verstrekken, benodigd voor de uitwerking van de in dit Artikel genoemde implementatievoorstellen.

3.11 Indien en voor zover Port of Zwolle voor de uitvoering van de te implementeren activiteiten afhankelijk is van de ter beschikkingstelling door een of meer van de Gemeenten van personele capaciteit, bedrijfsmiddelen of anderszins dan zal dit worden uitgewerkt in het betreffende implementatievoorstel.

Dienstverleningsovereenkomst(en)
Artikel 4

4.1 Ieder van de Gemeenten verplicht zich jegens de andere Gemeenten én jegens Port of Zwolle om de activiteiten als genoemd in Artikel 3 en 5 van de Overeenkomst op te dragen aan Port of Zwolle, en Port of Zwolle verplicht zich deze opdrachten te aanvaarden en uit te voeren. Als onderdeel van deze Samenwerkingsovereenkomst sluiten de Gemeenten hierbij ieder afzonderlijk met Port of Zwolle de in dit Artikel opgenomen dienstverleningsovereenkomst (hierna te noemen: de "**Dienstverleningsovereenkomst(en)**"), met dien verstande dat ten aanzien van de activiteiten als genoemd in Artikel 3.5 (Fase 2), Artikel 3.8 (Fase 3) en Artikel 3.9 geldt dat deze activiteiten uit hoofde van de Dienstverleningsovereenkomst(en) pas worden uitgevoerd nadat de Algemene Ledenvergadering ten aanzien van die activiteiten een positief Go-besluit heeft genomen.

4.2 Port of Zwolle zal de Dienstverleningsovereenkomst(en) uitvoeren met inachtneming van het jaarlijks door de Algemene Ledenvergadering goed te keuren Jaarplan.

4.3 Voor de uitvoering van de Dienstverleningsovereenkomst(en) in ieder boekjaar zullen de Gemeenten aan Port of Zwolle een vergoeding betalen als volgt:

a) de Gemeenten betalen ieder kwartaal – te beginnen met het eerste kwartaal van 2016 - een voorschotvergoeding, te voldoen in de maand voorafgaand aan dat kwartaal. De hoogte van de voorschotvergoeding is gebaseerd op het bedrag dat voor die Gemeente in het Jaarplan is opgenomen;

b) de definitieve (hoogte van de) vergoeding voor dat boekjaar wordt opgenomen in de

Jaarrekening en vastgesteld door vaststelling van de Jaarrekening, als nader bepaald in artikel 5.9. De Gemeenten zullen eventueel nog verschuldigde vergoedingen - na verrekening van de betaalde voorschotvergoedingen met de definitieve vergoeding - binnen dertig dagen na vaststelling van de Jaarrekening voldoen. Port of Zwolle zal eventueel onverschuldigd ontvangen vergoedingen - na verrekening van de betaalde voorschotvergoedingen met de definitieve vergoeding - binnen dertig dagen na vaststelling van de Jaarrekening restitueren aan de betreffende Gemeente(n).

4.4 Voor de uitvoering van de Dienstverleningsovereenkomst(en) voor de periode tussen ondertekening van deze Overeenkomst en 1 januari 2016 zullen de Gemeenten ieder aan Port of Zwolle een vergoeding betalen van € 30.000.

4.5 Port of Zwolle verplicht zich om aan alle Gemeenten voor dezelfde respectievelijk vergelijkbare taken en diensten dezelfde respectievelijk vergelijkbare vergoedingen in rekening te brengen en dezelfde voorwaarden te hanteren. Uitgangspunt voor de berekening van de hoogte van de vergoedingen is dat de Dienstverleningsovereenkomst(en) op kostendekkende basis worden uitgevoerd.

4.6 Port of Zwolle zal er bij de uitvoering van de activiteiten, c.q. de Dienstverleningsovereenkomsten voor zorg dragen dat een zo optimaal mogelijk evenwicht wordt bereikt tussen kwaliteit en prijs. Daarbij geldt als doelstelling dat de Port of Zwolle een kostenreductie zal realiseren van ten minste [20%] ten opzichte van de huidige kosten(structuur) bij de Gemeenten ten aanzien van die activiteiten, welke kostenstructuur is aangehecht als Bijlage [x]. In de implementatievoorstellen als bedoeld in Artikel 3 zal de Directie beschrijven welke kwaliteit, prijs en kostenreductie gerealiseerd zullen worden.

4.7 Port of Zwolle zal op ieder redelijk verzoek van een of meer Gemeente(n) verslag uitbrengen en/of informatie verstrekken met betrekking tot de uitvoering van het Jaarplan, c.q. de Dienstverleningsovereenkomst(en). Ieder kwartaal bespreken Port of Zwolle en vertegenwoordigers van de Gemeenten bovenstaande onderwerpen.

4.8 Het is Port of Zwolle niet toegestaan andere activiteiten te verrichten dan activiteiten in opdracht van dan wel met toestemming van de Gemeenten.

4.9 De Dienstverleningsovereenkomst(en) maken integraal onderdeel uit van deze Overeenkomst en kunnen niet afzonderlijk worden opgezegd of gewijzigd.

Havenvisie, Bedrijfsplan, Jaarplan, Jaarverslag en Jaarrekening
Artikel 5

5.1 De Directie zal conform het bepaalde in de Statuten zorg dragen voor het periodiek en tijdig opstellen van:

a) de Havenvisie (9 jaar);
b) het Bedrijfsplan (3 jaar);

c) het Jaarplan (jaarlijks); en
d) het Jaarverslag, daaronder begrepen de Jaarrekening (jaarlijks).

Havenvisie

5.2 De Havenvisie legt de lange termijn visie vast ten aanzien van de te volgen strategie van de Gemeenten en Port of Zwolle ter zake van de (gezamenlijke) binnenhavenactiviteiten van de Gemeenten in de komende negen (9) jaar. In de Havenvisie worden onder meer doelstellingen en kernprestatie-indicatoren opgenomen, alsmede het door de Gemeenten te voeren (ruimtelijk) beleid, benodigd voor de realisatie van de Havenvisie.

5.3 Uiterlijk in het 2e kwartaal van 2016 zal de Directie de Havenvisie 2016-2024, samen met het advies van de Raad van Advies terzake, ter goedkeuring aanbieden aan de Algemene Ledenvergadering.

5.4 De Directie zal de Havenvisie 2016-2024 opstellen met inachtneming van de (uitgangspunten van de) Havenvisie 2012. Na vaststelling van de Havenvisie 2016-2024 komt de Havenvisie 2012 te vervallen.

Bedrijfsplan

5.5 Het Bedrijfsplan beschrijft - binnen de kaders van de vastgestelde Havenvisie - de strategie van de Port of Zwolle ter zake van de (gezamenlijke) binnenhavenactiviteiten in de komende drie (3) kalenderjaren. Het Bedrijfsplan beschrijft onder meer op welke terreinen de Gemeenten en Port of Zwolle actief zullen zijn en in welke geografische gebieden, alsmede de doelen en activiteiten van de Port of Zwolle en hoe deze doelen en activiteiten zullen worden gerealiseerd. Van het Bedrijfsplan maakt tevens onderdeel uit een overzicht van de benodigde structurele en incidentele middelen (financieel en anderszins) om de gestelde doelen en activiteiten te realiseren.

5.6 In afwijking van Artikel 11.2 sub b van de Statuten zal de Directie uiterlijk 1 september 2018 haar eerste Bedrijfsplan, samen met het advies van de Raad van Advies terzake, ter goedkeuring aanbieden aan de Algemene Ledenvergadering.

Jaarplan

5.7 Het Jaarplan bevat de Begroting en beschrijft voorts ten minste welke taken en activiteiten Port of Zwolle dat boekjaar zal verrichten ter uitvoering van de Dienstverleningsovereenkomst(en), op welke wijze en kwaliteitsniveau n deze taken en activiteiten worden uitgevoerd, en tegen welke vergoeding deze taken en activiteiten zullen worden verricht. Indien en voor zover Port of Zwolle voor de realisatie van het Jaarplan afhankelijk is van de terbeschikkingstelling door een of meer van de Gemeenten van personele capaciteit, bedrijfsmiddelen of anderszins dan zal dit worden opgenomen in het Jaarplan. Na goedkeuring en vaststelling van het Jaarplan door de Directie respectievelijk de Algemene Ledenvergadering zullen de Gemeenten op eerste verzoek van Port of Zwolle gehouden zijn deze middelen en/of diensten ter beschikking te stellen en onder de voorwaarden als opgenomen in het Jaarplan.

5.8 Uiterlijk 15 december zal de Directie het Jaarplan 2016 ter goedkeuring aanbieden aan de Algemene Ledenvergadering.

Jaarverslag en Jaarrekening

5.9 In het Jaarverslag en de Jaarrekening legt de Directie rekening en verantwoording af over het afgelopen boekjaar. De Directie rapporteert in het Jaarverslag in ieder geval over de wijze waarop Port of Zwolle uitvoering heeft gegeven aan het Jaarplan en de Dienstverleningsovereenkomst(en). De definitieve hoogte van de vergoedingen die de Gemeenten voor het betrokken boekjaar uit hoofde van de Dienstverleningsovereenkomst(en) aan Port of Zwolle verschuldigd zijn worden opgenomen in de Jaarrekening en worden vastgesteld door vaststelling van de Jaarrekening.

Procesafspraken

5.10 De Havenvisie en het Bedrijfsplan zullen na de opstelling door de Directie, samen met het advies van de Raad van Advies terzake, ter goedkeuring aan de Algemene Ledenvergadering worden voorgelegd. Zolang de Gemeenten de leden zijn van Port of Zwolle, zullen, voordat de Gemeenten hun stemrecht in dit verband uitbrengen in de Algemene Ledenvergadering:

a. de Gemeenten de Havenvisie en het Bedrijfsplan inbrengen in hun College ter beoordeling en ter bepaling van het standpunt omtrent het al dan niet verlenen van genoemde goedkeuring in de Algemene Ledenvergadering; en
b. de Colleges van de Gemeenten de Havenvisie en het Bedrijfsplan aan hun Gemeenteraad voorleggen voor wensen en bedenkingen, voor zover vereist of gewenst.

5.11 Indien een of meer Colleges en/of de Gemeenteraden wensen of bedenkingen heeft/hebben ten aanzien van de Havenvisie en/of het Bedrijfsplan, zullen Gemeenten overleg voeren over de naar voren gebrachte wensen of bedenkingen. Indien Gemeenten daarover overeenstemming bereiken zal de Directie de Havenvisie respectievelijk Bedrijfsplan aanpassen teneinde aan die wensen of bedenkingen tegemoet te komen. Ten aanzien van deze aangepaste Havenvisie en/of dit aangepaste Bedrijfsplan zal de in dit Artikel bedoelde procedure opnieuw worden gevolgd, voor zover nodig geacht door Gemeenten.

5.12 Partijen zullen de procedure voor de vaststelling van de Havenvisie en/of het Bedrijfsplan zodanig inrichten dat de Algemene Ledenvergadering waarin de Havenvisie en/of het Bedrijfsplan geagendeerd wordt/worden, te allen tijde wordt gehouden na de gemeentelijke besluitvorming zoals omschreven in Artikel 5.11.

5.13 Bij het opstellen van de Havenvisie zal Port of Zwolle de betrokken organisatieonderdelen bij de Gemeenten betrekken en daarmee in overleg treden.

Financiën
Artikel 6

6.1 In aanvulling op de vergoedingen uit hoofde van de Dienstverleningsovereenkomst(en) zijn de Gemeenten aan Port of Zwolle bij wijze van Inbreng eenmalig een entreebedrag van € 20.000 verschuldigd, te voldoen op de datum van ondertekening van deze Overeenkomst.

6.2 De Gemeenten zijn gehouden om bij wijze van Inbreng een additionele financiële bijdrage of een inbreng anders dan in geld (natura) aan Port of Zwolle te voldoen, indien een daartoe strekkend verzoek van de Directie door de Algemene Ledenvergadering is goedgekeurd.

Bezoldiging Directie en Raad van Advies
Artikel 7

Conform het bepaalde in de Statuten wordt de bezoldiging van de leden van de Directie en de Raad van Advies vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering.

Aanbestedingen
Artikel 8

Indien Port of Zwolle opdrachten verleent aan derden, draagt zij er zorg voor dat deze opdrachten met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving op het gebied van aanbestedingen worden verstrekt.

Publieke taken Gemeenten
Artikel 9

Partijen erkennen dat het bepaalde in de Overeenkomst op geen enkele wijze de uitoefening van de publiekrechtelijke bevoegdheden van de Gemeente(n) beperkt. Indien een Gemeente in het kader van de uitoefening van haar wettelijke taken en/of publiekrechtelijke bevoegdheden genoodzaakt is te handelen in strijd met het bepaalde in de Overeenkomst of met de geest daarvan, dan leidt zulks niet tot een toerekenbare tekortkoming of een verzuim jegens Port of Zwolle en/of een andere Gemeente en zal die Gemeente niet aansprakelijk zijn voor eventueel daaruit voortvloeiende schade.

Evaluatie
Artikel 10

Partijen zullen de Samenwerking en de wijze waarop Port of Zwolle heeft gefunctioneerd uiterlijk in het 4^{e} kwartaal van 2018 evalueren. Partijen zullen in overleg treden over de opgedane ervaringen met de Samenwerking, de bereikte resultaten en de wijze waarop eventueel aanpassingen in onder meer de Overeenkomst, de Statuten en de Havenvisie kunnen worden aangebracht, met inachtneming van elkaars wederzijds gerechtvaardigde belangen. Partijen hebben ieder afzonderlijk het recht een vergadering van de Algemene Ledenvergadering te doen uitroepen, waarin de Evaluatie wordt geagendeerd. Partijen streven er naar uiterlijk op 30 december 2018 de Evaluatie te hebben afgerond.

Duur van de Overeenkomst
Artikel 11

11.1 De Overeenkomst, daaronder uitdrukkelijk begrepen de Dienstverleningsovereenkomsten, wordt aangegaan voor onbepaalde duur.

11.2 Beëindiging van de Overeenkomst door een Gemeente kan slechts plaatsvinden door opzegging van diens Lidmaatschap met inachtneming van het bepaalde in dit Artikel en de Statuten.

11.3 Opzegging van het Lidmaatschap door een Gemeente kan niet eerder plaatsvinden dan dat Partijen de evaluatie als bedoeld in Artikel 10, Evaluatie hebben afgerond. Opzegging van het Lidmaatschap door een Gemeente geschiedt schriftelijk tegen het einde van een boekjaar met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste 1 jaar.

11.4 In afwijking van Artikel 11.4 kan het Lidmaatschap eerder door een Gemeente worden opgezegd:

a. indien op 31 December 2016 of op een latere datum die Gemeenten nader overeengekomen zijn, geen Go-besluit Fase 2 genomen is, in welk geval de opzegging binnen 3 maanden na voornoemde datum schriftelijk dient plaats te vinden; of
b. indien op 31 December 2017 of op een latere datum die Gemeenten nader overeengekomen zijn geen Go-besluit Fase 3 genomen is, in welk geval de opzegging binnen 3 maanden na voornoemde datum schriftelijk dient plaats te vinden;

beide opzeggingen met inachtneming van een opzegtermijn van 6 maanden.

11.5 De Overeenkomst eindigt van rechtswege ten aanzien van een Gemeente indien en zodra diens Lidmaatschap is geëindigd op grond van Artikel 7, 8 en 9 van de Statuten, waarbij de betreffende Gemeente aan Port of Zwolle een beëindigingsvergoeding verschuldigd is. De beëindigingsvergoeding zal door Partijen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid worden vastgesteld, zulks met inachtneming van het uitgangspunt dat de frictiekosten die ontstaan door de beëindiging van de Overeenkomst – waaronder begrepen eventueel nadelige personele en/of financiële gevolgen voor Port of Zwolle en/of de andere Gemeenten - voor rekening en risico van de betreffende Gemeente komen. Indien Partijen geen overeenstemming bereiken over de hoogte van de beëindigingsvergoeding zullen de Partijen in onderling overleg een deskundige aanwijzen die bindend advies uitbrengt over de hoogte van de te betalen beëindigingsvergoeding. Indien Partijen geen overeenstemming bereiken over de aan te wijzen deskundig is de voorzitter van de Kamer van Koophandel te Zwolle op eerste verzoek van een van de Partijen bevoegd deze deskundige aan te wijzen.

11.6 Indien de Coöperatie wordt ontbonden eindigt de Overeenkomst van rechtswege op het moment dat de Coöperatie is opgehouden te bestaan.

11.7 Indien en voor zover Gemeenten in het kader van de implementatie van Fase 2, Fase 3 of anderszins personeel, activa, passiva en/of andere vermogensrechten inbrengen in Port of Zwolle, c.q. privaatrechtelijke en/of publiekrechtelijke rechtsverhoudingen aangaan met Port of Zwolle, zullen Partijen daarbij nadere afspraken maken over de wijze waarop - bij eindiging van het Lidmaatschap en daarmee deze Overeenkomst – wordt omgegaan met de inbreng van de Gemeente wiens Lidmaatschap is geëindigd

respectievelijk de met die Gemeente aangegane rechtsverhoudingen. Een voorstel voor deze afspraken zal onderdeel zijn van de implementatievoorstellen als bedoeld in Artikel 3.

Communicatie, mededelingen en geheimhouding
Artikel 12

12.1 Partijen zullen hun communicatie over deze Samenwerking ten allen tijde zo veel mogelijk afstemmen op, en in lijn brengen met de gezamenlijke belangen en doelstellingen als genoemd in de Overeenkomst.

12.2 Partijen zullen voorafgaand aan de communicatie over de uitvoering van deze Overeenkomst en de besluitvorming in dat kader, waaronder begrepen het Go-besluit Fase 2 respectievelijk Fase 3, de goedkeuring van de Havenvisie en het Bedrijfsplan en andere belangrijke mededelingen, in overleg treden over de wijze en het moment waarop dergelijke belangrijke besluiten en mededelingen gecommuniceerd worden.

12.3 Partijen zullen redelijkerwijs te nemen maatregelen treffen om de geheimhouding van vertrouwelijk verkregen informatie te waarborgen. Partijen zullen direct, noch indirect, mondeling of schriftelijk, of anderszins, vertrouwelijke informatie aan derden bekend maken, tenzij de bekendmaking geschiedt op grond van een wettelijke verplichting tot informatieverstrekking dan wel indien de bekendmaking geschiedt met voorafgaande schriftelijke toestemming van Partijen.

Kennisgevingen
Artikel 13

13.1 Kennisgevingen, mededelingen en andere verklaringen in verband met deze Overeenkomst mogen alleen schriftelijk of via e-mail worden gedaan aan de woonplaats van de geadresseerde overeenkomstig het bepaalde in Artikel 13.213.2. Kennisgevingen, mededelingen en andere verklaringen worden geacht te zijn ontvangen op het tijdstip van aflevering door de koerier c.q. drie dagen na de terpostbezorging c.q. na ontvangst van de e-mail.

13.2 Elke Partij kiest voor alles wat met de Overeenkomst verband houdt woonplaats aan het haar betreffende hierna genoemde adres:

Indien aan de Gemeente Zwolle [ ]
Indien aan de Gemeente Meppel [ ]
Indien aan de Gemeente Kampen [ ]
Indien aan Port of Zwolle [ ]

Overdracht rechtsverhouding
Artikel 14

Een Partij kan haar rechten of verplichtingen uit hoofde van, of haar rechtsverhouding onder, deze Overeenkomst niet overdragen of anderszins vervreemden zonder de voorafgaande schriftelijke

goedkeuring van de andere Partij(en). Hetzelfde geldt voor het bezwaren van rechten uit hoofde van deze Overeenkomst.

Gedeeltelijke onverbindendheid
Artikel 15

15.1 Indien enige bepaling van deze Overeenkomst geheel of gedeeltelijk ongeldig, nietig of anderszins onverbindend is, of indien enige bepaling van deze Overeenkomst geheel of gedeeltelijk wordt vernietigd, dan zullen de overige bepalingen van deze Overeenkomst onverkort en ongewijzigd van kracht blijven voor zover, gegeven de strekking en het doel van deze Overeenkomst, die overige bepalingen niet onlosmakelijk verbonden zijn met de ongeldige, nietige, onverbindende of vernietigde bepaling.

15.2 Ingeval van een ongeldigheid, nietigheid, onverbindendheid of vernietiging van een bepaling van deze Overeenkomst zullen Partijen onverwijld in overleg treden om overeenstemming te bereiken over een nieuwe bepaling om die ongeldige, nietige, onverbindende of vernietigde bepaling zal vervangen. Een dergelijke nieuwe bepaling zal, gegeven de strekking en het doel van deze Overeenkomst, zo min mogelijk afwijken van de oorspronkelijke bepaling.

Geen ontbinding of vernietiging
Artikel 16

Voor zover rechtens toegestaan, doen Partijen hierbij afstand van hun rechten, uit welke hoofde dan ook, om deze Overeenkomst, alsmede daarop voortbouwende overeenkomsten, te ontbinden of te vernietigen of om daarvan de ontbinding, vernietiging of wijziging in rechte te vorderen.

Wijziging
Artikel 17

Deze Overeenkomst kan slechts worden gewijzigd middels een door of namens Partijen ondertekende onderhandse of notariële akte.

Volledigheid

Artikel 18
De Overeenkomst bevat al hetgeen de Partijen in verband met de Samenwerking zijn overeengekomen. Met ingang van de Samenwerking vervangt deze Overeenkomst alle afspraken die daarover voorafgaand aan de ondertekening van deze Overeenkomst mochten zijn gemaakt.

Rechtskeuze en geschillenregeling
Artikel 19

19.1 Deze Overeenkomst wordt uitsluitend beheerst door, en dient te worden uitgelegd in overeenstemming met, Nederlands recht.

19.2 Alvorens geschillen voor te leggen aan de rechter, zullen de Partijen die het geschil aangaat zich maximaal inspannen om hun geschil eerst op bestuurlijk niveau op te lossen, mogelijk met behulp van mediation. Iedere Partij heeft het recht de andere Partijen schriftelijk mede te delen dat er naar zijn oordeel sprake is van een conflict of meningsverschil (de "Kennisgeving"). Indien het geschil niet binnen twee (2) maanden na de Kennisgeving is opgelost, kan het geschil beslecht worden voorgelegd aan de rechter. Het voorgaande doet geen afbreuk aan het recht van Partijen om een kort geding aanhangig te maken, zonder voorgaande stappen te doorlopen.

19.3 Tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald in de Overeenkomst wordt ieder geschil voorgelegd aan de ter zake bevoegde rechter te Zwolle.

19.4 Onder geschillen worden tevens verstaan geschillen over het bestaan en de geldigheid van de Overeenkomst of bepalingen daarvan.

Definities en interpretatie
Artikel 20

In deze Overeenkomst (waaronder begrepen de preambule, considerans en Bijlagen van deze Overeenkomst) hebben woorden en begrippen die met een hoofdletter zijn geschreven de betekenissen die daaraan worden toegekend in Bijlage A. Woorden die het enkelvoud aanduiden, hebben een gelijksoortige betekenis in het meervoud en *vice versa*.

Bijlagen
Artikel 21

21.1 Alle Bijlagen maken integraal en onlosmakelijk onderdeel uit van de Overeenkomst.

21.2 Ingeval van tegenstrijdigheden tussen de Overeenkomst en de Bijlagen prevaleert het bepaalde in de Overeenkomst.

(handtekeningenpagina volgt

Handtekeningenpagina bij de Overeenkomst

Gemeente Zwolle

_____
Door :
Titel :

Gemeente Meppel

_____
Door :
Titel :

Gemeente Kampen

_____
Door :
Titel :

Port of Zwolle

_____
Door :
Titel : Directeur

Bijlage A - Definities

Artikel	Een artikel van deze Overeenkomst.
Algemene Ledenvergadering	De algemene vergadering van Port of Zwolle (i.e. zowel het orgaan, als de fysieke vergadering die gevormd wordt door de leden en eventuele andere vergadergerechtigden).
Begroting	De begroting als bedoeld in artikel 11.2 sub c van de Statuten.
Bijlage	Een bijlage bij deze Overeenkomst.
Bedrijfsplan	Het Bedrijfsplan van Port of Zwolle als bedoeld in artikel 11.2 sub b van de Statuten en als nader beschreven in Artikel 5.5. van de Overeenkomst.
Colleges	De colleges van burgemeester en wethouders van de Gemeenten.
Dienstverleningsovereenkomst(en)	De dienstverleningsovereenkomst(en) als beschreven in Artikel 4 van de Overeenkomst
Directie	Het statutaire bestuur van Port of Zwolle.
Gemeenteraden	De gemeenteraden van de Gemeenten.
Havenvisie	De Havenvisie van Port of Zwolle als bedoeld in artikel 11.2 sub a van de Statuten en als nader beschreven in Artikel 5.2 van de Overeenkomst.
Havenvisie 2012	De Havenvisie als vastgesteld door de Gemeenteraden op [ ].
Lidmaatschap	Het lidmaatschap in Port of Zwolle.
Inbreng	Een Inbreng door de Gemeenten als bedoeld in Artikel 6.2 van de Statuten.
Jaarplan	Het jaarplan van Port of Zwolle, als bedoeld in Artikel 11.2 sub c van de Statuten en als nader beschreven in Artikel 5.7 van de Overeenkomst.
Jaarrekening	De jaarrekening van Port of Zwolle, als bedoeld in Artikel 19 van de Statuten en als nader beschreven in Artikel 5.9 van de Overeenkomst.

Jaarverslag	Het jaarverslag van Port of Zwolle, als bedoeld in Artikel 19 van de Statuten en als nader beschreven in Artikel 5.9 van de Overeenkomst.
Overeenkomst	Deze Overeenkomst, inclusief de Dienstverleningsovereenkomst(en), alsmede alle bijlagen daarbij.
Partijen	De Gemeenten en Port of Zwolle.
Raad van Advies	De Raad van Advies van Port of Zwolle.
Samenwerking	De samenwerking tussen Partijen als beschreven in deze Overeenkomst.
Statuten	De statuten van Port of Zwolle en zoals die van tijd tot tijd zullen luiden.

PORT OF ZWOLLE

Bijlage 3: Aanleiding en achtergrond

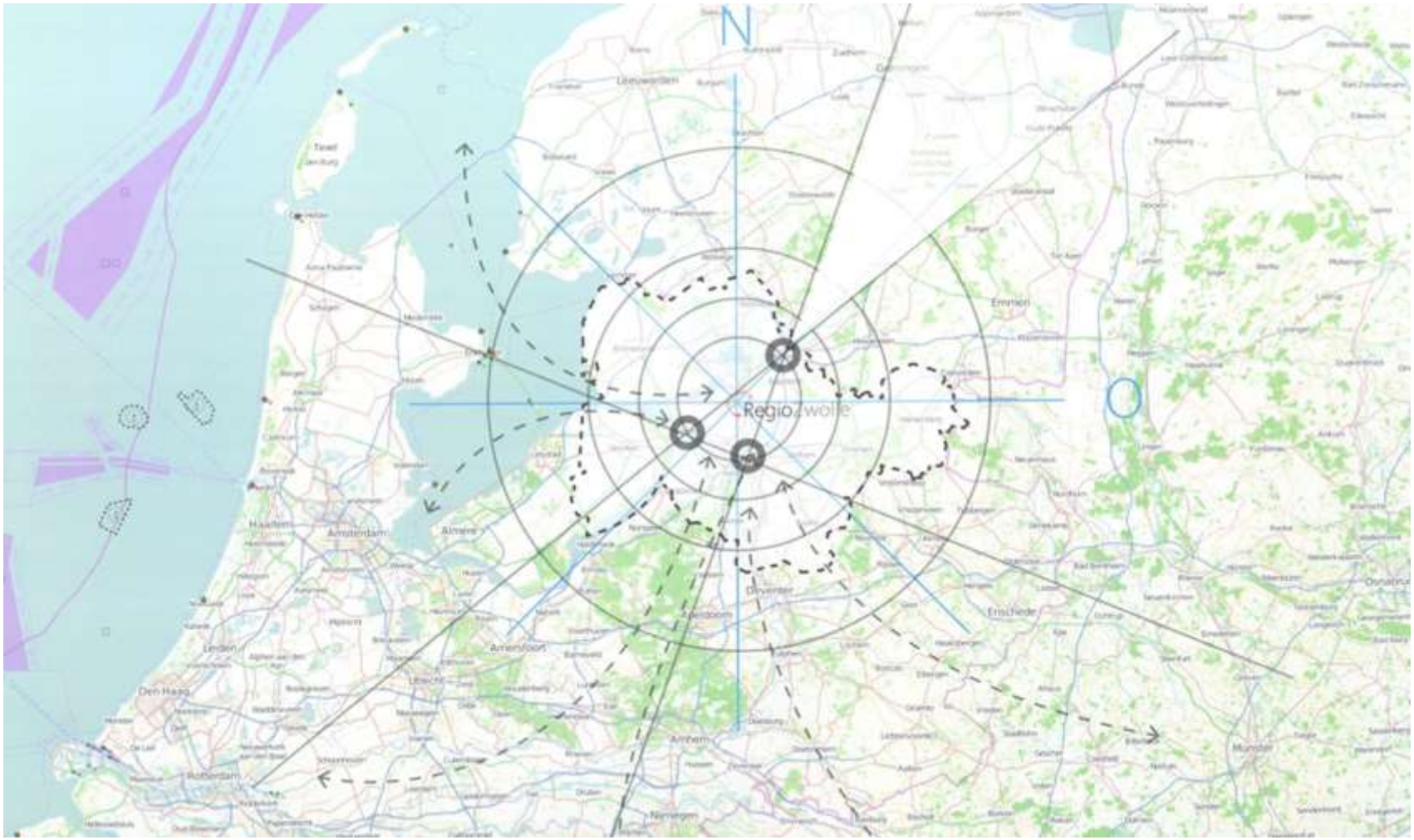

PORT OF ZWOLLE

Karakteristieken Havens ZKM

	Zwolle	Kampen	Meppel
Oppervlak	150 ha	230 ha	110 ha
Overslag	1,3 milj ton	1,4 milj ton	2,1 milj ton
Containers	-	11.000 TEU	85.000 TEU
Vaarwegklasse	Va	Shortsea	Va
Havengeld	€ 425.000	€ 310.000	€ 300.000*

* Waarvan € 100.000,-- pleziervaart

PORT OF ZWOLLE

Waarom Port of Zwolle?

Een gezamenlijk havenbedrijf leidt tot de onderstaande meerwaarde:

- Groei (in)directe toegevoegde waarde regio Zwolle
- Minstens behoud (in)directe werkgelegenheid
- Bevorderen van duurzaamheid
- Versterken kennis en innovatie (haven) logistiek
- Eén loket voor havenbedrijfsleven en mainports/verminderen administratieve last klanten
- Efficiencywinst en kostenbesparing voor deelnemende gemeenten
- Meer slagkracht
- Transparante havenexploitatie

PORT OF ZWOLLE

Groei (in)directe toegevoegde waarde regio Zwolle
Minstens behoud (in)directe werkgelegenheid
bevorderen van duurzaamheid

Dit bereik je door:

- Gezamenlijke acquisitie ladingstromen
- Gezamenlijke branding & marketing
- Gezamenlijke lobby (regionaal & (inter)nationaal)
- Optimalisering benutting huidige en nieuwe bedrijfsterreinen
- Versterken samenwerking met mainports en andere logistieke dienstverleners
- Ontwikkelen en onderzoeken nieuwe logistieke concepten
- Gezamenlijke arbeidsmarktstrategie
- Creatie logistieke regionale hotspot (één hub)
- Bevorderen modal shift
- Gezamenlijk optrekken om logistieke knelpunten weg te nemen

PORT OF ZWOLLE

Versterken kennis en innovatie (haven) logistiek

Dit bereik je door:

- Bundeling expertise
- Bundeling Onderwijs, Onderzoek, Ondernemers en Overheid

PORT OF ZWOLLE

Eén loket, verminderen administratieve last klanten
Efficiencywinst en kostenbesparing voor deelnemende gemeenten
Transparantie

Dit bereik je door:

- Centrale begeleiding scheepvaart
- Eenduidige aanwijzing ligplaatsen
- Eenduidige wet- & regelgeving
- Gezamenlijke bediening bruggen & sluizen
- Centrale heffing, inning & administratie havengelden
- Gezamenlijke administratie scheepvaartverkeer
- Benoemen één havenmeester
- Gezamenlijk beheer & onderhoud
- Gezamenlijke inkoop

NB: Meeste van bovengenoemde punten vereisen ontwikkeling van nieuwe gezamenlijke ICT

PORT OF ZWOLLE

Meer slagkracht

Dit bereik je door:

- Grotere afstand tot de politiek: een zelfstandig bedrijf wordt gedreven door zakelijke motieven en heeft van nature en klant- en marktgerichte focus.
- Bundeling capaciteit en competenties
- Sneller kunnen inspelen op (markt)ontwikkelingen

Bijlage 5: Governance structuur

Port of Zwolle heeft drie organen: de Algemene Ledenvergadering (‘**ALV**’), de statutaire directie (‘**Directie**’) en de Raad van Advies (‘**RvA**’). Port of Zwolle is een coöperatie U.A. (uitgesloten aansprakelijkheid) hetgeen inhoudt dat de leden niet aansprakelijk zijn voor de tekorten van de Port of Zwolle.

De Algemene Ledenvergadering

De ALV wordt gevormd door de gemeente Meppel, Zwolle, Kampen. In de ALV hebben de gemeenten gelijk stemrecht. Volgens het ‘*samen uit, samen thuis*’- principe worden alle belangrijke besluiten van de ALV met unanimiteit genomen. De ALV benoemt, schorst en ontslaat de statutair directeur en de leden van de Raad van Advies.

De ALV besluit [goedkeuring, vaststelling, anderszins] onder meer over de Havenvisie, het Bedrijfsplan, het Jaarplan, de Jaarrekening, de implementatie van Fase 2 en 3, strategische en/of andere belangrijke voorgenomen besluiten van directie, de toetreding van nieuwe leden, de uitbreiding van activiteiten, de bezoldiging van de statutair directeur en de leden van RvA.

De Directie

De Directie bestaat uit 1 persoon en wordt door de ALV benoemd (op basis van een profielschets (zie bijlage)). De Directie is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing en de realisatie van de doelstelling(en) en strategie van Port of Zwolle, het opstellen van de Havenvisie, het Bedrijfsplan en de implementatievoorstellen voor Fase 2 en 3. Alle belangrijke en/of strategische besluiten van de Directie worden ter goedkeuring aan de ALV voorgelegd. De Directie legt rekening en verantwoording af aan de ALV (zie ook statutaire P&C Cyclus hierna).

De Raad van Advies

De onafhankelijke RvA bestaat uit 3 personen, door de ALV te benoemen (op basis van een profielschets (zie bijlage)). De RvA brengt advies uit over Havenvisie, het Bedrijfsplan, de Jaarplannen en de implementatievoorstellen voor fase 2 en 3. Indien gewenst kan de RvA later worden omgezet naar een Raad van Commissarissen. Conform de nota verbonden partijen zijn de leden externe natuurlijke personen.

Bijlage 5: Planning en Control matrix

	Directie	RvA	ALV	Colleges van B&W	Gemeenteraden
Jaarplan, inclusief begroting (jaarlijks)	Stelt op / vast	Advies	Voorafgaande goedkeuring	Instemmen	
Jaarrekening (jaarlijks)	Stelt op		Stelt vast	Instemmen	Ter kennisneming
Bedrijfsplan ´Port of Zwolle´ (3-jaarlijks)	Stelt op / vast	Advies	Voorafgaande goedkeuring	Instemmen	Ter kennisneming
Havenvisie ´Port of Zwolle´ (9-jaarlijks)	Stelt op / vast	Advies	Voorafgaande goedkeuring	Instemmen	Wensen en bedenkingen

PORT OF ZWOLLE

Bijlage 8: De weg naar een gezamenlijk havenbedrijf

PORT OF ZWOLLE

Op weg naar één gezamenlijk havenbedrijf (1)

Gekozen is voor een groeimodel met drie fasen:

- Direct resultaat waar het kan
  - Een gezicht naar buiten
  - Vliegwiel
  - Positionering als Port of Zwolle
- Tijd en aandacht voor personele consequenties
- Heldere doelstellingen per fase
- Relatief lage begroting bij aanvang
- Pragmatisch en haalbaar

Op weg naar één gezamenlijk havenbedrijf (2)

De gefaseerde aanpak houdt in dat per fase:

- Een implementatievoorstel wordt opgesteld voor de volgende fase inclusief financiële en personele consequenties
- Op basis van dit implementatievoorstel besluitvorming plaatsvindt
- Realisatie van de implementatie kan worden gemonitord

Door deze werkwijze:

- **Kunnen gemeenten besluiten van overdracht af te zien**
- **Zijn de risico's beperkt**

Fase 1A - Q3 2015 – Q2 2016

Activiteiten

Lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving

Organisatie

Directeur

Opdracht

- Ontwikkeling havenvisie 2025 voor deelnemende gemeenten (Q2)
- Plan van aanpak fase 1B (Q2)
- Implementatievoorstel marketing en acquisitie (Q1)

Fase 1B: Q3 2016 – Q4 2016

Additionele activiteiten op fase 1A:
- Voorbereiding gemeenschappelijk nautisch beheer
- Opstellen uniforme havengeldverordening en havenverordening
- Voorbereiding centrale en uniforme inning havengelden

Organisatie
Directeur

Opdracht
- Realisatie implementatievoorstel marketing en acquisitie conform besluitvorming
- Opstellen gezamenlijke regelingen (Q4)
- Ontvlechting nautisch beheer uit deelnemende overheden (Q4)
- Opstellen plan ICT (Q4)
- Opstellen implementatievoorstel fase 2 (Q4)

PORT OF ZWOLLE

Fase 2: 2017

Activiteiten:

- Lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving
- Gemeenschappelijk nautisch beheer
- Centrale en uniforme inning havengelden
- Voorbereiding gezamenlijk beheer en onderhoud

Organisatie

Directeur en divisie havenmeester

Opdracht

- Realisatie implementatievoorstel fase 2 conform besluitvorming
- Ontwikkelen gezamenlijk programmamanagement (Q3)
- Opstellen implementatievoorstel fase 3 (Q4)

PORT OF ZWOLLE

Fase 3: 2018

Activiteiten:

- Lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving
- Gemeenschappelijk nautisch beheer
- Centrale en uniforme inning havengelden
- Gezamenlijk beheer en onderhoud

Organisatie

Directeur, divisie havenmeester en medewerkers beheer & onderhoud

Opdracht

- Realisatie implementatievoorstel fase 3 conform besluitvorming
- Opstellen bedrijfsplan “Port of Zwolle 2019 – 2021” (Q3)
- Voorbereiden evaluatie (Q3)

Port of Zwolle operationeel

Activiteiten:

- Lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving
- Gemeenschappelijk nautisch beheer
- Centrale en uniforme inning havengelden
- Gezamenlijk beheer en onderhoud

Organisatie

Directeur, divisie havenmeester en medewerkers beheer & onderhoud

Opdracht

- Implementatie businessplan “Port of Zwolle 2019 – 2021”
- Opstellen jaarplan incl. begroting (Q3, jaarlijks)
- Opstellen jaarverslag (Q1, jaarlijks)

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Oprichting havenbedrijf "Port of Zwolle"

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1 Op grond van artikel 160 Gemeentewet wensen en bedenkingen kenbaar te maken met betrekking tot het collegebesluit samen met de gemeenten Meppel en Kampen tot oprichting en deelneming in "Port of Zwolle Coöperatie U.A. " met één statutair directeur en een driehoofdige Raad van Advies.
2 De haven gerelateerde activiteiten van de Gemeente Zwolle gefaseerd over te laten gaan naar Port of Zwolle Coöperatie U.A, te starten met lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving.
3 Een totaal krediet van € 225.000,-- beschikbaar te stellen voor de exploitatie van 2016 t/m 2018 en dit bedrag als volgt te dekken:
- € 75.000,-- in 2016 (fase 1) uit het budget cluster Logistiek Regio Zwolle *(Zie raadsvoorstel 'Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle')*
- € 150.000,-- in 2017 (fase 2) en 2018 (fase 3) uit het inverdieneffect van het nieuwe bediensysteem (op afstand) voor bruggen/sluizen á € 45.000,-- per jaar vanaf 2017 (= 3,5 jaar) via de Reserve Nog uit te voeren Werken Fysiek Eenheid Ontwikkeling. *(Zie raadsvoorstel 'Toekomstig systeem brug en sluisbediening Kop van Overijssel')*

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Maar - de Vries, J van (Janna) 2612
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

1. Op basis van het raadsbesluit d.d. 11 mei 2015 het gereserveerde budget van € 150.000,- voor het cluster Logistiek (ZKM) voor de periode 2016 t/m 2018 beschikbaar te stellen. Dit budget wordt gedekt uit het Krediet Economische ontwikkeling ZKN en uit Stimuleren Zwolse economie.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 23 juni 2015

Openbaar

Onderwerp	Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle
Versienummer	3
Portefeuillehouder	R.E. de Heer
Informant	J. van Maar
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / OWA
Telefoon	(038) 498 2612
Email	J.van.Maar@zwolle.nl

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Op basis van het raadsbesluit d.d. 11 mei 2015 het gereserveerde budget van € 150.000,- voor het cluster Logistiek (ZKM) voor de periode 2016 t/m 2018 beschikbaar te stellen. Dit budget wordt gedekt uit het Krediet Economische ontwikkeling ZKN en uit Stimuleren Zwolse economie.
2. Het budget van € 150.000 als volgt te verdelen:
   - Uitvoeringsplan: werkbudget voor 2016, 2017 en 2018 á € 75.000 (3 x € 25.000)
   - Gezamenlijk havenbedrijf: additionele kosten Zwolle aan exploitatie in 2016 á € 75.000
     (Zie college/raadsvoorstel 'Oprichting havenbedrijf 'Port of Zwolle'')

Datum 23 juni 2015

Inleiding
Met het het voorstel (17 maart 2015) 'Economie Zwolle in perspectief en budget economische clusters Regio Zwolle' is op 11 mei jl. het raadsbesluit genomen het cluster Logistiek voor de periode 2016 t/m 2018 te continueren en hiervoor een budget van € 150.000,- te reserveren.

In 2013 is de regio Zwolle Kampen Meppel (ZKM) van start gegaan met het door u vastgestelde Uitvoeringsplan op basis van de Logistieke visie en Havenvisie ZKM (december 2012). Inmiddels staat het cluster Logistiek stevig op de agenda van de economische regio Zwolle.
Voor 2015 t/m 2018 richt het cluster Logistiek zich op:

1. Uitvoeringsplan
2. Gezamenlijk havenbedrijf

Ad 1: Uitvoeringsplan:

- *Acquisitie ladingstromen:*

Sinds medio 2014 is een kwartiermaker Havenbedrijf actief om het regionale bedrijfsleven in contact te brengen met nieuwe marktpartijen en meer lading/vervoer over water te realiseren. Een netwerk van ca. 10 toonaangevende bedrijven in de regio werkt nauw samen om ketenlogistiek en modal-shift onderling te vergroten. Daarnaast heeft MKB regio Zwolle een platform Logistiek opgericht: voor en door marktpartijen.

- *Lobby Kornwerderzand:*

Samen met regiopartners Overijssel, Drenthe, Flevoland en Friesland wordt gestreefd naar verbreding van het sluizencomplex Kornwerderzand en verdieping van de vaargeul IJsselmeer.

- *Verbetering bedienregime bruggen en sluizen*

Samen met regiopartners RWS, Overijssel, Drenthe en Twente is een nieuw bedienregime voor bruggen en sluizen voorgesteld waarover op 22 juni akkoord is bereikt tussen rijk/I&M en regio.
(Zie raadsvoorstel 'Toekomstig systeem brug- en sluisbediening Kop van Overijssel')

- *Aansluiting op provinciaal beleid en andere regio's:*

De regio is nauw aangehaakt op het programma Goederenvervoer over Water van de provincie Overijssel en op de totstandkoming van een provinciaal beleid op het thema Logistiek. Door aansluiting op corridors via de TEN-T en Interreg programma's zijn de contacten met internationale regio's sterk gegroeid en wordt het werkbudget van de ZKM-gemeenten ingezet als cofinanciering om projecten te realiseren. Voorbeelden hiervan zijn de oprichting van het regionaal havenbedrijf en de verbetering sluizencomplex Kornwerderzand en verdieping IJsselmeerroute.

- *Kennis & innovatie:*

Adviesbureaus en Windesheim/Dinalog ondersteunen in het vergroten van de inzichten in de regionale logistieke markt voor droge en natte bedrijvigheid. Ook wordt de behoefteraming van het aanbod aan nat bedrijventerrein regionaal onderzocht.

Datum 23 juni 2015

Ad 2: Gezamenlijk havenbedrijf:
In het raadsvoorstel 'Oprichting havenbedrijf 'Port of Zwolle' wordt besluitvorming gevraagd voor het fasegewijs inrichten van een gezamenlijk regionaal havenbedrijf. Het oprichten van een entiteit is voorzien in het 4e kwartaal van 2015. Met de nieuwe entiteit zal het cluster Logistiek een nieuwe naam en huisstijl lanceren als drager voor een internationaal profiel. Het project havenbedrijf ontvangt co-financiering van de provincie Overijssel uit de subsidieregeling Goederenvervoer over Water. Het plan van aanpak regionaal havenbedrijf wordt getrokken door de gemeente Meppel met ondersteuning van expertise van het Havenbedrijf Amsterdam. *(Zie college/raadsvoorstel 'Oprichting havenbedrijf 'Port of Zwolle")*

Beoogd effect
Door het beschikbaar stellen van het gereserveerde budget aan het economisch cluster Logistiek van de Regio Zwolle kan de projectopgave voor de periode 2016 t/m 2018 worden gecontinueerd.

Argumenten
1.1 Uitvoering geven aan de Logistieke visie en de Havenvisie ZKM vraagt een meerjarig werkbudget als basis co-financiering voor provinciale, rijks- en Europese middelen.
In het vastgestelde Uitvoeringsplan behorende bij de visies is uitgegaan van een jaarlijks werkbudget waaraan de ZKM gemeenten evenredig bijdragen. Dit werkbudget dient o.a. als basis voor de multiplier voor subsidies, inzet kwartiermaker, onderzoek, communicatie en het organiseren van netwerkbijeenkomsten.

2.1 De geleidelijke overgang van gemeentelijke activiteiten naar het havenbedrijf vraagt om een bijdrage per deelnemende gemeente in de exploitatie kosten t/m 2018.
De inrichting van het havenbedrijf gebeurt in nauwe samenhang en ondersteuning vanuit het cluster Logistiek. In 2016 zullen met name de huidige activiteiten van het cluster Logistiek worden overgedragen, zoals lobby, marketing, acquisitie, kennisdeling en fondsenwerving.

Risico's
De financiële bijdrage is bedoeld voor de aanjaagfase. Wanneer het cluster niet levensvatbaar blijkt te zijn, moet het bestede budget als verloren worden beschouwd.

Financiën
Met het toenemende belang van het cluster Logistiek, ook gezien nieuw provinciaal beleid, heeft de raad op 11 mei besloten aan dit cluster een evenredige bijdrage toe te kennen als aan de clusters HIP en PSP. Binnen het budget Economische ontwikkeling ZKN is voor de clusters HIP en PSP ieder € 150.000,- beschikbaar gesteld en voor het cluster Logistiek € 25.000,-. Voor dit laatste cluster is € 125.000,- uit het budget Stimuleren Zwolse economie gereserveerd, zodat voor alle drie clusters € 150.000,- toegekend kan worden.

Het voorstel is het budget van € 150.000 als bijdrage van Zwolle als volgt in te zetten:

- Uitvoeringsplan: werkbudget voor 2016, 2017 en 2018: 3 x € 25.000 = € 75.000
- Gezamenlijk havenbedrijf: bijdrage aan exploitatie in 2016: 1x € 75.000 = € 75.000

Totaal *€ 150.000*

Datum 23 juni 2015

Voor de onderbouwing van de additionele kosten voor het havenbedrijf ad € 75.000,- wordt verwezen naar de beslisnota 'Oprichting havenbedrijf "Port of Zwolle"'. *(Zie college/raadsvoorstel 'Oprichting havenbedrijf 'Port of Zwolle")*

Communicatie
Voor dit besluit wordt geen extra communicatie gezocht.

Vervolg
Na beschikking van het budget kan het cluster Logistiek uitvoering geven aan de projectopgave. Onderdeel hiervan is de oprichting van een gezamenlijk havenbedrijf. Besluitvorming over de oprichting van het havenbedrijf vindt in juni 2015 gelijktijdig plaats in de colleges van Zwolle, Kampen en Meppel. De behandeling in de raden zal na het zomerreces aan de orde zijn.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

1. Op basis van het raadsbesluit d.d. 11 mei 2015 het gereserveerde budget van € 150.000,- voor het cluster Logistiek (ZKM) voor de periode 2016 t/m 2018 beschikbaar te stellen. Dit budget wordt gedekt uit het Krediet Economische ontwikkeling ZKN en uit Stimuleren Zwolse economie.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Budget economisch cluster Logistiek Regio Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

1. Op basis van het raadsbesluit d.d. 11 mei 2015 het gereserveerde budget van € 150.000,- voor het cluster Logistiek (ZKM) voor de periode 2016 t/m 2018 beschikbaar te stellen. Dit budget wordt gedekt uit het Krediet Economische ontwikkeling ZKN en uit Stimuleren Zwolse economie.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Toekomstig systeem brug- en sluisbediening Kop van Overijssel/regio ZKM
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Maar - de Vries, J van (Janna) 2612
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1. In te stemmen met het toekomstig systeem voor brug- en sluisbediening en hiervoor een budget van **€ 1.190.000** ex BTW beschikbaar te stellen.
2. Dit budget als volgt te dekken:
- Bijdrage Rijkswaterstaat (RWS) € 505.000
- Bijdrage Provincie Overijssel € 175.000
- Bijdrage Provincie Overijssel/Beter benutten € 99.000
- Bijdrage Rijk Beter benutten € 81.000
- Bijdrage Provincie Drenthe € 165.000
- Bijdrage Meppel € 82.500
- Bijdrage Zwolle € 82.500

Totaal € 1.190.000
3. De Zwolse bijdrage van € 82.500 beschikbaar te stellen om de investering van economisch
nut mogelijk te maken met daarbij de kapitaal lasten á € 10.000 per jaar (voor de periode van
10 jaar á 3.5% rente) te financieren uit het inverdieneffect van de bediening op afstand.
4. Het inverdieneffect vanaf medio 2017 van in totaal € 110.000,- per jaar als volgt te verdelen:
- Bijdrage RWS á 50%, max 10 jaar € 55.000
- Bijdrage kapitaallasten, 10 jaar € 10.000
- Bijdrage fase 2, 3 havenbedrijf, 3,5 jaar € 45.000

(Zie college/raadsvoorstel 'Oprichting havenbedrijf 'Port of Zwolle'').

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 23 juni 2015

Openbaar

Onderwerp	Toekomstig systeem brug- en sluisbediening Kop van Overijssel/regio ZKM
Versienummer	2
Portefeuillehouder	R.E. de Heer
Informant	J. van Maar
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / OWA
Telefoon	(038) 498 2612
Email	J.van.Maar@zwolle.nl

Bijlagen

1. "Vergezicht robuuste bediening vaarwegen Overijssel", Ecorys maart 2015

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met het toekomstig systeem voor brug- en sluisbediening en hiervoor een budget van **€ 1.190.000** ex BTW beschikbaar te stellen.
2. Dit budget als volgt te dekken:

- Bijdrage Rijkswaterstaat (RWS)	€ 505.000
- Bijdrage Provincie Overijssel	€ 175.000
- Bijdrage Provincie Overijssel/Beter benutten	€ 99.000
- Bijdrage Rijk Beter benutten	€ 81.000
- Bijdrage Provincie Drenthe	€ 165.000
- Bijdrage Meppel	€ 82.500
- Bijdrage Zwolle	€ 82.500
Totaal	**€ 1.190.000**

3. De Zwolse bijdrage van € 82.500 beschikbaar te stellen om de investering van economisch nut mogelijk te maken met daarbij de kapitaal lasten á € 10.000 per jaar (voor de periode van 10 jaar á 3.5% rente) te financieren uit het inverdieneffect van de bediening op afstand.
4. Het inverdieneffect vanaf medio 2017 van in totaal € 110.000,- per jaar als volgt te verdelen:
   - Bijdrage RWS á 50%, max 10 jaar € 55.000
   - Bijdrage kapitaallasten, 10 jaar € 10.000
   - Bijdrage fase 2, 3 havenbedrijf, 3,5 jaar € 45.000

   (Zie college/raadsvoorstel 'Oprichting havenbedrijf 'Port of Zwolle").

Datum 23 juni 2015

Inleiding

Per 1 januari 2015 is de landelijke versoberingsmaatregel van Rijkswaterstaat (RWS) ingegaan om bruggen en sluizen minder te gaan bedienen. De maatregel heeft in de kop van Overijssel invloed op de Spooldersluis in Zwolle en de sluis in het Meppeler Diep richting Meppel. De versoberingsmaatregel van het rijk is onomkeerbaar, maar voor de goederen- en recreatievaart van en naar onze regio een negatieve maatregel. Omdat de regio ZKM (Zwolle-Kampen-Meppel) van mening is dat het bedrijfsleven aantoonbaar wordt geschaad met de beperking in de brug- en sluisbediening, is in goed overleg met RWS, marktpartijen (Schuttevaer, Hiswa) en stakeholders besloten ter compensatie tijdelijk tot 1 juli 2015 extra personeel in te huren om het bedienregime voor de goederenvaart en recreatievaart na 1 januari onveranderd te laten. De provincies Overijssel en Drenthe ondersteunen deze oplossing.
Tegelijkertijd hebben de partners ZKM, de provincies Overijssel en Drenthe en de regio Twente aan RWS de voorwaarde gesteld voor de periode na 1 juli 2015 een gezamenlijke aanpak voor de toekomstige bediening van de bruggen en sluizen op te stellen. De veronderstelling was namelijk dat de beoogde bezuiniging van het rijk niet alleen met versoberen van bedientijden te behalen is, maar ook met andere oplossingen.
Het BO MIRT heeft hiermee ingestemd. Ter onderbouwing van de gezamenlijke aanpak heeft Ecorys een verkenning gedaan naar de mogelijke efficiencymaatregelen: “Vergezicht robuuste bediening vaarwegen Overijssel” (zie bijlage 1).

Uit de verkenning van Ecorys blijkt dat het bedienen op afstand grote voordelen heeft. Het wordt mogelijk om tegen lagere kosten hetzelfde bedienregime te hanteren, en daarmee tegen dezelfde kosten een beter bedienregime. Naast efficiency kan ook beter bij de vraag uit de markt worden aangesloten.
Uit de verkenning blijkt ook dat bedienen op afstand voor de bruggen van Kampen geen verbetering is. De bruggen van Kampen kunnen het beste op de huidige wijze blijven bediend, aldus gemeente Kampen en RWS. Daarom is het bediensysteem van Kampen niet meegenomen in de financieringsopzet voor de toekomstige maatregelen en blijft verder buiten beschouwing.

Het voorstel voor de gezamenlijke aanpak bestaat uit een gefaseerd maatregelpakket:

1. ***Verlenging tijdelijke maatregel - 1 juli 2015 tot 1 september 2015***
   Voortzetting huidige bediening (=tijdelijke maatregel). Deze periode dient ter overbrugging van de besluitvorming en voorbereiding en inregeling.
2. ***Flexibel bedienregime - 1 september 2015 tot medio 2017***
   Flexibel bedienen van bruggen/sluizen tijdens de randuren (vroege ochtend- en avonduren). In deze fase is sprake van anticiperen op de vraag in de markt gekoppeld aan een efficiency slag.
3. ***Bedienen op Afstand - vanaf medio 2017***
   Vanaf medio 2017 kunnen de objecten Spooldersluis (i.c.m. bruggen in Zwolle) en de Meppelerdiepsluis (i.c.m. bruggen in Meppel) op afstand bediend worden. In deze fase is sprake van een verdere efficiency slag waarbij de taakstelling RWS het voordeel van de maatregelen vooral voor Zwolle en in mindere mate voor Meppel worden geëffectueerd.

Datum 23 juni 2015

Beoogd effect
Met het toekomstig systeem voor de bediening van de Spooldersluis en de bruggen van Zwolle blijft de goederenvaart en recreatievaart optimaal gefaciliteerd. De markt voelt geen effect van de versoberingsmaatregel van het rijk/RWS.

Argumenten
1.1 Met name de goederenvaart is in haar vaarschema afhankelijk van de doorvaartmogelijkheden bij bruggen en sluizen.
Een beperking in de doorvaart door gedwongen wachttijden van bijvoorbeeld 2 uur kan van grote invloed zijn op het verdienmodel van de bedrijven die gebruik maken van goederenvervoer over water. In het slechtste geval kan de keuze zijn niet meer van de wateren in de kop van Overijssel gebruik te maken, maar een andere (vaar)weg te kiezen. Naast de negatieve effecten op de vervoersprestatie/concurrentiepositie en hogere kosten voor het bedrijfsleven, leidt dit met enige zekerheid tot een ongewenste verschuiving (modal shift) van water naar weg.

1.2 Met de investeringen in bediening op afstand ontstaat een tegenovergestelde beweging en leidt tot een toename van vervoer over water en verbetering van de concurrentiepositie.
Het bedrijfsleven heeft in het kader van het programma “Beter Benutten” in een intentieovereenkomst vastgelegd dat zij een groter aandeel van de goederenstromen over water willen vervoeren.

1.3 De gezamenlijke aanpak voor het toekomstig bediensysteem past in de samenwerking en visie van ZKM.
Bij het profileren van de regio ZKM als havenregio past geen maatregel die het economisch effect van goederenvervoer over water negatief beïnvloedt. Door in gezamenlijkheid als overheden op te trekken en oplossingen te bieden, ervaren de ondernemers in de goederenvaart de meerwaarde van ZKM.
Op de door RWS aan de stakeholders Schuttevaer, Hiswa en enkele betrokken bedrijven gepresenteerde toekomstige aanpak is een positieve feedback ontvangen. Dit betekent dat de markt instemt met het nieuwe bedienregime.

1.4 Met de aanpak voor een toekomstig bediensysteem is aan de gestelde voorwaarden voor financiering voldaan.
Voor de financiering van de gezamenlijke aanpak vanaf 1 juli 2015 hebben de bestuurders van ZKM de volgende voorwaarden verbonden:
- Belangrijke rol rijk/RWS
- Nader inzicht in de onderbouwing van de noodzakelijke investering
- Wat zijn de structurele kosten
- Verdeling van kosten over de regiopartijen en rijk

Aan deze voorwaarden is in het voorstel voldaan.

2.1 In de hechte samenwerking binnen een brede regio is sprake van een gezamenlijk financieel voordeel.
De regio ZKM en de provincies Overijssel en Drenthe werken nauw samen in hun visies op goederenvervoer over water en dragen daarom gezamenlijk bij om nodige kosten in de fasen 1 en 2 te overbruggen. In de voorgestelde gezamenlijke aanpak is sprake van een investering vooraf: ‘kost gaat voor de baat uit’. Voor de gemeente Zwolle betekent de eenmalige investering vooraf een substantiële

kostenbesparing naar de toekomst toe. Voor de Spooldersluis en de bruggen van Zwolle is zowel economisch als technisch sprake van grotere efficiency.

2.2 Fase 1 wordt gefinancierd door het programma Beter Benutten op basis van de afgesproken procentuele verdeling van 45% van de kosten voor rijk/RWS en 55% voor rekening van de Provincies/Regio.
De bijdrage van Provincies/Regio á € 99.000 aan het Beter Benutten aandeel van totaal € 180.000 wordt door de provincie Overijssel uit het programma Goederenvervoer over Water bijgedragen.

2.3 Het rijk/RWS draagt 50% van de eenmalige investeringskosten in Bediening op Afstand bij.
Naast de bijdrage Beter Benutten voor fase 1 zal het rijk maximaal € 505.000 bijdragen in de aanlegkosten voor het bedienen op afstand. Dit bedrag is 50% van € 570.000 (€ 285.000 Meppel) en 50% van € 440.000 (€220.000 Zwolle). Net als Zwolle en Meppel ziet het rijk dit als een voorinvestering die in termijnen van € 55.000 per jaar door ZKM wordt terugbetaald uit de terugverdieneffecten na realisering van Bediening op Afstand (medio 2017).

Risico's
Provincie/Regio stellen zich op het standpunt dat niet bijgedragen wordt in exploitatielasten zonder vooruitzicht op realisatie van bediening op afstand. Het sluiten van een package deal is dan ook uitgangspunt voor de onderhandelingen.

Financiën
De geraamde kosten voor de gefaseerde maatregelen zijn het vertrekpunt voor de onderhandelingen over de bijdragen van alle regionale partners.
Voor de regio ZKM zijn de maatregelen en kosten als volgt:

nr.	Maatregelen	kosten
1	Continuering van de huidige bijdragen tot 1 september 2015	€ 19.000
2	Flexibel bedienregime van 1 september 2015 tot 1 januari 2018	
	- uitgangspunt Meppelerdiepsluis 6 uur per week oproepen	€ 55.200
	- uitgangspunt Spooldersluis 3 uur per week oproepen	€ 27.600
3	Informatietool	€ 39.500
4	Overgang van aanbod- naar vraaggestuurd bedienen	€ 38.700
	Subtotaal	**€ 180.000**
5	Bedienen op Afstand:	
	a bedienen op afstand Meppelerdiepsluis (m.n. glasvezel)	€ 570.000
	b bedienen op afstand Spooldersluis (m.n. glasvezel)	€ 440.000
	Totaal	**€ 1.190.000**

Datum 23 juni 2015

De uitsplitsing van kosten, rekening houdend met verdeelsleutels en BTW, levert het volgende schema op voor de dekking van de maatregelen:

Kosten maatregelen (ex BTW)	**€ 1.190.000**
Beter Benutten bijdrage	€ 180.000 -/-
Maatregel totaal minus Beter Benutten	€ 1.010.000
Aandeel regio is 50%	*€ 505.000*
Regiodeel Beter Benutten (55% van € 180.000)	*€ 99.000*
Aandeel regio ZKM + provincies Overijssel en Drenthe	***€ 604.000***
Dekking	
Provincie Overijssel: Programma Goederenvervoer over Water	€ 274.000
Provincie Drenthe	€ 165.000
Regio ZKM	€ 165.000
Totaal dekking	***€ 604.000***

De bedragen voor de dekking in bovenstaand schema zijn conform de toezeggingen van de provincie Overijssel via het programma Goederenvervoer Over Water (GOW), het programma Beter Benutten van het rijk en het akkoord van de provincie Drenthe en de gemeente Meppel.

Eenmalige investering Zwolle:
Voor ZKM is als eenmalige investering € 165.000 opgevoerd, dus voor Zwolle en Meppel ieder € 82.500,- *(immers exclusief Kampen, omdat het huidige regime voor de bruggen in Kampen ongewijzigd blijft en bediening op afstand geen efficiency oplevert).*

Structurele jaarlijkse (personele) kosten Zwolle:
In de huidige situatie is de inhuur voor de bediening per jaar 5400 uur ofwel *€ 200.000,- per jaar.*
De structurele compensatie voor de versoberingsmaatregel kost Zwolle 1250 uur ofwel € 57.000,- per jaar.
In de toekomstige situatie, als het brugbedieningscentrum is verplaatst naar de RWS locatie Spooldersluis, heeft Zwolle géén personele kosten meer. Namelijk in deze situatie huurt Zwolle bedieningsuren in bij RWS: structurele compensatie € 57.000,- en de dubbele bediening in de zomermaanden op werkdagen € 28.500,- (15 weken, 09.00-16.00 uur, = 7 uur x 15 x 5 werkdagen = 525 uur).
Afgeronde kosten voor Zwolle aan RWS: € 57.000+ € 28.500 = *€ 90.000,- per jaar.*
Conclusie: toekomstig bediensysteem levert € 110.000,- besparing aan personeelskosten op.

Het resultaat van de onderhandelingen met rijk/RWS is dat het rijk 50% bijdraagt in de eenmalige kosten voor bedienen op afstand (maatregel 5), mits zij ook meeprofiteert van de jaarlijkse terugverdieneffecten. Afgesproken is dat Zwolle, die verreweg het meeste efficiency voordeel heeft, voor de komende 10 jaar garant staat voor de terugbetaling van € 55.000 (50% van de besparing) aan RWS. Na de periode van maximaal 10 jaar houdt deze verplichting op. Zodra bekend is wat het

inverdieneffect voor Meppel is, zal de bijdrage van Meppel worden meegenomen in de terugbetaling aan RWS en daarmee wordt de bijdrage van Zwolle verlaagd.

Met referte aan de besluitvorming voor de oprichting van het havenbedrijf zal voor ca. 3,5 jaar € 45.000,- van het inverdieneffect van Zwolle beschikbaar worden gesteld als bijdrage voor dekking voor het krediet van het Havenbedrijf.*(Zie college/raadsvoorstel 'Oprichting havenbedrijf 'Port of Zwolle").*
Samenvattend ziet het overzicht van het inverdieneffect van Zwolle vanaf medio 2017 er als volgt uit:

-	Bijdrage RWS á 50%, max 10 jaar	€ 55.000
-	Bijdrage kapitaallasten, 10 jaar	€ 10.000
-	Bijdrage fase 2, 3 havenbedrijf, 3,5 jaar *(Zie college/raadsvoorstel 'Oprichting havenbedrijf 'Port of Zwolle").*	€ 45.000
	Totaal inverdieneffect jaarlijks*	***€ 110.000***

*) Na 10 jaar structurele vrijval € 110.000

Communicatie
Het moment van externe communicatie is in overleg met de partners binnen ZKM en de provincies Overijssel en Drenthe bepaald.

Vervolg
De gesprekken over de financiële inzet tussen Regio en RWS/I&M zijn in de verschillende gremia gevoerd. Na besluitvorming over dit voorstel kan de financiële inzet van Zwolle worden ingebracht in de onderhandelingen. Er ligt een principeafspraak met RWS/I&M over de package deal die vervolgens in het BO MIRT in november 2015 kan worden vastgesteld. Op basis van de principeafspraken over het Beter Benutten deel van het voorstel (fase 1) kan de bediening overeenkomstig vanaf 1 juli direct een vervolg krijgen en ontstaat er geen hiaat in het huidige bedienregime.

De regiopartners trekken gezamenlijk op en toetsen tussentijds de afzonderlijke standpunten en opvattingen aan het gezamenlijk doel.
Er is overeenstemming over de inzet van Beter Benutten voor fase 1 voor ZKM. Dit is belangrijke piketpaal en geeft het rijk helderheid over de resterende financieringsopgave. In juni deelt de Minister de afspraken die zij met de regiopartners heeft, met het VAO-Scheepvaart en de Kamer.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.
.
Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Toekomstig systeem brug- en sluisbediening Kop van Overijssel/regio ZKM

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1. In te stemmen met het toekomstig systeem voor brug- en sluisbediening en hiervoor een budget van **€ 1.190.000** ex BTW beschikbaar te stellen.
2. Dit budget als volgt te dekken:
- Bijdrage Rijkswaterstaat (RWS) € 505.000
- Bijdrage Provincie Overijssel € 175.000
- Bijdrage Provincie Overijssel/Beter benutten € 99.000
- Bijdrage Rijk Beter benutten € 81.000
- Bijdrage Provincie Drenthe € 165.000
- Bijdrage Meppel € 82.500
- Bijdrage Zwolle € 82.500

Totaal € 1.190.000
3. De Zwolse bijdrage van € 82.500 beschikbaar te stellen om de investering van economisch nut mogelijk te maken met daarbij de kapitaal lasten á € 10.000 per jaar (voor de periode van 10 jaar á 3.5% rente) te financieren uit het inverdieneffect van de bediening op afstand.
4. Het inverdieneffect vanaf medio 2017 van in totaal € 110.000,- per jaar als volgt te verdelen:
- Bijdrage RWS á 50%, max 10 jaar € 55.000
- Bijdrage kapitaallasten, 10 jaar € 10.000
- Bijdrage fase 2, 3 havenbedrijf, 3,5 jaar € 45.000

(Zie college/raadsvoorstel 'Oprichting havenbedrijf 'Port of Zwolle").

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Vergezicht robuuste bediening vaarwegen Overijssel

Eindrapport voor RWS Oost-NL, Provincie Overijssel, Provincie Drenthe en Regio Zwolle-Kampen-Meppel

Rotterdam, 27 maart 2015

Vergezicht robuuste bediening vaarwegen Overijssel

Eindrapport voor Rijkswaterstaat Oost-Nederland, Provincie Overijssel, Provincie Drenthe en Regio Zwolle-Kampen-Meppel

Jeroen Bozuwa
Koen Vervoort

Rotterdam, 27 maart 2015

ECORYS

Over Ecorys

Met ons werk willen we een zinvolle bijdrage leveren aan maatschappelijke thema's. Wij bieden wereldwijd onderzoek, advies en projectmanagement en zijn gespecialiseerd in economische, maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkeling. We richten ons met name op complexe markt-, beleids- en managementvraagstukken en bieden opdrachtgevers in de publieke, private en not-for-profitsectoren een uniek perspectief en hoogwaardige oplossingen. We zijn trots op onze 85-jarige bedrijfsgeschiedenis. Onze belangrijkste werkgebieden zijn: economie en concurrentiekracht; regio's, steden en vastgoed; energie en water; transport en mobiliteit; sociaal beleid, bestuur, onderwijs, en gezondheidszorg. Wij hechten grote waarde aan onze onafhankelijkheid, integriteit en samenwerkingspartners. Ecorys-medewerkers zijn betrokken experts met ruime ervaring in de academische wereld en adviespraktijk, die hun kennis en best practices binnen het bedrijf en met internationale samenwerkingspartners delen.

Ecorys voert in Nederland een actief MVO-beleid en heeft een ISO14001-certificaat, de internationale standaard voor milieumanagementsystemen. Onze doelen op het gebied van duurzame bedrijfsvoering zijn vertaald in ons bedrijfsbeleid en in praktische maatregelen gericht op mensen, milieu en opbrengst. Zo gebruiken we 100% groene stroom, kopen we onze CO_2-uitstoot af, stimuleren we het ov-gebruik onder onze medewerkers, en printen we onze documenten op FSC- of PEFC-gecertificeerd papier. Door deze acties is onze CO_2-voetafdruk sinds 2007 met ca. 80% afgenomen.

ECORYS Nederland B.V.
Watermanweg 44
3067 GG Rotterdam

Postbus 4175
3006 AD Rotterdam
Nederland

T 010 453 88 00
F 010 453 07 68
E netherlands@ecorys.com
K.v.K. nr. 24316726

W www.ecorys.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting & Conclusies 5

1 Inleiding 9
- 1.1 Achtergrond 9
- 1.2 Doel 9
- 1.3 Onderzoeksaanpak 10
- 1.4 Leeswijzer 10

2 Het vertrekpunt: Huidige situatie & Referentie 11
- 2.1 Objecten op vaarwegen in Overijssel en op aangrenzende vaarwegen 11
- 2.2 De situatie tot 1 juli 2015 15

3 Oplossingsrichtingen & Effectbepaling 17
- 3.1 Kansrijke alternatieven en varianten 17
- 3.2 Beoordelingscriteria 18
- 3.3 Effectbepaling 19

4 Beoordeling van de alternatieven en varianten 23
- 4.1 Alternatief 0: Versobering conform de taakstelling 23
- 4.2 Alternatief 1: Continuering van de huidige bijdragen 25
- 4.3 Alternatief 2: Optimalisatie na versobering door meer vraaggestuurd bedienen 27
- 4.4 Alternatief 3: Een flexibeler bedieningsregime door meer vraaggestuurd bedienen 31
- 4.5 Alternatief 4: Bediening op afstand 35
- 4.6 Conclusies 48

5 Naar een robuust vergezicht 51

Bijlage 1 Begrippen en afkortingen 55

Bijlage 2 Literatuur & Geïnterviewde organisaties 57

Samenvatting & Conclusies

Aanleiding en doel van onderzoek

Het vervoer over water is van vitaal belang voor Overijssel. Dagelijks worden omvangrijke container- en bulkstromen over de vaarwegen afgewikkeld. Niet alleen het bedrijfsleven is hiermee gediend, ook het gebruik van het wegennet wordt hiermee ontlast.

Om de kansen van vervoer over water optimaal te benutten zijn veel factoren van belang. Een robuuste bediening van bruggen en sluizen is een voorwaarde om de kansen optimaal te benutten. Een binnenvaartschipper moet erop kunnen vertrouwen dat hij, idealiter op ieder moment van de dag, bruggen en sluizen zonder oponthoud kan passeren.

Het Rijk heeft een bezuinigingsopgaaf voor de bediening van objecten in Overijssel. Bij ongewijzigd beleid resulteert dit in minder bedienuren en daarmee in mindere service aan de vaarweggebruiker. Daarmee wordt ook de concurrentiepositie van de binnenvaart aangetast. Dit is niet wenselijk met oog op de investeringen in de vaarwegen en verschillende wensen uit de markt om het serviceniveau juist uit te breiden.

Deze bezuinigingsopgaaf heeft in 2013 en 2014 veel weerstand opgeroepen. In het najaars MIRT-overleg 2014 heeft de regio met de minister afgesproken dat er een gezamenlijk onderzoek zal worden uitgevoerd naar een vergezicht robuuste bediening vaarwegen Overijssel. Tevens is afgesproken dat Rijkswaterstaat dit onderzoek trekt in overleg met de provincies Overijssel en Drenthe en de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel. Parallel aan de BO-MIRT afspraak heeft de regio met Rijkswaterstaat afspraken gemaakt om tijdelijk financieel bij te dragen om de bediening tot 1 juli 2015 op peil te houden, onder voorwaarde dat er met het vergezicht naar een structurele en duurzame oplossing wordt gezocht voor de (middel-)lange termijn.

Het vertrekpunt: Huidige bediening van objecten kan effectiever en efficiënter

De huidige bediening van objecten in Overijssel is niet optimaal. Allereerst bedienen verschillende beheerders de bruggen en sluizen in Overijssel. Rijkswaterstaat, de provincie Overijssel en de gemeenten Zwolle en Kampen in Overijssel bedienen in totaal 30 objecten die een functie hebben voor de beroepsvaart (en vaak ook voor de recreatievaart). In het verlengde van deze vaarwegen beheren de gemeenten Coevorden en Meppel, de Provincies Overijssel en Drenthe, en Rijkswaterstaat Midden-Nederland in totaal nog eens 21 objecten.

De verschillende beheerders bedienen de bruggen en sluizen naar eigen inzicht. Dit resulteert in verschillende bedientijden van object tot object. Dit is onderling wel afgestemd, maar kan mogelijk optimaler. Regulier worden de objecten tijdens vaste periodes over de dag bediend. Daarbuiten vindt geen bediening plaats en moet een passerend schip wachten tot er weer bediend wordt. De huidige bediening is daarmee niet altijd even effectief en efficiënt. De vraag uit de markt wordt hiermee niet optimaal ingevuld. Dit is met name een issue voor de containervaart dat voor een belangrijk deel in de dagranden plaatsvindt; een periode waarin niet altijd bediening plaatsvindt.

Dit wordt nog versterkt door een aantal andere aspecten. De gebruikte techniek verschilt tussen en binnen beheerders. Circa de helft van de objecten wordt lokaal bediend. Daarnaast wordt ongeveer de helft van de objecten op afstand bediend of wordt voorbereid om op afstand te kunnen worden

bediend. Daarbij stellen de vaarwegbeheerders verschillende eisen aan het personeel, wat een uitwisseling van personeel tussen beheerders en objecten bemoeilijkt.

Vraag is of via een andere wijze van bediening met lagere kosten eenzelfde of mogelijk een zelfs beter serviceniveau gerealiseerd kan worden dan waar nu sprake van is.

Beschouwde alternatieven

In het onderzoek zijn vijf alternatieven beschouwd die zo goed mogelijk het spectrum aan mogelijkheden afdekken. De alternatieven luiden als volgt:

- Alternatief 0 Versobering conform de taakstelling
- Alternatief 1 Continuering van huidige, extra financiële bijdrage
- Alternatief 2 Optimalisatie na versobering uitgaande van meer vraaggestuurd bedienen
- Alternatief 3 Een flexibeler regime uitgaande van meer vraaggestuurd bedienen
- Alternatief 4 Bedienen op afstand

Deze alternatieven, en onderliggende varianten, zijn afgezet tegenover een referentie. Dit betreft de huidige situatie; de hiervoor beschreven situatie tot 1 juli 2015.

De alternatieven zijn beoordeeld op een breed scala van aspecten, onder andere: de vereiste investeringen, de benodigde personeelsinzet, organisatorische en technische aspecten, termijn van realisatie, concurrentiepositie binnenvaart, kosten en baten, en kosteneffectiviteit.

Resultaten en conclusies per alternatief

Per alternatief kunnen in het kort de volgende conclusies worden getrokken:

De referentie (huidige situatie) is niet altijd even kostenefficiënt en -effectief, maar aan de vraag uit markt wordt grotendeels voldaan.

Versobering conform de taakstelling resulteert in een besparing van circa 150.000 Euro per jaar[1]. Het resultaat is een significant mindere bediening in de avonduren en nacht die met name de concurrentiepositie van het containervervoer sterk onder druk zet.

Continuering van de huidige, extra financiële bijdrage is vergelijkbaar met de referentie. Het betreft een relatief dure oplossing, maar aan de vraag uit de markt wordt grotendeels voldaan. Gegeven de tijdelijkheid van de huidige regionale bijdragen lijkt dit echter geen structurele oplossing.

Optimalisatie van de taakstelling zou in de praktijk betekenen dat er met bedienuren wordt ‘geschoven’. Bijvoorbeeld van overdag naar de avond, of van het weekend naar werkdagen. Dit met als doel om beter in te spelen op de vraag van de binnenvaart. Dit is in de basis een kosteneffectieve oplossing. Inroostering van personeel wordt wel complexer, maar de beheerders maken ook nu al gebruik van dezelfde (flexibele) inhuur van personeel.

Een flexibeler regime houdt in dat uren boven de taakstelling vraagafhankelijk door de beheerders worden ingevuld. Vergelijkbaar met optimalisatie resulteert dit in een beter binnenvaartproduct,

[1] Dit bedrag komt overeen met twee keer de huidige bijdrage vanuit de regio (Provincie Overijssel, Provincie Drenthe, regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel) om voor de eerste helft van 2015 een ruimer bedieningsregime bij de Spooldersluis, de Meppelerdiepsluis en de sluizen Delden en Hengelo in stand te houden.

tegen naar verwachting minder bedienuren dan waar momenteel sprake van is. Ook dit is in de basis een kosteneffectieve oplossing.

Bedienen op afstand betekent tenslotte dat vanuit een bediencentrale objecten van verschillende beheerders worden bediend. Dit vraagt substantiële investeringen, maar resulteert vervolgens ook in een structureel lager kostenniveau. Daarbij kan efficiënter op de vraag uit de markt worden ingespeeld. Het resultaat is meer service naar de vaarweggebruiker en daarmee een beter en concurrerender binnenvaartproduct. Bij bedienen op afstand ligt het aantal fte dat nodig is voor de bediening van de objecten op een structureel lager niveau dan in de huidige situatie, en zelfs lager in vergelijking tot de hoeveelheid personeel die resteert indien de bediening versoberd gaat worden conform de taakstelling.

Drie leidende principes voor een robuust vergezicht

Op basis van voorgaande resultaten, de wens om tot efficiëntere bediening te komen en het belang van binnenvaart voor Overijssel is een omslag in het denken over bediening van sluizen en bruggen op zijn plaats. We zien daarbij een filosofie gebaseerd op drie hoofdprincipes:

1. Een omslag van aanbod- naar vraaggestuurd bedienen. Het doel van bedienen is eerst en vooral een optimale doorstroming van de binnenvaart te realiseren, waarbij bruggen en sluizen dus niet zozeer op vaste periodes van de dag bediend worden, maar op die momenten dat er vraag naar ‘bediening’ bestaat. Dit vraagt om een beleid waarin de gebruiker van de vaarweg centraal staat. Dit kan 24/7-bediening inhouden, maar op veel vaarwegen in Overijssel is hier gelet op de vraag geen noodzaak toe.
2. Meer samenwerking tussen vaarwegbeheerders. Dit kan resulteren in een grotere efficiëntie en effectiviteit, en daarmee in kostenvoordelen voor de bediening van objecten. Dit betreft samenwerking op veel aspecten: kennisdeling, gezamenlijk beheer van gebouwen, harmonisatie arbeidsvoorwaarden en voorwaarden voor inhuur enz.
3. Een geleidelijke uitrol van bedienen op afstand, aansluitend bij concept voor een Verkeerscentrale voor Morgen (VCM). Bedienen op afstand heeft per saldo grote voordelen. Het wordt mogelijk om tegen lagere kosten hetzelfde bedienregime te hanteren, en daarmee tegen dezelfde kosten een beter bedienregime. Het is niet alleen efficiënter, maar er kan ook beter bij de vraag uit de markt worden aangesloten.

Een robuust vergezicht uitgewerkt in vijf fases

Dit resulteert in het volgende vergezicht, bestaande uit vijf fases:

Fase 1 (tot eind 2015): Continuering van de huidige, extra financiële bijdragen om huidige concurrentiepositie van de binnenvaart (specifiek de containervaart) te behouden.

Fase 2 (tot eind 2016): Combinatie van geoptimaliseerd, flexibel en vraaggestuurde bediening. Dit om optimaler aan de vraag uit de markt te voldoen op een zo efficiënt mogelijke wijze, vooruitlopend op bediening op afstand.

Fase 3 (vanaf 2017): Bediening op afstand van de sluizen Delden en Hengelo vanuit Delden, van de objecten van de gemeente Zwolle en de Zwartewaterbrug (Provincie Overijssel) vanuit de Spooldersluis en van de objecten van de gemeente Meppel vanuit de Meppelerdiepsluis.

Fase 4 (vanaf 2020): Bediening op afstand van een groot aantal objecten in de Kop van Overijssel vanuit de Meppelerdiepsluis. Idem van de objecten aan het Twentekanaal vanuit sluis Eefde al dan

niet in combinatie met de objecten van de gemeente Deventer en de objecten aan de vaarweg Almelo-Coevorden.

Fase 5 (vanaf 2030): Bediening van de objecten hiervoor vanuit één of twee Verkeerscentrales voor Morgen in Noord- en Oost-Nederland. De planvorming voor deze twee Verkeerscentrales is nog in een pril stadium. Mogelijk kan direct van fase 3 de stap naar deze fase gemaakt worden.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De provincie Overijssel heeft een groot aantal vaarwegen. Deels gaat het om vaarwegen van het nationale vaarwegennet, zoals de IJssel en het Twentekanaal, en beheerd door Rijkswaterstaat Oost-Nederland. Deels gaat het om vaarwegen met een meer regionale functie, zoals de vaarweg Almelo – De Haandrik, veelal beheerd door de provincie Overijssel. Gezamenlijk betreft het een uitgebreid en dekkend provinciaal vaarwegennet voor zowel de beroeps- als de recreatievaart.

Een groot deel van de bruggen en sluizen in Overijssel wordt lokaal bediend. Deze taak wordt door verschillende overheden uitgevoerd: Rijkswaterstaat Oost-Nederland, de provincie Overijssel en een aantal gemeenten. Het aantal objecten verschilt sterk van vaarweg tot vaarweg. Op sommige vaarwegen is er sprake van een groot aantal objecten op korte afstand van elkaar, op andere vaarwegen is er juist sprake van een grote afstand tussen de objecten.

Het Rijk heeft een bezuinigingsopgaaf voor de bediening van objecten in Overijssel. Bij ongewijzigd beleid resulteert dit in minder bedienuren en daarmee in minder service aan de vaarweggebruiker. Daarmee wordt ook de concurrentiepositie van de binnenvaart aangetast. Dit is niet wenselijk, ook omdat er wensen zijn geuit om het serviceniveau uit te breiden.

Deze bezuinigingsopgaaf heeft in 2013 en 2014 veel weerstand opgeroepen. In het najaars MIRT-overleg 2014 heeft de regio met de minister afgesproken dat er een gezamenlijk onderzoek zal worden uitgevoerd naar een vergezicht robuuste bediening vaarwegen Overijssel. Tevens is afgesproken dat Rijkswaterstaat dit onderzoek trekt in overleg met de provincies Overijssel en Drenthe en de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel. Parallel aan de BO-MIRT afspraak heeft de regio met Rijkswaterstaat afspraken gemaakt om tijdelijk financieel bij te dragen om de bediening tot 1 juli 2015 op peil te houden, onder voorwaarde dat er met het vergezicht naar een structurele en duurzame oplossing wordt gezocht voor de (middel-)lange termijn.

Betrokken partijen hebben aan Ecorys gevraagd dit vergezicht uit te werken. Centrale vraag is of via een andere wijze van bediening met lagere kosten eenzelfde of mogelijk een zelfs beter serviceniveau gerealiseerd kan worden dan waar nu sprake van is. Voorliggend rapport beschrijft hier de resultaten van.

1.2 Doel

Doel van dit rapport is drieledig:

1. Een inventarisatie van hoe de bediening op elk van de objecten op dit moment feitelijk geregeld is, zowel organisatorisch (bemensing en financiering) als technisch (welke bedienfaciliteiten zijn er per object, welke verbindingen liggen er al e.d.);
2. In kaart brengen welke alternatieven er zijn voor het optimaliseren van die bediening en wat van elk van die opties de organisatorische, financiële, technische en maatschappelijke consequenties zijn;
3. Een uitwerking van een vergezicht voor robuuste bediening van objecten, met daarin maatregelen voor de korte, de middellange en de lange termijn.

1.3 Onderzoeksaanpak

Voorliggend rapport is in een kort tijdsbestek van ongeveer drie maanden (periode januari- maart 2015) tot stand gekomen. Het betreft daarmee een studie die op hoofdlijnen (een quick-scananalyse) zicht geeft op de effecten, kosten en aandachtspunten van verschillende bedieningsopties. In dit tijdsbestek ontbrak het aan voldoende tijd om 'in detail' naar alle aspecten rondom de bediening van objecten te kijken. Het rapport maakt daarom waar mogelijk gebruik van eerdere onderzoeken en analyses van de betrokken overheden alsook van Ecorys naar de bediening van sluizen en bruggen in Overijssel. Gegevens zijn op hoofdlijnen op plausibiliteit getoetst.

In aanvulling hierop zijn interviews gehouden met alle objectbeheerders in Overijssel alsook met de containerterminals in Twente en Meppel, en met verlader Argos. In deze gesprekken zijn gegevens verzameld, cijfers getoetst en verder aangescherpt. In de bijlage is een overzicht van geïnterviewde organisaties en personen opgenomen, alsook van gebruikte literatuur.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft hoe de bediening van de objecten momenteel plaatsvindt en wat de situatie is bij ongewijzigd beleid. Dit vormt het vertrekpunt voor hoofdstuk 3 waarin kansrijke alternatieven worden geïdentificeerd. Deze worden beoordeeld in hoofdstuk 4. Op basis hiervan werkt hoofdstuk 5 een vergezicht voor bediening uit.

2 Het vertrekpunt: Huidige situatie & Referentie

In dit hoofdstuk presenteren we per vaarwegbeheerder en per vaarweg hoe de objecten momenteel bediend worden, hoeveel fte bedienend personeel wordt ingezet en de globale kosten daarvan, wat de bedieningstijden zijn, wat aanwezige voorzieningen zijn en in hoeverre er voorbereidingen op centrale bediening aanwezig zijn. Het is daarmee de probleemschets alsook de referentie van het onderzoek.

Noot aan de lezer

De informatie in dit hoofdstuk en de volgende hoofdstukken is voor het grootste deel door de beheerders van de objecten zelf aangeleverd. Bij de berekening van het aantal bedienuren naar aantal fte worden door Rijkswaterstaat andere rekenregels gehanteerd dan de rekenregels die de provincies en de gemeenten hanteren. Daardoor is de inzet in fte bij objecten van Rijkswaterstaat niet één op één vergelijkbaar met de geraamde inzet van fte bij objecten in beheer bij de provincies en gemeenten. Gezien het karakter van de studie (een quick scan) en het primaire doel van deze studie (een zorgvuldige afweging tussen alternatieven mogelijk maken) dienen de cijfers op hoofdlijnen een goed beeld te geven van de kosten per fte. Om die reden zijn we uitgegaan van de door de beheerders aangeleverde informatie, maar zijn die niet gecorrigeerd voor verschil in rekenregels.

2.1 Objecten op vaarwegen in Overijssel en op aangrenzende vaarwegen

In de provincie Overijssel zijn verschillende vaarwegen voor de beroepsvaart gesitueerd. Dit zijn het Twentekanaal, de Gelderse IJssel[2], het Zwolle-IJsselkanaal, het Zwarte Water en Kanaal Almelo – De Haandrik. De objecten (bruggen en sluizen) op deze vaarwegen worden beheerd door verschillende vaarwegbeheerders. Momenteel (februari 2015) worden door Rijkswaterstaat, de provincie Overijssel en de gemeenten Zwolle en Kampen in totaal 30 objecten in Overijssel bediend die een functie hebben voor de beroepsvaart (en vaak ook voor de recreatievaart). Een deel van die objecten wordt al op afstand bediend of wordt voorbereid om op afstand bediend te kunnen worden (zie onderstreepte objecten in het volgende overzicht).

Tabel 2.1 Objecten in Overijssel naar vaarwegbeheerder en wijze van bediening

Beheerder	Object (+ aantal)	Vaarweg	Bediening
RWS-ONL	Sluis Eefde, Sluis Delden, Sluis Hengelo (3)	Twentekanaal	Lokaal
RWS-ONL	Eilandbrug Spooldersluis Meppelerdiepsluis (3)	Gelderse IJssel Zwolle-IJsselkanaal Meppelerdiep	Op afstand[1)] Lokaal Lokaal
Provincie Overijssel	Zwarte Waterbrug Sluis en Brug Aadorp, brug Westeinde, brug Daarlerveen, Grote Puntbrug, Tonnendijkbrug, Geerdijkbrug, Beerzerbrug, Kloosterdijkbrug, Gouden Ploegbrug, brug	Zwarte Water Kanaal Almelo-De Haandrik	Op afstand [2)] Lokaal (alle objecten Kanaal Almelo-De Haandrik)

[2] Gelderse IJssel of IJssel; Benaming Gelderse IJssel wordt gebruikt om verwarring met de Hollandsche IJssel te voorkomen (bron: http://www.rijkswaterstaat.nl/water/feiten_en_cijfers/vaarwegenoverzicht/ijssel/).

Beheerder	Object (+ aantal)	Vaarweg	Bediening
	Bergentheim, Emtenbroekerdijkbrug, Hoogenwegbrug, Loozenbrug, Steensteegbrug, sluis de Haandrik plus brug over bovenhoofd (16)		
Gemeente Zwolle	Mastenbroekerbrug Twistvlietbrug Hofvlietbrug Holtenbroekerbrug (4)	Zwarte Water Zwarte Water Stadsgracht Zwolle Stadsgracht Zwolle	Op afstand[2)] (alle objecten gemeente Zwolle)
Gemeente Kampen	Brug Kampen (1)	Gelderse IJssel	Lokaal
Gemeente Deventer	Prins Bernhardsluis en –brug, brug over binnenhoofd Prins Bernhardsluis, Hanzebruggen (3)	Haven te Deventer	Lokaal

1) Vanuit Ramspol; 2) Vanuit Holtenbroekerdijk, Zwolle

Daarnaast zijn in het verlengde van deze vaarwegen buiten Overijssel ook een substantieel aantal objecten gesitueerd. De gemeenten Coevorden en Meppel, de Provincies Overijssel en Drenthe en Rijkswaterstaat Midden-Nederland beheren objecten die in het verlengde van de Overijsselse vaarwegen zijn gelegen. Dit zijn in totaal nog 21 objecten, zie het volgende overzicht.

Tabel 2.2 Objecten op aangrenzende vaarwegen Overijssel naar vaarwegbeheerder en wijze van bediening

Beheerder	Object (+ aantal)	Vaarweg	Bediening
RWS-MNL RWS-MNL	Ketelbrug Ramspolbrug (2)	Keteldiep Ramsdiep	Lokaal Lokaal
Provincie Overijssel	Coevordersluis, Coeverderbrug (2)	Coevorden-Vechtkanaal	Lokaal
Gemeente Coevorden	Monierbrug Leeuwerikkenbrug Bentheimerbrug, Pampertbrug, Jan Kuipersbrug, 't Vonder (6)	Coevorden-Vechtkanaal Afwateringskanaal Stieltjeskanaal	Lokaal Lokaal Lokaal
Gemeente Meppel	Eshuisbrug, Kaapbruggen, Galgenkampbrug (4)	Meppelerdiep Drentsche Hoofdvaart	Op afstand[1)] (alle objecten gemeente Meppel)
Provincie Drenthe	Stieltjeskanaalsluis, Drieklapsbrug, Westerveensche brug, Oosterveensche brug, Ericasluis, Ericabrug, Oranjesluis & (7)	Stieltjeskanaal	Op afstand [2)]

1) Vanuit bediengebouw bij Kaapbruggen; 2) Vanuit Stieltjeskanaalsluis

In de volgende overzichtskaart is de locatie van alle objecten en hun beheerders weergegeven.

Figuur 2.3 Overzichtskaart van alle objecten in Overijssel en bij aangrenzende vaarwegen

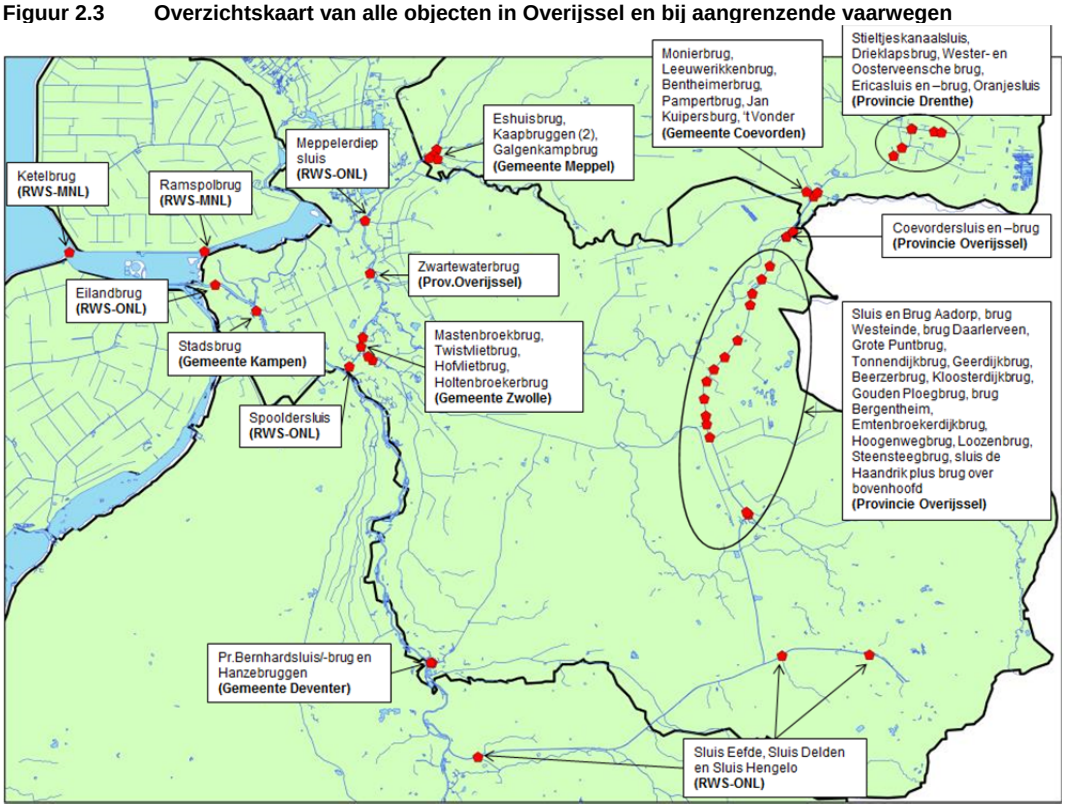

In totaal zijn er in en om Overijssel daarmee circa 51 objecten die een functie hebben voor de beroepsvaart. Deze objecten worden een groot deel van de dag bediend. Veelal worden objecten door Rijkswaterstaat bediend van 06.00 tot 22.00 uur van maandag tot en met zaterdag, op zondag van 09.00 tot 17.00 uur of van 10.00 tot 18.00 uur. Dit geldt ook voor de objecten die worden bediend door de gemeente Zwolle. De gemeente Kampen kent voor de stadsbrug Kampen zeer ruime bedientijden, met op sommige dagen 24-uurs bediening (bron: Bedientijden van sluizen en bruggen, Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening, 2015). De Provincies Overijssel en Drenthe en de gemeenten Deventer, Coevorden, Meppel kennen minder ruime bedieningstijden die per seizoen verschillen.

Tabel 2.4 Overzicht bedientijden per beheerder

Beheerder	Bedientijden	Opmerkingen
RWS-ONL	Ma-Za: 06.00-22.00[1)] Zo: 09.00-17.00	Sluis Hengelo beperkter bedientijden, 06.00-18.00 daarna op afroep
Provincie Overijssel	Ma-Vr: 06.00-19.00 (1/4-1/11) Ma-Vr: 07.00-18.00 (1/11-1/4) Za: 06.00-13.00 (1/4-1/6;16/9-1/11) Za: 06.00-18.00 (1/6-16/9) Za: 07.00-13.00 (1/11-1/4)	
Gemeente Zwolle	Ma-Za: 06.00-22.00 Zo: 10.00-18.00	
Gemeente Kampen	Ma: 04.00-24.00 Di-Vr: 00.00-24.00 Za: 00.00-20.00 Zo: 09.00-17.00	Periode 1/11-31/3 op Ma van 06.00-24.00
Gemeente Deventer	Ma-Vr: 06.00-07.30 / 09.00-16.00 / 17.30-18.15 Za: 10.00-12.00 Zo: geen bediening	

Beheerder	Bedientijden	Opmerkingen
Gemeente Meppel	Ma-Za: 07.00-18.00 uur	Tussen 12.00-12.30 geen bediening; bediening op za en zo beperkt en afhankelijk van periode; oktober-29 april geen bediening op zo.
Gemeente Coevorden	Ma-Za: 09.00-12.00 en 13.00-18.00	
Provincie Drenthe	Ma-Za: 07.00-12.00 en 13.00-18.00	

Bron: Bedientijden gemeente Deventer en Kampen op basis van publicatie Bedientijden van sluizen en bruggen, Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening, 2015; overige bedientijden conform opgaaf beheerders.

1) Bediening sluis Eefde op werkdagen 24 uur per dag.

Voor deze 51 objecten geldt dat:

- Circa de helft wordt lokaal bediend. Ongeveer de helft van de objecten wordt al op afstand bediend of wordt voorbereid om op afstand te kunnen worden bediend.
- 8 objecten wordt bediend door Rijkswaterstaat, 18 objecten door de provincie Overijssel, 7 door de Provincie Drenthe en 18 objecten door gemeenten (Zwolle, Kampen, Meppel, Coevorden en Deventer).
- Hiermee is een inzet van circa 50 FTE gemoeid, wat overeenkomt met circa € 3 miljoen aan personeelskosten per jaar (zie volgende tabel).

Tabel 2.5 Overzicht bedienuren en personeelsinzet (fte) per object en beheerder huidige situatie

Beheerder	Objecten	Bedienuren/fte
RWS-MNL	(2) Ketelbrug, Ramspolbrug	Onbekend; raming 3-4 fte op basis van bedientijden 10.00-18.00 (17.00) op alle weekdagen.
RWS-ONL	(6) sluizen Eefde, Delden, Hengelo, Spooldersluis, Meppelerdiepsluis, Eilandbrug	11,2 fte, €750.000 per jaar, waarvan €20.000 tijdelijke bijdrage (eerste half jaar 2015) door Provincie Overijssel[1)]. 7,6 fte[2)], €510.000; waarvan tijdelijke bijdrage (eerste half jaar 2015) van €57.000 door Provincies Overijssel en Drenthe, en het regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel (ZKM) voor extra bedienuren (24/week) bij zowel Spooldersluis als Meppelerdiepsluis. Onbekend, bediening vanuit Ramspol
Provincie Overijssel	(18) Zwartewaterbrug Sluis en Brug Aadorp, brug Westeinde, brug Daarlerveen, Grote Puntbrug, Tonnendijkbrug, Geerdijkbrug, Beerzerbrug, Kloosterdijkbrug, Gouden Ploegbrug, brug Bergentheim, Emtenbroekerdijkbrug, Hoogenwegbrug, Loozenbrug, Steensteegbrug, sluis de Haandrik plus brug over bovenhoofd, Coevorderbrug, Coevordersluis	Bediening Zwartewaterbrug door gemeente Zwolle vanuit Holtenbroekerdijk, bijdrage kosten €10.000 door Provincie; 12,4 fte voor overige objecten, €655.000 per jaar.
Gemeente Zwolle	(4) Mastenbroekerbrug, Twistvlietbrug, Hofvlietbrug, Holtenbroekerbrug	3,5 fte, €105.000, waarvan €10.000 bijgedragen door Provincie Overijssel voor bediening Zwartewaterbrug

Beheerder	Objecten	Bedienuren/fte
Gemeente Kampen	(1) Brug Kampen	Onbekend; raming 3 fte op basis van de ruime bedientijden van 1 object (24-uursbediening op di-vr)
Gemeente Deventer	(3) Prins Bernhardsluis en –brug, brug over binnenhoofd Prins Bernhardsluis, Hanzebruggen	Ongeveer 2 fte, €120.000[3)] (2 sluismeesters in eigen dienst, daarnaast inhuur); totaal 3.200 uren bediening per jaar.
Gemeente Meppel	(4) Eshuisbrug, Kaapbruggen, Galgenkampbrug	1,5 fte, €90.000 per jaar
Gemeente Coevorden	(6) Monierbrug Leeuwerikkenbrug Bentheimerbrug, Pampertbrug, Jan Kuipersbrug, 't Vonder	€132.000 per jaar (ruim 2 fte)
Provincie Drenthe	(7) Stieltjeskanaalsluis, Drieklapsbrug, Westerveensche brug, Oosterveensche brug, Ericasluis, Ericabrug, Oranjesluis	2.117 bedienuren per jaar (ongeveer 1,5 fte), €63.500 per jaar

1) Op basis van 142 bedienuren per week bij sluis Eefde en 162 bedienuren per week bij sluizen Delden en Hengelo (bron: Uitgangspunten bijdrage Twentekanalen versobering, RWS Oost-Nederland, 30 januari 2015) en omrekenfactor 0,0367 (bedienuren/week * omrekenfactor = fte).
2) Op basis van aantal bedienuren Spooldersluis en Meppelerdiepsluis, elk 104 uur/week (dus inclusief inkoop van tijdelijk - tot 1 juli 2015 - van 24 uur/week per sluis door Provincies Overijssel en Drenthe en het regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel) en omrekenfactor 0,0367 (bedienuren/week * omrekenfactor = fte).
3) 3.200 bedienuren per jaar (opgaaf Gemeente Deventer, de heer Ir. M.J.P.M. Huls, mail 19 februari 2015) en dus gemiddeld 61,5 uur per week maal de omrekenfactor 0,0367 (bedienuren/week * omrekenfactor = fte) geeft ongeveer 2 fte inzet. Gemiddelde salariskosten bedienend personeel is naar schatting gelijk aan die van andere gemeenten ≈ €60.000.

2.2 De situatie tot 1 juli 2015

Rijkswaterstaat had in het kader van haar versoberingsopgaaf het voornemen per 1 januari 2015 de bedientijden van de Spooldersluis, de Meppelerdiepsluis, sluis Delden en sluis Hengelo terug te schroeven. Via een financiële bijdrage van respectievelijk de provincies Overijssel en Drenthe en het regionaal logistieke cluster Zwolle-Kampen- Meppel is deze opgaaf tot 1 juli 2015 'uitgesteld'.

Samenvattend gaat het om de volgende tijdelijk gecompenseerde taakstellingen:

- Meppelerdiepsluis: 104 bedienuren per week in plaats van de 80 bedienuren per week volgens taakstelling, dus 24 bedienuren compensatie is 0,85 fte;
- Spooldersluis: 104 bedienuren per week in plaats van de 80 bedienuren per week volgens taakstelling, dus 24 bedienuren compensatie is 0,85 fte;
- Sluizen Delden en Hengelo: 162 bedienuren per week[3] in plaats van de 144 bedienuren volgens taakstelling, dus 18 bedienuren compensatie is ongeveer 0,7 fte.

Voor de tijdelijk ruimere bedientijden bij de Spooldersluis en de Meppelerdiepsluis dragen de

[3] In feite wordt bij sluis Delden/Hengelo op dit moment 182 uur per week bediend in plaats van 162 uur per week. Dit komt doordat binnen de Arbeidstijdenwet geen maatwerk mogelijk is en er een volle dienst gedraaid moet worden. In de praktijk betekent dit, dat er of 144 uur of 182 uur per week bediend kan worden. Om tenminste in de minimale behoefte van 162 uur per week bij Delden/Hengelo te kunnen voorzien, is 182 uur per week bediening binnen de ATW nodig. Dit is 38 uur per week meer dan de taakstelling (144 uur per week). De Provincie Overijssel compenseert voor 18 uur per week, Rijkswaterstaat neemt zelf 20 uur per week voor haar rekening.

Provincies Overijssel en Drenthe en het regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel voor een half jaar bij voor een bedrag van €57.000. Voor de tijdelijk ruimere bedientijden bij de sluizen Delden en Hengelo draagt de Provincie Overijssel voor een half jaar bij voor een bedrag van €20.000, -.

In principe komen deze extra uren per 1 juli te vervallen. Dit betekent dat vanaf 1 juli 2015 de uren volgens de taakstelling resulteren. Voor zowel de Meppelerdiepsluis als de Spooldersluis per saldo 24 bedienuren per week minder dan het huidige tijdelijk ruimere regime dat overeenkomt met de oorspronkelijke situatie per peildatum 2014[4]. Voor de sluizen Delden en Hengelo betekent het teruggaan naar 144 bedienuren per week per saldo 57 bedienuren per week minder dan waar sprake van was tot de versoberingstaakstelling van 2,1 fte en per saldo 18 bedienuren per week minder dan het huidige tijdelijk ruimere regime (162 bedienuren per week)[5].

Resumerend:

- De totale versoberingsopgaaf van Rijkswaterstaat in kader bedienen van objecten bij Twentekanalen (sluizen Delden en Hengelo) en Kop van Overijssel (Spooldersluis en Meppelerdiepsluis) bedraagt 3,8 fte.
- Om dit te realiseren zou het aantal bedienuren bij sluizen Delden en Hengelo teruggebracht worden van 200,5 uur per week naar 144 uur per week (2,1 fte) en bij zowel de Spooldersluis als de Meppelerdiepsluis van 104 uur per week naar 80 uur per week (0,85 fte per sluis).
- Met een tijdelijke bijdrage vanuit de regio (€57.000 voor een half jaar) is het aantal bedieningsuren bij de Spooldersluis en de Meppelerdiepsluis op het oorspronkelijke niveau gehouden: bij beide sluizen 104 uur per week, de regio compenseert daarmee in totaal 1,7 fte.
- Bij de Twentekanalen wordt eveneens via een tijdelijke bijdrage vanuit de Provincie Overijssel (€20.000 voor een half jaar) de minimale behoefte aan bedienuren ingevuld: 162 uur per week, de Provincie Overijssel compenseert 0,7 fte. Ten opzichte van het oorspronkelijk aantal bedienuren (200,5 uur per week) is er met het tijdelijk ruimere bedieningsregime (162 uur per week) 38,5 uur versoberd, ofwel 1,4 fte[6].

[4] Opdrachtbevestiging bediening Meppelerdiepbrug en Spooldersluis 1e helft 2015, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 11 december 2014.

[5] Uitgangspunten bijdrage Twentekanalen versobering, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 30 januari 2015.

[6] Opgemerkt wordt dat de versobering in de praktijk bij de sluizen Delden en Hengelo ongeveer de helft lager uitpakt (0,7 fte), omdat door de Arbeidstijdenwet personeel complete diensten draaien waardoor er 182 uren per week bediend wordt om in de minimale behoefte van 162 uur per week te kunnen voorzien.

3 Oplossingsrichtingen & Effectbepaling

Voortbouwend op het vorige hoofdstuk worden in dit hoofdstuk mogelijke oplossingsrichtingen benoemd voor het optimaliseren van de bediening van de objecten. Paragraaf 3.1 beschrijft deze alternatieven en varianten. Vervolgens gaat paragraaf 3.2 in op de aspecten / effecten waarop de oplossingsrichtingen zijn geëvalueerd. Paragraaf 3.3. beschrijft tenslotte de wijze waarop deze aspecten/effecten bepaald zijn.

Uitgangspunt hierbij zijn de objecten zoals beschreven in het vorige hoofdstuk. Dit zijn dus niet alleen de objecten op vaarwegen in Overijssel maar ook objecten op aangrenzende en aansluitende vaarwegen in Drenthe.

3.1 Kansrijke alternatieven en varianten

Referentie = Huidige situatie

Voorliggende studie bouwt waar mogelijk voort op de principes die voor maatschappelijke kosten-batenanalyses (MKBA's) gelden. De richtlijnen hieruit schrijven voor dat oplossingsrichtingen worden afgezet tegenover de meest waarschijnlijke situatie zonder het project: de referentie. Dit is niet de huidige situatie maar de situatie conform vastgesteld beleid.

Strikte toepassing van deze richtlijn zou inhouden dat wordt uitgegaan van de situatie die op 1 juli 2015 resulteert, en dat hier de alternatieven tegenover worden afgezet. De huidige financiële bijdragen vanuit de provincies en gemeenten voor respectievelijk de Spoolder-, de Meppelerdiepsluis, en de sluizen Delden en Hengelo eindigt per 1 juli 2015 waarna het aantal bedienuren op genoemde sluizen wordt versoberd conform de taakstelling.

Dit is een mogelijk alternatief, maar er zijn ook verschillende andere alternatieven denkbaar. Deze studie is uitdrukkelijk in gang gezet met oog op een structurele oplossing voor de middellange en lange termijn, waaruit ook korte termijnmaatregelen kunnen volgen. Daarbij is uit de interviews met enkele vaarweggebruikers naar voren gekomen dat de containervaart maar ook vervoer van bulklading (olieproducten) per binnenvaart meer dan evenredig wordt geraakt als de 'versobering' per 1 juli 2015 onverkort wordt doorgezet. Met name de containervaart vindt in belangrijke mate in de dagranden (in zowel de vroege ochtend als de late avond) plaats. Versobering van bedienuren zit juist met name in de avonduren (tot 20.00 in plaats van 22.00 uur) en nacht die daarmee zijn weerslag heeft op de containervaart.

Met het oog hierop is daarom besloten de mogelijke alternatieven af te zetten tegenover de huidige situatie (i.e. de situatie tot 1 juli 2015). Zuiver geredeneerd wordt hiermee afgeweken van de MKBA-richtlijnen, maar dit doet meer recht aan het besluitvormingsproces waarin nog verschillende opties voorliggen. Daarbij komt het de leesbaarheid van het rapport sterk ten goede.

Kansrijke alternatieven

Uit het onderzoek zijn de volgende alternatieven en variant als kansrijk naar voren gekomen.

- Alternatief 0 Versobering conform de taakstelling van het Rijk. Tot 1 juli 2015 geldt het huidige bedieningsregime. Daarna vindt een versobering van het bedieningsregime plaats als gevolg van het verdwijnen van de huidige financiële bijdragen. Het aantal bedienuren gaat terug in lijn met de huidige bijdragen van provincies en gemeenten.

- Alternatief 1 Continuering van de huidige bijdragen (en daarmee van het huidige ruimere bedieningsregime bij de Meppelerdiepsluis, de Spooldersluis en de sluizen Delden en Hengelo) voor onbepaalde tijd.
- Alternatief 2 Optimalisatie van de situatie per 1 juli 2015 (bediening conform taakstelling) waarbij de bedienuren flexibel worden ingezet al naar gelang de behoefte van de vaarweggebruikers (met als doel kostenbesparingen te realiseren), maar het totaal aantal uren volgens de taakstelling niet wordt overschreden.
- Alternatief 3 Vastgestelde bedientijden conform de taakstelling per 1 juli 2015, waarbij alle extra bedienuren buiten de vastgestelde bedientijden vraagafhankelijk worden ingevuld al naar gelang de behoefte van de vaarweggebruikers. Het 'vastgelegde' bedieningsregime wordt door de overheid gegarandeerd, daarbuiten is 24/7 bediening mogelijk, invulling is vraagafhankelijk en op kosten van de gebruiker. Daarmee komt alternatief 3 in principe tegemoet aan mogelijke bezwaren die kleven aan de voorgaande alternatieven. Dit beschrijven we meer uitgebreid verderop in dit hoofdstuk.
- Alternatief 4 Bediening op afstand
  - Variant 1 Centrale bediening objecten Meppel vanuit Meppelerdiepsluis in combinatie met centrale bediening objecten Zwolle en de Zwartewaterbrug vanuit Spooldersluis.
  - Variant 2 Centrale bediening van alle objecten variant 1 vanuit Meppelerdiepsluis.
  - Variant 3 Gefaseerde centrale bediening sluis Delden en Hengelo vanuit Delden.
  - Variant 4 Centrale bediening objecten Twentekanaal vanuit sluis Eefde in combinatie met centrale bediening van objecten Almelo-De Haandrik & Coevorden vanuit Aadorp.
  - Variant 5 Centrale bediening van alle objecten variant 4 vanuit sluis Eefde.

Vertrekpunt bij de onderzochte alternatieven is dat de bedienuren volgens de taakstelling tenminste gehandhaafd blijven. Dit betekent dat bediening bij de Spooldersluis en de Meppelerdiepsluis ieder tenminste 80 uur per week bedraagt en bij de sluizen Delden/Hengelo tenminste 144 uur per week.

Niet-onderzochte alternatieven

In de totstandkoming van dit rapport zijn in aanvulling op bovenstaande, meerdere alternatieven aan bod gekomen. Onder meer is aandacht gevraagd voor een concept waarin een schipper met hulp van telematicavoorzieningen zelf bruggen en sluizen bedient. Dit is mogelijk een kansrijk concept voor de lange termijn. Voor de korte en middellange termijn lijkt dit met oog op bestaande verantwoordelijkheden en regelgeving in het bedienen van objecten, en de effecten voor kruisend verkeer niet haalbaar.

3.2 Beoordelingscriteria

De alternatieven en varianten worden, ten opzichte van de huidige situatie, beoordeeld op een aantal criteria:

- Financiële aspecten:
  - De benodigde investeringen
  - Structurele kosten: De effecten op personeelskosten
  - Structurele kosten: De effecten op (technisch) beheer en onderhoud
  - Terugverdientijd
- Organisatorische aspecten
  - Opleidingsniveau
  - Incidentmanagement
- Technische aspecten
- Termijn van realisatie (op korte, middellange danwel lange termijn realiseerbaar)

- Concurrentiepositie binnenvaart:
  - Effecten op logistieke kosten bedrijven
  - Effecten op modal-shift
- Maatschappelijke kosten en baten:
  - Directe effecten: eenmalige en structurele investeringen, kosten beheer en onderhoud, exploitatie (personeelsinzet), logistieke kosten bedrijven, kostenvoordeel bij modal-shift en effect recreatievaart,
  - Indirecte effecten: Effecten op imago en vestigingsklimaat
  - Externe effecten: Effecten op doorstroming wegennet, effecten op emissies en geluid.
- Kosteneffectiviteit:
  - Benodigde investeringen
  - Effect op binnenvaartproduct
  - Oordeel kosteneffectiviteit

3.3 Effectbepaling

Deze paragraaf beschrijft in het kort hoe we voor elk van de criteria de effecten hebben vastgesteld.

Financiële aspecten

- Investeringen: In de alternatieven waarin sprake is van het op afstand bedienen van objecten is sprake van substantiële investeringen ten opzichte van de referentiesituatie. Afhankelijk van de lokale situatie gaat het om investeringen in glasvezel (indien nog niet aanwezig), lokale investeringen bij het object om centrale bediening mogelijk te maken (samengevat CCTV-lokaal[7]) en investeringen in het centrale bediengebouw indien er bijvoorbeeld extra ruimte/werkplekken nodig zijn om objecten op afstand te kunnen gaan bedienen, bedieningsapparatuur verhuisd of uniform gemaakt moet worden. Er is geen rekening gehouden met investeringskosten in beveiliging van objecten die op afstand bediend gaan worden. In de overige alternatieven zijn geen substantiële investeringen nodig.
- Personeelskosten: In de alternatieven waarin de objecten lokaal bediend blijven worden (alternatieven 1 tot en met 3), is het belangrijkste financiële effect een verandering in personeelskosten. In zowel alternatief 1 en 3 gaat het om een toename van de personeelskosten omdat de huidige bijdrage aan de extra bedienuren gecontinueerd worden na 1 juli 2015 (alternatief 1) respectievelijk extra bedienuren buiten het vastgestelde bedieningsregime vraagafhankelijk ingevuld worden (alternatief 3). In alternatief 2 stopt de tijdelijke bijdrage na 1 juli 2015 en liggen de personeelskosten dus lager dan in de huidige situatie. In alternatief 4 waarin enkel centrale bedieningsvarianten zijn beschouwd, liggen de personeelskosten structureel lager, omdat er minder personeel nodig is om dezelfde hoeveelheid objecten te bedienen.
- Beheer- en onderhoudskosten: In de alternatieven waarin de objecten lokaal bediend blijven worden, zal er geen verandering optreden in beheer- en onderhoudskosten. De technische installaties veranderen immers niet en de lokale bediengebouwen blijven in gebruik. In het alternatief waarin objecten op afstand bediend worden, kan sprake zijn van een verandering in de beheer- en onderhoudskosten ten opzichte van de huidige situatie. Enerzijds liggen de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten bij centrale bediening op een hoger niveau omdat het om technisch hoogwaardiger installaties gaat. Anderzijds kan bespaard worden op bijvoorbeeld de onderhoudskosten van lokale bediengebouwen indien die niet langer nodig zijn bij het object.

[7] Investeringen in de huidige installaties bij de bruggen en sluizen om ze geschikt te maken voor bediening op afstand, zoals camera's, slagbomen, schakelkasten.

De geraamde kosten, met name de investeringen in glasvezel en CCTV-lokaal, kennen een mate van onzekerheid, en hebben een marge van naar schatting +/- 30%.

Organisatorische aspecten

De organisatorische effecten worden in kwalitatieve zin beschouwd. De focus ligt op een verandering in competenties en incidentmanagement. In de alternatieven waarin de objecten lokaal bediend blijven worden, zijn de veranderingen nihil. Objecten van Rijkswaterstaat en regio blijven door eigen personeel of via eigen inhuur bediend worden. In sommige gevallen maken Rijkswaterstaat en regio gebruik van dezelfde inhuur. In de situatie waarin meer flexibel bediend gaat worden, zal het inroosteren van bedienend personeel complexer worden.
In het alternatief waarin objecten op afstand bediend gaan worden, wordt er vanuit gegaan dat objecten van Rijkswaterstaat door eigen personeel (in vaste dienst of ingehuurd) bediend blijven worden. In het algemeen vraagt het op afstand bedienen van meerdere objecten vanuit een bediencentrale hogere competenties van bedienend personeel dan lokale bediening. Omdat er bij de objecten die op afstand bediend worden geen personeel aanwezig is, zal er op het terrein van incidentmanagement wel een en ander veranderen in de organisatie. Bestaande protocollen bij Rijkswaterstaat, provincies en gemeenten kunnen verschillen en dienen afgestemd te worden. Dit geldt ook voor het aanbieden van identieke trainingen en opleidingen (inclusief calamiteitsoefeningen) aan de bedienaars bij de verschillende partijen. In het geval van een daadwerkelijke calamiteit dient personeel direct oproepbaar en inzetbaar te zijn. Dit dient ook gezamenlijk georganiseerd te worden.

Technische aspecten

Naast investeringen in techniek (glasvezel, CCTV-lokaal, bedientijden) zijn er ook technische veranderingen die alleen in kwalitatieve zin zijn meegenomen. Enerzijds kan het hier gaan om het delen van kennis over de systemen en apparatuur, maar anderzijds kan het ook gaan om gezamenlijke inkoop van (bedien)systemen, software en ICT-voorzieningen of aanleg van glasvezel of aanpassing aan bediengebouwen.

In de alternatieven waarin de objecten lokaal bediend blijven worden, zijn de veranderingen nihil omdat beheerders gebruik blijven maken van hun eigen systemen en er geen aanpassing of uitbreiding nodig is van bediengebouwen of aanleg van glasvezel. In het alternatief waarin objecten op afstand bediend gaan worden, zijn er wel aanpassingen nodig aan de technische systemen, infrastructuur en/of bediengebouwen. Dit geldt vooral in de situatie waarin objecten nog niet zijn voorbereid om op afstand bediend te worden en er nog extra glasvezel aangelegd moet worden. Kennisuitwisseling, gezamenlijke inkoop en comptabiliteit (in hoeverre sluiten de verschillende bediensystemen, software en glasvezelinfrastructuur van Rijkswaterstaat, provincies en gemeenten op elkaar aan) vergen dan extra aandacht en inspanning van de betrokkenen.

Termijn van realisatie

Alternatieven waarin lokaal bediend blijft worden, zijn in principe op korte termijn te realiseren (rekeninghoudend met bestuurlijke besluitvorming en communicatie naar vaarweggebruikers, maximaal binnen een jaar). Het realiseren van bedienen op afstand vergt door de noodzakelijke investeringen in aanleg en uitbreiding van infrastructuur aanzienlijk meer tijd (enkele jaren).

Concurrentiepositie binnenvaart

Als gevolg van de aanpassingen in de bediening van de sluizen en objecten kan ook de aantrekkelijkheid van het vervoer per binnenvaart veranderen. En daarmee een effect hebben op het gebruik van de vaarweg door beroepsvaart. De verschillende alternatieven en varianten hebben in meer of mindere mate een relatie met de kwaliteit van het ‘binnenvaartproduct’ en daarmee ook op de concurrentiepositie van vervoer over water. Idem geldt voor de recreatievaart.

In het vervolg van dit rapport is hierbij de volgende redenatielijn gehanteerd:

We verwachten dat het huidige bedieningsregime in de praktijk vooral betekent dat verladers en ontvangers hinder ondervinden in hun logistieke proces. Ze kunnen hun interne proces niet optimaal vormgeven in vergelijking met een situatie waarin ze 24/7 lading zouden kunnen ontvangen. Dit leidt tot extra kosten maar de effecten hiervan lijken ook niet te moeten worden overschat. De uren waarop geen bediening plaatsvindt zijn nachtelijke uren en/of zondagen. Het betreft uren waarin ook verladers en ontvangers in de regel gesloten zijn, en geen lading ontvangen. Het is wel zo dat binnenvaart en containervaart in het bijzonder al vaak een 24/7 proces is. Daardoor kan het voorkomen dat schepen soms voor een sluis moeten wachten. Binnenvaartondernemers worden daarmee in meer directe zin geraakt door aanpassingen in bedientijden, zowel in positieve (verruiming) als negatieve (versobering) zin.

In het algemeen lijkt de relatie tussen de wijze van bediening en het 'vaarwegproduct' relatief zwak. Uit de gesprekken en interviews voor dit onderzoek, eerdere onderzoeken en de literatuur komt niet naar voren dat de wijze van bediening een argument vormt om wel of niet van een vaarweg gebruik te maken. Het lijkt niet relevant te zijn of er sprake is van bediening op locatie dan wel centrale bediening, of dat er al dan niet sprake is van samenwerkende vaarwegbeheerders. Uit gesprekken is wel naar voren gekomen dat er groepen binnenvaart- en recreatieschippers zijn die specifiek persoonlijk contact waarderen. Het beeld is echter dat als dit al een effect heeft, het een marginaal effect betreft.

Ecorys verwacht daarmee dat er bij een identiek bedieningsregime ('hetzelfde aantal uren op dezelfde momenten op de dag'), ongeacht de ingezette techniek, geen veranderingen in logistieke kosten bij bedrijven en er geen modal-shift optreedt. Een veranderd bedieningsregime (meer of minder uren, al dan niet anders gespreid over de dag) kan hier wel toe leiden.

Zeker bij een toename naar 24/7-bediening kan hier sprake van zijn, hoewel deze effecten op basis van de interviews relatief beperkt lijken. In de interviews is niet een beeld ontstaan dat de huidige bedienuren een reden vormen om niet van de binnenvaart gebruik te maken. De effecten van 24/7-bediening zitten daarmee primair in een efficiënter logistiek proces, en de kostenbesparingen die daardoor kunnen resulteren, zowel bij verladers en ontvangers, maar ook bij binnenvaartschippers. Dit laat onverlet dat bij 24/7 een beter binnenvaartproduct resulteert. In vergelijking met de huidige situatie is daarmee sprake van een situatie waarin de binnenvaart altijd de bestemming kan bereiken. Het imago van de binnenvaart krijgt daarmee een forse impuls. Uit de interviews met de containerterminals en Argos volgt een wat wisselend beeld over de mate waarin het product verbetert. In de literatuur zijn geen studies gevonden waarin het modal-shifteffect van een uitgebreider bedieningsregime inzichtelijk is gemaakt. Al met al lijkt het realistisch dat als gevolg van 24/7-bediening op termijn het vervoer per binnenvaart met 10 procent kan toenemen.

Het is hierbij wel belangrijk dat 24/7 één zijde van de medaille is. De andere 'zijde' is dat verladers en ontvangers ook 24/7 dienen te werken. Dit stelt ook eisen aan de 'bedrijfsuren' van terminals en bedrijven. Op voorhand mag, met oog op de extra kosten, niet zonder meer worden verwacht dat bedrijven hierin op korte termijn 'automatisch' meegaan.

Maatschappelijke kosten en baten

De alternatieven en varianten zijn ook vanuit maatschappelijk-economisch perspectief beoordeeld. Dit in de vorm van een overzicht van de effecten die in een MKBA aan bod zouden komen. In de doorlooptijd van het onderzoek was het niet mogelijk om deze MKBA op te stellen. De studie volstaat daarom met het benoemen van de kosten en baten, en deze deels kwantitatief en deels kwalitatief inzichtelijk te maken.

We volgen hierbij de typologie van effecten conform de driedeling voor effecten die regulier in MKBA's wordt toegepast; directe, indirecte en externe effecten.

De belangrijkste maatschappelijke effecten van infraprojecten zijn in de regel de directe effecten van een project. Directe effecten zijn de effecten voor de eigenaar / exploitant en gebruikers van het project. Dit zijn deels kosten en deels baten.

Directe kosten betreffen (grotendeels gekwantificeerd):
- De benodigde investeringen voor de beheerders van de objecten; eenmalig of structureel
- Kosten voor beheer en onderhoud voor de benodigde investeringen

Directe baten betreffen (deels gekwantificeerd):
- De veranderingen in exploitatiekosten voor de beheerders van de objecten
- De veranderingen in logistieke kosten voor gebruikers, verladers en ontvangers als gevolg van een verandering in het bedieningssystematiek of -regime. Dit zijn deels kostenvoordelen voor partijen die al van de binnenvaart gebruik maken, maar bijvoorbeeld profijt ondervinden van een verruimd bedieningsregime. Dit zijn ook deels effecten voor vervoer dat als gevolg van veranderingen verschuift van de weg naar de binnenvaart (de modal-shifteffecten).

De indirecte en de externe betreffen (kwalitatief geanalyseerd):
- Indirecte effecten betreffen effecten die optreden op andere markten als gevolg van het doorgeven van de directe effecten. Te denken valt bijvoorbeeld aan effecten op de arbeidsmarkt, het vestigingsklimaat en het imago.
- Externe effecten zijn effecten op goederen waar geen markten voor zijn en waarvoor dus ook geen marktprijzen bestaan. Het betreft hier effecten op congestie en effecten op emissies, geluidsoverlast, verkeers- en externe veiligheid als gevolg van een modal-shift.

Oordeel kosteneffectiviteit

Tenslotte is een oordeel over de kosteneffectiviteit gegeven. Deze is gedefinieerd als het effect op het binnenvaartproduct van een specifiek alternatief ten opzichte van de investering (eenmalig of structureel). Vraag is daarmee welk alternatief tegen de laagste kosten in een beter binnenvaartproduct resulteert.

4 Beoordeling van de alternatieven en varianten

In dit hoofdstuk worden de alternatieven en varianten op de verschillende criteria beoordeeld.

4.1 Alternatief 0: Versobering conform de taakstelling

De provincies Overijssel en Drenthe, en het regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel geven tot 1 juli in totaal een bijdrage van €57.000[8] als compensatie voor de tijdelijk extra bedienuren bij zowel de Spooldersluis (104 uur per week in plaats van 80 uur per week volgens de taakstelling) als de Meppelerdiepsluis (eveneens 104 uur per week in plaats van 80 uur per week volgens de taakstelling) om de bediening op pijl te houden. Dit komt neer op ongeveer 1,7 fte tijdelijk extra inzet. Ook bij de Twentekanalen is sprake van een tijdelijk ruimer bedieningsregime bij sluis Delden en Hengelo, in totaal 162 uur per week[9] in plaats van de 144 per week waarvan sprake zou zijn na taakstelling. Dit komt neer op ongeveer 0,6 fte tijdelijk extra inzet, waarvoor de Provincie Overijssel een compensatie betaald van €20.000[10] tot 1 juli 2015. Per 1 juli 2015 zal het aantal bedienuren bij de objecten teruggebracht worden. Vanaf dat moment vervallen ook de tijdelijke bijdragen als compensatie voor de extra bedienuren bij de Meppelerdiepsluis en de Spooldersluis (€57.000) en bij de sluizen Delden en Hengelo (€20.000).

Financiële aspecten

Bediening van de betreffende objecten conform de taakstelling vanaf 1 juli 2015 betekent een besparing in de kosten van bedienend personeel die gelijk is aan de compensatie die tijdelijk wordt betaald door de Provincies Overijssel en Drenthe en het regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel. Voor een half jaar is dat €77.000 (€57000+€20.000) en voor een heel jaar dus €154.000. Er zijn geen aanvullende investeringen nodig en de beheer- en onderhoudskosten zullen op hetzelfde niveau blijven ofwel licht kunnen dalen doordat de objecten minder vaak bediend worden met als gevolg minder slijtage aan de bewegende delen.

Organisatorische aspecten

Er treden naar verwachting geen organisatorische veranderingen op. Objecten van Rijkswaterstaat en regio blijven door eigen personeel of via eigen inhuur bediend worden. In sommige gevallen maken Rijkswaterstaat en regio al gebruik van dezelfde inhuur. Er zijn geen aanpassingen nodig aan het opleidingsniveau van het bedienend personeel, omdat RWS de extra bedienuren blijft invullen. Incidentmanagement behoeft evenmin aangepast te worden.

Technische aspecten

Er treden naar verwachting geen technische veranderingen op omdat beheerders gebruik blijven maken van hun eigen systemen en er geen aanpassing of uitbreiding nodig.

---

8 Opdrachtbevestiging bediening Meppelerdiepbrug en Spooldersluis 1e helft 2015, RWS Oost-Nederland, 11.12.2014.

9 In feite wordt bij sluis Delden/Hengelo op dit moment 182 uur per week bediend in plaats van 162 uur per week. Dit komt doordat binnen de Arbeidstijdenwet geen maatwerk mogelijk is en er een volle dienst gedraaid moet worden. In de praktijk betekent dit, dat er of 144 uur of 182 uur per week bediend kan worden. Om tenminste in de minimale behoefte van 162 uur per week bij Delden/Hengelo te kunnen voorzien, is 182 uur per week bediening binnen de ATW nodig. Dit is 38 uur per week meer dan de taakstelling (144 uur per week). De Provincie Overijssel compenseert voor 18 uur per week, Rijkswaterstaat neemt zelf 20 uur per week voor haar rekening.

10 Bron: Uitgangspunten bijdrage Twentekanalen versobering, RWS Oost-Nederland, 30 januari 2015.

Termijn van realisatie

Dit alternatief is in principe op korte termijn te realiseren (rekening houdend met bestuurlijke besluitvorming en communicatie naar vaarweggebruikers). Maximaal binnen een half jaar.

Concurrentiepositie binnenvaart

In dit alternatief wordt er ten opzichte van de huidige situatie met name in de avonduren minder bediend. Dit treft met name het containervervoer dat in belangrijke mate in de dagranden plaatsvindt. Als gevolg van dit alternatief vermindert hierdoor de concurrentiepositie van de binnenvaart. Voor met name het containervervoer (en de bedrijven die hier afhankelijk zijn) maar ook het bulkvervoer, leidt dit tot naar verwachting tot substantieel extra kosten. Daarnaast mag een 'reversed' (omgekeerde) modal-shift verwachten worden.

Maatschappelijke kosten en baten

Dit alternatief vereist niet (of nauwelijks) investeringen. Er resulteren lagere exploitatiekosten omdat minder personeelsinzet nodig. Dit is een positieve baat. Daar staat een beduidend minder binnenvaartproduct tegenover en een modal-shift van binnenvaart naar weg met extra verkeershinder en negatieve milieueffecten van dien. Per saldo lijkt er sprake te zijn van substantieel meer negatieve dan positieve baten. De MKBA valt daardoor negatief uit.

Oordeel kosteneffectiviteit

Dit alternatief is niet kosteneffectief. Het alternatief vereist geen investeringen en lagere personeelslasten, maar daar staat een duidelijk verminderd binnenvaartproduct tegenover.

Samenvattend & Concluderend

Onderstaande tabel vat de uitkomsten voor dit alternatief samen. Dit betreft op veel aspecten een niet wenselijke oplossing. Per saldo resulteert een beduidend minder binnenvaartproduct.

Tabel 4.1 Samenvattend overzicht van effecten van alternatief 0: versobering conform taakstelling

Effect / Aspect	Uitkomst
Financiële aspecten:	
-Investeringen	0 (niet van toepassing)
-Personeelskosten	+ (besparing van €154.000 per jaar, namelijk €57.000 voor zowel Meppelerdiepsluis als Spooldersluis en €40.000 voor sluizen Delden/Hengelo)
-Beheer- en onderhoudskosten	0/+
Organisatorische aspecten	0
Technische aspecten	0
Termijn van realisatie	+ (snel te realiseren)
Concurrentiepositie binnenvaart:	**-- (in bijzonder voor containervaart)**
-Effect op logistieke kosten	-- (in bijzonder voor containervaart)
-Effect op modal-shift	-- (tot -10% containervervoer)
-Effect op recreatievaart	0/- (licht negatief effect)
Maatschappelijke kosten en baten	**-- (overwegend negatieve baten)**
-Directe kosten: Investeringen	0 (niet van toepassing)
-Directe baten: Exploitatiekosten	+ (besparing van €154.000 per jaar)
-Directe baten: Logistieke kosten bedrijven	-- (in bijzonder voor containervaart)
-Directe baten: Modal-shift	-- (tot -10% containervervoer)
-Indirecte effecten: Imago, vestigingsklimaat	- (aantasting binnenvaartproduct)

Effect / Aspect	Uitkomst
-Externe effecten: Congestie op weg	0/- (meer vervoer over de weg)
-Externe effecten: Milieueffecten	- (meer vervoer over de weg)
Oordeel kosteneffectiviteit	**-- (niet kosteneffectief)**
-Financieel	0 (niet van toepassing)
-Binnenvaartproduct	-- (in bijzonder voor containervaart)

-- = sterke verslechtering / - = verslechtering / 0 = neutraal, geen effect / + = verbetering / ++ = sterke verbetering

4.2 Alternatief 1: Continuering van de huidige bijdragen

De provincies Overijssel en Drenthe, en het regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel geven tot 1 juli in totaal een bijdrage van €57.000[11] als compensatie voor de tijdelijk extra bedienuren bij zowel de Spooldersluis (104 uur per week in plaats van 80 uur per week volgens de taakstelling) als de Meppelerdiepsluis (eveneens 104 uur per week in plaats van 80 uur per week volgens de taakstelling) om de bediening op pijl te houden. Continuering van de bijdrage als compensatie voor de extra bedienuren zou voor een heel jaar dus €114.000 kosten.
Ook bij de Twentekanalen is sprake van een tijdelijk ruimer bedieningsregime bij sluis Delden en Hengelo, in totaal 162 uur per week in plaats van de 144 per week waarvan sprake zou zijn na taakstelling. Dit komt neer op ongeveer 0,6 fte tijdelijk extra inzet, waarvoor de Provincie Overijssel een compensatie betaald van €20.000 tot 1 juli 2015. Continuering van de bijdrage als compensatie voor de extra bedienuren zou voor een heel jaar dus €40.000 kosten [12].

Financiële aspecten

Continuering van de extra bedienuren door Rijkswaterstaat (bij de Spooldersluis, Meppelerdiepsluis en sluizen Hengelo/Delden) zou op jaarbasis een bijdrage van €154.000 (namelijk bijdragen per jaar €114.000 voor Meppelerdiepsluis en Spooldersluis samen, en €40.000 voor Delden/Hengelo) vragen.

Organisatorische aspecten

Er treden naar verwachting geen organisatorische veranderingen op. Objecten van Rijkswaterstaat en regio blijven door eigen personeel of via eigen inhuur bediend worden. In sommige gevallen maken Rijkswaterstaat en regio al gebruik van dezelfde inhuur. Er zijn geen aanpassingen nodig aan het opleidingsniveau van het bedienend personeel, omdat RWS de extra bedienuren blijft invullen. Incidentmanagement behoeft evenmin aangepast te worden.

Technische aspecten

Er treden naar verwachting geen technische veranderingen op omdat beheerders gebruik blijven maken van hun eigen systemen en er geen aanpassing of uitbreiding nodig.

Termijn van realisatie

Het alternatief is in principe op korte termijn te realiseren (rekening houdend met bestuurlijke besluitvorming om bijdragen voor ruimere bedientijden te kunnen blijven continueren na 1 juli 2015 en communicatie naar vaarweggebruikers). Maximaal binnen een half jaar.

Concurrentiepositie binnenvaart

In dit alternatief wordt de huidige situatie gecontinueerd. De concurrentiepositie van de binnenvaart verbetert niet, maar verslechtert ook niet. De positie blijft onveranderd.

[11] Opdrachtbevestiging bediening Meppelerdiepbrug en Spooldersluis 1e helft 2015, RWS Oost-Nederland, 11.12.2014.
[12] Bron: Uitgangspunten bijdrage Twentekanalen versobering, RWS Oost-Nederland, 30 januari 2015.

Maatschappelijke kosten en baten

Dit alternatief vraagt op jaarbasis een structurele extra bijdrage van € 154.000. Daar staan geen extra baten ten opzichte van de huidige situatie tegenover. Er resulteren daarmee ten opzichte van de huidige situatie uitsluitend maatschappelijke kosten.

Oordeel kosteneffectiviteit

Dit alternatief is neutraal qua kosteneffectiviteit. Het alternatief vereist een structurele bijdrage vanuit de regio (€154.000 per jaar), maar daar staat een identiek binnenvaartproduct als momenteel tegenover.

Samenvattend & Concluderend

Onderstaande tabel vat de uitkomsten voor dit alternatief samen. Continuering van het huidige ruimere bedieningsregime bij Meppelerdiepsluis, Spooldersluis en sluizen Delden/Hengelo zou op jaarbasis een bijdrage van €154.000 vragen (namelijk bijdragen per jaar €114.000 voor Meppelerdiepsluis en Spooldersluis samen, en €40.000 voor Delden/Hengelo) vragen. Het alternatief resulteert in een identiek binnenvaartproduct als in de huidige situatie.

Tabel 4.2 Samenvattend overzicht van effecten van alternatief 1: continuering huidige bijdragen

Effect / Aspect	Uitkomst
Financiële aspecten:	
-Investeringen	0 (niet van toepassing)
-Personeelskosten	- (continuering van de huidige compensatie €154.000 per jaar vanuit de regio; namelijk €57.000 voor zowel Meppelerdiepsluis als Spooldersluis en €40.000 voor sluizen Delden/Hengelo)
-Beheer- en onderhoudskosten	0
Organisatorische aspecten	0
Technische aspecten	0
Termijn van realisatie	+ (snel te realiseren)
Concurrentiepositie binnenvaart:	**0 (geen effect)**
-Effect op logistieke kosten	0 (geen effect)
-Effect op modal-shift	0 (geen effect)
-Effect op recreatievaart	0 (geen effect)
Maatschappelijke kosten en baten	**- (wel kosten, geen baten)**
-Directe kosten: Investeringen	0 (niet van toepassing)
-Directe baten: Exploitatiekosten	- (structurele bijdrage vanuit regio, €154.000 per jaar)
-Directe baten: Logistieke kosten bedrijven	0 (geen effect)
-Directe baten: Modal-shift	0 (geen effect)
-Indirecte effecten: Imago, vestigingsklimaat	0 (geen effect)
-Externe effecten: Congestie op weg	0 (geen effect)
-Externe effecten: Milieueffecten	0 (geen effect)
Oordeel kosteneffectiviteit	**0 (neutraal)**
-Financieel (structurele bijdrage vanuit regio)	- (€154.000)
-Binnenvaartproduct	0 (geen effect)

-- = sterke verslechtering / - = verslechtering / 0 = neutraal, geen effect / + = verbetering / ++ = sterke verbetering

4.3 Alternatief 2: Optimalisatie na versobering door meer vraaggestuurd bedienen

In theorie zou goedkoper bedienend personeel vanuit een gezamenlijk pool ingezet kunnen worden om ook RWS objecten te bedienen binnen de taakstelling. We gaan er echter vanuit dat dit geen realistisch alternatief is, rekening houdend met het verschil in competenties die geëist worden. Wel zou met een flexibeler inzet van het aantal bedienuren beter ingespeeld kunnen worden op de vraag uit de markt die daarbij leidend zou moeten zijn. Het schrappen van een aantal van de huidige bedienuren overdag ten gunste van bedienen in de avonduren is daarmee te overwegen. Toevoegen van enkele uren in de ochtend voor 06.00 uur is op dit moment geen optie, omdat die uren als nachtdienst worden gezien en als aaneengesloten dienst in het rooster zouden moeten worden ingepast. Kort inhuren voor 06.00 uur is vanuit de Arbeidstijdenwet niet mogelijk.

In dit alternatief gaan we er vanuit dat na 1 juli 2015 de RWS objecten het aantal bedienuren conform taakstelling zal zijn (80 bedienuren per week voor zowel Meppelerdiepsluis als Spooldersluis, 144 bedienuren per week voor sluizen Delden en Hengelo gezamenlijk), maar dat de bedienuren flexibel ingezet kunnen worden, waarbij de vraag uit de markt in principe leidend is.

Wij zien de volgende mogelijkheden oplossingen:

- Optimalisatie bediening Meppelerdiepsluis
- Optimalisatie bediening Spooldersluis
- Optimalisatie bediening sluizen Twentekanalen

Beoordeling alternatief

- Meppelerdiepsluis en bruggen Meppel: De bedieningsuren van de Meppelerdiepsluis zijn (tijdelijk) ruimer: op maandag tot en met zaterdag globaal van 06.00-22.00 uur, op zondag van 10.00-18.00 uur. Vanaf 1 juli wanneer de bijdrage aan het tijdelijk ruimer bedieningsregime vanuit de Provincies Drenthe en Overijssel en het regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel stopt, zal het aantal bedienuren weer teruggebracht worden naar 80 uur per week conform de taakstelling: maandag tot en met zaterdag van 06.00-20.00 uur met pauze tussen 14.00-16.00, en zondag ongewijzigd van 10.00-18.00 uur. Het merendeel van de afvaarten van de container terminal in Meppel vindt in de ochtend- en avonduren plaats. Deze uren zijn voor de containerterminal cruciaal. Met name in de bediening overdag (globaal tussen 10:00 en 15:00 uur) zou minder behoefte zijn, deze uren zouden ten gunste kunnen komen van bediening in de avond. Het potentieel aan uren dat flexibel ingezet zou kunnen worden ten gunste van avond bedraagt dan ongeveer 30 uur per week. Toevoegen van uren in de ochtend is geen optie, omdat uren voor 06.00 uur als nachtdienst worden gezien en in dat geval als aaneengesloten periode in het rooster zouden moeten worden ingepast. Het beeld zou er dan puur ter illustratie als volgt uit kunnen zien.

Tabel 4.3 Voorbeeld optimalisatie bedienuren Meppelerdiepsluis door meer vraaggestuurd bedienen

	Maandag t/m zaterdag	Zondag	Bedienuren/week
Huidige situatie (tijdelijk ruimer) tot 1 juli 2015[a)]	06.00-22.00	10.00-18.00	104
Taakstelling na 1 juli 2015[a)]	06.00-14.00 / 16.00-20.00	10.00-18.00	80
Optimalisatie door flexibele inzet	06.00-10.00 / 16.00-24.00	10.00-18.00	80

a) Uitgangspunten bijdrage Meppelerdiepsluis/Spooldersluis, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 3 december 2014.

Het voorbeeld laat zien dat door verschuiving van middaguren naar extra uren in de avond (22.00-24.00) er flexibel ingespeeld kan worden op de marktvraag. Verschuiving van

bedienuren op zondag ten gunste van extra bedienuren op de andere weekdagen heeft weinig effect[13] en betekent bovendien dat de service naar de recreatievaart onder druk komt te staan.

- Spooldersluis en bruggen Zwolle: Net als bij de Meppelerdiepsluis zijn de bedieningsuren van de Spooldersluis (tijdelijk) ruimer: op maandag tot en met zaterdag globaal van 06.00-22.00, op zondag van 10.00-18.00 uur. De bedieningstijden van de bruggen in Zwolle (06.00-22.00) komen overeen met de (tijdelijke ruimere) bedientijden van de Spooldersluis. Schepen van en naar Zwolle die via het Ketelmeer en IJsselmeer varen, zullen ook de Stadsbrug Kampen passeren. De bedientijden hier zijn dermate ruim (ma van 04.00-24.00, di-vr hele etmaal, za van 00.00-20.00, zo 07.00-17.00)[14] dat dit geen belemmering oplevert.
  Vanaf 1 juli wanneer de bijdrage aan het tijdelijk ruimer bedieningsregime vanuit de Provincies Drenthe en Overijssel en het regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel stopt, zal het aantal bedienuren bij de Spooldersluis weer teruggebracht worden naar 80 uur per week conform de taakstelling: maandag tot en met zaterdag van 06.00-20.00 met pauze tussen 10.00-12.00, en zondag ongewijzigd van 10.00-18.00. Daarmee zullen de bedientijden bij de Spooldersluis niet optimaal zijn in vergelijking tot de bedientijden van de andere objecten (bruggen Zwolle, Stadsbrug Kampen) die de scheepvaart van en naar Zwolle passeert. Overwogen zou kunnen worden om net als bij de Meppelerdiepsluis bedienuren bij de Spooldersluis overdag te schrappen en die ten gunste te laten komen voor bedienuren in de avond om daarmee voor de Spooldersluis en de bruggen in Zwolle min of meer dezelfde begin- (06.00 uur) en eindtijd (22.00 uur) wat betref de bediening te realiseren. Het beeld zou er dan puur ter illustratie als volgt uit kunnen zien:

Tabel 4.4 Voorbeeld optimalisatie bedienuren Spooldersluis door meer vraaggestuurd bedienen

	Maandag t/m zaterdag	Zondag	Bedienuren/week
Huidige situatie (tijdelijk ruimer) tot 1 juli 2015[a)]	06.00-22.00	10.00-18.00	104
Taakstelling na 1 juli 2015[a)]	06.00-10.00 / 12.00-20.00	10.00-18.00	80
Optimalisatie door flexibele inzet	06.00-10.00 / 14.00-22.00	10.00-18.00	80

a) Uitgangspunten bijdrage Meppelerdiepbrug/Spooldersluis, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 3 december 2014.

- Ook bij Twentekanalen is sprake van tijdelijk ruimer bedieningsregime bij sluizen Delden en Hengelo: 162 uur per week in plaats van 144 per week volgens taakstelling. Vanaf 1 juli gaat men weer terug in bedienuren. Net als voor de container terminals in Meppel (MCS) geldt ook voor de container terminal in Hengelo (CTT) dat bediening in met name de ochtend- en avonduren cruciaal is voor de afhandeling van de containervaart. De openingstijden van de Combi Terminal Twente (CTT)[15] zijn op werkdagen nu al ruimer (ma-vr van 06.00-23.00 uur) dan het tijdelijk ruimere bedieningsregime bij sluis Delden (06.00-22.00 uur). Op zaterdag is het tijdelijke bedieningsregime juist ruimer (06.00-20.00 uur) dan de openingstijd van de terminal (07.00-16.00 uur). Dit geldt in nog sterkere mate voor zondag (CTT gesloten, bediening sluis Delden van 09.00-17.00 uur). Verschuiving van bedieningsuren van met name de zondag en zaterdag naar de werkdagen kan mogelijk tot een meer optimale situatie leiden voor CTT. Echter, het verschil tussen de minimale behoefte (162 uur per week) en de taakstelling (144 uur per week) is dermate groot, dat een verschuiving van bedienuren op zondag (en in mindere mate op zaterdag) naar de andere weekdagen volstrekt ontoereikend zal zijn. Om de

[13] Verschuiving van bijvoorbeeld 2 bedienuren op zondag naar de andere weekdagen betekent dat er hooguit 20 minuten extra bediening op elk van de andere weekdagen wordt toegevoegd.
[14] Bron: Bedientijden van sluizen en bruggen, Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening, 2015.
[15] Op werkdagen van 06.00-23.00 uur, op zaterdag van 07.00-16.00, op zondag gesloten (bron: www.inlandlinks.eu / conform audit 1 juli 2014).

bedientijden van sluis Delden beter te laten aansluiten op de openingstijden van de containerterminal in Hengelo zou er idealiter tot ongeveer 23.00 uur 's avonds bij Delden bediend kunnen worden. In dat geval zouden er 5 bedienuren van het weekend verschoven kunnen worden ten gunste van een extra uur bediening in de avond (22.00-23.00 uur) op werkdagen.

Financieel

- Meppelerdiepsluis en Spooldersluis: De bijdrage van €57.000 vanuit de Provincies Overijssel en Drenthe en het logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel voor de tijdelijk ruimere bedientijden (4 extra uren per dag, 24 uur per week) vervalt per 1 juli 2015 zodra bij de Spooldersluis en Meppelerdiepsluis bediend wordt volgens de taakstelling. Voor een heel jaar zou de bijdrage neerkomen op €114.000.
- Sluizen Delden en Hengelo: De bijdrage van €20.000 vanuit de Provincie voor de tijdelijk ruimere bedientijden (18 uur per week extra) vervalt per 1 juli 2015 zodra de sluizen Delden en Hengelo bediend wordt volgens de taakstelling. Voor een heel jaar zou de bijdrage neerkomen op €40.000.

Organisatorische aspecten

Omdat zowel RWS als de gemeente Meppel en Zwolle deels gebruik maken van dezelfde inhuur, lijkt er geen probleem wat betreft competenties van het bedienend personeel. Omdat objecten op dezelfde manier bediend blijven, volstaat het huidige incidentmanagement. In dit alternatief zal er geen sprake meer zijn van een aaneengesloten bedienperiode (06.00-22.00 conform tijdelijk ruimere regime of 06.00-18.00 conform taakstelling) op weekdagen, maar zal er met name rond de middag niet meer bediend worden ten gunste van (late) avond. Het inroosteren van personeel en overdracht van taken bij wisseling van bedienend personeel kan, rekening houdend met spertijden bruggen Zwolle, daardoor veel complexer zijn in vergelijking met een aaneengesloten periode van bediening.

Technische aspecten

Er treden naar verwachting geen technische veranderingen op omdat beheerders gebruik blijven maken van hun eigen systemen en er geen aanpassing of uitbreiding nodig is.

Termijn van realisatie

Het alternatief is in principe op korte termijn te realiseren, rekening houdend met bestuurlijke besluitvorming om overeenstemming te bereiken rond de verandering in de bedientijden (namelijk welke bedienuren overdag verdwijnen ten gunste van ruimere bediening in de avond) na 1 juli 2015 en communicatie naar vaarweggebruikers. Rekening houdend met tijd die nodig is om de veranderingen te communiceren en de contractuele aanpassingen in roosters door te voeren, lijkt realisatie binnen maximaal een jaar haalbaar.

Concurrentiepositie binnenvaart

In dit alternatief is sprake van verschuiving van bedienuren binnen de taakstelling. Het gaat daarbij om verschuiving van bedienuren overdag naar (late) avond al of niet in combinatie met verschuiving van bedienuren in het weekend naar bedienuren op de werkdagen. De uren kunnen worden ingezet in die dagdelen dat de meeste vraag bestaat. Daarmee wordt dan vooral tegemoet gekomen aan de containervaart, omdat bediening van sluizen en bruggen in de ochtend en avond voor scheepvaart van/naar Meppel (MCS) en Hengelo (CTT) cruciaal blijft. De overige scheepvaart vindt veel meer verspreid plaats over de dag. Als er minder overdag bediend wordt (ten gunste van bediening in de avond), dan zal een deel van de overige scheepvaart gaan verschuiven naar andere uren op de dag. Op dit moment is het lastig om te voorspellen hoe die verdeling eruit zal zien. Maar recente scheepvaartcijfers omtrent het aantal schuttingen bij sluis Delden, de

Spooldersluis en de Meppelerdiepsluis[16] laten zien dat een relatief groot deel van de schepen nog steeds overdag (globaal tussen 10.00 en 18.00) de sluizen passeren. Als een groot deel van die schepen verschuift naar de ochtend of late middag kunnen op die momenten door het grotere aanbod van schepen wachttijden bij sluizen gaan ontstaan.

In het algemeen is optimalisatie van de uren die na de taakstelling resulteren een alternatief waarmee de concurrentiepositie van de binnenvaart kan worden verbeterd. De varianten zijn hierbij in principe niet onderscheidend. Naar verwachting zal ook een kleine modal-shift resulteren (naar schatting maximaal +5%). Wel kan deze optimalisatie een licht negatief effect hebben op de recreatievaart, omdat objecten in de weekenden minder bediend worden.

Maatschappelijke kosten en baten

Dit alternatief betekent dat de huidige regionale bijdragen komen te vervallen. Het resultaat is kostenbesparingen, terwijl hier baten voor de binnenvaart tegenover staan. Per saldo lijken de baten hoger dan de kosten.

Oordeel kosteneffectiviteit

Dit alternatief lijkt kosteneffectief. Het alternatief betekent lagere jaarlijkse exploitatiekosten en daar staat een iets beter binnenvaartproduct dan momenteel tegenover, aangezien er beter wordt ingespeeld op de behoefte van de containerterminal in Hengelo (een extra uur bediening bij Delden in de avond, van 22.00-23.00) ten koste van bedienuren in het weekend.

Samenvattend & Concluderend

Onderstaande tabel vat de uitkomsten voor dit alternatief samen. Dit betreft op veel aspecten een kansrijke oplossing. Per saldo resulteert tegen lagere kosten een beter binnenvaartproduct.

De tijdelijke bijdrage vanuit de Provincies Overijssel en Drenthe en het regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel komt te vervallen; die bijdrage is nu nog €77.000 (€57.000 voor Spoolder- en Meppelerdiepsluis, €20.000 voor sluizen Delden/Hengelo) voor een half jaar.

Optimalisering van het bedieningsregime bij Meppelderdiepsluis, Spooldersluis en sluizen Delden/Hengelo binnen de taakstelling kan door uren overdag te verschuiven ten gunste van de avond, al of niet in combinatie met verschuiving van bedienuren in het weekend ten gunste van de weekdagen. Met name de containervaart heeft in toenemende mate behoefte aan ruime bedientijden in de (vroege) ochtend en (late) avond en zou dus vooral gebaat zijn bij handhaving van de ruimere bedientijden. De overige beroepsvaart vindt veel meer gespreid over de dag plaats. Cruciaal is een goed evenwicht te vinden. Indien de schepen niet meer overdag (globaal tussen 10.00 en 15.00) geschut kunnen worden, zal het aanbod van schepen in de ochtend en late middag toenemen, waardoor de wachttijden bij sluizen onaanvaardbaar hoog kunnen oplopen. Dit heeft een negatief effect op de concurrentiepositie van de binnenvaart.

[16] Versobering bedientijden, De (on)mogelijkheden – Sluis Eefde, Sluis Delden, Sluis Hengelo, Spooldersluis en Meppelerdiepbrug, Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu, februari 2013 (definitief).

Tabel 4.5 Samenvattend overzicht van effecten van alternatief 2: optimalisatie na versobering

Effect / Aspect	Uitkomst
Financiële aspecten:	
-Investeringen	0 (niet van toepassing)
-Personeelskosten	+ (besparing van €154.000 per jaar, namelijk €57.000 voor zowel Meppelerdiepsluis als Spooldersluis en €40.000 voor sluizen Delden/Hengelo)
-Beheer- en onderhoudskosten	0/+
Organisatorische aspecten	-/0 (inroosteren van bedienend personeel mogelijk complexer doordat bedientijden niet aaneengesloten zijn)
Technische aspecten	0
Termijn van realisatie	+ (snel te realiseren)
Concurrentiepositie binnenvaart:	**0/+ (licht positief effect)**
-Effect op logistieke kosten	0/+ (licht positief effect)
-Effect op modal-shift	0 (marginaal effect)
-Effect op recreatievaart	0/- (licht negatief effect)
Maatschappelijke kosten en baten	**+ (baten wegen op tegen de kosten)**
-Directe kosten: Investeringen	0 (geen investeringen)
-Directe baten: Exploitatiekosten	+ (lagere exploitatiekosten)
-Directe baten: Logistieke kosten bedrijven	0/+ (licht positief effect)
-Directe baten: Modal-shift	0/+ (licht positief effect)
-Indirecte effecten: Imago, vestigingsklimaat	0/+ (licht positief effect)
-Externe effecten: Congestie op weg	0 (marginaal effect)
-Externe effecten: Milieueffecten	0 (marginaaleffect)
Oordeel kosteneffectiviteit	**+ (positief)**
-Investering	+ (per saldo is sprake van een kostenbesparing)
-Binnenvaartproduct	0/+ (lichte verbetering)

-- = sterke verslechtering / - = verslechtering / 0 = neutraal, geen effect / + = verbetering / ++ = sterke verbetering

4.4 Alternatief 3: Een flexibeler bedieningsregime door meer vraaggestuurd bedienen

In dit alternatief gaan we er vanuit dat de behoefte aan extra bedienuren ten opzichte van het vastgestelde bedieningsregime vraaggestuurd ingevuld wordt. Het vastgestelde bedieningsregime is de situatie na 1 juli 2015, de overheid garandeert dan de bedientijden conform de taakstelling, alle bedienuren daarbuiten worden al naar gelang de behoefte van de markt vraaggestuurd ingevuld. Daarmee probeert dit alternatief tegemoet te komen aan de grootste bezwaren die kleven aan de twee voorgaande alternatieven:

- Continueren van de bijdrage van de Provincies Overijssel en Drenthe en het regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel om ruimer te bedienen dan de taakstelling (alternatief 1). Dit kan relatief duur zijn omdat er ook bediend wordt op momenten dat er misschien geen behoefte is aan bediening van de objecten, en is bovendien ongewenst omdat de huidige bijdrage in de bedienkosten als een tijdelijke oplossing gezien is.
- Schrappen van bedienuren overdag al of niet in combinatie met minder bedienuren in het weekend ten gunste van ruimere bedientijden in de (late) avond[17]. Dit sluit wel aan bij de wens van de containervaart maar lijkt minder gunstig voor de overige vaart die veel meer verspreid

[17] Toevoegen van uren in de ochtend is geen optie, omdat uren voor 06.00 uur als nachtdienst worden gezien en in dat geval als aaneengesloten periode in het rooster zouden moeten worden ingepast.

over de dag (overige vrachtvaart, niet-containervaart) of in het weekend plaatsvindt (recreatievaart).

Het startpunt is weer de situatie die na 1 juli 2015 ingaat, de bedientijden voor de Meppelerdiepsluis en Spooldersluis en sluizen Delden/Hengelo worden dan conform taakstelling uitgevoerd.

Tabel 4.6 Bedieningsregime Meppelerdiep- en Spooldersluis na versobering per 1 juli 2015

	Maandag t/m zaterdag	Zondag	Bedienuren/week
Taakstelling Meppelerdiepsluis [a)]	06.00-14.00 / 16.00-20.00	10.00-18.00	80
Taakstelling Spooldersluis[a)]	06.00-10.00 / 12.00-20.00	10.00-18.00	80

a) Uitgangspunten bijdrage Meppelerdiepbrug/Spooldersluis, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 3 december 2014.

Tabel 4.7 Bedieningsregime sluizen Delden en Hengelo na versobering per 1 juli 2015

	Maandag t/m vrijdag	Zaterdag	Zondag
Taakstelling Delden[a)]	06.00-22.00	06.00-20.00	09.00-17.00
Taakstelling Hengelo[a)]	8 uur per dag	-	-

a) Uitgangspunten bijdrage Twentekanalen versobering, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 30 januari 2015.

Op grond van recente cijfers omtrent scheepvaartpassages bij de sluizen[18] aangevuld met informatie verkregen uit telefonische interviews[19], lijkt er op de volgende momenten met name behoefte te zijn aan extra bediening buiten het vastgestelde regime:

- Meppelerdiepsluis: 04.00-06.00 en 20.00-22.00 met tendens naar 24.00[20].
- Spooldersluis: 04.00-06.00[21] en 20.00-22.00.
- Delden: 04.00-06.00 en 22.00-24.00[22].

Toevoegen van uren in de ochtend is geen optie, omdat uren voor 06.00 uur als nachtdienst worden gezien en in dat geval als aaneengesloten periode in het rooster zouden moeten worden ingepast. Om die reden gaan we er vanuit dat alleen de behoefte in de (late) avond daadwerkelijk op afroep ingevuld kan gaan worden. Het aantal extra bedienuren per dag bij de genoemde sluizen is dan als volgt:

- Meppelerdiepsluis: 2 extra uren (20.00-22.00) met tendens naar 4 extra uren (20.00-24.00) op maandag tot en met zaterdag, in totaal dus 24 extra uren per week;
- Spooldersluis: 2 extra uren (20.00-22.00) op maandag tot en met zaterdag, in totaal dus 12 extra uren per week;
- Delden: 2 extra uren (22.00-24.00) op maandag tot en met vrijdag en 4 extra uren (20.00-24.00) op zaterdag, in totaal dus 14 extra uren per week.

Om een inschatting te kunnen maken van de kosten die gemoeid zijn met vraagafhankelijke bediening op deze momenten, is er inzicht nodig in de bedieningsuren die eerder op afroep zijn ingevuld. Dergelijke cijfers zijn beschikbaar voor Sluis Delden en de Meppelerdiepsluis (*Bron:*

18 Versobering bedientijden, De (on)mogelijkheden – Sluis Eefde, Sluis Delden, Sluis Hengelo, Spooldersluis en Meppelerdiepbrug, Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu, februari 2013 (definitief).

19 Interview door Koen Vervoort (Ecorys) met de heer Nutte Visser (MCS-Meppel) op donderdag 5 februari 2015 en met mevrouw Anne-Ruth Scheijgrond (Port of Twente) op vrijdag 6 februari.

20 Cijfers uit 2011 laten zien dat ook na 22.00 uur weleens schepen zijn geschut (bron: Versobering bedientijden, De (on)mogelijkheden, RWS/I&M, februari 2013, zie pagina 47).

21 Het eerste openingsuur van de Spooldersluis is meteen het drukste moment op alle dagen, hetgeen duidt op wachtende schepen (bron: Versobering bedientijden, De (on)mogelijkheden, RWS/I&M, februari 2013, zie pagina 41).

22 Cijfers uit 2011 laten duidelijk het gebruik van bedieningsuren op afroep zien tussen 04.00-06.00 en tussen 22.00-24.00 (bron: Versobering bedientijden, De (on)mogelijkheden, RWS/I&M, februari 2013, zie pagina 29).

Versobering bedientijden, De (on)mogelijkheden, RWS/I&M, februari 2013, definitief). Op grond daarvan kan geconcludeerd worden dat vooral bij sluis Delden relatief veel schepen gebruik maken van bediening op afroep. Bij de Meppelerdiepsluis is het aantal schepen dat bediening afroept buiten het vastgestelde regime veel lager. Bij de Spooldersluis is nog geen gebruik gemaakt van bediening op afroep.

Veronderstellen we dat gedurende het jaar bij Sluis Delden de helft van de extra uren in de avond daadwerkelijk wordt afgeroepen door vaarweggebruikers en bij de Meppelerdiep- en Spooldersluis ongeveer een kwart, dan is deze variant uiteindelijk goedkoper of vergelijkbaar met alternatief 1. Voor elk van de sluizen bedragen de kosten per jaar ongeveer:

- Meppelerdiepsluis: €27.600 per jaar (op basis van inschatting dat 6 uur per week daadwerkelijk wordt afgeroepen; dit is 25% van de potentiële behoefte aan 24 extra bedienuren per week; 50 weken per jaar; bedienkosten €92 per uur[23]) in vergelijking tot €57.000 in alternatief 1;
- Spooldersluis: €13.800 per jaar (op basis van inschatting dat 3 uur per week daadwerkelijk wordt afgeroepen; dit is 25% van de potentiële behoefte aan 12 extra bedienuren per week; 50 weken per jaar; bedienkosten €92 per uur) in vergelijking tot €57.000 in alternatief 1;
- Sluis Delden: €32.200 per jaar (op basis van inschatting dat 7 uur per week daadwerkelijk wordt afgeroepen; dit is 50% van de potentiële behoefte aan 14 extra bedienuren per week; 50 weken per jaar; bedienkosten €92 per uur) in vergelijking tot €40.000 in alternatief 1.

Beoordeling alternatief

Omdat in dit alternatief aan de rand van het vastgestelde regime vraaggestuurd bediend wordt, kan het totaal aantal bedienuren in een heel jaar kan lager liggen dan in alternatief 1. Dit terwijl hetzelfde of zelfs een beter serviceniveau gerealiseerd wordt (namelijk bedienen op het moment dat marktpartijen erom vragen), maar tegen lagere kosten dan continuering van het tijdelijk ruimere bedieningsregime (alternatief 1). In vergelijking met alternatief 2 (optimalisatie van de situatie vanaf 1 juli 2015 waarin minder bedienuren resteren conform de taakstelling) zal het serviceniveau van vraaggestuurde bediening veel hoger liggen (ruimere bedientijden en bediening op momenten dat de markt erom vraagt).

Financieel

Afhankelijk van het aantal daadwerkelijk afgeroepen uren per jaar buiten het vastgestelde regime, kan dit alternatief hetzelfde serviceniveau opleveren, maar tegen lagere kosten dan in alternatief 1, of een veel hoger serviceniveau kennen dan wanneer weer bediend gaat worden conform de taakstelling (vanaf 1 juli 2015).

Organisatorische aspecten

Omdat zowel RWS als de gemeente Meppel en Zwolle deels gebruik maken van dezelfde inhuur, lijkt er geen probleem wat betreft competenties van het bedienend personeel. In dit alternatief sluiten de bedienuren ook beter aan dan in het vorige alternatief (waarbij uren overdag verschuiven naar de avond). De behoefte aan extra bedienuren in de avond worden immers vraaggestuurd ingevuld en gaan niet ten koste van de bediening overdag. Daardoor is het inroosteren van personeel en overdracht van taken bij wisseling van bedienend personeel iets minder complex dan in alternatief 2 waarin sprake is van een niet- aaneengesloten periode van bediening en er dus extra tijd nodig is om diensten af te ronden en over te dragen, wat ten koste gaat van de effectieve bedientijd.

Omdat objecten op dezelfde manier bediend blijven, volstaat het huidige incidentmanagement.

[23] Als extra uren aansluiten op de randen van het vastgestelde bedienregime (bijvoorbeeld van 05.00-06.00 en 20.00-21.00) dan kost ieder uur op afroep €92.

Technische aspecten

Er treden naar verwachting geen technische veranderingen op omdat beheerders gebruik blijven maken van hun eigen systemen en er geen aanpassing of uitbreiding nodig.

Termijn van realisatie

Het alternatief is in principe op korte termijn te realiseren. De afspraak om vanaf 1 juli 2015 conform de taakstelling te gaan bedienen ligt er immers al. Er dient vooral afstemming plaats te vinden tussen vaarwegbeheerders en vaarweggebruikers op welke uren er buiten het vastgestelde bedieningsregime naar verwachting behoefte zal zijn aan extra bediening en welke extra kosten daar tegenover staan. De hier gepresenteerde cijfers zouden daarbij als startpunt kunnen worden genomen. Daarnaast zouden vaarwegbeheerders gezamenlijk een pool van bedienend personeel kunnen samenstellen die in principe op afroep ingezet kunnen worden. Rekening houdend met tijd die nodig is om de veranderingen te communiceren en de contractuele aanpassingen in roosters door te voeren, lijkt realisatie binnen maximaal een jaar haalbaar.

Concurrentiepositie binnenvaart

Flexibele (vraaggestuurde) bediening aan de randen van de reeds vastgestelde bedienuren kunnen leiden tot een zelfde of wellicht beter binnenvaartproduct. De concurrentiepositie van de binnenvaart blijft daarmee vergelijkbaar als in de huidige situatie, of verbetert mogelijk nog.
Naar verwachting kunnen varianten waarin vraagafhankelijk 24/7-bediening door de overheid wordt gegarandeerd tot maximaal 10% extra binnenvaartvervoer leiden. Denkbaar is ook dat dit door het bedrijfsleven wordt verzorgd en betaald. In dit geval zal dit leiden tot naar verwachting maximaal 5% extra binnenvaartvervoer; tegenover de baten staan ook voor de gebruikers extra kosten.

Maatschappelijke kosten en baten

Dit alternatief betekent dat de huidige regionale bijdragen komen te vervallen. In de plaats hiervan komen kosten om de vraaggestuurde bediening mogelijk te maken. Hoewel de kosten per uur van vraaggestuurde bediening fors hoger liggen dan de reguliere bedienkosten binnen vastgestelde bedientijden (aanbodgestuurd) zal het totaal aantal door de markt gevraagde bedienuren per jaar waarschijnlijk lager liggen en daarmee ook de totale bedienkosten van vraaggestuurde bediening.

In vergelijking met het vorige alternatief 2 (optimalisatie na versobering door meer vraaggestuurd bedienen) zal het serviceniveau in alternatief 3 (een flexibeler bedieningsregime door meer vraaggestuurd bedienen) hoger liggen doordat er ruimere bedientijden zijn op momenten dat de markt erom vraagt. Per saldo zijn de baten naar verwachting hoger dan de kosten.

Oordeel kosteneffectiviteit

Dit alternatief lijkt zeer kosteneffectief. Het alternatief betekent lagere kosten en daar staat een beter binnenvaartproduct dan momenteel tegenover.

Samenvattend & Concluderend

Onderstaande tabel vat de uitkomsten voor dit alternatief samen. Dit betreft op veel aspecten een kansrijke oplossing. Per saldo resulteert tegen lagere kosten een beter binnenvaartproduct.

- Flexibele (vraaggestuurde) bediening aan de randen van de reeds vastgestelde bedienuren kan leiden tot een zelfde of wellicht beter binnenvaartproduct, maar tegen mogelijk lagere kosten.
- De kosten van flexibele bedienuren liggen weliswaar hoger (in verband met extra aanrijtijden bedienend personeel) dan van een vastgesteld bedienuur, maar omdat er alleen bediend wordt op momenten dat de markt erom vraagt, kan het totaal aantal extra bedienuren per jaar lager uitvallen, en daarmee ook de totale bedienkosten.
- Vanaf 1 juli 2015 wanneer in principe weer bediend gaat worden conform taakstelling en het aantal bedienuren bij de Meppelerdiepsluis, Spooldersluis en sluizen Delden/Hengelo wordt

teruggebracht, zou vraaggestuurde bediening bij de genoemde sluizen een betere oplossing kunnen bieden dan continuering van het huidige ruimere bedieningsregime.
- Omdat er extra bediend wordt op momenten dat vaarweggebruikers erom vragen, kan de kwaliteit van het binnenvaartproduct gewaarborgd worden.
- De effecten op de concurrentiepositie van de binnenvaart, en daarmee ook om de omvang van het binnenvaartvervoer zijn naar verwachting marginaal, omdat het een beperkt aantal extra bedienuren betreft; wel zijn de kosten lager dan in het alternatief 1 (waarin ook bediend wordt op momenten dat er misschien geen vraag is vanuit de vaarweggebruikers).

Tabel 4.8 Samenvattend overzicht van effecten van alternatief 3: een flexibeler regime uitgaande van meer vraaggestuurd bedienen

Effect / Aspect	Uitkomst
Financiële aspecten:	
-Investeringen	0 (niet van toepassing)
-Personeelskosten	- (± €73.600 per jaar extra kosten om vraaggestuurd buiten taakstelling te gaan bedienen; namelijk ± €27.600 voor Meppelerdiepsluis, ± €13.800 voor Spooldersluis en ± €32.200 voor sluizen Delden/Hengelo)
-Beheer- en onderhoudskosten	0
Organisatorische aspecten	-/0 (bedientijden zijn deels vraaggestuurd waardoor personeel stand-by moet zijn; samenwerking tussen beheerders om pool van bedienend personeel samen te stellen)
Technische aspecten	0
Termijn van realisatie	+ (snel te realiseren)
Concurrentiepositie binnenvaart:	**+ (positief effect)**
-Effect op logistieke kosten	+ (positief effect)
-Effect op modal-shift	0/+ (licht positief effect)
-Effect op recreatievaart	0 (marginaal effect)
Maatschappelijke kosten en baten	**+ (baten wegen op tegen de kosten)**
-Directe kosten: Investeringen	0 (geen investeringen)
-Directe baten: Exploitatiekosten	+ (lagere exploitatiekosten)
-Directe baten: Logistieke kosten bedrijven	0/+ (licht positief effect)
-Directe baten: Modal-shift	0/+ (licht positief effect)
-Indirecte effecten: Imago, vestigingsklimaat	0/+ (licht positief effect)
-Externe effecten: Congestie op weg	0 (marginaal effect)
-Externe effecten: Milieueffecten	0 (marginaal effect)
Oordeel kosteneffectiviteit	**++ (zeer positief effect)**
-Investering	+ (per saldo is sprake van een kostenbesparing)
-Binnenvaartproduct	+ (positief effect)

-- = sterke verslechtering / - = verslechtering / 0 = neutraal, geen effect / + = verbetering / ++ = sterke verbetering

4.5 Alternatief 4: Bediening op afstand

Wij zien de volgende mogelijkheden oplossingen:
- Variant 1 Centrale bediening objecten Meppel vanuit Meppelerdiepsluis in combinatie met Centrale bediening objecten Zwolle en de Zwartewaterbrug vanuit Spooldersluis.
- Variant 2 Centrale bediening van alle objecten variant 1 vanuit Zwartsluis.

- Variant 3 Gefaseerde centrale bediening sluis Delden en Hengelo vanuit Delden.
- Variant 4 Centrale bediening objecten Twentekanaal vanuit sluis Eefde in combinatie met centrale bediening van objecten Almele-De Haandrik & Coevorden vanuit Aadorp.
- Variant 5 Centrale bediening van alle objecten variant 4 vanuit sluis Eefde.

Maatschappelijke baten (in het algemeen):

Voor de varianten waarin het aantal bedienuren 'vergelijkbaar' is met de huidige situatie verandert het vaarwegproduct niet. Bedrijven hebben een identiek logistiek proces als in de huidige situatie en zullen daarop geen besparingen realiseren. De concurrentiepositie van de binnenvaart blijft onveranderd, waardoor er geen modal-shift te verwachten is. Dit geldt zowel in de situatie waarin er sprake is van een volwaardige technische integratie van systemen, als van technisch gescheiden systemen. Als er sprake is van 24/7-bediening kunnen bedrijven hun logistiek wel degelijk efficiënter plannen. Vergelijkbaar met 24/7-vraagafhankelijk, betaald door de overheid, kan dit op de specifieke corridors tot maximaal 10% extra binnenvaartvervoer leiden.

Variant 1:

- 1a) Centrale bediening 4 bruggen Meppel vanuit Meppelerdiepsluis;
- 1b) Centrale bediening 4 bruggen Zwolle en de Zwartewaterbrug vanuit Spooldersluis.

Financieel

- Investeringen:
  - Om de 4 bruggen in Meppel te kunnen bedienen vanuit de Meppelerdiepsluis is er extra glasvezel nodig tussen het bediengebouw bij de Meppelerdiepsluis en het bediengebouw bij de Kaapbruggen in Meppel (van waar de bruggen in Meppel reeds op afstand worden bediend[24]). De eenmalige investering voor realisatie van een glasvezelverbinding vanuit Zwartsluis worden geraamd op €320.000[25]. De bruggen in Meppel worden al op afstand bediend en de Meppelerdiepsluis wordt daarop voorbereid, dus er zijn geen aanvullende investeringen nodig in CCTV-lokaal. Het bediengebouw bij de Meppelerdiepsluis wordt al gedimensioneerd op centrale bediening van de 4 bruggen in Meppel[26], geen aanvullende investering derhalve in uitbreiding bediengebouw. Wel zullen er eenmalige kosten zijn om de huidige bedieningsapparatuur te verhuizen en uniform te maken met de apparatuur van Rijkswaterstaat (€250.000)[27] voor het bediengebouw Meppelerdiepsluis.
  - Om de 4 bruggen van Zwolle centraal te kunnen bedienen vanuit de Spooldersluis is wel extra glasvezel nodig tussen de Spooldersluis en Holtenbroekerdijk (±€3km), totale kosten geraamd op ongeveer €150.000. De Zwartewaterbrug wordt al op afstand bediend vanuit Holtenbroekerdijk, dus extra glasvezel is daar niet nodig. Omdat de bruggen in Zwolle nu al centraal bediend worden (vanuit Holtenbroekerdijk), zijn geen aanvullende investeringen nodig in CCTV-lokaal. Hetzelfde geldt voor de Zwartewaterbrug. Wel zullen er eenmalige kosten zijn om de huidige bedieningsapparatuur te verhuizen (€200.000) en deels (nieuw) aan te schaffen (€50.000) voor het bediengebouw Spooldersluis zodat dit uniform is aan de apparatuur van Rijkswaterstaat.

---

[24] Deze glasvezelverbinding wordt door de gemeente Meppel gehuurd van KPN, het betreft een punt-punt verbinding die speciaal voor de gemeente is aangelegd en waarvan geen derden gebruik maken.

[25] Het betreft een globale raming van de eenmalige kosten opgesteld door Eurofiber waarbij vanuit Zwartsluis een dedicated (alleen voor bediening objecten, niet te gebruiken door derden) glasvezelverbinding wordt gerealiseerd die aansluit op het Eurofiber netwerk; kosten zijn inclusief aansluiting van de bedienposten in Zwartsluis en Meppel, maar exclusief de huurkosten van de verbinding (€1.100 respectievelijk €950 per maand).

[26] In het bediengebouw bij de Meppelerdiepsluis wordt tevens ruimte gereserveerd voor bediening op afstand van de Spooldersluis. Bediening van de 4 bruggen van Meppel is ook mogelijk indien Spooldersluis wordt gecombineerd met de bruggen in Zwolle.

[27] Omdat feitelijke cijfers over de verhuiskosten ontbreken, betreft het hier een globale raming. Het bedrag is gebaseerd op een inschatting van de gemeente Zwolle (email van de heer A.A. Verhagen d.d. 22 januari 2015) om de huidige bedieningsapparatuur te verhuizen naar de Spooldersluis; voor de objecten in Meppel hanteren we dus hetzelfde bedrag aan verhuiskosten en uniform maken van de bedieningsapparatuur.

- Besparingen:
  - Centrale bediening bruggen Meppel vanuit Meppelerdiepsluis; maximaal 1,5 fte ofwel €90.000 op huidige bedienkosten bruggen Meppel, indien bediening bruggen binnen de huidige bedienuren (104 uur per week) en personeelsinzet (ongeveer 3,8 fte) van de Meppelerdiepsluis kunnen worden meegenomen. Totale besparing ongeveer € 90.000 per jaar.
  - Centrale bediening bruggen Zwolle en de Zwartewaterbrug vanuit Spooldersluis; maximaal €110.000 op huidige bedienkosten bruggen Zwolle[28] kan vervallen. Daarnaast kan ook de gemeente Zwolle mogelijk besparen op vervangingsinvesteringen bij het huidige bediengebouw (Holtenbroekerdijk), €50.000. Totale besparing tenminste €110.000 per jaar.

Tabel 4.9 Investeringen, potentiële besparingen en indicatieve terugverdientijd variant 1

Varianten centrale bediening	Investeringsbedrag	Potentiële besparing (fte en €) per jaar	Indicatie terugverdientijd
Variant 1			
a) CB bruggen Meppel + Zwartewaterbrug vanuit Meppelerdiepsluis	• Glasvezel: € 320.000 • CCTV-lokaal: Reeds aanwezig • Bediengebouw: Reeds gedimensioneerd; stelpost €250.000 voor verhuizing en uniform maken bedieningsapparatuur	1,5 fte ≈ € 90.000 (bediening bruggen Meppel	± 6 jaar
b) CB bruggen Zwolle vanuit Spooldersluis	• Glasvezel: € 150.000 • CCTV-lokaal: Reeds aanwezig • Bediengebouw: € 200.000 voor verhuizing brugbedieningsapparatuur + €50.000 uniform maken bedieningsapparatuur	€110.000	± 3-4 jaar

Organisatorische aspecten

Indien centrale bediening vanuit de Meppelerdiepsluis en de Spooldersluis door RWS-personeel gebeurt, dan zijn er op het vlak van competenties geen aanvullende eisen nodig.

Technische aspecten

Hoofdzakelijk aanleg van glasvezel en geschikt maken van bedieningsapparatuur (verhuizen van aanwezige bedieningsapparatuur en aanschaf van nieuwe bedieningsapparatuur) bij de Spooldersluis en verhuizen van aanwezige bedieningsapparatuur Kaapbruggen (Meppel) naar de Meppelerdiepsluis. Daarnaast wordt rekening gehouden met (en een stelpost opgenomen voor) het uniform maken van de bedieningsapparatuur van Rijkswaterstaat en de regio in de beoogde centrale bedienposten (Spooldersluis en Meppelerdiepsluis).

[28] De Gemeente Zwolle en Rijkswaterstaat ramen dat door gezamenlijke bediening vanuit de Spooldersluis er 4.000 uur bespaard kan worden, ongeveer €110.000 (bron: mail van de heer Verhagen/mevrouw Van Maar, 22 januari 2015).

Termijn van realisatie

De meeste objecten worden al op afstand bediend. Er is wel extra glasvezel nodig. Omdat er meerdere vaarwegbeheerders bij betrokken zijn, is een goede afstemming nodig, bijvoorbeeld op het terrein van inkoop en uniform maken van de technische systemen die Rijkswaterstaat en de regionale beheerders gebruiken. Realisatie voor 2020 lijkt zeker realistisch.

Maatschappelijke baten

Centrale bediening vanuit de Meppelerdiepsluis en de Spooldersluis maakt het mogelijk om tegen minder (personeels)kosten hetzelfde bedieningsregime of zelfs een uitgebreider bedieningsregime aan te bieden aan de vaarweggebruikers.

Een samenvattend overzicht van de effecten van beide varianten is opgenomen bij variant 2.

Variant 2: Centrale bediening van alle objecten variant 1 vanuit Zwartsluis.

Financieel

- Investeringen: In vergelijking tot variant 1 zijn er extra investeringen nodig in het bediengebouw van de Meppelerdiepsluis. Die is thans gedimensioneerd op centrale bediening van alleen de 4 bruggen in Meppel en tevens wordt er ruimte gereserveerd voor bediening op afstand van in eerste instantie de Spooldersluis. Om naast de bruggen in Meppel ook de 4 bruggen van Zwolle, de Zwartewaterbrug en de Spooldersluis op afstand te kunnen gaan bedienen vanuit de Meppelerdiepsluis is uitbreiding van het bediengebouw met enkele extra (2-3) duo-werkplekken nodig, kosten globaal €300.000-€450.000. Daarnaast dient nog een glasvezelverbinding tussen de Mastenbroekerbrug in Zwolle en de Meppelerdiepsluis (±10km) gerealiseerd te worden. Totale kosten worden geraamd op €500.000[29].
- Besparingen: In vergelijking met variant 1 is er geen bediening op locatie meer bij de Spooldersluis (op basis van huidige 104bedienuren/week, globaal 3,8 fte) omdat dit wordt gedaan vanuit de Meppelerdiepsluis. Hier zal extra personeel nodig zijn, maar per saldo kan op inzet bespaard worden; raming 1 fte, ongeveer €67.000.

Tabel 4.10 Investeringen, potentiële besparingen en indicatieve terugverdientijd variant 2

Varianten centrale bediening	Investeringsbedrag	Potentiële besparing (fte en €) per jaar	Indicatie terugverdientijd
Variant 2			
CB alle objecten variant 1 vanuit Meppelerdiepsluis	• Glasvezel: € 970.000 • CCTV-lokaal: Reeds aanwezig • Bediengebouw: €300.000-€450.000 (extra werkplekken Meppelerdiepsluis)	Extra besparing t.o.v. variant 1 ≈ €67.000 (1 fte); totaal ≈ €270.000	± 4-5 jaar

[29] De kosten zijn gebaseerd op een globale afstand van 10 kilometer aan glasvezel tussen de Mastenbroekerbrug in Zwolle (die al op afstand wordt bediend door de gemeente Zwolle) en de Meppelerdiepsluis in Zwartsluis en een gemiddeld bedrag van €50.000 per kilometer glasvezel. Deze afstand zou gehalveerd kunnen worden en daarmee ook de investeringskosten in extra glasvezel, indien de aanwezige glasvezel, waarmee de gemeente Zwolle de Zwartewaterbrug voor de Provincie Overijssel nu al op afstand bediend vanuit het bediengebouw Holtenbroekerdijk, voor Rijkswaterstaat volstaat. In dat geval is alleen extra glasvezel nodig tussen de Zwartewaterbrug en de Meppelerdiepsluis (afstand ongeveer 5 kilometer).

Organisatorisch

Indien centrale bediening vanuit de Meppelerdiepsluis door RWS-personeel gebeurt, dan zijn er op het vlak van competenties geen aanvullende eisen nodig.

Technische aspecten

Naast aanleg van glasvezel gaat het hoofdzakelijk om uitbreiding van het bediengebouw en werkplekken bij de Meppelerdiepsluis. Deze uitbreiding is noodzakelijk om ook de objecten van Zwolle te kunnen gaan bedienen vanuit het bediengebouw bij de Meppelerdiepsluis. Het is echter allerminst zeker of die uitbreidingsmogelijkheid bij het bediengebouw van de Meppelerdiepsluis te realiseren is. Er wordt thans rekening gehouden met één nieuwe bedienplek, om de bruggen in Meppel op afstand te kunnen gaan bedienen (zie vorige variant), maar het gebouw is niet gedimensioneerd om daar ook de objecten van Zwolle en de Spooldersluis op afstand te kunnen gaan bedienen.

Termijn van realisatie

De meeste objecten worden al op afstand bediend en er slechts beperkt extra glasvezel nodig. Omdat er meerdere vaarwegbeheerders bij betrokken zijn, is een goede afstemming nodig, bijvoorbeeld op het terrein van inkoop en uniform maken van de technische systemen die Rijkswaterstaat en de regionale beheerders gebruiken. Daarnaast is uitbreiding van het bediengebouw bij de Meppelerdiepsluis noodzakelijk. De huidige dimensionering van het bediengebouw voorziet in bedienen op afstand van de bruggen in Meppel, maar niet van de bruggen in Zwolle en de Spooldersluis. Realisatie voor 2020 lijkt daarmee ambitieus.

Maatschappelijke baten

Centrale bediening vanuit de Meppelerdiepsluis maakt het mogelijk om tegen minder (personeels)kosten hetzelfde bedieningsregime aan te bieden aan de vaarweggebruikers als in variant 1.

Tabel 4.11 Samenvattend overzicht van effecten van varianten 1 en 2 BopA – Regio Zwolle-Kampen-Meppel

Effect / Aspect	Variant 1a Meppelerdiepsluis	Variant 1b Spooldersluis	Variant 2 Combinatie
Financiële aspecten:			
-Investeringen	• Glasvezel: € 320.000 • CCTV-lokaal: Reeds aanwezig • Bediengebouw: Reeds gedimensioneerd; stelpost €250.000 voor verhuizing en uniform maken bedienings-apparatuur	• Glasvezel: € 150.000 • CCTV-lokaal: Reeds aanwezig • Bediengebouw: € 250.000 verhuizing brugbedieningsapparatuur + uniform maken bedienings-apparatuur	• Glasvezel: € 970.000[1)] • CCTV-lokaal: Reeds aanwezig • Bediengebouw: €300.000-€450.000 (extra werkplekken Meppelerdiepsluis)
-Personeelskosten	Besparing € 90.000 per jaar	Besparing € 110.000 per jaar	Besparing € 270.000 per jaar
-Beheer- en onderhoudskosten	-/0		
Organisatorische	0		

Effect / Aspect	Variant 1a Meppelerdiepsluis	Variant 1b Spooldersluis	Variant 2 Combinatie
aspecten			
Technische aspecten	0		
Termijn van realisatie	Voor 2020	Voor 2020	Na 2020
Concurrentiepositie binnenvaart:	**+ (Positief effect als gevolg van beter inspelen op de vraag)**		
-Effect op logistieke kosten	+ (positief effect)		
-Effect op modal-shift	+ (positief effect)		
-Effect op recreatievaart	+ (positief effect)		
Maatschappelijke kosten en baten	**+ (Tegenover substantiële investeringen staan substantiële besparingen in exploitatiekosten en een beter binnenvaartproduct)**		
-Directe kosten: Investeringen	-- (substantiële investeringen)		
-Directe baten: Exploitatiekosten	++ (lagere exploitatiekosten)		
-Directe baten: Logistieke kosten bedrijven	+ (licht positief effect)		
-Directe baten: Modal-shift	+ (licht positief effect)		
-Indirecte effecten: Imago, vestigingsklimaat	+ (licht positief effect)		
-Externe effecten: Congestie op weg	+ (licht positief effect)		
-Externe effecten: Milieueffecten	+ (licht positief effect)		
Oordeel kosteneffectiviteit	**++ (tegen lagere kosten staat een beter binnenvaartproduct**		
-Investering	- (per saldo is sprake van een kostenbesparing)		
-Binnenvaartproduct	+ (positief effect)		

-- = sterke verslechtering / - = verslechtering / 0 = neutraal, geen effect / + = verbetering / ++ = sterke verbetering

1) inclusief extra glasvezel tussen Zwartewaterbrug en Meppelerdiepsluis, afstand ±10km ≈ € 500.000

Variant 3: Gefaseerde centrale bediening sluis Delden en Hengelo vanuit Delden.

Financieel

- Investeringen: Vanuit het project GVO-Nat BSG is in augustus 2014 een kostenraming opgesteld voor de gefaseerde realisatie van BopA voor de complexen Hengelo en Delden. Volgens die kostenraming zou een investering van €1.227.000 benodigd zijn voor de realisatie van BopA op de complexen Hengelo en Delden[30]. Dit bedrag bestaat uit kosten voor extra glasvezel tussen beide sluiscomplexen (over een lengte van ongeveer 17,5 kilometer), aansluitkosten (glasvezel op de complexen), en kosten voor componenten om communicatie tussen Delden en Hengelo mogelijk te maken. In deze raming is tevens rekening gehouden met een besparing van €100.000 op de renovatie van een complete *arbo-proof* huisvesting en bedienplek te Hengelo (zoals reeds voorzien in de scope van BSG).
- Besparingen: Door het op afstand bedienen van het sluis- en gemaalcomplex Hengelo vanuit Delden kan ten opzichte van de huidige situatie 2,2 fte worden bespaard op bedienend

[30] Bron: Memo Besluitvorming BopA Twentekanaal, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 17 december 2014; pag.10, paragraaf 4: Kosten realisatie BopA, Kostenraming BopA fase 1 Hengelo-Delden, tabel 4. Aanvullende informatie Rijkswaterstaat Oost-Nederland (ontvangen per mail van Jeroen Bulthuis d.d. 11 februari 2015).

personeel, zonder nadelige gevolgen voor de beschikbaarheid van de complexen en het serviceniveau richting de gebruiker. Dat resulteert in een besparing op de personeelskosten van jaarlijks ongeveer €144.000.[31]

Tabel 4.12 Investeringen, potentiële besparingen en indicatieve terugverdientijd variant 3

Varianten centrale bediening	Investeringsbedrag	Potentiële besparing (fte en €) per jaar	Indicatie terugverdientijd
Variant 3			
CB gefaseerd sluis Delden en Hengelo	Totale investering €1,2 miljoen (glasvezel, CCTV)	2,2 fte ≈ €144.000	± 8-9 jaar

Organisatorische aspecten

De sluizen Delden en Hengelo blijven in deze variant bediend worden door RWS-personeel, dus zijn er op het vlak van competenties geen aanvullende eisen nodig.

Technische aspecten

Er zijn extra investeringen nodig in aanleg glasvezel (tussen sluis Hengelo en Delden) en mogelijk uitbreiding van extra werkplekken in het bediengebouw bij sluis Delden.

Termijn van realisatie

Gefaseerde realisatie van bedienen op afstand voor de Twentekanalen ligt thans ter besluitvorming voor. Daarin wordt er van uitgegaan dat de sluizen bij Hengelo en Delden al in 2017 op afstand bediend kunnen worden vanuit Delden.

Maatschappelijke baten

Centrale bediening vanuit sluis Delden van beide sluiscomplexen (Delden en Hengelo) maakt het mogelijk om met minder inzet van personeel en (personeels)kosten wellicht een ruimer bedieningsregime aan te bieden aan de vaarweggebruikers.

[31] Bron: Memo Besluitvorming BopA Twentekanaal, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 17 december 2014; pag.8, paragraaf 3: Gefaseerde realisatie BopA Hengelo & Delden.

Tabel 4.13 Samenvattend overzicht van effecten van variant 3: gefaseerde centrale bediening sluis Delden en Hengelo

Effect / Aspect	Sluis Delden en Hengelo
Financiële aspecten:	
-Investeringen	€ 1.227.000[a)]
-Personeelskosten	Besparing €144.000 (ongeveer 2,2 fte) per jaar
-Beheer- en onderhoudskosten	-/0
Organisatorische aspecten	0
Technische aspecten	0
Termijn van realisatie	2017
Concurrentiepositie binnenvaart:	**+ (Positief effect als gevolg van beter inspelen op de vraag_**
-Effect op logistieke kosten	+ (positief effect)
-Effect op modal-shift	+ (positief effect)
-Effect op recreatievaart	+ (positief effect)
Maatschappelijke kosten en baten	**+ (Tegenover substantiële investeringen staan substantiële besparingen in exploitatiekosten en een beter binnenvaartproduct)**
-Directe kosten: Investeringen	-- (substantiële investeringen)
-Directe baten: Exploitatiekosten	++ (lagere exploitatiekosten)
-Directe baten: Logistieke kosten bedrijven	+ (licht positief effect)
-Directe baten: Modal-shift	+ (licht positief effect)
-Indirecte effecten: Imago, vestigingsklimaat	+ (licht positief effect)
-Externe effecten: Congestie op weg	+ (licht positief effect)
-Externe effecten: Milieueffecten	+ (licht positief effect)
Oordeel kosteneffectiviteit	**++ (tegen lagere kosten staat een beter binnenvaartproduct**
-Investering	- (per saldo is sprake van een kostenbesparing)
-Binnenvaartproduct	+ (positief effect)

-- = sterke verslechtering / - = verslechtering / 0 = neutraal, geen effect / + = verbetering / ++ = sterke verbetering

a) Bron: Memo Besluitvorming BopA Twentekanaal, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 17 december 2014; pag.10, paragraaf 4: Kosten realisatie BopA, Kostenraming BopA fase 1 Hengelo-Delden, tabel 4. Aanvullende informatie Rijkswaterstaat Oost-Nederland (ontvangen per mail van Jeroen Bulthuis d.d. 11 februari 2015).

Variant 4:

- 4a) Centrale bediening objecten Twentekanaal vanuit sluis Eefde;
- 4b) Centrale bediening van objecten Almelo-De Haandrik & Coevorden vanuit Aadorp.

Financieel

- Investeringen[32]:
  - Centrale bediening van de sluizen Eefde, Delden en Hengelo vanuit het gerenoveerde bediengebouw bij sluis Eefde vergt investeringen in glasvezel (€1-1,5 miljoen voor 30 km glasvezel) en CCTV-lokaal (€550.000). Het gerenoveerde bediengebouw bij sluis Eefde is thans gedimensioneerd op centrale bediening van de drie sluizen, er is dus geen uitbreiding

[32] Bron: Centrale bediening kunstwerken Overijssel en Drenthe, Verkenning van kosten en baten, Ecorys, 16 april 2014.

van het bediengebouw zelf nodig. Het totale investeringsbedrag bedraagt daarmee ongeveer €2 miljoen.

- Centrale bediening van alle objecten langs Kanaal Almelo-de Haandrik, Coevorderbrug en –sluis (allen in beheer van Provincie Overijssel) en de objecten van de gemeente Coevorden (6 bruggen) vergt een investering in aanleg glasvezel van ongeveer 880.000. Daarnaast zijn investeringen nodig om een groot deel van de objecten zelf geschikt te maken voor bedienen op afstand, globaal €2,1 miljoen. Tenslotte dient ook het bediengebouw bij sluis Aadorp uitgebreid te worden om het grote aantal objecten van daaruit op afstand te kunnen bedienen, investeringsbedrag ongeveer €400.000. Het totale investeringsbedrag bedraagt daarmee ongeveer €3,4 miljoen.

- Besparingen:
  - Centrale bediening van de sluizen Eefde, Delden en Hengelo vanuit Eefde zou ongeveer 3,7 fte besparen[33], wat ongeveer overeenkomt met een jaarlijkse besparing op personeelskosten van €250.000.
  - Centrale bediening vanuit sluis Aadorp van alle objecten langs Kanaal Almelo-De Haandrik, Coevorderbrug en –sluis, en de 6 bruggen van de gemeente Coevorden bespaart ongeveer 7,3 fte aan inzet[34], wat ongeveer overeenkomst met een jaarlijkse besparing op personeelskosten van €365.000.

Tabel 4.14 Investeringen, potentiële besparingen en indicatieve terugverdientijd variant 4

Varianten centrale bediening	Investeringsbedrag	Potentiële besparing (fte en €) per jaar	Indicatie terugverdientijd
Variant 4			
a) CB sluizen Twentekanaal vanuit Eefde	• Glasvezel: €1-1,5 miljoen • CCTV-lokaal: €550.000 • Bediengebouw: Reeds gedimensioneerd	3,7 fte ≈ €250.000	± 6-8 jaar
b) CB Almelo-De Haandrik + objecten Coevorden vanuit Aadorp	• Glasvezel: €880.000 • CCTV-lokaal: €2,1 miljoen • Bediengebouw: €400.000 (extra werkplekken Aadorp)	7,3 fte ≈ €365.000	± 9 jaar

Organisatorische aspecten

De drie sluizen bij de Twentekanalen blijven in deze variant bediend worden door RWS-personeel, dus zijn er op het vlak van competenties geen aanvullende eisen nodig.

Voor de objecten in beheer bij de Provincie Overijssel en de gemeente Coevorden zal er op organisatorisch vlak wel het nodige veranderen. In plaats van lokale bediening zullen alle objecten immers vanuit sluis Aadorp op afstand bediend gaan worden. Dit zal nadrukkelijk hogere eisen stellen aan de competenties van het bedienend personeel.

[33] Bron: Besluitvorming BopA Twentekanalen, d.d. 13-11-2014, pagina 4.

[34] Bron: Centrale bediening kunstwerken Overijssel en Drenthe, Verkenning van kosten en baten, Ecorys, 16 april 2014; tabel 3.12 op pagina 21.

Technische aspecten

Beide varianten vergen investeringen in glasvezel en CCTV-lokaal. Daarnaast zal uitbreiding van het bediengebouw bij sluis Aadorp noodzakelijk zijn om alle objecten bij Kanaal Almelo-De Haandrik, de Coevorderbrug en –sluis en de 6 bruggen van de gemeente Coevorden op afstand te kunnen bedienen.

Termijn van realisatie

Gefaseerde realisatie van bedienen op afstand voor de Twentekanalen ligt thans ter besluitvorming voor. Daarin wordt er van uitgegaan dat de sluizen bij Hengelo en Delden al in 2017 op afstand bediend kunnen worden vanuit Delden; vervolgens in een tweede fase op afstand bedienen van de drie sluizen (inclusief sluis Eefde) vanuit het bediengebouw bij sluis Eefde in 2020.[35]
Centrale bediening vanuit sluis Aadorp van alle objecten bij Kanaal Almelo-De Haandrik en de bruggen van de gemeente Coevorden vergt forse investeringen. Niet allen in glasvezel maar ook in technische systemen lokaal om de betreffende objecten geschikt te maken voor afstandsbediening. Daarnaast dient ook het bediengebouw bij Aadorp uitgebreid te worden. Gezien de grote investeringen en de afstemming die ook nodig is met de gemeente Coevorden, lijkt realisatie voor 2020 ambitieus.

Maatschappelijke baten

Centrale bediening vanuit sluis Eefde en sluis Aadorp maakt het mogelijk om tegen minder (personeels)kosten hetzelfde bedieningsregime aan te bieden aan de vaarweggebruikers.

Een samenvattend overzicht van de effecten van beide varianten is opgenomen bij variant 5 (zie tabel 4.16).

Variant 5: Centrale bediening van alle objecten variant 4 vanuit sluis Eefde.

Financieel

- Investeringen: In vergelijking tot variant 4 zijn er extra investeringen nodig in het bediengebouw bij sluis Eefde. Die is thans gedimensioneerd op centrale bediening van alleen de drie sluizen (Eefde, Delden en Hengelo). Om naast deze sluizen ook alle objecten op de vaarroute Kanaal Almelo-De Haandrik, de Coevorderbrug en –sluis alsmede de 6 objecten van de gemeente Coevorden op afstand te kunnen gaan bedienen vanuit sluis Eefde is uitbreiding van het bediengebouw met enkele extra werkplekken nodig, kosten globaal €450.000. Uiteraard kunnen de investeringen in uitbreiding van het bediengebouw sluis Aadorp (€400.000) dan achterwege blijven.
- Besparingen: In vergelijking met variant 4 is er geen bediening op locatie meer bij de sluis Aadorp omdat dit wordt gedaan vanuit sluis Eefde. Daarbij is eerder het uitgangspunt gehanteerd dat de bediening van de objecten van de Provincie Overijssel en de gemeente Coevorden door personeel van de Provincie Overijssel gedaan blijft worden en bediening van de objecten van Rijkswaterstaat door personeel van Rijkswaterstaat[36]. Per saldo zal daardoor niet of nauwelijks bespaard kunnen worden op de inzet van bedienend personeel.

[35] Besluitvorming Bediening op Afstand Twentekanaal, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 17 december 2014.

[36] Bron: Centrale bediening kunstwerken Overijssel en Drenthe, Verkenning van kosten en baten, Ecorys, 16 april 2014; p.21 alinea onder tabel 3.12 Personeelsinzet in fte per projectvariant.

Tabel 4.15 Investeringen, potentiële besparingen en indicatieve terugverdientijd variant 5

Varianten centrale bediening	Investeringsbedrag	Potentiële besparing (fte en €) per jaar	Indicatie terugverdientijd
Variant 5			
CB alle objecten variant 3 vanuit Eefde	In plaats van extra werkplekken Aadorp (variant 3) nu extra werkplekken Eefde, meerkosten €50.000	nihil	± 9 jaar

Organisatorische aspecten

Weliswaar wordt centrale bediening geconcentreerd vanuit sluis Eefde, maar de feitelijke bediening van de drie sluizen bij de Twentekanalen blijven in deze variant bediend worden door RWS-personeel, en de objecten van de Provincie Overijssel en de gemeente Coevorden door personeel van de Provincie Overijssel. Op het vlak van competenties zijn daarom geen aanvullende eisen nodig ten opzichte van variant 3[37].

Omdat er drie verschillende vaarwegbeheerders bij betrokken zijn (Rijkswaterstaat, Provincie Overijssel en gemeente Coevorden) zal samenwerking nog complexer zijn dan in het de vorige variant.

Technische aspecten

Ten opzichte van variant 4 zal in deze variant juist uitbreiding van het bediengebouw bij sluis Eefde zijn, maar niet in sluis Aadorp. Omdat er gekozen is voor renovatie van het bediengebouw bij sluis Eefde is er vooralsnog geen ruimte om objecten van derden (Provincie Overijssel, gemeenten Deventer, Coevorden en eventueel Kampen) te gaan bedienen vanuit Eefde.

Omdat er drie verschillende vaarwegbeheerders bij betrokken zijn, neemt de complexiteit sterk toe. Samenwerking bijvoorbeeld op het gebied van inkoop van technische systemen en aanleg van infrastructuur, harmonisatie van (vaarweg)informatie, trainingen en opleidingen zal dan substantieel meer tijd gaan vergen van alle betrokken partijen in vergelijking tot de vorige variant, zeker wanneer er gestreefd wordt naar een volledige integratie van de systemen.

Termijn van realisatie

Gezien de grote investeringen en het feit dat er complexe afstemming op technisch en organisatorisch vlak tussen drie verschillende overheden (Rijk, Provincie en gemeente) dient plaats te vinden, lijkt realisatie voor 2020 niet haalbaar, maar moet eerder gedacht worden aan 2025.

Daar komt bij, dat na renovatie van het bediengebouw bij sluis Eefde alleen de eigen objecten van Rijkswaterstaat (sluis Delden, Hengelo en Eefde) van daaruit bediend kunnen worden, maar er vooralsnog geen ruimte is voor bediening van objecten van derden.

Maatschappelijke baten

Centrale bediening vanuit sluis Eefde maakt het mogelijk om met dezelfde inzet van personeel en (personeels)kosten wellicht een ruimer bedieningsregime aan te bieden aan de vaarweggebruikers.

[37] In variant 3 is al aangegeven dat voor de objecten in beheer bij de Provincie Overijssel en de gemeente Coevorden er op organisatorisch vlak wel het nodige zal veranderen, want op afstand bedienen van alle objecten zal nadrukkelijk hogere eisen stellen aan de competenties van het bedienend personeel vergeleken met lokale bediening.

Intermezzo: Objecten Deventer

De gemeente Deventer heeft gevraagd wat de mogelijkheden zijn om de objecten van de gemeente op afstand te bedienen vanuit Eefde. Het gaat dan om de objecten Prins Bernhardsluis en –brug en de Hanzebruggen. De Hanzebruggen worden al op afstand bediend vanuit het bediengebouw Prins Bernhardsluis. De huidige bedientijden zijn op maandag tot en met vrijdag van 06.00-18.15 (met onderbreking tijdens de spitsperioden tussen 07.30-09.00 uur en 16.00-17.30 uur) en op zaterdag van 10.00-12.00 uur; op zondag is er geen bediening. Hiervoor is naar schatting iets meer dan 2 fte bedienend personeel nodig (twee sluismeesters in vaste dienst, daarnaast inhuur).

Om de objecten van de Gemeente Deventer op afstand te kunnen bedienen vanuit Sluis Eefde zijn er investeringen nodig in glasvezel (±10km tussen Sluis Eefde en Prins Bernhardsluis, kosten geraamd op €500.000) en vermoedelijk uitbreiding van het bediengebouw Sluis Eefde met tenminste 1 extra werkplek (kosten geraamd op €150.000). Omdat de objecten in Deventer reeds op afstand bediend worden zijn geen extra investeringen nodig in CCTV-lokaal. Het sluiscomplex is in de afgelopen jaren geheel gerenoveerd. Voorlopig zijn er geen grote vervangingsinvesteringen meer gepland, wel reguliere onderhoudskosten/kleine vervangingen en reparaties, waarvoor een 10-jarig onderhoudscontract is afgesloten. De totale investeringen om de objecten van de gemeente Deventer op afstand te bedienen vanuit Sluis Eefde bedragen dan naar schatting €650.000.

Daartegenover staat een besparing op de kosten van bedienend personeel, raming per saldo ongeveer 1 fte of €60.000. De terugverdientijd zou daarmee 10-11 jaar zijn.

Tabel 4.16 Samenvattend overzicht van effecten van variant 4 en 5: BopA – Twentekanalen

Effect / Aspect	Variant 4a Twente-kanalen	Variant 4b Almelo – De Haandrik + Coevorden	Variant 5 Combinatie
Financiële aspecten:			
-Investeringen	• Glasvezel: €1-1,5 miljoen • CCTV-lokaal: €550.000 • Bediengebouw: Reeds gedimensio-neerd	• Glasvezel: €880.000 • CCTV-lokaal: €2,1 miljoen • Bediengebouw: €400.000 (extra werkplekken Aadorp)	• Glasvezel: €1,9-2,4 miljoen • CCTV-lokaal: €2,7 miljoen • Bediengebouw: €450.000 (extra werkplekken Eefde)
-Personeelskosten	Besparing €250.000 per jaar	Besparing €365.000 per jaar	Besparing €615.000 per jaar
-Beheer- en onderhoudskosten	-/0	-/0	-/0
Organisatorische aspecten	0	-	--
Technische aspecten	0	-/0	-
Termijn van realisatie	2020	2020-2025	2025
Concurrentiepositie binnenvaart:	**+ (Positief effect als gevolg van beter inspelen op de vraag)**		
-Effect op logistieke kosten	+ (positief effect)		
-Effect op modal-shift	+ (positief effect)		
-Effect op recreatievaart	+ (positief effect)		
Maatschappelijke kosten en baten	**+ (Tegenover substantiële investeringen staan substantiële besparingen in exploitatiekosten en een beter binnenvaartproduct)**		
-Directe kosten: Investeringen	-- (substantiële investeringen)		
-Directe baten: Exploitatiekosten	++ (lagere exploitatiekosten)		
-Directe baten: Logistieke kosten bedrijven	+ (licht positief effect)		
-Directe baten: Modal-shift	+ (licht positief effect)		
-Indirecte effecten: Imago, vestigingsklimaat	+ (licht positief effect)		
-Externe effecten: Congestie op weg	+ (licht positief effect)		
-Externe effecten: Milieueffecten	+ (licht positief effect)		
Oordeel kosteneffectiviteit	**++ (tegen lagere kosten staat een beter binnenvaartproduct**		
-Investering	- (per saldo is sprake van een kostenbesparing)		
-Binnenvaartproduct	+ (positief effect)		

-- = sterke verslechtering / - = verslechtering / 0 = neutraal, geen effect / + = verbetering / ++ = sterke verbetering

4.6 Conclusies

Kop van Overijssel

- Op dit moment worden de Meppelerdiepsluis en de Spooldersluis tijdelijk ruimer bediend, beiden 104 uur per week. De Provincie Overijssel, de Provincie Drenthe en het regionaal logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel betalen daarvoor een compensatie van €57.000 voor een half jaar. Tot 1 juli 2015 is aan inzet nodig:
  - 1,5 fte voor bediening bruggen Meppel en 3,8 bij de Meppelerdiepsluis, samen dus 5,3 fte;
  - 3,5 fte voor bediening bruggen Zwolle[38] en 3,8 bij de Spooldersluis, samen dus 7,3 fte.
- Vanaf 1 juli 2015 worden de bedientijden bij beide objecten teruggebracht tot 80 uur per week, ofwel 24 bedienuren per week minder bij beide objecten. Dit komt overeen met een reductie in fte van ongeveer 1,7 fte (0,85 fte bij de Meppelerdiepsluis en 0,85 fte bij de Spooldersluis). Bij de bruggen in Meppel en Zwolle vindt geen versobering plaats, het aantal bedienuren en daarmee de inzet van personeel blijft ongewijzigd (1,5 fte voor bruggen in Meppel, 3,5 fte voor de bruggen in Zwolle). Na 1 juli 2015 is dan aan inzet nodig:
  - 1,5 fte voor bediening bruggen Meppel en 2,9 bij de Meppelerdiepsluis, samen dus 4,4 fte;
  - 3,5 fte voor bediening bruggen Zwolle[39] en 2,9 bij de Spooldersluis, samen dus 6,4 fte.
- Door centrale bediening van de bruggen in Meppel vanuit de Meppelerdiepsluis kan het aantal fte verder teruggebracht worden. Hetzelfde geldt voor Zwolle wanneer de bruggen in Zwolle centraal bediend worden vanuit de Spooldersluis. Aan inzet zou dan nodig zijn:
  - 3,8 fte bij de Meppelerdiepsluis[40], waarmee centrale bediening 0,6 fte lager ligt dan de taakstelling per 1 juli 2015 (4,4 fte);
  - 4,5 fte bij de Spooldersluis[41], waarmee centrale bediening 1,9 fte lager ligt dan de taakstelling per 1 juli 2015 (6,4 fte);
  - In totaal dus 8,3 fte aan inzet voor centrale bediening vanuit de Spooldersluis en de Meppelerdiepsluis samen, waarmee centrale bediening 2,5 fte lager ligt dan de taakstelling per 1 juli 2015 (10,8 fte).
- Door centrale bediening van alle objecten (bruggen in Zwolle en Meppel, Spooldersluis en Meppelerdiepsluis) vanuit Meppelerdiepsluis kan de inzet met nog 1 fte teruggebracht worden tot in totaal 7,3 fte. Dit is 3,5 fte minder in vergelijking tot de taakstelling per 1 juli 2015 (10,8 fte).

De impact van beide centrale bedieningsvarianten op de inzet van bedienend personeel bij de bruggen van Meppel en Zwolle en de beide Rijkswaterstaat objecten Meppelerdiep- en Spooldersluis, is in de volgende tabel kort samengevat.

[38] De bedientijden voor de bruggen in Zwolle (maandag tot en met zaterdag van 06.00-22.00 uur, zondag van 10.00-18.00 uur) zijn aanzienlijk ruimer dan die in Meppel (maandag tot en met zaterdag van 07.00-18.00 uur, zondag beperkt en afhankelijk van periode, van begin oktober tot eind april geen bediening). Daardoor is het aantal fte voor bediening in Zwolle hoger dan in Meppel.

[39] De bedientijden voor de bruggen in Zwolle (maandag tot en met zaterdag van 06.00-22.00 uur, zondag van 10.00-18.00 uur) zijn aanzienlijk ruimer dan die in Meppel (maandag tot en met zaterdag van 07.00-18.00 uur, zondag beperkt en afhankelijk van periode, van begin oktober tot eind april geen bediening). Daardoor is het aantal fte voor bediening in Zwolle hoger dan in Meppel.

[40] Bediening op afstand van de bruggen in Meppel vanuit de Meppelerdiepsluis lijkt mogelijk binnen de huidige bezetting van 3, 8 fte.

[41] De Gemeente Zwolle en Rijkswaterstaat Oost-Nederland ramen dat door gezamenlijke bediening vanuit de Spooldersluis 4.000 uren bespaard kan worden. Dit komt neer op een besparing van gemiddeld 77 uur per week en ongeveer 2, 8 fte (op basis van de omrekenfactor van 0,0367 * aantal bedienuren per week ≈ aantal fte).

Tabel 4.17 BopA – Kop van Overijssel: impact op inzet bedienend personeel

	Huidige situatie tot 1 juli 2015 (fte)	Situatie vanaf 1 juli 2015 (fte)	Centrale bediening variant 1 (fte)	Centrale bediening variant 2 (fte)
Bruggen Meppel	1,5	1,5		
Meppelerdiepsluis	3,8	2,9	3,8	
Subtotaal	**5,3**	**4,4**	**3,8**	
Bruggen Zwolle	3,5	3,5		
Spooldersluis	3,8	2,9	4,5	
Subtotaal	**7,3**	**6,4**	**4,5**	
Totaal	**12,6**	**10,8**	**8,3**	**7,3**

Twentekanalen

- De oorspronkelijke situatie voor de sluizen bij de Twentekanalen was, dat voor sluizen Delden en Hengelo in totaal 200,5 uur bediend werden. Dit komt overeen met ongeveer 7,4 fte[42]. Om de taakstelling te realiseren dient de bediening teruggebracht te worden tot in totaal 144 per week, ofwel een reductie van 2,1 fte. Sluis Eefde wordt 142 uur per week bediend wat overeenkomt met ongeveer 5,2 fte[43].
- Op dit moment is er voor de bediening van de sluizen Delden en Hengelo in totaal 162 uur per week beschikbaar (sluis Delden 122 uur per week, sluis Hengelo 40 uur per week). Dit is een tijdelijk ruimer regime tot 1 juli 2015, 18 uur per week meer dan de voorzien in de taakstelling (144 uur per week). De Provincie Overijssel betaalt daarvoor een compensatie van €20.000 voor een half jaar. Tot 1 juli 2015 is aan inzet nodig:
  - 6,0 fte[44] voor bediening van de sluizen Delden en Hengelo;
  - 5,2 fte voor bediening van sluis Eefde;
  - In totaal dus 11,2 fte voor de Twentekanalen.
- Vanaf 1 juli 2015 worden de bedientijden bij de sluizen Delden en Hengelo teruggebracht tot 144 uur per week, ofwel 18 bedienuren per week minder dan nu het geval is. Dit komt overeen met een reductie in inzet van ongeveer 0,7 fte. Na 1 juli 2015 is dan aan inzet nodig:
  - 5,3 fte voor bediening van de sluizen Delden en Hengelo;
  - 5,2 fte voor bediening van sluis Eefde;
  - In totaal dus 10,5 fte voor de Twentekanalen.
- Door centrale bediening van de sluizen Delden en Hengelo vanuit Delden kan het aantal fte ten opzichte van de oorspronkelijke situatie (12,6 fte) verder teruggebracht worden, naar schatting met 2,2 fte[45]; totale inzet voor bediening van de 3 sluizen (bediening van Eefde lokaal, bediening van Delden en Hengelo centraal vanuit Delden) bedraagt dan 10,4 fte.
- In een daaropvolgende fase zouden alle drie sluizen op afstand bediend kunnen worden vanuit sluis Eefde, waarmee nog eens 2,2 fte aan inzet gereduceerd zou kunnen worden; totale inzet voor bediening van de 3 sluizen (centraal vanuit sluis Eefde) bedraagt dan 8,2 fte.
- Ten opzichte van de taakstelling per 1 juli 2015 levert gefaseerde invoering van bediening op afstand (eerst sluis Delden en Hengelo) dus op korte termijn een reductie van 0,1 fte op, en op termijn 2,3 fte als bediening op afstand vanuit sluis Eefde gebeurt.
- Ten opzichte van de oorspronkelijke situatie (met in totaal 200,5 bedienuren per week voor sluis Delden en Hengelo) levert gefaseerde invoering van bediening op afstand (eerst sluis Delden en Hengelo) dus op korte termijn een reductie van 2,2 fte op, en op termijn 4,4 fte als bediening op afstand vanuit sluis Eefde gebeurt.

---

42 Op basis van 200,5 uren bediening per week * omrekenfactor van 0,0367 ≈ 7,4 fte.

43 Op basis van 142 uren bediening per week * omrekenfactor van 0,0367 ≈ 5,2 fte.

44 Op basis van 162 uren bediening per week * omrekenfactor van 0,0367 ≈ 6,0 fte.

45 Memo Besluitvorming Bediening op Afstand Twentekanaal, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 17 december 2014; pag.8, paragraaf 3: Gefaseerde realisatie BopA Hengelo & Delden.

De impact van beide centrale bedieningsvarianten op de inzet van bedienend personeel bij de Twentekanalen is in de volgende tabel kort samengevat.

Tabel 4.18 BopA – Twentekanalen: impact op inzet bedienend personeel

	Oorspronkelijke situatie per peildatum 2014	Huidige situatie tot 1 juli 2015 (fte)	Situatie vanaf 1 juli 2015 (fte)	Centrale bediening variant 1 (fte)	Centrale bediening variant 2 (fte)
Sluis Delden/Hengelo	7,4	6,0	5,3	5,2	
Sluis Eefde	5,2	5,2	5,2	5,2	8,2
Subtotaal	**12,6**	**11,2**	**10,5**	**10,4**	**8,2**

Vaarweg Almelo-Coevorden

- De objecten bij de vaarweg Almelo-Coevorden (alle objecten bij Kanaal Almelo-De Haandrik, Coevorden-Vechtkanaal en de objecten in de gemeente Coevorden, deels in beheer bij de Provincie Overijssel en deels bij gemeente Coevorden) worden allen lokaal bediend. Er heeft bij deze objecten geen versobering in de bediening plaatsgevonden. Voor de bediening is ongeveer 14,4 fte nodig.
- Indien deze objecten op afstand bediend zouden gaan worden vanuit sluis Aadorp, vergt dat forse investeringen ter omvang van ongeveer €3,4 miljoen (in glasvezelverbinding, CCTV-lokaal en uitbreiding van het bediengebouw). De jaarlijkse besparing op exploitatie is ongeveer €365.000, hoofdzakelijk vermindering van bedienend personeel ter omvang van ongeveer 7,3 fte.
- Indien al deze objecten zouden worden samengevoegd op een bediencentrale bij Sluis Eefde, dan zouden er nog aanvullende investeringen nodig zijn de bedienpost bij Eefde geschikt te maken. De besparing op inzet van bedienend personeel zou nihil zijn. Daarnaast houdt de renovatie van Sluis Eefde enkel rekening met centrale bediening van de sluizen bij Delden en Hengelo en is aansluiting van objecten van derden niet voorzien.
- Omdat er meerdere overheden (Rijk, Provincie en Gemeente) bij betrokken zijn, die ieder met hun eigen systemen en protocollen werken, neemt de complexiteit aanzienlijk toe, zeker wanneer het een volledige systeemintegratie zou betreffen.

5 Naar een robuust vergezicht

Vervoer over water is van vitaal belang voor Overijssel

De provincie Overijssel kent een groot aantal vaarwegen die een belangrijke functie vervullen in het Nederlandse vaarwegennet. Onder meer de IJssel, de Twentekanalen en het Meppelerdiep zijn druk bevaren vaarwegen die een integraal onderdeel vormen van het hoofdvaarwegennet.

Deze vaarwegen winnen in toenemende mate aan economisch belang. De mainports werken in toenemende mate samen met inlandports om de groeiende intercontinentale goederenstromen snel en efficiënt te verwerken. De containerterminals in Twente en Meppel zijn hier belangrijke exponenten van. Tegelijkertijd wordt het vervoer over water actief gestimuleerd. Deels gebeurt dit via investeringen in betere vaarwegen zoals een nieuwe Meppelerdiepsluis en wordt de capaciteit van sluis Eefde vergroot. Maar er gebeurt meer. Voor bijvoorbeeld de Twentekanalen hebben Rijk, regio en de Port of Twente in 2013 een bereikbaarheidsverklaring getekend om meer goederen over water te vervoeren. De Provincie Overijssel heeft geïnvesteerd in opwaardering van Kanaal Almelo- De Haandrik en stimuleert vervoer over water via het Programma Goederenvervoer over water. In het kader van het Beter Benutten programma is afgesproken om in 2015 dagelijks 350 vrachtauto's van weg naar water te verschuiven, oplopend tot dagelijks 900 vrachtauto's in 2020. Daarmee wordt ook bijgedragen aan een betere doorstroming van het verkeer op de weg, aan duurzaam goederenvervoer en aan een beter woon- en leefklimaat.

Het belang van een goede bereikbaarheid over water van Overijssel is daarmee onmiskenbaar.

Een robuuste bediening is een voorwaarde om de kansen optimaal te benutten

Om de kansen van vervoer over water optimaal te benutten zijn veel factoren van belang. In de eerste plaats betreft dit de capaciteit van vaarwegen en sluizen. Hoe groter de schepen kunnen zijn die van een vaarweg gebruikmaken des te concurrerender is de prijs van de binnenvaart ten opzichte van andere vervoerwijzen. Maar een optimale bereikbaarheid over water is ook gediend met een situatie waarin binnenvaartschepen zonder vertraging sluizen en bruggen kunnen passeren. Hoe korter, maar zeker ook hoe betrouwbaarder de vaartijd, des te beter. Het is van groot belang dat een schipper weet hoe laat hij op zijn punt van bestemming arriveert. Het zonder oponthoud kunnen passeren van sluizen en bruggen is hierbij van groot belang. Een schipper moet erop kunnen vertrouwen, idealiter op ieder moment van de dag, dat hij objecten zonder oponthoud kan passeren.

Naast het transport van goederen heeft het vaarwegennet in Overijssel ook een rol voor de recreatievaart. De verscheidenheid in vaarweggebruikers, hun herkomsten en bestemmingen en de tijdstippen dat ze van de vaarwegen gebruik willen maken, hebben ook gevolgen voor de bediening van de sluizen en bruggen. Zo vindt het personenvervoer vooral overdag plaats en is de recreatievaart daarnaast in belangrijke mate seizoensgebonden.

Een robuuste bediening van sluizen en bruggen is daarmee een voorwaarde om de kansen van het vervoer over water optimaal te benutten.

Huidige bediening van objecten kan effectiever en efficiënter

Momenteel (maart 2015) is hier in Overijssel nog onvoldoende sprake van. Allereerst bedienen verschillende beheerders de bruggen en sluizen in Overijssel. Rijkswaterstaat, de provincie Overijssel en de gemeenten Zwolle en Kampen in Overijssel bedienen in totaal 30 objecten die een functie hebben voor de beroepsvaart (en vaak ook voor de recreatievaart). Daarnaast zijn in het

verlengde van deze vaarwegen buiten Overijssel ook een substantieel aantal objecten gesitueerd. De gemeenten Coevorden en Meppel, de Provincies Overijssel en Drenthe, en Rijkswaterstaat Midden-Nederland beheren in totaal nog 21 objecten die in het verlengde van de Overijsselse vaarwegen zijn gelegen. Een binnenvaartschip passeert daarmee op zijn route naar de bestemming vaak objecten van meerdere vaarwegbeheerders. Idem voor de recreatievaart. Voor al deze vervoersstromen geldt dat ze geen rekening houden met beheergrenzen van de verschillende overheden.

De verschillende beheerders bedienen de sluizen en objecten naar eigen inzicht. Dit komt in meerdere aspecten tot uiting. De bedientijden verschillen van object tot object. Regulier worden de objecten tijdens vaste periodes van de dag bediend. Veelal worden Rijkswaterstaat-objecten bediend van 06.00 tot 22.00 uur van maandag tot en met zaterdag, en op zondag van 09.00 tot 17.00 uur of van 10.00 tot 18.00 uur. Dit geldt ook voor de objecten die worden bediend door de gemeente Zwolle. Uitgezonderd de stadsbrug Kampen hanteren de Provincies Overijssel en Drenthe, en de gemeenten Deventer, Coevorden, Meppel minder ruime bedieningstijden die ook per seizoen verschillen.

In de uren daarbuiten worden de bruggen en sluizen niet bediend, en moet een passerend binnenvaartschip wachten tot er weer bediend wordt. Mocht de versoberingsopgaaf van RWS na 1 juli 2015 geëffectueerd worden, zal de bediening in de dagranden van de Spoolder- en de Meppelerdiepsluis en bij de sluizen Delden en Hengelo teruggaan. In bijzonder voor de containervaart is dit ongunstig met oog op het grote aantal afvaarten dat in de dagranden plaatsvindt. Dit tast de concurrentiepositie van de containervaart sterk aan.

De huidige bediening is daarmee niet altijd even effectief en efficiënt. Op bijvoorbeeld uren midden op de dag dat de vraag vanuit de binnenvaart klein is, worden objecten regulier bediend. Terwijl in de dagranden en soms ook ’s nachts er geen bediening van sluizen en bruggen plaatsvindt. De vraag uit de markt is daarmee niet optimaal ingevuld.

Dit wordt nog versterkt door een aantal andere aspecten. De gebruikte techniek verschilt tussen en binnen beheerders. Circa de helft van deze objecten wordt lokaal bediend. Daarnaast wordt ongeveer de helft van de objecten op afstand bediend of wordt voorbereid om op afstand te kunnen worden bediend. Het resultaat zijn substantiële kosten. Met de bediening van al deze objecten is een inzet van circa 50 FTE gemoeid wat overeenkomt met circa € 3 miljoen aan personeelskosten per jaar. Daarbij stellen de vaarwegbeheerders verschillende eisen aan het personeel, wat een uitwisseling van personeel tussen beheerders en objecten bemoeilijkt.

Een omslag in het denken over bediening van sluizen en bruggen is op zijn plaats

Voorgaande maakt dat een omslag in de bediening van sluizen en bruggen op zijn plaats is. We zien daarbij een filosofie gebaseerd op drie hoofdprincipes:

Allereerst is een omslag van aanbod- naar vraaggestuurd bedienen op zijn plaats. Het doel van bedienen is eerst en vooral een optimale doorstroming van de binnenvaart te realiseren. Dit vraagt om een beleid waarin de gebruiker van de vaarweg centraal staat. Doel moet niet zijn om bruggen en sluizen op vaste periodes van de dag te bedienen, maar op die momenten dat er vraag naar ‘bediening’ bestaat. Dit betekent vraaggestuurde bediening afgestemd op de logistieke keten (de binnenvaartsector, het vervoerend en het verladend bedrijfsleven). Dit kan 24/7-bediening inhouden, maar op veel vaarwegen in Overijssel is hier gelet op de vraag geen noodzaak toe. Objecten kunnen in een korter tijdsbestek ook optimaal bediend worden.

Het vraagt daarnaast om meer samenwerking tussen vaarwegbeheerders. Dit kan resulteren in een grotere efficiëntie en effectiviteit, en daarmee in kostenvoordelen voor de bediening van objecten. Daarmee wordt het mogelijk om tegen lagere kosten hetzelfde en mogelijk zelfs een uitgebreider bedieningsregime te hanteren. Dit betreft bijvoorbeeld:

- Samenwerking op gebied van kennis delen, opleidingen en inhuur.
- Beter benutten van elkaars sterke punten op het gebied van deskundig opdrachtgeverschap, en inkoop en gebruik van verkeersmanagementsystemen.
- Aanbieden van identieke trainingen en opleidingen aan de bedienaars van de verschillende partijen en het samen oefenen van calamiteiten. Naast kostenvoordelen vergroot dit ook de inzetbaarheid en eventuele uitwisselbaarheid van personeel.
- Harmoniseren van de voorwaarden voor inhuur (waaronder tarieven en opleidingseisen). Dit mede om onbedoelde concurrentie tussen de afzonderlijke opdrachtgevers tegen te gaan en de inzet en de mogelijkheden tot uitwisselen van het ingehuurde personeel te vergroten.
- Harmoniseren van de verkeersinformatie tussen de verschillende vaarwegbeheerders (voor en door de eigen organisaties en de vaarweggebruiker).
- Samenwerking bij gezamenlijke exploitatie en beheer van gebouwen.
- Samenwerking bij inkoop en aanleg. Enerzijds kan het hier gaan om het delen van kennis over de systemen en apparatuur, maar anderzijds kan het ook gaan om gezamenlijke inkoop van (bedien)systemen e.d. Hetzelfde geldt voor de aanleg van kunstwerken, apparatuur en ICT-voorzieningen.

Tenslotte is een geleidelijke uitrol van bedienen op afstand op zijn plaats, aansluitend bij concept voor een Verkeerscentrale voor Morgen. Het rapport laat zien dat er aan bedienen op afstand grote voordelen zitten. Het wordt mogelijk om tegen lagere kosten hetzelfde bedienregime te hanteren, en daarmee tegen dezelfde kosten een beter bedienregime. Het is niet alleen efficiënter, maar er kan ook beter bij de vraag uit de markt worden aangesloten. Dit kan 24/7-bediening betreffen maar ook meer vraagafhankelijke bediening zonder dat dit 24/7-bediening inhoudt. Daarnaast kunnen corridorsgewijs schepen worden begeleid naar hun bestemming.

Op grond van deze filosofie is een robuust vergezicht voor bediening van sluizen en objecten in Overijssel uitgewerkt met maatregelen voor de korte, de middellange en de lange termijn.

Een robuust vergezicht: Maatregelen voor de lange termijn

Het eindbeeld betreft bediening op afstand voor sluizen en bruggen op de vaarwegen in Overijssel (en op aangrenzende vaarwegen) vanuit de twee voorziene Verkeerscentrales voor Morgen[46] voor Noord- en Oost-Nederland. Deze plannen zijn nog niet concreet, maar het lijkt realistisch dat hier in 2030 sprake van kan zijn. De maatregelen voor de korte en middellange termijn moeten hierop anticiperen, dit niet onmogelijk maken.

Het verdient aanbeveling om hier op korte termijn eerste ideeën over uit te werken, specifiek over de beoogde locatie. Op eerste gezicht lijken sluis Eefde of de Meppelerdiepsluis, gegeven hun centrale ligging in het vaarwegennet en de realisatie van nieuwe bediengebouwen, voor de hand liggende locaties. Een principekeus is vooral wenselijk met het oog op investeringen op andere locaties. Deze moeten in dienst staan van een verkeerscentrale op een andere locatie op termijn. Dit betekent bijvoorbeeld dat met meer ‘tijdelijke’ voorzieningen zou kunnen worden volstaan.

[46] Om het transport over water nog beter en efficiënter in te richten, omarmt de VerkeersmanagementCentrale van Morgen (VCM) een andere aanpak. De dienstverlening wordt daarbij netwerkbreed, corridorgericht en op uniforme wijze georganiseerd. Verbetering van de dienstverlening hangt af van goede informatie over de huidige en de te verwachten situatie op de vaarweg. Om de nieuwe aanpak te testen, is het projectteam druk bezig met een referentieontwerp. Hierin wordt het nieuwe verkeersmanagementconcept gedetailleerd omschreven. Dit referentieontwerp wordt getoetst bij belanghebbenden binnen en buiten Rijkswaterstaat. Daarna vindt een pilot plaats in een semi-operationele omgeving (informatie verkregen uit telefonisch interview met Cas Willems op 22 januari 2015).

Tegelijkertijd dient met de nieuwe bediengebouwen in Eefde en bij de Meppelerdiepsluis fysiek rekening te worden met capaciteitsuitbreiding op lange termijn.

Een robuust vergezicht: Maatregelen voor de middellange termijn

Voor de middellange termijn (zichtjaar 2020) is centrale bediening van sluizen en objecten in de Kop van Overijssel en van de Twentekanalen plus de vaarweg Almelo-Coevorden het doel.

Vanuit de Meppelerdiepsluis worden de bruggen in Meppel, de Zwartewaterbrug, de objecten van de gemeente Zwolle en de Spooldersluis bediend. Dit vraagt om de volgende investeringen:

- Glasvezel: €650.000;
- Verhuizen en uniform maken bedieningsapparatuur: €500.000;
- Aanpassen bediengebouw Meppelerdiepsluis: €300.000-450.000.

Vanuit sluis Eefde worden de sluizen op de Twentekanalen en de bruggen en sluizen op de vaarweg Almelo-De Haadrik en de gemeente Coevorden bediend. Dit vraagt om de volgende investeringen:

- Bedienen op afstand van sluizen Delden, Hengelo en Eefde vanuit bediengebouw te Eefde €1,5 miljoen tot €2,1 miljoen (glasvezel, CCTV).
- Bedienen op afstand objecten vaarweg Almelo-Coevorden ongeveer €3,4 miljoen (glasvezel, CCTV, uitbreiding bediengebouw sluis Aadorp).

Een robuust vergezicht uitgewerkt in vijf fases

Op basis hiervan wordt het volgende vergezicht voorgesteld. We onderscheiden hierbij vijf fases:

Fase 1 (tot eind 2015): Continuering van de huidige, extra financiële bijdragen om huidige concurrentiepositie van de binnenvaart (specifiek de containervaart) te behouden.

Fase 2 (tot eind 2016): Combinatie van geoptimaliseerd, flexibel en vraaggestuurde bediening. Dit om optimaler aan de vraag uit de markt te voldoen op een zo efficiënt mogelijke wijze, vooruitlopend op bediening op afstand.

Fase 3 (vanaf 2017): Bediening op afstand van de sluizen Delden en Hengelo vanuit Delden, van de objecten van de gemeente Zwolle en de Zwartewaterbrug (Provincie Overijssel) vanuit de Spooldersluis en van de objecten van de gemeente Meppel vanuit de Meppelerdiepsluis.

Fase 4 (vanaf 2020): Bediening op afstand van een groot aantal objecten in de Kop van Overijssel vanuit de Meppelerdiepsluis. Idem van de objecten aan het Twentekanaal vanuit sluis Eefde al dan niet in combinatie met de objecten van de gemeente Deventer en de objecten aan de vaarweg Almelo-Coevorden.

Fase 5 (vanaf 2030): Bediening van de objecten hiervoor vanuit een of twee Verkeerscentrales voor Morgen in Noord- en Oost-Nederland. De planvorming voor deze twee Verkeerscentrales is nog in een pril stadium. Mogelijk kan direct van fase 3 de stap naar deze fase gemaakt worden.

Bijlage 1 Begrippen en afkortingen

BO-MIRT: Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport

BopA: Bedienen op Afstand (van sluizen en bruggen)

CB: Centrale Bediening (het op afstand bedienen van sluizen en bruggen vanuit 1 locatie)

CCTV: Closed-Circuit Television, in deze studie gebruikt als verzamelnaam voor de investeringen in de huidige installaties bij de bruggen en sluizen om ze geschikt te maken voor bediening op afstand, zoals camera's, slagbomen, schakelkasten.

FTE (of fte): Fulltime Equivalent, eenheid waarin de omvang van een baan of de totale personeelssterkte wordt uitgedrukt

MKBA: Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse

RWS: Rijkswaterstaat

RWS-MNL: Rijkswaterstaat Midden-Nederland

RWS-ONL: Rijkswaterstaat Oost-Nederland

VCM: Verkeersmanagement Centrale voor Morgen

Bijlage 2 Literatuur & Geïnterviewde organisaties

Literatuur

- Bedientijden van sluizen en bruggen, Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening, 2015.
- Centrale bediening kunstwerken Overijssel en Drenthe, Verkenning van kosten en baten, Ecorys, 16 april 2014.
- Memo Besluitvorming BopA Twentekanaal, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 17 december 2014.
- Opdrachtbevestiging bediening Meppelerdiepbrug en Spooldersluis 1e helft 2015, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 11 december 2014.
- Versobering bedientijden, De (on)mogelijkheden – Sluis Eefde, Sluis Delden, Sluis Hengelo, Spooldersluis en Meppelerdiepbrug, Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu, februari 2013 (definitief).
- Uitgangspunten bijdrage Twentekanalen versobering, Rijkswaterstaat Oost-Nederland,30 januari 2015.
- Uitgangspunten bijdrage Meppelerdiepbrug/Spooldersluis, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, 3 december 2014

Interviews

Vaarwegbeheerders

- Cas Willems (Rijkswaterstaat, Verkeerscentrale voor Morgen)
- Arjan Reuver (Rijkswaterstaat Oost-Nederland, Twentekanalen)
- Piet Noomen, Ab Brandsen (Rijkswaterstaat Oost-Nederland, Kop van Overijssel)
- Tsjerk Klaas Veninga, Arnout Schoemakers, Erik Koerts, Jeroen Fanoy, Dick van Boven (Provincie Overijssel)
- Janna van Maar, André Verhagen (Gemeente Zwolle)
- Harry Terwal, Gerard Tuin (Gemeente Meppel)

Daarnaast is op verzoek aanvullende informatie per mail ontvangen van:

- Fred Pals (Gemeente Kampen)
- René Huls (Gemeente Deventer)

Bedrijfsleven

- Nutte Visser (container terminal in Meppel MCS)
- Jelle Mathon (Argos)
- Mark Onna, Anne-Ruth Scheijgrond (Port of Twente)

Postbus 4175
3006 AD Rotterdam
Nederland

Watermanweg 44
3067 GG Rotterdam
Nederland

T 010 453 88 00
F 010 453 07 68
E netherlands@ecorys.com

W www.ecorys.nl

Sound analysis, inspiring ideas

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Toekomstig systeem brug- en sluisbediening Kop van Overijssel/regio ZKM

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1. In te stemmen met het toekomstig systeem voor brug- en sluisbediening en hiervoor een budget van **€ 1.190.000** ex BTW beschikbaar te stellen.
2. Dit budget als volgt te dekken:
- Bijdrage Rijkswaterstaat (RWS) € 505.000
- Bijdrage Provincie Overijssel € 175.000
- Bijdrage Provincie Overijssel/Beter benutten € 99.000
- Bijdrage Rijk Beter benutten € 81.000
- Bijdrage Provincie Drenthe € 165.000
- Bijdrage Meppel € 82.500
- Bijdrage Zwolle € 82.500

Totaal € 1.190.000
3. De Zwolse bijdrage van € 82.500 beschikbaar te stellen om de investering van economisch nut mogelijk te maken met daarbij de kapitaal lasten á € 10.000 per jaar (voor de periode van 10 jaar á 3.5% rente) te financieren uit het inverdieneffect van de bediening op afstand.
4. Het inverdieneffect vanaf medio 2017 van in totaal € 110.000,- per jaar als volgt te verdelen:
- Bijdrage RWS á 50%, max 10 jaar € 55.000
- Bijdrage kapitaallasten, 10 jaar € 10.000
- Bijdrage fase 2, 3 havenbedrijf, 3,5 jaar € 45.000

(Zie college/raadsvoorstel 'Oprichting havenbedrijf 'Port of Zwolle'').

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Werkzaamheden Celecomplex
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Drielen, PA van (Peter) 4063
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWV

Voorgesteld besluit raad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1 Kennis te nemen van de stand van zaken met betrekking tot het proces van herinvulling.
2 In te stemmen met de uitvoer van de benodigde werkzaamheden ter optimalisering van de functionaliteit en brandveiligheid van het Celecomplex en sanering van de aanwezige asbest in het gebouw.
3 De hiervoor benodigde investering beschikbaar te stellen en te dekken zoals voorgesteld in vertrouwelijke bijlage 1.
4 Op grond van artikel 55 van de Gemeentewet met een beroep op het financiële belang van de gemeente, zoals genoemd in artikel 10 lid 2 sub b en g geheimhouding op te leggen ten aanzien van bijlage 1.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 17 juni 2015

Onderwerp	Werkzaamheden Celecomplex
Versienummer	1.0.
Portefeuillehouder	René de Heer
Informant	Peter van Drielen/ Age Bootsma
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / OWV
Telefoon	(038) 498 4063
Email	P.van.Drielen@zwolle.nl

Bijlagen
1. Vertrouwelijke financiële bijlage.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Kennis te nemen van de stand van zaken met betrekking tot het proces van herinvulling.
2 In te stemmen met de uitvoer van de benodigde werkzaamheden ter optimalisering van de functionaliteit en brandveiligheid van het Celecomplex en sanering van de aanwezige asbest in het gebouw.
3 De hiervoor benodigde investering beschikbaar te stellen en te dekken zoals voorgesteld in vertrouwelijke bijlage 1.
4 Op grond van artikel 55 van de Gemeentewet met een beroep op het financiële belang van de gemeente, zoals genoemd in artikel 10 lid 2 sub b en g geheimhouding op te leggen ten aanzien van bijlage 1.

Datum 17 juni 2015

1 Inleiding

Het Celecomplex
In de Zwolse binnenstad is een concentratie van aaneengesloten panden gelegen binnen de begrenzing Papenstraat, Papendwarsstraat, Praubstraat en Blijmarkt. Zie ook het rood gearceerde gebied in figuur 1. De gemeente Zwolle is eigenaar van deze vastgoedobjecten.

Figuur 1

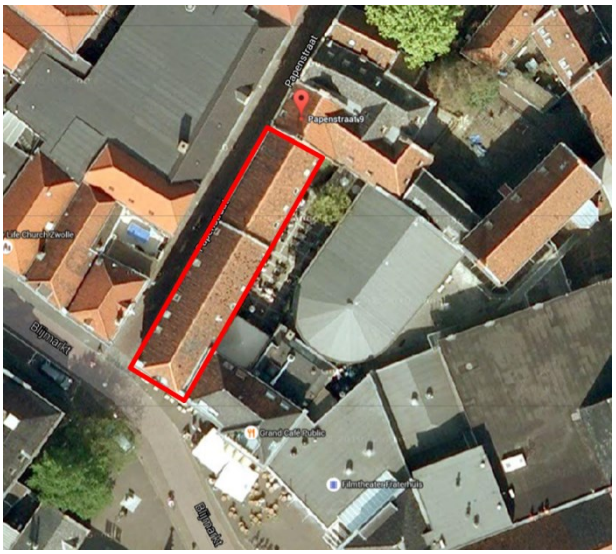

Figuur 2

De verschillende gebouwen worden gehuurd van de gemeente door diverse maatschappelijke organisaties en particulieren, waaronder Zwolse Theaters, het Fraterhuis, Windesheim en Stichting Slachtofferhulp. Onderdeel van het gebouwencluster is het Celecomplex (Papenstraat 9-13). Zie figuur 2. Tot 1 april 2014 was in dit complex De Muzerie gehuisvest.

Herinvulling Celecomplex: aanpak noodzakelijk
We willen de leegstaande ruimten in het Celecomplex opnieuw verhuren en een invulling met passende, toekomstbestendige functies realiseren. Verkoop van het Celecomplex is vanwege de verwevenheid met omliggende gemeentelijke panden niet aan de orde. De verhuurbaarheid van het Celecomplex is op dit moment matig. Dit houdt verband met een beperkte functionaliteit van het pand. Onder meer de slechte akoestiek van het gebouw staat een gelijktijdig gebruik van de verschillende verdiepingen in de weg. De vloeren en wanden moeten worden geïsoleerd om dit probleem te verhelpen. Ook op het vlak van brandveiligheid moeten enkele aanvullende aanpassingen worden gedaan om het gebouw toekomstbestendig te maken. Dergelijke maatregelen zijn ongeacht de toekomstige functie noodzakelijk.

Uitkomsten asbestinventarisatie
In het kader van het recentelijk onderzoek naar de staat en functionaliteit van het gebouw is tevens een asbestinventarisatie uitgevoerd. Deze inventarisatie heeft uitgewezen dat er met name in de vloeren van het pand in behoorlijke mate asbesthoudend materiaal is toegepast. De aanwezige asbest betreft zogenaamde “niet-hechtgebonden asbest”. Bij niet-hechtgebonden asbest (zoals spuitasbest) zijn de asbestvezels nauwelijks verankerd in het bindmiddel. Dit betekent dat er snel asbestvezels vrij kunnen komen. Deze vezels hebben vaak

ook nog een zeer hoog asbestgehalte, variërend van 75 tot 100%. Dit maakt niet-hechtgebonden asbest gevaarlijk. Alhoewel er op dit moment geen sprake is van asbestbesmetting (metingen hebben dit bevestigd), achten we het gelet op het type asbest noodzakelijk om het aanwezige asbest te saneren. Deze sanering kan worden gecombineerd met de isolatie van de vloeren en wanden.

Gelet op het type asbest en bijbehorend risicoprofiel hebben we het gebouw (inclusief de Papenstraat theaterzaal) ontruimd. Hert Celecomplex werd nog voor een klein deel gebruikt door enkele aan Zwolse Theaters gelieerde partijen. Deze organisaties zijn inmiddels elders in het gebouwencomplex (ruimten Odeon) of stad gehuisvest. Daarnaast zijn er voor komend theaterseizoen verschillende voorstellingen en activiteiten in de Papenstraat theaterzaal gepland. Met Zwolse Theaters zijn we in gesprek om de verplaatsing van de geprogrammeerde activiteiten in de Papenstraat theaterzaal in goede banen te leiden.

2 Beoogd effect

Uitvoer van de benodigde maatregelen ter vergroting van de functionaliteit en brandveiligheid en sanering van de in het Celekwartier aanwezige asbest. Dit om het gebouw weer geschikt te maken voor toekomstig gebruik en nieuwe verhuur.

3 Argumenten

1.1. Er wordt gewerkt aan een nieuwe invulling van het Celekwartier

We hebben na het vertrek van de Muzerie de gebruiksmogelijkheden van het Celecomplex verkend. In dit kader hebben we gesprekken gevoerd met enkele partijen uit de stad. Daarnaast hebben we de functionaliteit en onderhoudsstaat van het pand onderzocht. Naar aanleiding hiervan is dit voorstel opgesteld. Parallel aan de uitvoer van de in dit voorstel omschreven werkzaamheden wordt de nieuwe huur concreet vormgegeven.

2.1. Uitvoer van de werkzaamheden maken het gebouw geschikt voor toekomstig gebruik en nieuwe verhuur

Door isolatie van de vloeren en wanden kunnen de verdiepingen van het gebouw in de toekomst gelijktijdig worden gebruikt. Dit is in de huidige situatie vrijwel niet mogelijk, hetgeen de gebruiksmogelijkheden van het gebouw beperkt. Daarnaast moeten er enkele aanvullende brandpreventieve maatregelen worden getroffen om aan de eisen van de brandweer te voldoen.

2.2. Sanering voorkomt toekomstige gezondheidsrisico's en risico's bij calamiteiten

Asbest is gevaarlijk als losse vezels vrijkomen en worden ingeademd. Alhoewel het pand recentelijk is schoon verklaard, is er een blijvend risico op besmetting als gevolg van type asbest dat is toegepast. Daarnaast is er direct gevaar op een besmetting met asbestvezels bij calamiteiten, bijvoorbeeld in het geval van brand of door onzorgvuldig handelen van een (onder)huurder. Gelet op het type en de hoeveelheid asbest stellen we voor om tot sanering over te gaan.

Daarnaast kan de aanwezigheid van het asbest eventuele nieuwe huurders afschrikken. Daar komt bij dat uit jurisprudentie blijkt dat een verhuurder bij het niet verwijderen van een bij huurder bekende asbesttoepassing of het niet doorvoeren van beheersmaatregelen in gebreke kan worden gesteld (arrest Hoge Raad 3 september

2010). Verhuurder kan verantwoordelijk worden gesteld voor de gezondheid van zijn huurders. Met name als het gaat om niet-hechtgebonden asbest.

2.2. Sanering ineens geniet de voorkeur vanuit het perspectief van beheersbaarheid en kostenoptiek

Een integrale eenmalige sanering van het gebouw geniet de voorkeur boven een gefaseerde sanering. Een fasering van de sanering en herstelwerkzaamheden verhoogt de benodigde investering met circa 15%. Daarnaast worden de werkzaamheden uitgesmeerd over een langere periode, waardoor het risico op alsnog een asbestbesmetting blijft bestaan. Een voordeel is dat het Celecomplex momenteel is ontruimd en leegstaat. De sanering kan worden vormgegeven zonder dat hiervoor huurders moeten worden verplaatst.

3.1. De benodigde werkzaamheden vergen een substantiële investering

Een groot deel van de vloeren in het gebouw moet worden verwijderd om bij het asbest te kunnen. Na verwijdering worden de vloeren geïsoleerd. Tevens dienen er aanvullende maatregelen te worden getroffen ter optimalisering van de brandveiligheid. Gelet op de aard en omvang van de werkzaamheden een uitgebreide en kostbare opgave.

4 Risico's

Risico op kostenoverschrijding
Er is een investeringsraming opgesteld. In deze raming is een post onvoorzien opgenomen. Tevens zijn enkele risico's financieel tot uitdrukking gebracht. We verwachten hiermee voldoende ruimte te hebben ingebouwd voor tegenvallers. Uiteindelijk bepaalt het aanbestedingsresultaat de daadwerkelijke investeringssom. In een gunstig scenario vervallen risico's, waardoor de investering lager wordt. Ook gunstige aanbestedingsresultaten hebben een verlagend effect op de benodigde investering.

Risico op asbestbesmetting in periode tot aan sanering
Het Celekwartier is ontruimd. Hierdoor is de kans op een asbestbesmetting geminimaliseerd.

5 Financiën

Zie vertrouwelijke bijlage 2.

6 Communicatie

Buren Zwolse Theaters en het Fraterhuis worden periodiek bijgepraat. Er is specifieke communicatie met Zwolse Theaters inzake de Papenstraat Theaterzaal. Partijen hebben kennis genomen van de stand van zaken.

7 Vervolg

- Aanbesteding, voorbereiding en uitvoer werkzaamheden: we gaan na het raadsbesluit aan de slag met de aanbesteding en voorbereiding van de werkzaamheden. Dit om vervolgens de benodigde werkzaamheden uit te voeren. Daar waar mogelijk worden werkzaamheden in combinatie met soortgelijke werkzaamheden in andere trajecten aanbesteed. Dit om zodoende schaalvoordelen te realiseren.

Datum 17 juni 2015

- Vervolgproces herinvulling Celecomplex: we hebben gesproken met partijen in de stad over de nieuwe invulling van het Celecomplex. Zodra deze gesprekken leiden tot concreet resultaat, dan wordt de raad hierover geïnformeerd.
- Vastleggen procesaanpak asbest(sanering): we hanteren een standaardaanpak bij constatering van asbest(besmetting). We willen deze aanpak waar nodig optimaliseren en ook formeel laten vastleggen in een beleidslijn. Deze beleidslijn wordt toegevoegd aan de vigerende Nota Vastgoedmanagement.

8 Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar, met uitzondering van vertrouwelijke bijlage 1. Op grond van artikel 55 van de Gemeentewet met een beroep op het financiële belang van de gemeente, zoals genoemd in artikel 10 lid 2 sub b en g geheimhouding op te leggen ten aanzien van bijlage 1.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Zwolle

Besluit

Jaargang 2015
Onderwerp Werkzaamheden Celecomplex

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1 Kennis te nemen van de stand van zaken met betrekking tot het proces van herinvulling.
2 In te stemmen met de uitvoer van de benodigde werkzaamheden ter optimalisering van de functionaliteit en brandveiligheid van het Celecomplex en sanering van de aanwezige asbest in het gebouw.
3 De hiervoor benodigde investering beschikbaar te stellen en te dekken zoals voorgesteld in vertrouwelijke bijlage 1.
4 Op grond van artikel 55 van de Gemeentewet met een beroep op het financiële belang van de gemeente, zoals genoemd in artikel 10 lid 2 sub b en g geheimhouding op te leggen ten aanzien van bijlage 1.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Inspreektekst Raadsplein (debatronde) – Celecomplex 31 augustus 2015
Jacques Koekkoek (e mail: fam-koekkoek@kpnmail.nl)

Voorzitter,
In de Stentor van afgelopen zaterdag stond een kort stukje over het Celecomplex, naar aanleiding van een kort telefonisch onderhoud met mij. De weergave van mijn woorden is niet geheel juist en ook mijn relatie tot de Stichting Thomas a Kempis is niet goed verwoord. Ik ben geen woordvoerder van de Stichting, maar heb natuurlijk wel nauw overleg.
Onder leiding van Zwolle Marketing en de gemeente hebben diverse instanties en organisaties de afgelopen tijd gebrainstormd over de vraag wat het DNA van Zwolle is. De conclusie luidde:
Het DNA van Zwolle is een combinatie van de Hanze, de Moderne Devotie en de bindende rol in de regio. De gemeente is voortvarend te werk gegaan en heeft aan adviesbureau LAgroup de opdracht gegeven om 'Het Verhaal van Zwolle' te concretiseren. Onderdeel van dit Verhaal is de religieuze vernieuwingsbeweging in de 14e en 15e eeuw, de Moderne Devotie dat 'de Ziel van Zwolle' genoemd kan worden. Na de dood van de grondlegger van deze beweging, Geert Grote in Deventer, verplaatste het zwaartepunt van deze beweging zich naar Zwolle, waar de activiteiten zich concentreerden op een drietal plekken: De Agnietenberg, waar Thomas a Kempis zijn wereldwijd vertaalde werk 'De navolging van Christus' schreef, het klooster in Windesheim, dat het moederklooster werd van het kloosterverband , de Windesheimer Congregatie, en last but not least, het fraterhuiscomplex, waar de broeders van de Moderne Devotie gehuisvest waren en ook de scholieren van de beroemde Latijnse school van Joan Cele. Een deel van dit historisch uiterst belangrijke fraterhuiscomplex, ten onrechte het Celecomplex genoemd, is nu punt van bespreking, nu de leegstand van de panden vraagt om een passende invulling. En dit brengt de droom van de Stichting Thomas a Kempis en van vele anderen weer in volle omvang tot leven. Dat geldt zeker ook voor mij als vertaler van verschillende werken van Thomas a Kempis. Wat zou het een aanwinst zijn voor de stad Zwolle, dat de laatste jaren zo goed aan de weg timmert, als althans een deel van de panden ingericht zou worden als informatie- en inspiratiecentrum over Thomas a Kempis en de Moderne Devotie. Zoals Deventer zijn grootste inwoner van de stad eert met het Geert Groote Huis, zo zou Zwolle zijn wereldberoemde stadsgenoot Thomas a Kempis met een informatie- en inspiratiecentrum een passende gedenkplaats moeten bieden. Hoewel er wellicht meerdere opties denkbaar zijn voor de realisatie van een dergelijk centrum is een passender plek dan de Papenstraat nauwelijks denkbaar. In het documentatie/inspiratiecentrum 'De ziel van Zwolle' is plaats voor informatie, literatuur van en over de moderne devoten, (kunst)objecten, een maquette van het fraterhuiscomplex, film enz. Een verdere invulling van het centrum is denkbaar. Een goed overleg met andere instellingen die zich verbonden voelen met de Moderne Devotie, zoals de Grote kerk, het HCO, de Fundatie en het Stedelijk museum is daarbij noodzakelijk.
De bekende historisch letterkundige Prof. dr. Frits van Oostrom heeft gepleit voor plaatsing van de Moderne Devotie op de lijst van Nederlands Immaterieel Erfgoed. Met de realisatie van het hier geschetste centrum zou het complex in de Papenstraat op de erelijst komen te staan van het Zwols materiële erfgoed.
Het centrum zal zeker op belangstelling kunnen rekenen. De omgeving trekt al veel bezoekers door de aanwezigheid van museum 'de Fundatie' De bezoekers van dit museum zullen na bezichtiging ongetwijfeld de binnenstad intrekken en de meest directe weg daar naar toe is de Papenstraat. Een uitgelezen kans om dan 'De Ziel van Zwolle' te ontdekken.

Korte terugblik Raadsplein debatronde 31-08-2015

Werkzaamheden Celecomplex

De gemeente is eigenaar van het Celecomplex aan de Papenstraat. Het college wil de leegstaande ruimten in het complex opnieuw verhuren. Om het gebouw geschikt te maken voor toekomstig gebruik zijn een aantal werkzaamheden noodzakelijk. Te denken valt aan asbestsanering en brandveiligheidsmaatregelen. Dit vraagt een substantiële investering. Wat de nieuwe invulling van het Celecomplex betreft is er al gesproken met partijen in de stad. De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de uitvoering van de werkzaamheden en hiervoor het benodigde krediet beschikbaar te stellen. Als inspreker heeft zich de heer (Jacques) Koekkoek gemeld. Hij spreekt over een mogelijke bestemming van het complex. De inspreektekst is bijgevoegd. Alle fracties kunnen instemmen met het voorstel. De werkzaamheden zijn noodzakelijk om het complex weer functioneel en veilig te maken en vervolgens te kunnen verhuren. Er worden wel een aantal kritische opmerkingen gemaakt en er wordt in gegaan op de toekomstige bestemming. Eén van de fracties is verbaasd dat nu pas de onveiligheid en slechte staat van onderhoud aan het licht komt. Met een goede systematiek van planmatig onderhoud was men hier al eerder achter gekomen en had men kunnen reserveren. Hoe zit dat met de rest van de gemeentelijke gebouwen? Wat de bestemming betreft is er veel sympathie voor het door de inspreker ingebrachte thema rond de Moderne Devotie. Vanuit de raad worden er ook verschillende andere suggesties gedaan. Wethouder de Heer zegt dat er gesproken wordt met mogelijke belangstellenden uit de sector cultuur en horeca. Het is een open proces. Het pand is te veel verweven met de rest van het complex, mede daarom is verkoop niet gewenst. Ook een woonbestemming is niet aan de orde. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud of onveiligheid. Nu het pand niet meer in gebruik is komen er een aantal zaken aan het licht die moeten worden aangepakt en moet het pand worden aangepast om het verhuurbaar te maken. Op een vraag over de vertrouwelijke bijlages, zegt de wethouder dat in het vervolg hier alleen de informatie in komt te staan die echt vertrouwelijk moet blijven. De rest komt in het openbare stuk. Wat de asbestproblematiek in gemeentelijke gebouwen betreft zegt de wethouder toe dat er gewerkt wordt aan een inventarisatie en dat de raad binnen enkele maanden hierover wordt geïnformeerd. Verder kan men inzage krijgen in de onderhoudsplannen van de gemeentelijke gebouwen. De voorzitter concludeert aan het eind van het debat dat de standpunten voldoende zijn uitgewisseld en dat het voorstel kan worden doorgeleid naar de Besluitvormingsronde van 21 september 2015.

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Werkzaamheden Celecomplex

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1 Kennis te nemen van de stand van zaken met betrekking tot het proces van herinvulling.
2 In te stemmen met de uitvoer van de benodigde werkzaamheden ter optimalisering van de functionaliteit en brandveiligheid van het Celecomplex en sanering van de aanwezige asbest in het gebouw.
3 De hiervoor benodigde investering beschikbaar te stellen en te dekken zoals voorgesteld in vertrouwelijke bijlage 1.
4 Op grond van artikel 55 van de Gemeentewet met een beroep op het financiële belang van de gemeente, zoals genoemd in artikel 10 lid 2 sub b en g geheimhouding op te leggen ten aanzien van bijlage 1.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Herinrichting Voorstraat
portefeuillehouder	Filip van As
informant	IJsselsteijn, RPH (Ronald) 2699
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWP

Voorgesteld besluit raad

1. Het ontwerp voor de herinrichting van de Voorstraat vast te stellen.
2. Voor de uitvoering van de herinrichting van de Voorstraat € 300.000 beschikbaar te stellen, te dekken uit het Stadsontwikkelfonds.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 30 juni 2015

Onderwerp	Herinrichting Voorstraat
Versienummer	1.1
Portefeuillehouder	
Informant	Ronald IJsselsteijn
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / OWP
Telefoon	(038) 498 2699
Email	R.IJsselsteijn@zwolle.nl
Bijlagen	1 Ontwerp herinrichting Voorstraat 2 Brief ondernemers Voorstraat

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Het ontwerp voor de herinrichting van de Voorstraat vast te stellen.
2 Voor de uitvoering van de herinrichting van de Voorstraat € 300.000 beschikbaar te stellen, te dekken uit het Stadsontwikkelfonds.

Datum 30 juni 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Geinspireerd door het bouwplan voor de nieuwe winkel aan de Melkmarkt hebben de ondernemers van de Voorstraat aan de gemeente gevraagd mee te denken hoe de sfeer en het gebruik van de Voorstraat kan worden verbeterd. De Voorstraat is nu een gebied met vooral nachthoreca. De komst van de nieuwe winkel en de daarbij horende bezoekersstroom biedt mogelijkheden om een lang gekoesterde wens te realiseren: het gebied ook overdag tot leven te brengen. Bijkomend voordeel is dat het nu nog rommelige gebied een kwaliteitslag kan maken. De ondernemers zijn van plan fors in het gebied te investeren en daarin gezamenlijk op te trekken.

Op 15 december 2014 heeft de raad kennis genomen van de voortgang van het project aan de Melkmarkt. De raad heeft daarbij ook aandacht gevraagd voor het verbeteren van de uitstraling van de Voorstraat en medewerking aan de plannen van de ondernemers.
Op 15 juni 2015 heeft de raad de Voorjaarsnota vastgesteld. In de Voorjaarsnota is een bedrag van € 300.000 opgenomen voor het verbeteren van de Voorstraat.

De afgelopen maanden is door ondernemers en gemeente samen gewerkt aan een plan. De plannen van de ondernemers zijn verwoord in bijgevoegde brief. Het daarop gebaseerde ontwerp voor de herinrichting van de openbare ruimte wordt in dit voorstel ter vaststelling aangeboden.

Beoogd effect
Door de inspannningen en verbetering van gebouwen en openbare ruimte krijgt de Voorstraat een kwaliteitsimpuls: in plaats van een rommelige en onaantrekkelijke straat, krijgt de Voorstraat een uitnodigende en gastvrije uitstraling waar niet alleen ’s nachts, maar ook overdags mensen met plezier verblijven.

Argumenten
1.1 Door de plannen van ondernemers en gemeente krijgt het gebied een aantrekkelijke en gastvrije uitstraling, waar het niet alleen ’s nachts maar ook overdag goed toeven is.
Het plan bestaat uit de volgende onderdelen:

- De ondernemers knappen de gevels van de panden op(schilderwerk en metselwerk).
- De ondernemers brengen gevelverlichting en groen aan op de gevels.
- De ondernemers schaffen nieuw terrasmeubilair aan met een passende en uniforme uitstraling.
- De ondernemers richten terrassen in aan beide zijden van de rijbaan.
- De gemeente vervangt de bestrating.
- De gemeente plaatst twee urilifts (verzinkbare plaszuilen) in plaats van de huidige drie plaszuilen.
- De gemeente en de politie onderzoeken of het mogelijk is de openbare verlichting te dimmen op de momenten dat dit vanwege de openbare veiligheid verantwoord is.

Datum 30 juni 2015

1.2 De ruimte wordt flexibel ingericht, om een breed gebruik mogelijk te maken.
De ruimte wordt ingericht met zo min mogelijk obstakels en hoogteverschillen. Hierdoor kan het gebied ’s ochtends worden gebruikt voor het bevoorraden van de winkel en de horeca en ’s middags voor terrassen. De urilifts worden alleen omhoog gezet als dat nodig is. Langs de gevel van de winkel waar ’s zomers terrassen staan, kunnen ’s winters fietsen gestald worden. En er worden mantelbuizen onder de weg aangelegd voor water en elektriciteit zodat bij evenementen de straat leeg kan worden gemaakt en aan de overzijde bier en fris getapt kan worden.

1.3 Ook na de herinrichting dragen de ondernemers bij aan de prettige uitstraling van de Voorstraat
De ondernemers hebben aangegeven na de herinrichting te willen zorgen voor het dagelijks beheer van de uriliften, zoals dat bijvoorbeeld ook gebeurt op de Nieuwe Markt. Onderzocht wordt of het mogelijk is de ondernemers zelf de sterkte van de openbare verlichting te laten regelen, zodat deze past bij het gebruik van dat moment (fel op drukke momenten, sfeervol op de andere momenten).
De ondernemers hebben afgesproken het terrasmeubilair, als dat niet staat uitgestald, op te slaan aan de zijde van de eigen panden en dit ’s winters naar een stalling elders af te voeren.

1.4 In het gebied worden twee verzinkbare urilifts geplaatst, in plaats van drie plaszuilen
Uit onderzoek van de ondernemers blijkt dat één urilift in de Voorstraat volstaat. De huidige twee plaszuilen kunnen dan verdwijnen. De plaszuil in de Luttekestraat vervangen we ook door een urilift en deze verplaatsen we een stuk. Daarmee voldoen we aan een wens van de Grote Kerk die in de toekomst de deur wil gebruiken voor de toegang tot de keuken.

1.5 De straat kan groener worden gemaakt door middel van door ondernemers aan te leggen geveltuintjes of bakken aan de gevel
De ondernemers willen graag meer groen in de straat. Wij hebben onderzocht of het mogelijk is bakken op het straatwerk of in de straat te plaatsen. Wij achten deze voorzieningen niet haalbaar omdat we verwachten dat deze te veel onderhoud vergen en te vaak moeten worden schoongemaakt. De ondernemers kunnen wel zelf kiezen voor de aanleg van geveltuintjes of het gebruik van bakken aan de gevel.

Risico’s
n.v.t.

Financiën
De gemeentelijke kosten voor de herinrichting van de openbare ruimte zijn geraamd op € 300.000. Met het vaststellen van de Perspectiefnota 2016 heeft de raad ingestemd met het beschikbaar stellen van budget voor de Binnenstad waaronder de werkzaamheden in de Voorstraat. De werkzaamheden worden uitgevoerd in 2016 en kunnen ten laste worden gebracht van het Stadsontwikkelfonds.

De extra beheerkosten voor de urilifts bedragen jaarlijks € 1.350. Deze kosten kunnen worden opgevangen in de beheerbegroting omdat de dagelijkse onderhoudskosten lager uitvallen door het verdwijnen van de drie plaszuilen.

Datum 30 juni 2015

Communicatie
Het plan is besproken met de ondernemers van de Voorstraat en de projectontwikkelaar van de winkel aan de Melkmarkt.

Vervolg
De uitvoering van de motie van 12 januari 2015 over fietsparkeren op de Melkmarkt wordt meegenomen in het Actieplan Fietsparkeren, dat in het najaar wordt opgesteld.

Na het raadsbesluit kan worden begonnen met het opstellen van het bestek en het voorbereiden van de aanbesteding.
De uitvoering is gepland medio 2016 en is mede afhankelijk van de voortgang van de bouw en het evenementenseizoen.
Indien dit praktisch haalbaar is zijn de werkzaamheden gereed voor de opening van de nieuwe winkel.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Herinrichting Voorstraat

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

1. Het ontwerp voor de herinrichting van de Voorstraat vast te stellen.
2. Voor de uitvoering van de herinrichting van de Voorstraat € 300.000 beschikbaar te stellen, te dekken uit het Stadsontwikkelfonds.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Inrichtingsplan, basis

Zwolle

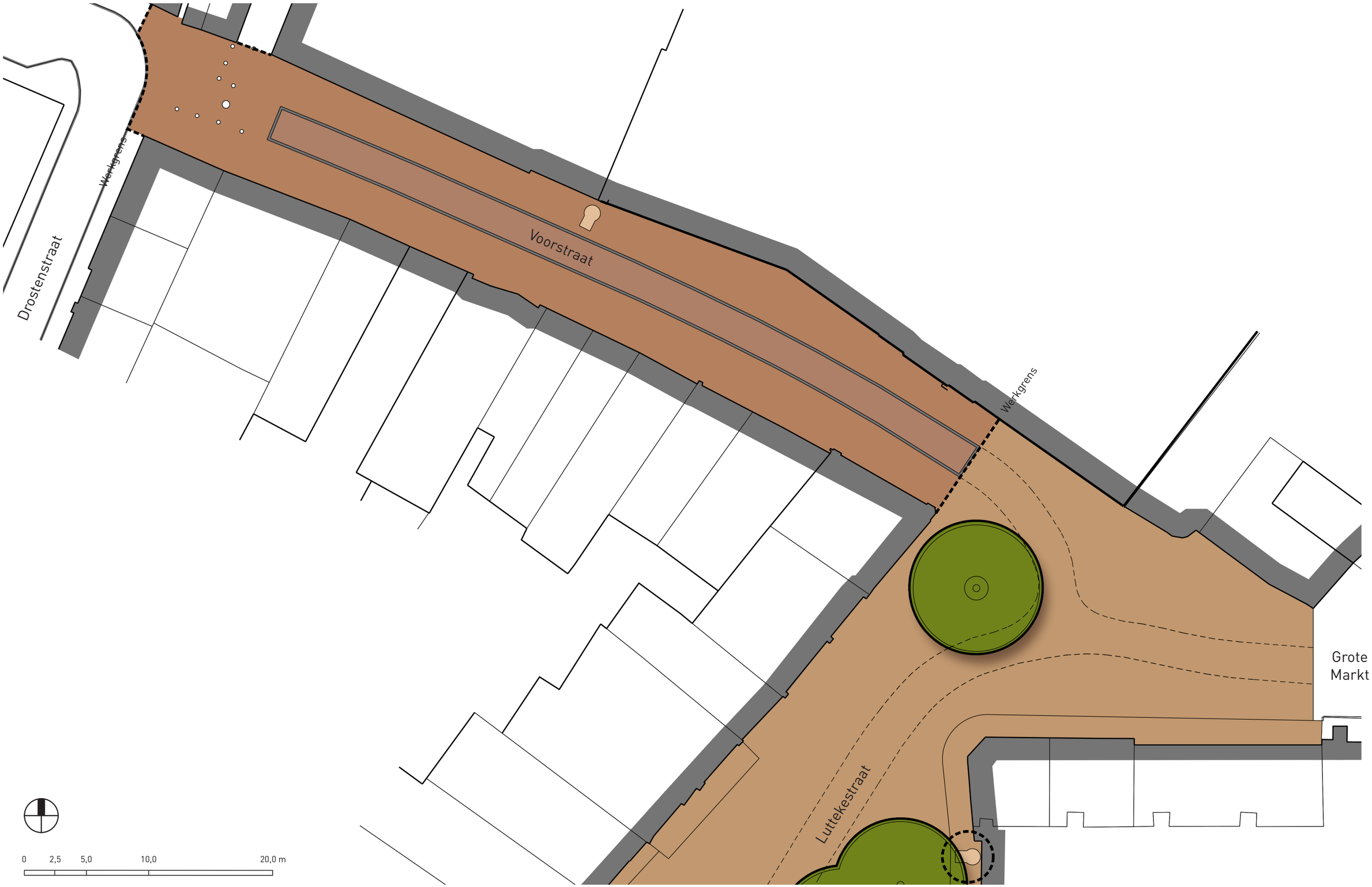

Inrichtingsplan, variant

Zwolle

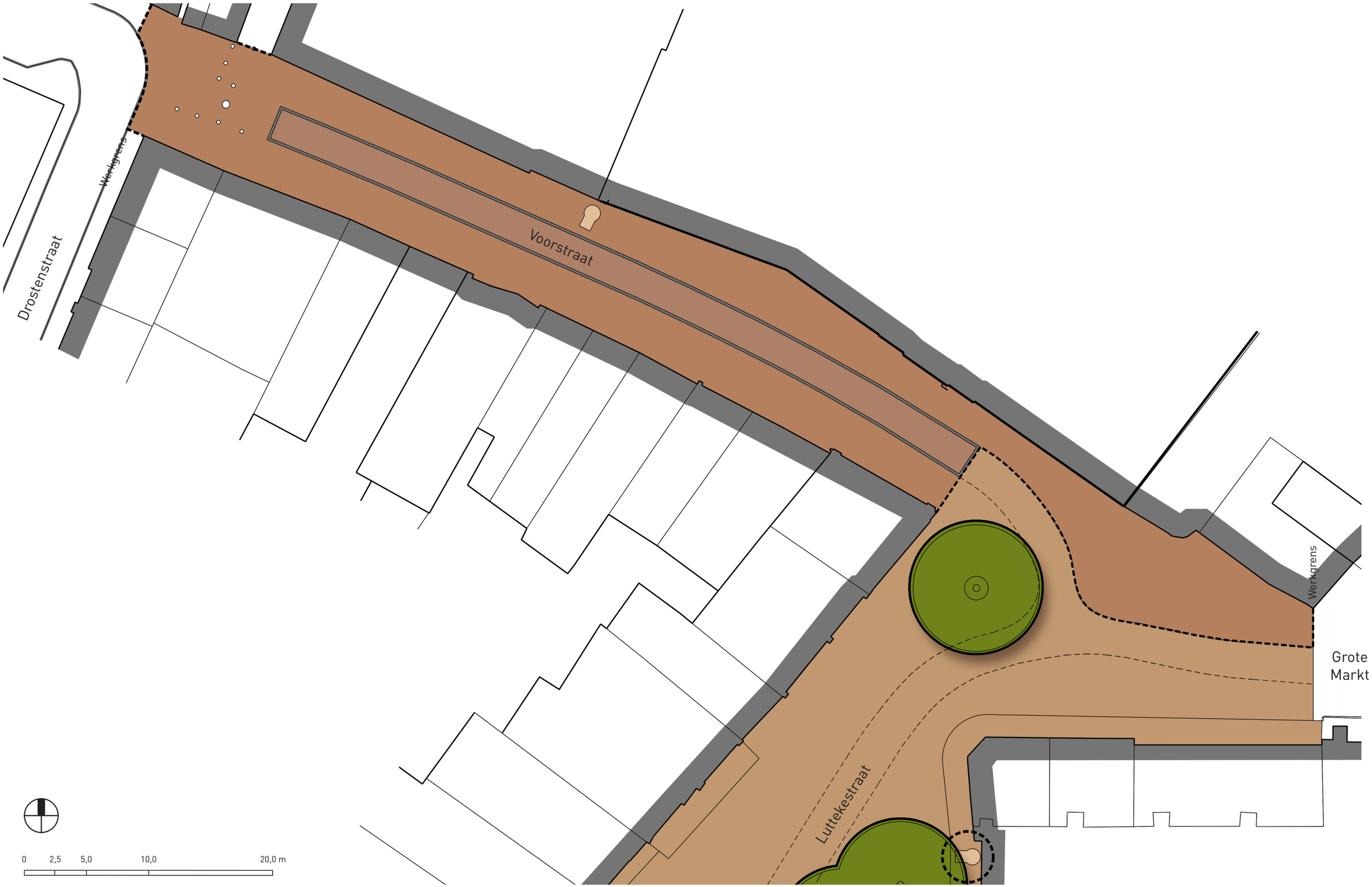

Functionele aspecten

Zwolle

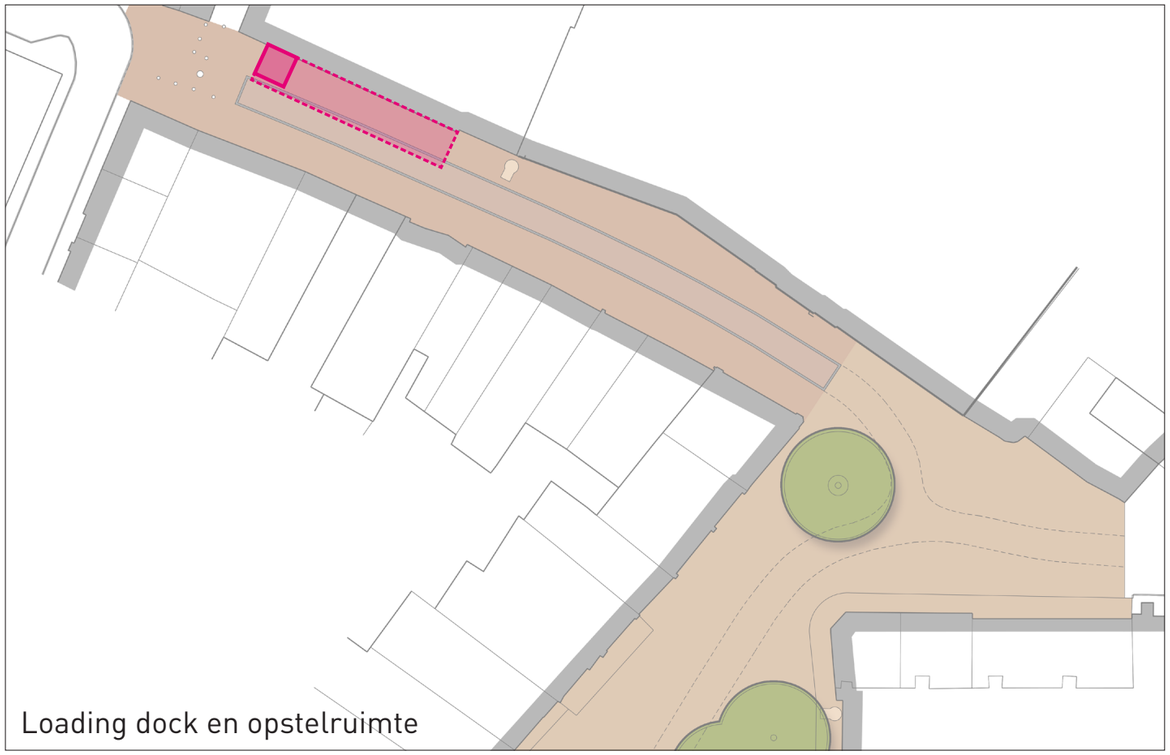

Loading dock en opstelruimte

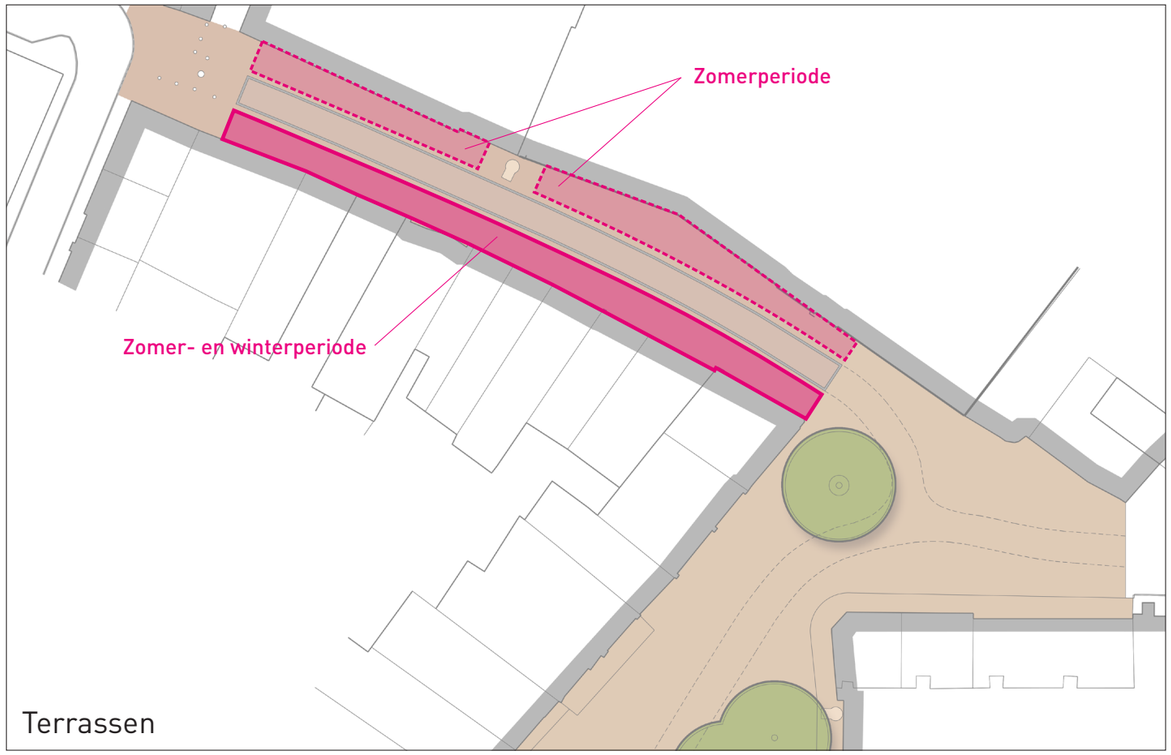

Terrassen

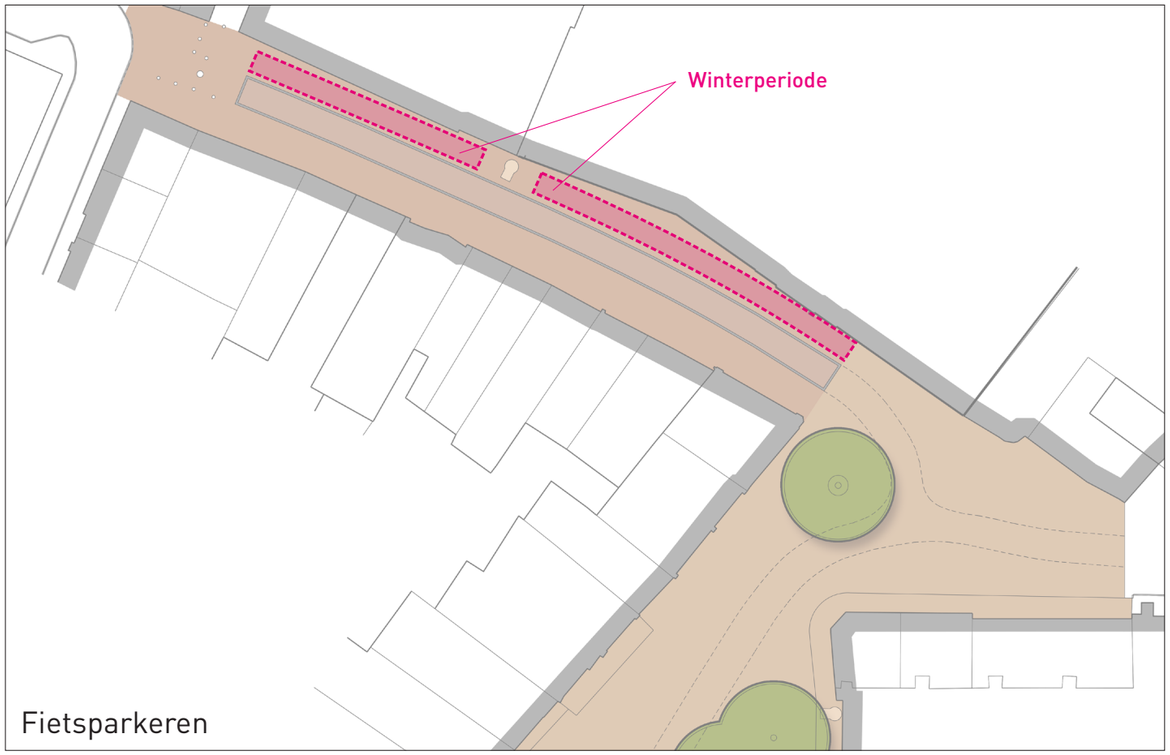

Fietsparkeren

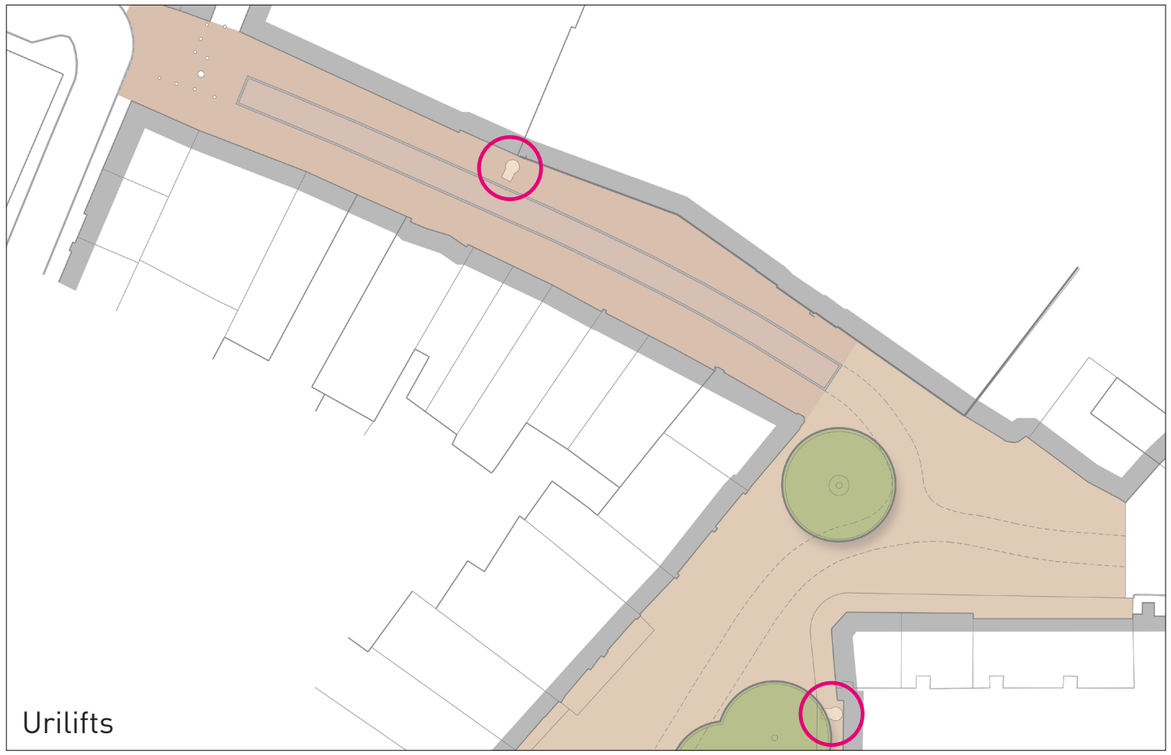

Urilifts

Materiaal

Zwolle

Poller
De bestaande poller met afzetpaaltjes zijn nog onderwerp van studie.

Urilift

Trottoir
- Gebakken klinker
- Dikformaat
- Kleur: paarsbruin

Rijbaan
- Gebakken klinker
- Dikformaat
- Kleur: roodbruin / geel (mix)

Urilift

Materiaal; detaillering

Zwolle

Dubbele strek langs gevel

Enkele strek

Natuurstenen trottoirband met kolk

Dubbele strek

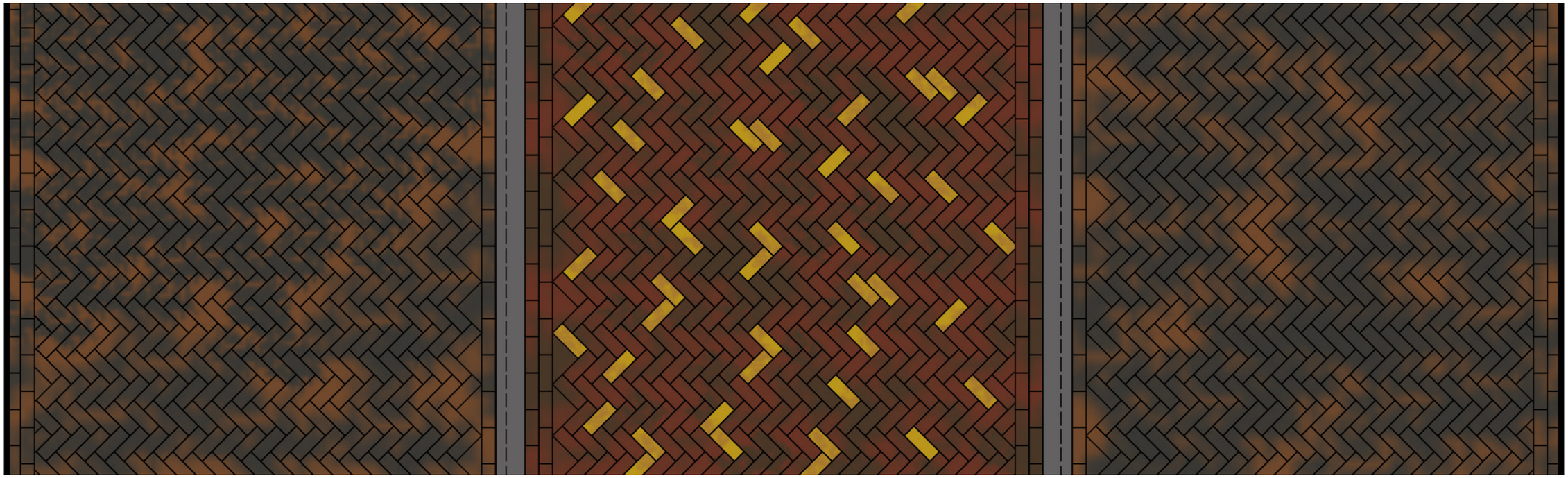

Trottoir; gebakken klinker
- Keperverband, dikformaat
- Bruinpaarse klinker (Cadiz)

Rijbaan; gebakken klinker
- Keperverband, dikformaat
- 85% Roodbruine klinker (Aragon)
- 15% Okergele klinker (Corsica)

Trottoir; gebakken klinker
- Keperverband, dikformaat
- Bruinpaarse klinker (Cadiz)

Materiaal; afwatering

Natuurstenen trottoirband

Kolk in natuurstenen trottoirband

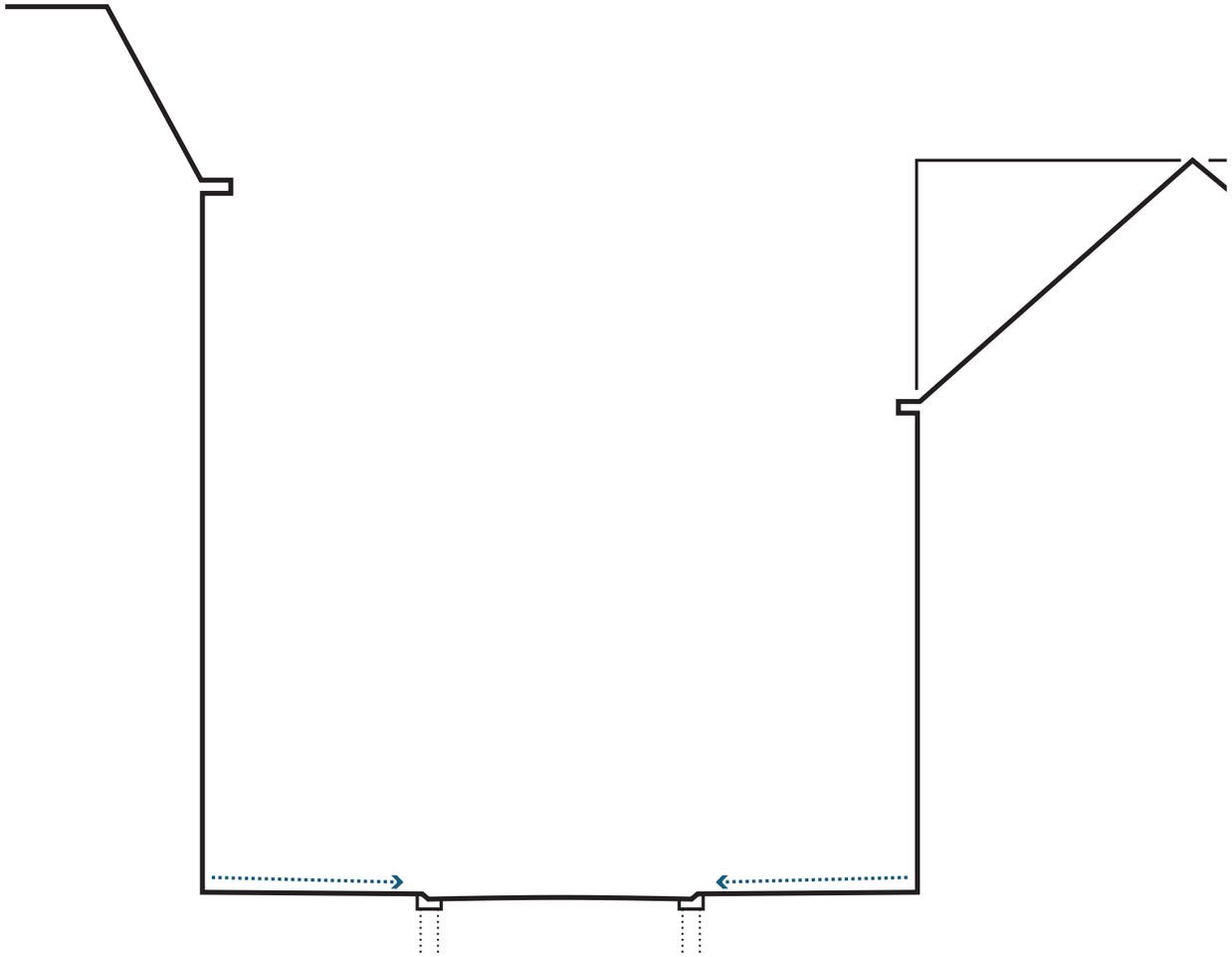

Kolken in natuurstenen trottoirband

Materiaal; referentiebeelden

Zwolle

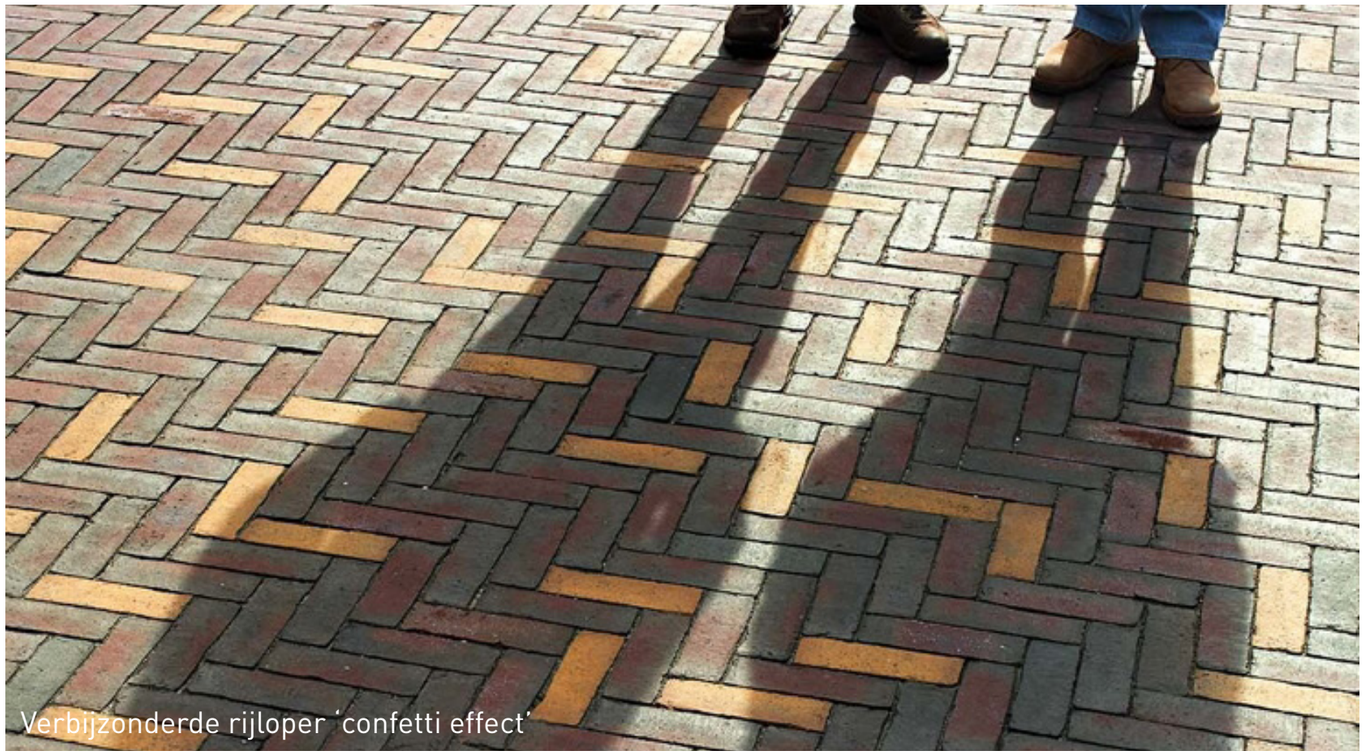

Verbijzonderde rijloper ‘confetti effect’

Uitstraling nieuwe bestrating

Natuurstenen trottoirband

Trottoir

CONCEPT TEKST

Aan de Gemeente Zwolle
t.a.v. Dhr. R. IJsselsteijn (projectmanager)
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Zwolle, 18 mei 2015

Onderwerp: Plan van aanpak Voorstraat

Geachte heer IJsselsteijn,

In deze brief willen wij hetgeen wij op eerdere bijeenkomsten met u hebben besproken nogmaals kort puntsgewijs toelichten. Zoals wij al eerder hebben geconstateerd is de huidige situatie niet representatief naar de in Zwolle woonachtige bezoekers of de bezoekers van buiten onze stad die de Voorstraat bezoeken. De gevels van de panden en de bestrating hebben niet de door ons allen gewenste uitstraling, met uitzondering van de gevel van het Vliegende Paard die reeds van mooie gevelverlichting is voorzien. Door de bestrating en de uitstraling van de gehele straat gezamenlijk met de gemeente Zwolle op te knappen krijgen de horecagelegenheden de kans om naast hun bestaande nachtfunctie ook een dagfunctie te creëren. Dit is belangrijk voor Zwolle qua werkgelegenheid en voor de ondernemingen aangezien de nachtfunctie haast niet meer voldoende rendeert. Daarom zou een dagfunctie een welkome financiële injectie kunnen betekenen voor de economische welstand van Zwolle en haar ondernemers. Hieronder willen wij puntsgewijs ingaan op de gewenste verbeteringen in de Voorstraat.

N.B.: waar hieronder wordt gesproken over zijde A wordt bedoeld de horecazijde van de Voorstraat te weten hoek Drostenstraat t/m het pand van Hawaii en zijde B is de zijde waar de gevel van de Primark zal komen in de Voorstraat.

1. ***Panden/voorgevels A zijde***
   De pandeigenaren/ondernemers willen zich gezamenlijk inspannen om hun panden en voorgevels strak te maken qua schilderwerk (en metselwerk indien nodig). De investering die de pandeigenaren/ondernemers doen voor deze werkzaamheden is reeds begroot tussen de 80.000 en 110.000 euro.

2. ***Gevelverlichting***
   Ook investeren pandeigenaren/ondernemers in gevelverlichting. Om de voorgevels op een adequate en sfeervolle wijze aan te lichten is 2500 euro per pand begroot. (voorbeeld zie Vliegende Paard)

3. Groenvoorziening in de Voorstraat

De ondernemers willen een vriendelijkere uitstraling in de straat creëren door middel van groenvoorziening. Het plan is om de groenvoorziening op plaatsen in de Voorstraat te planten en te laten groeien zodat het boven de straat komt te laten hangen wat een romantische straatgevoel zal geven. Om dit te kunnen realiseren zullen er ankerpunten voor een aantal staalkabels moeten komen aan weerszijden A en B. Deze staalkabels hangen nu reeds aan weerszijden van de aanwezige gevels voor de permanente straatverlichting en pvc buizen (electra en bierwater) voor de kerstverlichting die elk jaar in november daaraan wordt opgehangen. Investering voor groenvoorziening voor de gehele Voorstraat wordt geraamd op 8.000 euro. De ondernemers zullen zorg dragen voor het onderhoud van de groenvoorziening.

4. Bestrating

Voor de bestrating is gekozen voor de optie bestrating 'confetti effect' met een klein hoogte verschil in natuurstenen band (zie ontwerpboek Voorstraat). Ook dienen er vooraf 2 pvc-buizen ondergronds geplaatst te worden (1 voor electra en 1 voor het bierwater). Deze buizen wensen wij niet meer, zoals nu, boven de Voorstraat te laten hangen omdat dit de uitstraling niet ten goede komt. Deze buizen zijn noodzakelijk voor de buitenevenementen (bijv. 5 mei, Stratenfestival enz.)

5. Uri-lift

De ondernemers wensen een uri-lift in de Voorstraat waar nu een permanente plaszuil staat. De ondernemers bedienen (omhoog/omlaag) de lift zelf en zorgen ook voor het schoonmaken cq. dagelijks onderhoud van deze uri-lift. Storingen worden door ondernemers gemeld bij de gemeente die het technisch onderhoud op zich neemt.

6. Terrassen

De ondernemers van de Voorstraat zorgen voor uniforme terrassen, d.w.z. hetzelfde meubilair qua vorm en materiaalkeuze maar desgewenst afwijkend qua kleur om de verschillende bedrijven te kunnen benadrukken. Op hetzelfde moment, na de venstertijden aan- en afvoer Binnenstad, worden de terrassen uitgezet wat de Voorstraat een verzorgd en levendig beeld zal geven. De terrassen zullen geplaatst worden aan zijde B.
Door komst van de Primark kunnen de fietsen van de bezoekers niet meer permanent geplaatst worden in de Voorstraat. Buiten het terrasseizoen kunnen er wel fietsnieten geplaatst door de ondernemers zelf en desgewenst door de ondernemers zelf worden weggehaald. De stalling van het terrasmeubilair geschied aan zijde A.

7. Openbare verlichting

De ondernemers in de Voorstraat zien graag dat er straatverlichting komt wat zij zelf kunnen reguleren. Nu is deze straatverlichting veel te fel op te vroege tijdstippen om een juiste terrassfeer te creëren. Ook met evenementen is het belangrijk dat ondernemers die verlichting zelf kunnen reguleren. Na sluiting van het terras moet de verlichting feller gezet kunnen worden door de ondernemers zelf zodat de veiligheid en het camera toezicht tijdens de uitgaanstijdstippen gehandhaafd blijft.

8. Poller systeem

Aan de Melkmarktsteeg – Voorstraat zijde staan nu te veel kleine paaltjes, pollerpalen, verkeersborden op een relatief kleine oppervlakte. Dit oogt rommelig en komt de veiligheid niet ten goede. Ook zouden de paaltjes in de weg kunnen staan voor de toekomstige aan- afvoer (vrachtwagens) van de Primark.
We zien nu reeds met het wegvallen van de Tijlspassage dat de Melkmarktsteeg een drukkere logistieke voetgangersroute is geworden en met de komst van de Primark zal dit alleen maar toenemen. Het lijkt ons daarom wenselijk ook te kijken naar de veiligheid, uitstraling en verlichting van/in de Melkmarktsteeg.

Door bovengenoemde punten te realiseren zijn de randvoorwaarden voor het tot stand komen van een dagfunctie voor de diverse aan de Voorstraat gelegen horecabedrijven gewaarborgd. Ook het winkelstraat gedeelte in de Voorstraat krijgt daarmee en betere uitstraling en een zorgt ons inziens ook tot een beter ontwikkelklimaat en impuls voor de detailhandel.
Wij hopen dat we alle punten goed hebben kunnen toelichten in deze brief maar mochten er desondanks nog vragen zijn dan kunt u contact opnemen met onze contactpersoon namens de Voorstraat horecaondernemers: …….. tel:..... Email:

Hoogachtend,

Namens alle horeca-ondernemers van de Voorstraat,

Korte terugblik Raadsplein debatronde 31-08-2015

Herinrichting Voorstraat

Er ligt een beslisnota voor waarin de raad wordt voorgesteld in te stemmen met de herinrichting van een deel van de Voorstraat en hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 300.000,- De Voorstraat is een gebied met vooral nachthoreca. De komst van Primark aan de Melkmarkt is aanleiding om een kwaliteitsslag te maken, zodat het gebied ook overdag aantrekkelijk is. De afgelopen maanden is door ondernemers en gemeente samen gewerkt aan een plan. De ondernemers knappen de gevels op en richten terrassen in aan beide zijden van de rijbaan met nieuw uniform terrasmeubilair. De gemeente vervangt de bestrating, plaatst twee verzinkbare plaszuilen en onderzoekt een mogelijke aanpassing van de openbare verlichting.
Alle fracties geven aan in te kunnen stemmen met het voorliggende voorstel en maken een compliment zowel richting de ondernemers als de ambtelijke organisatie voor de totstandkoming van het plan.
Wel worden een aantal kanttekeningen geplaatst, waarbij het met name gaat om het fietsparkeren en om de omvang van het her in te richten deel van de Voorstraat.
Wethouder Van As merkt op dat er begin volgend jaar een integraal fietsparkeerplan aan de raad wordt voorgelegd, maar dat er nu gekozen is voor een tijdelijke oplossing door fietsparkeerplaatsen te realiseren op het Rodetorenplein en op het Grote Kerkplein.
Daarnaast stelt de wethouder dat het natuurlijk mooier was geweest om de hele Voorstraat her in te richten, inclusief de aanliggende stegen. Daar is echter vooralsnog geen geld voor beschikbaar en bovendien is de komst van de Primark de directe aanleiding om in dit deel van de Voorstraat iets te doen. Mocht er toch sprake zijn van enig financieel overschot is de wethouder bereid om te kijken of er ook iets gedaan kan worden in de Melkmarktsteeg.
De voorzitter concludeert dat alle fracties met het voorliggende voorstel instemmen en dat het voorstel als A-voorstel doorgeleid kan worden naar de besluitvormingsronde op 21 september a.s.

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Herinrichting Voorstraat

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

1. Het ontwerp voor de herinrichting van de Voorstraat vast te stellen.
2. Voor de uitvoering van de herinrichting van de Voorstraat € 300.000 beschikbaar te stellen, te dekken uit het Stadsontwikkelfonds.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Boer - Boekhorst, MTC de (Marijke) 2073
eenheid/afdeling	Sociale Zaken SZA

Voorgesteld besluit raad

in te stemmen met de geformuleerde uitgangspunten uit de verkenning om ten behoeve van het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt te komen tot een netwerkorganisatie.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 30 juni 2015

Onderwerp	Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt
Versienummer	1.0
Portefeuillehouder	
Informant	Nico Middelbos
Eenheid/Afdeling	Sociale Zaken en Werkgelegenheid / SZA
Telefoon	(038) 498 2070
Email	N.Middelbos@zwolle.nl
Bijlagen	-

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 In te stemmen met de geformuleerde uitgangspunten uit de verkenning om ten behoeve van het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt te komen tot een netwerkorganisatie.

Datum 30 juni 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Bij de bespreking van de informatienota op 11 mei 2015 is de toezegging gedaan door wethouder Vedelaar dat de resultaten van de verkenning van de samenwerking Wezo NV en SoZaWe Zwolle voor het zomerreces met u als raad worden gedeeld. En dat tevens daarbij een schets wordt gegeven van de mogelijke toekomstige organisatievorm om de opgaven van de Participatiewet uit te voeren. Met deze nota voldoen wij aan de toezegging. De oorspronkelijke gedachte was om u als raad een aantal scenario's voor te leggen. Gedurende het traject van de verkenning bleek dat er bij de betrokken partijen een gemeenschappelijk beeld is ontstaan over het realiseren van de inclusieve arbeidsmarkt. En dat dit een lijn is waarmee vanuit een gezamenlijke inzet en betrokkenheid betekenisvolle stappen gezet kunnen gaan worden. De betrokken partijen hebben aangegeven samen met de gemeente Zwolle daarmee aan de slag te willen gaan. In deze nota treft u dit collectief beeld aan om een netwerkorganisatie vorm te geven waarmee vanuit breed draagvlak toegewerkt kan worden naar een inclusieve arbeidsmarkt. En daarbij ook oog hebben voor de pragmatische stappen die we op korte termijn met de betrokken partijen kunnen maken op weg naar het eindbeeld.

Sinds afgelopen januari is de Participatiewet van kracht. In deze wet is geregeld dat wij als gemeente verantwoordelijk zijn voor de (arbeids)participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In de eerder vastgestelde kadernota 'Meedoen mogelijk maken' (oktober 2013) is geformuleerd dat wij als Zwolle uitgaan van de kansen van mensen: iedereen heeft talenten die ingezet kunnen worden voor de samenleving. We gaan uit van wat mensen wel kunnen en sluiten hierop aan. We willen talenten, kennis en ervaringen van mensen inzetten. Wij doen dit zo min mogelijk in aparte voorzieningen maar zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers of door maatschappelijke participatie in de wijk of de stad: niemand staat aan de kant. Waar mensen (tijdelijk) geen werk hebben zetten we in op het vergroten dan wel het behouden van competenties en de inbreng van kennis en vakmanschap van mensen zelf. Mensen die onder de Participatiewet vallen en die geen wettelijk minimumloon (WML) kunnen verdienen, mensen met een Wsw-indicatie en Wajongers met arbeidsvermogen komen in aanmerking voor de Banenafspraak. Dit noemen we de Garantiebanen. Alle mensen uit de doelgroep komen in een doelgroepregister te staan. Het UWV beheert dit register en is wettelijk aangewezen als partij die beoordeelt of iemand tot de doelgroep behoort en toegelaten wordt tot dit register. Werkgevers kunnen bij het UWV navragen of een (potentiële) werknemer is opgenomen in dit doelgroepregister.

Tegelijkertijd zien we een beweging ontstaan in de samenleving die stelt dat iedereen, ook mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, mee moet kunnen doen in het arbeidsproces. In gesprekken met werkgevers merken wij dat zij een belangrijke rol hebben én willen spelen als het gaat om het creëeren en het bieden van (aangepaste) werkplekken. De betrokkenheid vanuit de werkgevers in onze regio is zichtbaar en dat sluit ook aan bij het rijksbeleid. In de Participatiewet maar ook in het landelijk afgesloten Sociaal Akkoord is nadrukkelijk een actieve rol voor de werkgevers weggelegd. Aan ons als gemeente de opdracht om hen daarbij te faciliteren en de noodzakelijke en wenselijke ruimte te bieden. Wij willen dit doen vanuit een context waarbinnen we maximaal de kracht, kennis en expertise van bestaande, maar ook nieuwe partijen bundelen en samenbrengen.

Dit sluit aan bij de ontwikkelingen in onze arbeidsmarktregio waarbij met het regionaal Sociaal Akkoord de ambitie is uitgesproken om samen met werkgevers, vakbonden en onderwijs 1000 (leer)werkbanen

voor mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt te realiseren. Hiervoor is een regionaal marktbewerkingsplan opgesteld. Het gezamenlijk doel is een inclusieve arbeidsmarkt. De talenten van mensen wordt hierbij aangesproken en benut. Het levert de mensen economische en financiële zelfstandigheid op en draagt bij aan het gevoel van eigenwaarde. Bovendien zorgt het ervoor dat onze regionale economie verder versterkt en van toegevoegde waarde wordt voorzien.

Betrokkenheid werkgevers
Betrokkenheid en inzet van lokale en regionale werkgevers is nodig om ons gezamenlijk doel, de inclusieve arbeidsmarkt, te realiseren. Uiteindelijk zijn zij het die zorgdragen voor de banen. In de praktijk zijn er genoeg voorbeelden van bedrijven en ondernemingen die openstaan voor mensen met een afstand tot een arbeidsmarkt. En hen daarbij een waardige en waardevolle werkplek bieden om hun talenten te ontplooien en van waarde te zijn voor het bedrijf en hun omgeving. Een interessante ontwikkeling in dit verband zien we bij de vorming van social enterprises. Dit zijn ondernemingen die net als elke onderneming die een product of dienst levert een een verdienmodel heeft. Geld verdienen is echter niet het hoofddoel, maar een middel om de werkelijke missie te bereiken, namelijk het creëren van maatschappelijke impact. Internationaal is het een groeiend fenomeen. Social enterprises nemen een positie tussen de overheid, commerciële bedrijven en charitatieve instellingen en vormen zo een nieuwe sector. Buurtzorg Nederland en Tony's chocolonely zijn bekende voorbeelden hiervan. Binnen Zwolle kennen we ook ondernemingen die te beschouwen zijn als social enterprises. Goede voorbeelden zijn het houtbewerkingsbedrijf Binthout, restaurant Vidiveni, postbezorgingsbedrijf Cycloon en taartenbakker Gewoon Appeltaart. Dit soort bedrijven willen we graag betrekken bij ons doel. Zij kunnen als ambassadeurs én als kennispartner fungeren.

De uitdaging waar we als gemeente Zwolle voor staan is om samen met de marktpartijen, zoals hiervoor beschreven maar ook bijvoorbeeld uitzendbureaus, na te gaan welke rol het bedrijfsleven kan spelen en welke randvoorwaarden de gemeente Zwolle daarbij moet invullen. Feitelijk gaat het hierbij om de vraag welke activiteiten opgepakt en uitgevoerd kunnen worden door het bedrijfsleven om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een passende werkplek te bieden. Ons streven is namelijk om passend werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te organiseren in een zo regulier mogelijke werkomgeving met een zo duurzaam mogelijk karakter en een zo hoog mogelijke loonwaarde. Het gaat hierbij om arbeidsontwikkeling. Arbeidsontwikkeling is het gehele proces van intake, diagnostiek, bemiddeling, ontwikkeling en begeleiding dat doorlopen moet worden om iemand voldoende uit te rusten om aan het werk te krijgen en te behouden[1]. Op dit moment vindt dit proces voor de mensen vanuit de WWB, WSW en Wajong vooral plaats door de afdeling Werk, Re-integratie en Arbeidsontwikkeling (WRA) van de sociale dienst van de gemeente Zwolle en de Wezo NV. Onderzocht zou moeten worden in samenspraak met ondernemers in hoeverre delen van deze taak van arbeidsontwikkeling ook niet op de werkplek bij de ondernemer kan plaatsvinden. Daar kan namelijk door de ondernemer samen met de betrokkene besproken worden wat goed gaat en wat de verbeterpunten zijn. Om vervolgens hier concrete afspraken over te maken.

[1] All at Work, Tom de Haas, Jan van der Hidde, Angela Linders, Henk Loos, 2014, www.participerennaarvermogen.info

In de gesprekken die we met meerdere ondernemers de afgelopen periode hebben gevoerd, blijkt dat er interesse en bereidheid is om een bijdrage te leveren. En dat ondernemers openstaan om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek willen geven binnen hun onderneming. Maar dat ook nog wel veel onduidelijkheid is wat een ondernemer kan verwachten. Voorbeelden uit de praktijk en duidelijk te krijgen wat de voor- en nadelen zijn, is gewenst. De ondernemers hebben ook de wens geuit gefaciliteerd te willen (blijven) worden in randzaken zoals begeleiding, financiën en wet- en regelgeving. Daarbij is de term ‘ontzorgen’ meerdere keren genoemd. Ondernemers met ervaringen rondom het aan het werk hebben van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, willen meewerken aan ambassadeurschap. Ten slotte is de gedachte geopperd om netwerkbijeenkomsten rondom dit thema te organiseren, wat mogelijk een goede manier is om werkgevers met elkaar te verbinden op de inclusieve arbeidsmarkt.

Coöperatie

Uit het voorgaande blijkt dat er reeds een breed draagvlak en enthousiasme is om toe te werken naar en aan de inclusieve arbeidsmarkt. Tegelijkertijd beseffen we ons terdege dat het geen gemakkelijke weg is. Wij ervaren echter ook dat onze regio zich buitengewoon wil inspannen om mensen, die het minder hebben en meer ondersteuning nodig hebben, te helpen en een passende werkplek te bieden. Deze positieve punten en kansen willen wij de komende periode dan ook benutten en verder uitbreiden om een breed draagvlak en commitment te krijgen. Naar de vorm bezien is het bouwen van een aparte, fysieke organisatie hiervoor niet direct onze keuze. Wij willen juist in de tijd van netwerken en digitale verbanden meer toewerken naar een constructie waarin de betrokken partijen vanuit ondernemers, werknemers, UWV, onderwijs en gemeente Zwolle gezamenlijk optrekken.

Een mogelijk samenwerkingsvorm die hieraan invulling kan geven betreft de coöperatie. In deze samenwerkingsvorm komen de verschillende belangen (publiek en privaat) namelijk bij elkaar om het gezamenlijk doel te bereiken. In ons geval die van de inclusieve arbeidsmarkt. Een belangrijk pluspunt van een coöperatie is dat het lange termijn belang voorop wordt gesteld. En dat dit de betrokken leden bij elkaar brengt en gezamenlijk sturing op geeft. Daarbij willen wij de komende periode benutten om na te gaan welke bijdragen vanuit de beschikbare kennis, expertise en mogelijkheden van Wezo NV gebundeld met die van afdeling Werk, Re-integratie en Arbeidsontwikkeling (WRA) van de sociale dienst van de gemeente Zwolle hieraan kunnen bijdragen. Daarom zijn wij bezig om de eigen organisatie beter op het voorgaande af te stemmen. Hierbij past ook dat wij als gemeente Zwolle enig eigenaar worden van Wezo NV. Dit onderhandelingstraject is op moment van schrijven bezig. Beoogd is om in het najaar 2015 het resultaat aan u als raad voor te leggen.

Met de verkenning die dit voorjaar is gestart voor mogelijke samenwerking tussen Wezo NV en van afdeling Werk, Re-integratie en Arbeidsontwikkeling (WRA) van de sociale dienst van de gemeente Zwolle wordt duidelijk dat er synergievoordeel valt te behalen. Een goed voorbeeld hiervan is marktbewerking. Een gezamenlijke marktbewerking is wenselijk en daarbij is UWV ook een natuurlijke samenwerkingspartner. Bij mogelijke werkplekken kan bezien worden of deze ingevuld kunnen worden door Wajongers, SW-medewerkers of door bijstandsgerechtigden of in combinatie. Daardoor is maatwerk te realiseren voor zowel de ondernemer als toekomstig medewerker. Daarnaast gaan we de komende periode onderzoeken waar de beide organisaties elkaar verder kunnen versterken zowel in het bereiken van het maatschappelijke resultaat, de inclusieve arbeidsmarkt, als ook in de bedrijfsvoering. Uiteindelijk is er de uitdaging om de overhead en vaste kosten (huisvesting) te

verlagen. Daarbij is overigens een voorwaarde dat de betrokkenen, onder meer de SW medewerkers, nog steeds de juiste ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om mee te kunnen doen.

De uitgangspunten die we bij het creëren van de nieuwe samenwerkingsvorm, de coöperatie, hanteren zijn de volgende:

- Maatschappelijk resultaat staat centraal: mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt mee laten doen en het liefst via een baan bij reguliere werkgever;
- Werkgevers zo goed mogelijk in positie brengen en in hun kracht zetten; als gemeente Zwolle meer richten op het faciliteren en ondersteunen van werkgevers;
- Wat goed gaat, onder andere op re-integratie en beschut werken, blijven continueren en verder uitbouwen;
- De gekozen organisatievorm moet flexibel ingericht kunnen worden (modulair bouwen). Daarbij rekening houdend met schaalbaarheid: mee kunnen bewegen met onder meer beweging van lokaal naar (sub)regionaal;
- De financiële kaders zijn leidend.

Doelgroep

Wij streven er naar om mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben zoveel mogelijk bij een reguliere werkgever aan de slag te laten gaan. Het is daarbij goed om te beseffen dat deze groep mensen niet allemaal dezelfde (start)kwalificaties hebben. Binnen gemeente Zwolle zijn wij sinds twee jaar gestart met het screenen van cliënten op hun arbeidspotentieel. Daarmee krijgen wij inzicht in het arbeidspotentieel van cliënten, in passende arbeidsrichtingen en in de aanknopingspunten om arbeidsontwikkeling van klanten te faciliteren. In de periode van 15 april 2013 tot heden zijn 1192 van de ongeveer 3400 bijstandsgerechtigden op hun arbeidspotentieel gescreend. Deze screening betrof zowel klanten die voor het eerst een uitkering aanvroegen, als klanten uit het zittend klantenbestand. Hieronder is het resultaat van deze screening weergegeven.

Stroom	**Arbeidspotentieel (t.o.v. WML)**	**Aantallen**	**Percentage Totaal**
Doelgroep I	Zeer hoog (80-100%)	228	19%
Doelgroep II	Hoog (50-80%)	658	55%
Doelgroep III	Redelijk (30-50%)	141	12%
Doelgroep IV	Laag (0-30%)	165	14%

De vier geformuleerde stromen lichten wij als volgt toe:

➢ ***Doelgroep I*** Verwachte verdiencapaciteit 80 – 100% WML

Het arbeidspotentieel wordt ingeschat als zeer hoog.
Deze mensen zijn zelfredzaam, zelf verantwoordelijk en direct terug te plaatsen naar de arbeidsmarkt. Er wordt alleen indien echt noodzakelijk financieel geïnvesteerd in scholing, plaatsing, matching en begeleiding.

- De cliënt kan zelfstandig regulier ongesubsidieerd werk vinden;
- De huidige dienstverlening is de ZWA Intensief.

Datum 30 juni 2015

- ***Doelgroep II*** Verwachte verdiencapaciteit 50 – 80% WML

Het arbeidspotentieel wordt ingeschat als hoog.
Deze mensen zijn aangewezen op regulier werk met ondersteuning. De cliënt kan zich handhaven in een reguliere werksetting, maar heeft daar nog wel (financiële) ondersteuning voor nodig (bijvoorbeeld loonkostensubsidie en/of een jobcoach);

- Deze groep is inzetbaar op garantiebanen, individuele – en groepsdetachering via een intermediair. De intake en diagnostiek richt zich op werksoort, de kortste weg naar werk en de eisen aan de kandidaat zelf. Het betreft werk bij reguliere werkgevers of publieke werkgevers, onder meer bij de gemeente zelf. Deze groep wordt tijdelijk ondersteund vanuit de Participatiewet.
- De huidige dienstverlening zijn de ZWA en flankerende instrumenten, zoals loonkostensubsidie, Proefplaatsingen, Scholing, VAK, individuele coachingstrajecten en PGB's. Maar ook arbeidsontwikkeling binnen het SW-bedrijf, met plaatsing bij reguliere werkgevers.

- ***Doelgroep III*** Verwachte verdiencapaciteit 30 – 50%WML;

Het verwachte arbeidspotentieel wordt ingeschat als redelijk.
Van deze doelgroep is de verwachting dat er een gemiddeld verdienvermogen is van 40% en er blijvende ondersteuning vanuit de Participatiewet moet worden geboden. Het is de kern van de doelgroep van de Participatiewet die blijvend en mogelijk het gehele arbeidzame leven in een garantiebaan werkt. De cliënt kan zich niet handhaven op een reguliere werksetting en heeft eerst een ontwikkeltraject nodig;

- De huidige dienstverlening is arbeidsontwikkeling bij de Wezo NV.

- ***Doelgroep IV*** Verwachte verdiencapaciteit < 30% WML

Het arbeidspotentieel wordt ingeschat als laag.
Er is sprake van (multi)problematiek. Deze burgers zijn aangewezen op rusttrajecten en inkomensondersteuning. Veelal in combinatie met zorg en dagbesteding. Participatie is gericht op maatschappelijke participatie. Hier ligt een belangrijke rol voor de sociale wijkteams.

- De cliënt heeft zeer beperkt ontwikkelpotentieel en is langdurig aangewezen op forse ondersteuning;
- De huidige dienstverlening is SW Beschut Binnen, Dagbesteding.

Duurzame arbeidsinpassing heeft tijd nodig en mensen hebben veiligheid en rust nodig om te kunnen groeien. Het kapitaliseren van dit verdienvermogen begint op cliëntniveau bij screening, gevolgd door een goede intake & diagnose en het faciliteren van ontwikkeling & begeleiding. Ook mensen met een arbeidsbeperking moeten, willen zij gaan werken, arbeidsfit worden en beschikken over voldoende werknemersvaardigheden. Het allerbelangrijkste is dat zij gemotiveerd zijn om te werken. Wanneer een potentiële werknemer ongemotiveerd is, dan is arbeidsontwikkeling een moeilijk begaanbaar pad.

We zoeken daarbij ook aansluiting tussen beschut werken en arbeidsmatige dagbesteding. Onder meer in gesprek met zorgaanbieders hebben we mogelijkheden in beeld gebracht om beschut werken in de vorm van SROI bij hen onder te brengen. Zorgaanbieders bieden een aantal inwoners uit Zwolle een arbeidsovereenkomst aan conform het beschut werken en dragen zorg voor de begeleiding en werkaanbod van deze medewerkers. Op deze manier willen wij maatwerk genereren en innovatieve werkwijzen stimuleren.

Datum 30 juni 2015

Gesprek met omgeving
Zoals eerder beschreven zijn wij als gemeenten Zwolle in gesprek met ondernemers om invulling te geven aan het bereiken van de inclusieve arbeidsmarkt. Deze gesprekken blijven we ook het komend jaar voeren, omdat het noodzakelijk is om zoveel mogelijk in contact te blijven met onze omgeving. En daarbij te luisteren en vernemen welke kansen en mogelijkheden er zijn, die onze lokale en regionale ondernemers zien. En wat zij van ons als gemeente verwachten. Wij kunnen de werkgever ondersteunen met instrumenten die wij als gemeente tot onze beschikking hebben bijvoorbeeld loonkostensubsidie, werkplekaanpassing en jobcoaching.

Daarnaast voeren wij ook gesprekken met werknemers. Zij zijn namelijk net zo goed ambassadeurs en inspirators om te komen tot een inclusieve arbeidsmarkt. Recent heeft het gesprek met deze groep plaatsgevonden waaruit is gebleken dat er een gedeeld inzicht is dat dit hét moment is om te komen tot een werkelijk inclusieve arbeidsmarkt. En dat het bundelen van kennis, expertise en capaciteit van betrokken partijen in een vorm van bijvoorbeeld een coöperatie als waardevol perspectief wordt gezien. Ook is aangegeven dat goede matching tussen potentiële werknemers en beschikbare werkplekken relevant is. Om dit te realiseren is goede invulling geven aan de randvoorwaarden zoals deskundige begeleiding, persoonlijke ontwikkeling van cliënten en werkplekaanpassingen wezenlijk. Een rol die de gemeente Zwolle hierbij heeft volgens de deelnemers van het overleg is een verbindende rol, onder meer door succesverhalen te delen en contacten tussen werkgevers en werknemers te leggen. Belangrijk is het ook om de kinderen die kwetsbaar zij qua arbeidsinpassing, leerlingen uit het Entree onderwijs en van de PRO/VSO scholen, direct te bemiddelen naar werk. We dienen zorg te dragen voor een sluitende aanpak. We voorkomen daarmee sociale problematiek. Sámen met professionals van het onderwijs die de kinderen goed kennen en met werkgevers die hun sociale hart laten spreken.

Hoe en wat doen andere gemeenten?
Als gemeente Zwolle zijn wij niet de enige gemeente die zich bezighoudt met de voorliggende opgaven. Een rondgang door Nederland zien wij dat meer gemeenten hiermee bezig zijn en daarbij keuzes maken of nader onderzoeken die passend zijn binnen hun context. Zo heeft de gemeente Groningen expliciet gekozen om maximaal hun inspanningen in te steken op wat wij eerder in deze notitie als doelgroep 1 en 2 hebben omschreven. Het lijkt erop dat zij hierbij de richting hebben genomen om de mensen met de relatief kortste afstand tot de arbeidsmarkt het meest te ondersteunen. De gemeente Lelystad heeft een werkbedrijf opgericht, dat inwoners begeleidt die niet zelfstandig aan het werk kunnen. Na de intake is het de bedoeling dat een ieder aan het werk gaat. Dit gebeurt veelal bij het Werkbedrijf zelf. Daarbij worden ze tegelijkertijd ook getraind in vaardigheden en houding. In Dinkelland is gekozen voor de vorm van een coöperatie, DinkellandWerkt!, die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleidt naar een baan. Werkgevers kunnen lid worden van deze coöperatie als ze gebruik willen maken van de toegevoegde waarde van mensen en ze een kans willen bieden op de arbeidsmarkt. Er zijn 120 werkgevers aangesloten bij de coöperatie en daarvan maken ruim 40 actief gebruik van de diensten van de coöperatie.

Financieel perspectief voor de komende jaren
Alle re-integratiemiddelen uit de Participatiewet zijn per 1 januari 2015 ondergebracht in één gebundeld re-integratiebudget. Deze middelen zijn bestemd voor bestaande doelgroepen bijstandsgerechtigden, SW-medewerkers en voor de nieuwe doelgroep van mensen met arbeidsbeperkingen die vanaf

Datum 30 juni 2015

1 januari onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt omdat zij geen beroep meer kunnen doen op de Wajong en WSW.

De omvang van de doelgroep neemt toe, maar de beschikbare middelen nemen af. De middelen voor bijvoorbeeld de WSW (zittend bestand) dalen van 26.000 euro per SW-medewerker nu, naar 22.700 euro per SW-medewerker vanaf 2020. Daarnaast is er de afgelopen jaren al flink bezuinigd op de re-integratiemiddelen in het kader van de WWB (bijna een halvering). De komende jaren gaat daar tot 2018 nog eens 25% van af. Voor de nieuwe doelgroepen worden nog wel extra middelen aan het re-integratiebudget toegevoegd waardoor per saldo het re-integratiebudget ongeveer gelijk blijft.

Behalve de middelen vanuit de Participatiewet zijn ook de verdiencapaciteit van WSW-medewerkers en de algemene incidentele en structurele middelen uit de gemeentebegroting onderdeel van het financieel kader. Ook deze middelen dalen de komende jaren. De incidentele middelen uit de eigen begroting van de gemeente Zwolle komen in 2017 te vervallen en de verdiencapaciteit van SW-medewerkers loopt terug als gevolg van natuurlijke uitstroom. Voor het financieel perspectief betekent dit dat de budgetten in periode van 2015 t/m 2020 met € 7,2 mln. dalen van € 29 mln. naar € 21,8 mln.

Financieel overzicht inkomsten budgetten 2015 - 2020

	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Rijksbudget Participatie WSW	€ 15.000	€ 13.900	€ 12.700	€ 11.700	€ 10.900	€ 10.200
Rijksbudget Participatie WWB en nieuwe doelgroepen	€ 5.000	€ 4.900	€ 4.800	€ 5.000	€ 5.200	€ 5.300
Verdiencapaciteit WSW	€ 4.300	€ 4.100	€ 3.900	€ 3.700	€ 3.500	€ 3.300
Eigen middelen WSW/re-integratie gemeente	€ 4.700	€ 4.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Incidenteel buffer sociaal domein		€ 1.100	-,--	-,--	-,--	-,--
Totaal beschikbare middelen	**€ 29.000**	**€ 28.000**	**€ 24.400**	**€ 23.400**	**€ 22.600**	**€ 21.800**

In de Perspectiefnota 2016 - 2019 is voor participatie een structurele bezuiniging van € 2,0 mln. opgenomen. We denken dit bedrag te realiseren met een gezondere exploitatie van onze sociale werkvoorziening en een effectievere en efficiëntere samenwerking tussen Wezo NV en de gemeentelijke re-integratie en participatieactiviteiten. Concreet moet daarbij gedacht worden aan:

- Het in beeld brengen van de overlap van vaste kosten en overhead tussen WRA en Wezo met de besparingsmogelijkheden op korte en middellange termijn.
- Onderzoek naar het afstoten van niet (meer) benodigde huisvesting of zoeken naar goedkopere alternatieven voor de huidige huisvesting.
- Gezamenlijke inzet van instrumentarium en participatiemiddelen voor het realiseren van garantie - en (leer) werkbanen, werkgeversbenadering en arbeidsmarktbewerking.
- Het functioneel werkgeverschap van de bestaande (groeps)detacheringen van Wezo NV, waar dit kan, zoveel mogelijk bij werkgevers neerleggen. Dit vraagt een andere inzet van Wezo NV, een andere benadering van de werkgevers en een nieuw bedrijfsplan voor detacheringen dat niet gebaseerd is op het realiseren van uurtarieven, maar van inclusieve werkplekken. Belangrijk aandachtspunt is het ‘ontzorgen’ van werkgevers door WRA en Wezo NV.

Een belangrijk deel van de resterende € 5,2 mln. aan inkomstendaling zal gevonden moeten worden in de geleidelijke afbouw van de WSW – activiteiten. Dit leidt tot een afname van loonkosten van WSW-medewerkers en lagere uitvoeringskosten. Doordat er geen nieuwe meer instroom is, zullen door

natuurlijke uitstroom, de loonkosten voor Wsw-ers dalen. We kiezen er bewust niet voor om het – reeds uitgedunde – participatiebudget voor de WWB en nieuwe doelgroepen te verlagen. Dit zou met zich meebrengen dat er nauwelijks budget over is om in te zetten voor de noodzakelijke reintegratieactiviteiten. Uitgangspunt is en blijft een sluitend financieel kader.

Wenkend perspectief: inclusieve arbeidsmarkt
We staan als gemeente voor een stevige uitdaging: meer re-integratie én arbeidsontwikkeling faciliteren, met minder geld. Dat vraagt om een scherpe focus op wat wij doen. En het vraagt ook om keuzes en een transformatie in ons denken. En daarbij te werken naar de inclusieve arbeidsmarkt. Dat kunnen én willen we niet alleen doen. Deze opgave kan alleen slagen in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven. Het is de uitdaging van het bedrijfsleven om extra banen te creëren. Wij, als publieke dienstverlener, kunnen de werkgever helpen door samen op zoek te gaan naar die extra en passende werkplek. Daarbij gaan wij verder uitwerken op welke wijze de Wezo NV en afdeling Werk, Re-integratie en Arbeidsontwikkeling (WRA) van de sociale dienst van de gemeente Zwolle hier ondersteunend en facilterend een bijdrage aan kunnen leveren. Dit jaar willen wij als gemeente Zwolle de dialoog met onze maatschappelijke en zakelijke netwerkpartners verder voortzetten. Om vanuit vertrouwen, met oog voor goed en maatschappelijk ondernemerschap en passend binnen de financiele kaders verder te bouwen aan een wenkend perspectief voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. En om nader te onderzoeken of de coöperatie als samenwerkingsvorm het meest wenselijk en het beste rendeert voor alle betrokken partijen bij het toewerken naar ons einddoel.

Communicatie
De komende periode blijven we met alle betrokkenen in gesprek om vanuit gezamenlijkheid verder te werken aan de gewenste verandering. Stakeholders leveren hier, binnen de kaders die u als raad meegeeft, een maximale bijdrage aan, met als gevolg dat de uitkomst wordt herkend en wordt gedragen.

Vervolg
Van de raad verwachten wij een bijdrage aan de richting die Zwolle voorstaat zoals hiervoor is beschreven. Nadat de meningsvorming hierover heeft plaatsgevonden in de raad zal een ambtelijke werkgroep de bestuurlijk gewenste richting verder uitwerken. We verwachten dat tegen het eind van het jaar helder is hoe de samenwerking er uitziet. Dan komen we bij de raad terug om hierover te informeren over de stand van zaken en zonodig besluiten te nemen.

Openbaarheid
Ja

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 30-06-2015

besluit:

in te stemmen met de geformuleerde uitgangspunten uit de verkenning om ten behoeve van het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt te komen tot een netwerkorganisatie.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Korte terugblik Raadsplein debatronde 31-08-2015

Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt

In mei van dit jaar is de raad geïnformeerd over de samenwerking tussen de WEZO en SoZaWe. Toegezegd is dat de resultaten van de verkenning van de samenwerking met de raad worden gedeeld. Tevens zou een mogelijke toekomstige organisatievorm van de uitvoeringsorganisatie van de Participatiewet aan de raad worden voorgelegd.

Gedurende de verkenning is bij de betrokken partijen een gemeenschappelijk beeld ontstaan over het realiseren van de inclusieve arbeidsmarkt. Een netwerkorganisatie is hiervoor de meest geschikte organisatievorm. De raad wordt gevraagd in te stemmen met de geformuleerde uitgangspunten. De meeste fracties zijn heel kritisch. Over het doel is men het wel eens, maar niet over de weg waarlangs we tot een inclusieve arbeidsmarkt kunnen komen. Er is verschil van mening over de rol van de (gemeentelijke)overheid en de rol van de werkgevers. De samenwerking wordt toegejuicht, maar men twijfelt of dit moet leiden tot een netwerkorganisatie en uiteindelijk tot een coöperatie. Enkele fracties vinden dat we geen oude schoenen moeten weggooien voor we nieuwe hebben. Vormen van beschut werk en detachering van de WEZO moeten worden behouden. Is de optie van een eigen werkbedrijf onderzocht? Over het algemeen is er behoefte aan een separaat debat over de toekomst van de WEZO. Verder waarschuwen enkele woordvoerder voor te hoge verwachtingen. Dat de overheid kan zorgen voor een baan voor iedereen is een illusie, wel kunnen kansen worden vergroot en drempels worden weggenomen. Wethouder Vedelaar zegt dat er in de verkenning met vele partijen is gesproken. Hieruit komt het beeld naar voren dat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt gevoeld om te komen tot een inclusieve arbeidsmarkt. Dit is niet vanzelfsprekend en niet makkelijk. In de zoektocht naar een passende organisatievorm bij deze netwerkgedachte lijkt een coöperatievorm het meest geschikt. Aan de raad wordt gevraagd of dit de goede richting is. Veel moet nog verder worden uitgewerkt. In het voorstel worden ten behoeve van de verder uitwerking enkele uitgangspunten geformuleerd. Er worden geen alternatieve scenario's uitgewerkt, maar in de uitwerking worden wel een aantal waarborgstappen opgenomen. Aan het eind van het debat vindt een meerderheid van de fracties dat het voorstel geagendeerd kan worden voor de Besluitvormingsronde van 21 september 2015.

CDA Zwolle

D66

Amendement: Inzet op coöperatieve gedachte/samenwerking

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op 21 september 2015, gelezen hebbende de beslisnota van 30 juni 2015 en gehoord hebbende het debat op 31 augustus 2015,

Overwegende dat:

- de beslisnota aan de raad vraagt in te stemmen met 'de geformuleerde uitgangspunten uit de verkenning om ten behoeve van het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt te komen tot een netwerkorganisatie';
- De toelichting op de beslisnota zelf uiteindelijk onvoldoende helder maakt waartoe de raad besluit bij aanname van het voorstel;
- Dat het debat op 31 augustus 2015 helder heeft gemaakt dat het college met de beslisnota slechts bedoeld heeft te duiden dat samenwerking tussen betrokken partijen (o.a. werkgevers, onderwijs, Wezo NV en gemeentelijke overheden) noodzakelijk is om te komen tot een inclusieve arbeidsmarkt;
- dat met de beslisnota expliciet niet is beoogd de raad te doen besluiten een netwerkorganisatie of uitvoeringsinstantie van de participatiewet te gieten in de rechtsvorm (of organisatievorm) van een coöperatie;
- dat de voornoemde uitgangspunten uitsluitend/expliciet zien op de rechtsvorm coöperatie;
- de raad op een later tijdstip een nader uitgewerkt voorstel krijgt op basis van de beslisnota waarin onder andere een keus wordt voorgelegd tussen rechts-/organisatievormen voor bijvoorbeeld de beoogde netwerkorganisatie of uitvoeringsinstantie van de participatiewet,

Besluit:

Beslispunt 1 als volgt te wijzigen:

- In te stemmen met de idee dat samenwerking tussen betrokken partijen noodzakelijk is om te komen tot een inclusieve arbeidsmarkt.

Namens het CDA Zwolle,

Martijn van der Veen

D66

Voor: D66, GroenLinks, SP, Stadswacht en CDA

Verworpen 21-09-15

Swollwacht

SP GROENLINKS

MOTIE

Betreft: Geen onomkeerbare ingrepen bij Wezo.

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 21 september 2015.
Aan de orde: Beslisnota Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt.

Overwegende dat:
- De meeste fracties zich kritisch hebben uitgelaten in het debat over deze beslisnota, ieder vanuit de eigen invalshoek en om redenen die divers van aard zijn.
- In de beslisnota wordt voorgesteld om ten behoeve van het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt te komen tot een netwerkorganisatie (al dan niet in de vorm van een coöperatie).
- In dit debat bij vrijwel de gehele raad de behoefte bleek om de toekomstige rol van Wezo nader te bespreken.

Van mening dat:
- De realisatie van een inclusieve arbeidsmarkt en de weg daar naar toe nog vele onzekerheden en open einden bevat, waaronder de rol van Wezo.
- Dit voor alle betrokken instanties, maar bovenal voor degenen met een afstand tot de arbeidsmarkt, van belang is en grote gevolgen heeft.
- Een uiterste zorgvuldigheid in de besluitvorming daarom geboden is.
- Ten tijde van de besluitvorming over de beslisnota 'Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt' de uitkomsten van het debat over de Wezo nog onbekend zijn.
- De onderhandelingen tussen Zwolle en de overige gemeenten over de aandelen Wezo nog gaande zijn.
- De verkenningen omtrent de relatie tussen Wezo en de afdeling SoZaWe Zwolle evenmin geheel uitgekristalliseerd zijn.

De Zwolse raad spreekt uit:
- Dat er op weg naar de totstandkoming van een inclusieve arbeidsmarkt geen onomkeerbare beslissingen worden genomen die de beschikbare kennis, expertise en (fysieke) mogelijkheden van en bij Wezo aan kunnen tasten, zonder dat de gemeenteraad zich daarover heeft kunnen uitspreken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van de SP;
Bert Sluijer

SW
W.D. Tijsen

Namens de fractie van Groen Links;
Michiel van Harten

Voor: COA, Swollwacht, GroenLinks SP en fractie CDA
Vaarpen 21-09-15

SWollwacht

GROENLINKS SP

MOTIE

Zekerheid over Beschut werken

De gemeenteraad van Zwolle, in vergadering bijeen op 21 september 2015

Aan de orde: de Beslisnota Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt.

Constateert dat:
-De gemeente nu verantwoordelijk is voor het aanbieden van beschut werk voor personen die door een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding op en aanpassingen van de werkplek nodig hebben dat plaatsing in regulier werk redelijkerwijs niet verwacht kan worden;
- De beoordeling over plaatsing binnen beschut werk een taak van de gemeente is.
-Er momenteel nog veel onzekerheid is rond de invulling van de Inclusieve arbeidsmarkt en hoe het beschut werken in Zwolle daarbij geregeld gaat worden.

Van oordeel dat:
-Voorafgaand aan het vervolgproces al zo veel mogelijk rust en zekerheid rond beschut werken wenselijk is.
- De doelgroep van beschut werken ook op de lange termijn zo min mogelijk met onzekerheden en veranderingen op de werkplek en in de begeleiding rond de werkplek dient te worden geconfronteerd.
- Er voldoende informatie beschikbaar is om nu enkele globale kaders rond de toekomst van beschut werken vast te stellen.

Roept het college op:
Om bij de verdere uitwerking van het inclusief werken de volgende randvoorwaarden te hanteren:

-Voldoende, adequaat, gevoelsmatig veilig aanbod van plaatsen voor beschut werken.
-Beschut werken niet verder op afstand van de gemeente te plaatsen - niet verdergaand te privatiseren.
-Voldoende fysieke ruimte voor beschut werken.

Namens fractie Groen Links
Michiel van Harten

SW
w Doggen

Namens fractie SP
Bert Sluijer

Voor: CDA, SW, GL en SP
Verworpen 21-09-15

Swollwaart

SP GROENLINKS

MOTIE

Betreft: Onderzoek naar eigen werkbedrijf

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 21 september 2015.
Aan de orde: Beslisnota Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt.

Overwegende dat:
- In de beslisnota wordt voorgesteld om ten behoeve van het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt te komen tot een netwerkorganisatie.
- Andere mogelijke modellen en scenario's slechts zijn verkend, maar niet onderzocht, doorgerekend, of nader uitgewerkt.

Van mening dat:
- De realisatie van een inclusieve arbeidsmarkt en de weg daar naar toe nog vele onzekerheden en open einden bevat.
- Dit voor alle betrokken instanties, maar bovenal voor degenen met een afstand tot de arbeidsmarkt, van belang is en grote gevolgen heeft.
- Een uiterste zorgvuldigheid in de besluitvorming daarom geboden is.
- Er landelijk nu al discussie is over het tot op heden gerealiseerde aantal garantiebanen.
- Er door diverse gemeenten elk op geheel andere wijze naar oplossingen wordt gezocht om invulling te geven aan de doelstellingen uit de participatiewet en het sociaal akkoord.
- Het uit het oogpunt van een goede besluitvorming sowieso wenselijk is alle voor- en nadelen vanuit de diverse scenario's goed te onderzoeken, door te rekenen en uit te werken. Ongeacht welke politieke voorkeur men heeft.
- In de diverse mogelijke scenario's in ieder geval het 'eigen werkbedrijf' onderzocht zou moeten worden, nu gemeente Zwolle beoogd enig eigenaar van Wezo wordt en inmiddels een verdergaande samenwerking onderzocht wordt tussen Wezo en de afdeling SoZoWe van de gemeente Zwolle.

De Zwolse raad verzoekt het college:
- Het scenario 'eigen werkbedrijf' op korte termijn alsnog te laten onderzoeken, door te rekenen en uit te werken en dit te presenteren aan de gemeenteraad.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van de SP;
Bert Sluijer

SW
W. Doggen

Namens de fractie van Groen Links:
Michiel van Harten

Voor: GL, CDA, SW, SP
Verworpen 21-09-15

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 30-06-2015

besluit:

in te stemmen met de geformuleerde uitgangspunten uit de verkenning om ten behoeve van het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt te komen tot een netwerkorganisatie.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Visie op dienstverlening aan inwoners en ondernemers
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	Meijer, JH de (John) 2731
eenheid/afdeling	Publiekszaken PUA

Voorgesteld besluit raad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. de visie op dienstverlening vast te stellen
2. daarbij de volgende twee strategische doelen vast te stellen:
    1. De gemeente Zwolle behoort in 2020 tot de 10 meest gastvrije en best presterende gemeenten van Nederland als het gaat om dienstverlening aan inwoners en ondernemers.
    2. De gemeente Zwolle is in 2020 volledig gedigitaliseerd in haar dienstverlening.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 1 juli 2015

Onderwerp	Visie op dienstverlening 2015
Versienummer	1.0
Portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
Informant	John de Meijer
Eenheid/Afdeling	Publiekszaken
Telefoon	038-498 2731
Email	jh.meijer@zwolle.nl
Bijlagen	1. Visie op dienstverlening aan inwoners en ondernemers 2015; gastvrij en op maat (de visie is ook beschikbaar via de Zwolle app).

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 de visie op dienstverlening vast te stellen

2 daarbij de volgende twee strategische doelen vast te stellen:

1. De gemeente Zwolle behoort in 2020 tot de 10 meest gastvrije en best presterende gemeenten van Nederland als het gaat om dienstverlening aan inwoners en ondernemers.
2. De gemeente Zwolle is in 2020 volledig gedigitaliseerd in haar dienstverlening.

Datum 1 juli 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Als gemeente zijn we er met onze dienstverlening voor alle inwoners en ondernemers. Internet en digitalisering maken het mogelijk dat we de dienstverlening steeds sneller en makkelijker maken. Dat is belangrijk maar uiteindelijk gaat het er vooral om dat we met onze dienstverlening maatwerk leveren. Daarbij is de vraag van de burger en ondernemer leidend. Een speciale verantwoordelijkheid hebben we in onze dienstverlening voor kwetsbare groepen die (tijdelijk) afhankelijk zijn van de overheid. We zijn er voor deze groepen inwoners en hebben oog voor de situatie waarin ze zich bevinden. Voor hen zetten we alle zeilen bij, signaleren problemen en proberen die samen met henzelf en hun netwerk op te lossen.

De gemeentelijke dienstverlening staat goed in de steigers[1]. Dat biedt ruimte om de volgende stap te gaan zetten met onze dienstverlening. Daarbij sluiten we ook aan op de financiele realiteit: er is geen geld voor grootse plannen; we zullen de visie op alternatieve wijze gaan realiseren.

De visie is opgebouwd rondom *de zes waarden* welke door burgers, ondernemers en partners[2] zijn genoemd als onderscheidend en ondersteunend voor de Zwolse gemeentelijke dienstverlening. De onderscheidende waarden zijn:

- prestatie & vooruitgang
- verbonden & samen
- creatief & fantasie

De ondersteunende waarden zijn:

- vaardig & talent
- orde & structuur
- veilig & beschermd

Vanuit deze waarden zijn 2 strategische doelen geformuleerd en per waarde zijn concrete ambities benoemd die we de komende jaren gaan nastreven. Dit zijn niet alle ambities die we nastreven voor dienstverlening; er is ook bestaand beleid wat we doorzetten. Jaarlijks werken we de realisatie van de ambities nader uit in de beleidscyclus.

Deze visie is ook beschikbaar via de Zwolle app.

Beoogd effect
We willen met behulp van de visie blijven werken aan gastvrije dienstverlening die ook op maat is. Daarnaast willen we duidelijk maken aan onze inwoners en ondernemers welke dienstverlening zij de komende jaren mogen verwachten.

[1] Zie hiervoor jaarrekening 2014; programma 16.
[2] Hiervoor zijn sessies georganiseerd en zijn ondernemers en burgers bevraagd via het burgerpanel.

Datum 1 juli 2015

Argumenten

De visie is gebaseerd op een omgevingsanalyse

De wereld verandert snel, met name door ontwikkeling van internet en technologie. Bijna iedereen is continu online. En de ervaringen die een consument opdoet bij Bol.com en Wehkamp bepalen de verwachtingen die men heeft van een gemeente. Een inwoner/ondernemer wil dat er met ze mee wordt gedacht en dat wij daarbij bijdragen aan een oplossing en niet uitgaan van de regels. Men verwacht dat wij ons als gemeente inleven, ons proactief opstellen, onze afspraken nakomen en vooral goed naar onze doelgroep luisteren. De communicatie wil men steeds vaker liefst digitaal doen. Daarnaast verwacht men dat de online infrastructuur helder en gebruiksvriendelijk is . Zo wil een inwoner of ondernemer dat alle medewerkers met wie ze te maken krijgt op de hoogte zijn, zodat men een verhaal niet steeds opnieuw hoeft te doen. Het informatieaanbod van de gemeente dient bij voorkeur te zijn afgestemd op de persoonlijke behoeften en interesses van inwoner of ondernemer. Op deze wijze wil men dat de gemeente zaken snel en doeltreffend aanpakt, oplost en afhandelt wanneer men ze nodig heeft.

De rol van de gemeente is aan het veranderen. Enerzijds houden we een belangrijke verantwoordelijkheid voor kwetsbare burgers. Anderzijds ontwikkelen we ons steeds meer in de richting van *facilitator*. In de netwerkdemocratie ondersteunen we de initiatieven van inwoner en ondernemer. De gemeente is er voor hen.

De gemeente Zwolle staat niet alleen in haar streven naar verbetering van de dienstverlening. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Vereniging Directeuren Publieksdiensten (VDP) hebben de laatste jaren hun kijk op dienstverlening doorontwikkeld en nieuwe ambities benoemd. VNG en het ministerie van BZK zetten de komende jaren zwaar in op verdere verbetering van de digitale dienstverlening. Gemeenten zullen de komende jaren steeds vaker gebruik maken van gezamenlijk ontwikkelde of ingekochte digitale dienstverlening. Digitaal voor massa-produkten; waar zinvol ruimte voor lokaal maatwerk. Zwolle gaat hierin mee, waarbij coöperatie Dimpact ons belangrijkste voertuig blijft voor de realisatie van digitale dienstverlening. Daarbij hebben we aandacht voor inwoners die (nog) niet mee kunnen op de digitale snelweg.
De gemeente Zwolle heeft uit dit alles veel ideeën geput om voorop te blijven lopen in de verandering die de dienstverlenende overheid doormaakt. In het visiedocument beschrijven we onze visie en plannen voor de dienstverlening van de toekomst. Daarbij is ook gebruik gemaakt van de feedabck die onze klanten ons geven via klantonderzoeken. Een continu verbeterende dienstverlening, die gastvrij is en op maat, en effectief waar het kan en efficiënt waar het moet.

De visie benoemt strategische doelen en (per waarde) ambities

Vanuit de genoemde waarden hebben we de volgende twee strategische doelen benoemd:

1. Gemeente Zwolle behoort in 2020 tot de 10 meest gastvrije en best presterende gemeenten van Nederland als het gaat om haar dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

2. Gemeente Zwolle is in 2020 volledig gedigitaliseerd in haar dienstverlening.

Datum 1 juli 2015

De 14 ambities – nodig om de doelen te bereiken - hebben we ingedeeld naar de zes waarden. Bij elke ambitie geven we aan waaraan de realisatie van de ambitie moet voldoen.
Voor de komende jaren stellen we de volgende ambities voor.

Prestatie & vooruitgang
De gemeente Zwolle zorgt voor een dienstverlening die steeds beter wordt voor al onze inwoners en ondernemers. We presteren optimaal en houden ons continu bezig met vooruitgang. We gaan er daarbij van uit dat men zelfredzaam is en ons weet te vinden als men ons ergens voor nodig heeft. Maar we vinden ook dat we als gemeente een belangrijke rol hebben als het gaat om de kwetsbare groepen inwoners van Zwolle, die in onze steeds ingewikkelder samenleving tussen wal en het schip dreigen te raken.

Ambities:
- In 2017 kan een inwoner of ondernemer al zijn zaken met de gemeente Zwolle digitaal regelen; waar nodig ondersteunen wij hen
- Ondernemers kunnen rekenen op een dienstverlenende gemeente die hen ondersteunt
- In 2017 is er een Open Data-portaal van en voor Zwolle, waar een inwoner of ondernemer gegevens van en over de gemeente makkelijk en op transparante wijze kan vinden
- We versnellen onze dienstverlening zodat men nooit onnodig op ons hoeft te wachten

Toelichting: Digitale dienstverlening wordt de komende jaren de basis van onze dienstverlening. Daarnaast verwachten inwoners en ondernemers dat we onze dienstverlening versnellen, bijvoorbeeld op kanaal e-mail[3]. Op social media gaan we een nieuwe servicenorm instellen. Door de focus te leggen op verbetering van de kwaliteit denken we de kosten te kunnen stabiliseren of zelfs verminderen.

Verbonden & samen
Dienstverlening maken we samen. De gemeente laat het initiatief wel steeds vaker bij de samenleving. De samenwerking met partners en partijen buiten de gemeente is sterk, evenals de verbinding binnen de gemeente.

Ambities:
- We heffen overbodige regelgeving op of gaan deze versoepelen
- we faciliteren en maken ruimtelijke initiatieven mogelijk
- Ondernemers krijgen de ruimte om plannen te ontwikkelen
- we brengen samen met de regio de dienstverlening aan ondernemers in de hele regio Zwolle op hetzelfde niveau

Toelichting: Dienstverlening maken we steeds meer samen, als gemeente en ook als Regio Zwolle. Het initiatief laten we steeds vaker aan ondernemers, particulieren en instanties. De gemeente faciliteert vooral, onder andere door het opruimen van belemmeringen.

[3] Uit onze klantonderzoeken blijkt dat voor inwoner en ondernemer e-mail een belangrijk kanaal blijft.

Datum 1 juli 2015

Creatief & fantasie

Beter-dan-goede-dienstverlening vraagt van ons dat we niet kijken naar wat er niét kan, maar dat we de nadruk leggen op wat er wél kan. Dat vraagt om creativiteit.

Ambities:
- We gaan uit van de logica van de inwoner en ondernemer; in onze dienstverlening maken we creativiteit en oplossingsgericht denken tot speerpunt
- Eind 2017 mag de gemeente Zwolle zich een Smart City noemen

Toelichting: Creativiteit & fantasie zijn belangrijke kwaliteiten voor de nieuwe ambtenaar. Waar nodig zullen we opleidingsinspanningen hier nog meer op richten. Daarnaast is het belangrijk dat de medewerker de ruimte krijgt en ervaart voor het inzetten van zijn creativiteit & fantasie.

Big Data gaat over het inzetten van grote hoeveelheden gestructureerde en ongestructureerde gegevens. De diversiteit en complexiteit van de gemeentelijke opgaven vraagt om nieuwe en slimme “data”oplossingen. Zwolle als Smart City gaat slim om met data en ICT.

Vaardig & talent

Getalenteerde medewerkers van de gemeente kunnen inwoners en ondernemers helpen met een creatieve oplossing. Wij willen hen op gastvrije wijze ondersteunen.

Ambitie:
- We verrassen onze klant met persoonlijke aandacht en maatwerk, waarbij we oog hebben voor de persoonlijke situatie van mensen

Toelichting: We houden vast aan de gedachte dat elke ambtenaar een dienstverlener is. We gaan gastvrijheid daarbij nog meer benadrukken. De kwaliteiten van onze medewerkers vormen het kapitaal dat nodig is om maatwerk te kunnen leveren. Dit alles onder het motto “een vriendelijk woord kost niets”.

Orde & structuur en Veilig & beschermd

Om goede dienstverlening te kunnen geven is orde en structuur nodig. Afspraken nakomen, zaken regelen, etc. We zorgen samen voor een veilige en gestructureerde omgeving voor inwoners en ondernemers.

Ambities:
- We houden onze dienstverlening op de kanalen op niveau
- We verwerken persoonsgegevens op passende en transparante wijze.
- We ontwikkelen een structurele aanpak van identiteitsfraude en woonfraude.

Toelichting: De klant mag als basis een goede kwaliteit van dienstverlening van ons verwachten in termen van bereikbaarheid, afhandeltijd, actualiteit, juistheid en bejegening. Het niveau dat we daarin de afgelopen jaren hebben bereikt willen we vasthouden. Telefonie blijft een belangrijk kanaal, zeker als het onderwerp urgent is. Denk aan thema’s als zorg, werk & inkomen, welzijn en belastingen.

Datum 1 juli 2015

De bescherming van de persoonsdata welke aan ons zijn toevertrouwd behoort tot de basis van onze dienstverlening. Data is het goud van de 21e eeuw. Ook Zwolle werkt aan diverse dataprojecten. Zo wordt werkenderwijs geleerd wat dit soort projecten vraagt en tegen welke dilemma's je daarbij oploopt. Steeds moet je komen tot een goede afweging tussen enerzijds de kansen die het werken met (big en open) data oplevert en anderzijds de risico's van het werken met persoonsgevoelige data.

Risico's
Geen.

Financiën
Voor 2016 kunnen de (beperkte) uitvoeringskosten gedekt worden vanuit bestaande budgetten. Ook voor de jaren daarna zal de uitvoering betaald worden uit bestaande budgetten.

Vervolg
Op basis van deze visie maken we jaarlijks in de begroting een uitvoeringsprogramma, dat we opnemen in programma 16 dienstverlening en in de andere programma's waaronder de diverse ambities thuishoren. Het programma spiegelen we steeds aan de 6 waarden en 2 strategische doelen. In de jaarrekening geven we aan welk niveau van dienstverlening we hebben bereikt.

We kiezen ervoor om de hierboven opgesomde ambities niet via een strak programma maar op andere wijze te realiseren. We kiezen voor een implementatie via twee sporen:

1. Programma met lichte sturing (m.n. intern gericht)
   Voor een deel van de ambities en acties zijn we als organisatie zelf aan zet. Het intern uitdragen van het gedachtengoed van dienstverlening blijft zeker van belang. Projecten en activiteiten zullen zoveel als mogelijk meelopen met lopende of nieuwe projecten of met reguliere acties binnen de organisatie. We gaan dus maximaal de verbinding zoeken tussen dienstverlening en programma's als Digitalisering, Initiatiefrijk Zwolle en de doorontwikkeling van de dienstverlening in het sociale en fysieke domein. Daarnaast ligt er een verbinding met de doorontwikkeling van de organisatie (organisatieplan). Dit doen we ook zo omdat we geen speciaal budget aanvragen voor de implementatie van deze visie. Dat zien we als een kans die ons dwingt om meer de verbinding te zoeken, extern en extern.

2. Platform dienstverlening Zwolle (m.n. extern gericht)
   Een aantal van de ambities willen we gaan oppakken in samenwerking met een nog op te richten platform dienstverlening Zwolle. Doel daarvan is verbindingen leggen, kennis delen en enthousiasmeren. Voor het platform zullen we in ieder geval partners als GBLT, ROVA, RUD en SSC (Shared Service Center) uitnodigen. Verder denken we aan partijen als MKB, Horeca, Onderwijs MBO-HBO, welzijnsinstellingen, Stadkamer, vrijwilligerscentrale, studenten. Ook willen we de regiogemeenten betrekken.

Datum 1 juli 2015

Openbaarheid
De visie is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Visie op dienstverlening aan inwoners en ondernemers

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. de visie op dienstverlening vast te stellen
2. daarbij de volgende twee strategische doelen vast te stellen:
    1. De gemeente Zwolle behoort in 2020 tot de 10 meest gastvrije en best presterende gemeenten van Nederland als het gaat om dienstverlening aan inwoners en ondernemers.
    2. De gemeente Zwolle is in 2020 volledig gedigitaliseerd in haar dienstverlening.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Gastvrij en op maat

Visie op dienstverlening aan inwoners en ondernemers

2015

Zwolle is een prachtige stad. De gemeente doet er alles aan om Zwolle nóg leuker, mooier en gastvrijer te maken, zodat inwoners en ondernemers er nog prettiger kunnen wonen en werken. Dit vraagt om voortdurende verbetering en innovatie van onze dienstverlening. Steeds vaker levert de gemeente maatwerk om burgers en ondernemers verder te helpen. Ons streven daarbij is: effectief waar het kan en efficiënt waar het moet.

thuis Zwolle

Nieuwe dienstverlening in een veranderende wereld

Als gemeente zijn we er met onze dienstverlening voor álle inwoners en ondernemers. Internet en digitalisering maken snelle en eenvoudige dienstverlening mogelijk. Dat zijn belangrijke zaken, maar uiteindelijk is het nog belangrijker dat we maatwerk leveren. Daarbij gaan we uit van de wensen van burgers en ondernemers. Indien nodig leveren we dienstverlening tot in de wijken en de keukentafel aan toe. Zo zorgen we ervoor dat de gemeente er voor ú is en niet andersom.

De wereld om ons heen verandert snel. Vooral ontwikkelingen op het gebied van internet en mobiele technologie zorgen ervoor dat veel zaken niet meer hetzelfde gaan als vroeger. Bankzaken gaan online. Sportuitslagen komen binnen via de mobiele telefoon. Winkelen doet een consument met een tablet op de bank. Komt men er dan niet uit, dan verwacht men snel geholpen te worden door een medewerker via het zelf gekozen communicatiekanaal. De ervaringen die een consument opdoet via Spotify, Bol.com en Wehkamp geven vorm aan de verwachtingen die men heeft van de gemeente. Een inwoner of ondernemer wil dat er met hem of haar mee wordt gedacht en dat we daarbij niet uitgaan van regels, maar bijdragen aan een oplossing.

Men verwacht dat wij ons als gemeente inleven, ons proactief opstellen, onze afspraken nakomen en vooral goed naar onze doelgroep luisteren. Steeds vaker geven Zwollenaren aan de communicatie bij voorkeur digitaal te laten plaatsvinden. Met een druk op de knop op het internet of mobiel moeten wij te bereiken zijn. Men verwacht een heldere en gebruiksvriendelijke online infrastructuur, zodat er geen kostbare tijd verspild wordt. Zo wil een burger of ondernemer dat alle medewerkers met wie hij of zij te maken krijgt op de hoogte zijn van zijn specifieke situatie, zodat het verhaal niet steeds opnieuw verteld hoeft te worden. Het informatieaanbod van de gemeente dient bij voorkeur te zijn afgestemd op individuele behoeften en interesses. Op deze wijze wil een inwoner of ondernemer dat de gemeente Zwolle zaken snel en doeltreffend aanpakt, oplost en afhandelt.

de gemeente is er voor u

Ook de rol van de gemeente is aan het veranderen. Wij ontwikkelen ons steeds meer in de richting van *facilitator*. We ondersteunen de initiatieven van inwoner en ondernemer. Dat heeft grote gevolgen voor ons, maar ook voor deze doelgroep.

Sinds 2015 hebben we er als gemeente belangrijke taken bij gekregen op het terrein van de zorg, onder meer op het gebied van de jeugdzorg en de zorg aan langdurig zieken en ouderen. Wij vinden het belangrijk dat iedereen, van jong tot oud, mee blijft doen in onze steeds ingewikkelder samenleving. Dat mensen zich zoveel mogelijk zelf redden en daarbij eigen keuzes mogen en kunnen maken. Tegelijkertijd hebben we als gemeente de zorg voor de kwetsbare groepen in de samenleving, zoals ouderen, mensen met psychosociale problemen, multiprobleemgezinnen en mensen met een verstandelijke beperking. De gemeente Zwolle wil er maximaal zijn voor deze groepen inwoners. Daarbij hebben we oog voor de kwetsbare situatie waarin ze zich bevinden en realiseren ons hoezeer zij afhankelijk zijn van de overheid. Voor hen zetten we alle zeilen bij, signaleren we problemen en proberen die samen met henzelf en hun netwerk op te lossen.

Wij hebben de afgelopen jaren veel energie en aandacht besteed aan het verbeteren van de digitale dienstverlening. Het gemeentelijke klantcontactcentrum (KCC) is ingericht, en er zijn taken uitbesteed aan onder meer het GBLT (Gemeente- en Waterschapsbelastingen) en afvalverwerker ROVA.

De gemeente Zwolle staat niet alleen in haar streven naar verbetering van de dienstverlening aan burgers en ondernemers. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Vereniging Directeuren Publieksdiensten (VDP) hebben de laatste jaren hun kijk op dienstverlening doorontwikkeld en nieuwe ambities benoemd. De gemeente Zwolle heeft hier veel ideeën uit geput om voorop te blijven lopen in de verandering die de dienstverlenende overheid doormaakt. In dit visiedocument beschrijven we onze visie en plannen voor de dienstverlening van de toekomst. Een continu verbeterende dienstverlening, die gastvrij is en op maat, en effectief waar het kan en efficiënt waar het moet.

Uitgangspunten en ambities

In het coalitieakkoord 2014-2018 is de volgende ambitie benoemd:

> De dienstverlening van de gemeente aan ondernemers en inwoners is van hoog niveau; vlotte afhandelingstermijnen, klantgericht, zoveel mogelijk digitaal en met passende regels. We streven ernaar bij de top van dienstverlenende gemeenten te horen.

Uit de klanttevredenheidsonderzoeken die we regelmatig houden blijkt dat wij als gemeente Zwolle goed scoren met onze huidige dienstverlening. Maar hoe moet onze dienstverlening er in het jaar 2020 uitzien? Dit voorjaar zijn we met inwoners, ondernemers en partners in gesprek gegaan. We hebben gezamenlijk nagedacht over de waarden waarmee de gemeente Zwolle zich kan onderscheiden in haar dienstverlening. Hier zijn de volgende drie onderscheidende waarden uitgekomen:

- prestatie & vooruitgang
- verbonden & samen
- creatief & fantasie

Daarnaast zijn drie ondersteunende waarden gekozen, waarden die als een soort basis aanwezig moeten zijn voordat je toekomt aan de onderscheidende waarden:

- vaardig & talent
- orde & structuur
- veilig & beschermd

Op basis van deze waarden hebben we een *vision statement* voor onze dienstverlening geformuleerd:

> Dienst verlenen is voor de gemeente Zwolle de kans om te laten zien hoe we als gastvrije stad en organisatie meedenken met mensen. Wij gebruiken alle

mogelijkheden om mensen te helpen zich te ontplooien in Zwolle. Inwoners en ondernemers ervaren dat wij er zijn om ze verder te helpen; daarbij leveren we maatwerk. Onze dienstverlening is effectief waar het kan en efficiënt waar het moet.

De zes waarden zijn, tezamen met de ambitie uit het coalitieakkoord, vertaald in twee strategische doelen voor onze dienstverlening in het jaar 2020.

1. De gemeente Zwolle behoort in 2020 tot de 10 meest gastvrije en best presterende gemeenten van Nederland als het gaat om dienstverlening aan inwoners en ondernemers.
   Dit betekent dat we:
   - een gastvrije uitstraling hebben die je overal terugziet
   - in mogelijkheden denken als het gaat om trends in dienstverlening
   - veranderingen of ideeën in dienstverlening afstemmen met onze inwoners en ondernemers en positief staan voor ideeën van buiten
   - aandacht hebben voor de persoonlijke situatie van mensen

2. De gemeente Zwolle is in 2020 volledig gedigitaliseerd in haar dienstverlening.
   Dit betekent dat we:
   - volop inzetten op digitalisering, zowel intern als extern, en zo inwoners en ondernemers ondersteunen bij hun zelfredzaamheid
   - de kwaliteit van onze basisregistraties op orde hebben
   - de veiligheid van gegevens en privacy van onze inwoners en ondernemers borgen

Deze twee strategische doelstellingen zijn vertaald in de volgende veertien concrete ambities:

- in 2017 kan een inwoner of ondernemer al zijn zaken met de gemeente Zwolle digitaal regelen; waar nodig ondersteunen wij hen
- ondernemers kunnen rekenen op een dienstverlenende gemeente die hen ondersteunt
- in 2017 is er een Open Data-portaal van en voor Zwolle, waar een inwoner of ondernemer gegevens van en over de gemeente makkelijk en op transparante wijze kan vinden
- we versnellen onze dienstverlening zodat men nooit onnodig op ons hoeft te wachten
- we heffen overbodige regelgeving op of gaan deze versoepelen
- we faciliteren en maken ruimtelijke initiatieven mogelijk
- ondernemers krijgen de ruimte om plannen te ontwikkelen
- we brengen samen met de regio de dienstverlening aan ondernemers in de hele regio Zwolle op hetzelfde niveau
- we gaan uit van de logica van de inwoner en ondernemer; in onze dienstverlening maken we creativiteit en oplossingsgericht denken tot speerpunt
- we verrassen onze klant met persoonlijke aandacht en maatwerk, waarbij we oog hebben voor de persoonlijke situatie van mensen

- eind 2017 mag de gemeente Zwolle zich een Smart City noemen
- we houden onze dienstverlening op de kanalen op niveau
- we verwerken persoonsgegevens op passende en transparante wijze
- we ontwikkelen een structurele aanpak van identiteitsfraude en woonfraude

Hieronder preciseren we deze uitgangspunten en ambities voor elk van de zes beschreven waarden: prestatie & vooruitgang; verbonden & samen; creatief & fantasie; vaardig & talent; orde & structuur en veilig & beschermd.

Prestatie & vooruitgang

De gemeente Zwolle zorgt voor een dienstverlening die steeds beter wordt voor al onze inwoners en ondernemers. We presteren optimaal en houden ons continu bezig met vooruitgang. We gaan er daarbij van uit dat men zelfredzaam is en ons weet te vinden als men ons ergens voor nodig heeft. Maar we vinden ook dat we als gemeente een belangrijke rol hebben als het gaat om de kwetsbare groepen inwoners van Zwolle, die in onze steeds ingewikkelder samenleving tussen wal en het schip dreigen te raken.

Digitaal waar het kan, persoonlijk en betrokken waar het moet

Als gemeente zijn we op veel terreinen monopolist. Dat verplicht ons om onze inwoners en ondernemers goede dienstverlening te bieden. De keuze is daarbij niet tussen digitaal óf menselijk contact. Nee, het is én-én. Goede digitale dienstverlening – snel en gemakkelijk – is over een paar jaar de basis van onze dienstverlening. Maar daarmee zullen we ons niet onderscheiden van andere gemeenten. Omdat we tot de top van de gemeenten willen behoren zullen we een goede digitale dienstverlening moeten combineren met een warme, betrokken klantrelatie. Digitaal waar het kan, persoonlijk en betrokken waar het moet. Met zorg voor hen die zich (tijdelijk) in een kwetsbare positie bevinden. Maatwerk is daarbij ons uitgangspunt.

Veranderingen in internet- en mobiele technologie hebben de afgelopen jaren gezorgd voor een revolutie in digitale communicatie. Van overheden wordt verwacht dat ze de kansen die dit biedt optimaal weten te benutten. Zwolle zet in op digitaal, maar wil aandacht blijven hebben voor diegenen die (nog) niet meekunnen op de digitale snelweg. We gaan voor een klanttevredenheid van 8,0 op het digitale kanaal (op dit moment is dat 7,6). We willen van het internetkanaal een zeer aantrekkelijk voorkeurskanaal maken. Dit *'digitaal tenzij'* is en blijft onze strategie op het gebied van de dienstverleningskanalen. Naast digitaal bieden we onze producten en diensten op minimaal één alternatief kanaal aan. Daarbij proberen we een inwoner of ondernemer zoveel mogelijk te verleiden naar digitaal.

Vooruitgang door samenwerkingsverbanden

Dimpact is een landelijk samenwerkingsverband tussen gemeenten. De verbetering van de digitale dienstverlening wordt door Zwolle grotendeels in Dimpact-verband opgepakt. Door onze kennis te delen met andere gemeenten kunnen we voorop blijven lopen in innovatieve ontwikkelingen. Verder is het mogelijk om via Dimpact steeds meer invloed uit te oefenen op de ontwikkeling van rijksbeleid op het gebied van digitale dienstverlening en standaardisatie. Zwolle zet zich in om gemeentelijke invloed uit te oefenen op rijksbeleid,

onder meer om de gemeentelijke praktijk dichter bij het Rijk te brengen. Via Dimpact blijven we op de hoogte van de strategische ontwikkelingen in het fysieke domein, waaronder de gevolgen van de nieuwe Omgevingswet. Daarnaast sluit de gemeente Zwolle vanzelfsprekend aan op de landelijke 'Generieke Digitale Infrastructuur' (GDI), met daarin onder andere alle basisregistraties.

Ambitie: In 2017 kan een inwoner of ondernemer al zijn zaken met de gemeente Zwolle digitaal regelen; waar nodig ondersteunen wij hen

We streven ernaar dat:

- de digitale dienstverlening en -communicatie uiterlijk eind 2016 geoptimaliseerd zijn
- de klanttevredenheid op het digitale kanaal naar 8,0 gaat
- we voldoen aan de webrichtlijnen 2.0
- we een klantmeting webcare op social media ontwikkelen en een indicator voor de verschuiving van het kanaalgebruik
- we het klantoordeel van ondernemers onderzoeken
- Zwolle is aangesloten op alle onderdelen uit de GDI

Meewerken met ondernemers

De bekendheid van Zwolle in Nederland is sterk gegroeid. We kregen onlangs de titel 'MKB-vriendelijkste stad'. Iconische organisaties zoals PEC Zwolle, de Librije, museum De Fundatie en Waanders in de Broeren zetten de stad goed op de kaart. Het is voor ons van groot belang onze ondernemers tevreden te houden met hun stad, want tevreden bedrijven zijn onze ambassadeurs. Zij kunnen hun (buitenlandse) partners overhalen ook naar Zwolle te komen.

Uit onderzoek weten we dat ondernemers over het algemeen tevreden zijn over onze informatievoorziening via internet. Onze gemeentelijke processen voor verschillende producten zijn goed ingericht en we hebben al verschillende dereguleringsmaatregelen doorgevoerd.

De dienstverlening van de gemeente Zwolle aan ondernemers is van hoog niveau; vlotte afhandelingstermijnen, klantgericht, zoveel mogelijk digitaal en met steeds minder onnodige regels. Ondernemers krijgen nu al binnen één werkdag een reactie op hun vraag, bij voorkeur via hun eigen accountmanager. Dit kan in persoon zijn, telefonisch of digitaal.

Voor een goed contact met het lokale bedrijfsleven hebben wij het accountmanagement ingericht: ondernemers hebben bij de gemeente één contactpersoon, die beschikt over een goede backoffice en een ondernemende en klantgerichte houding. Weten wat er bij het bedrijfsleven speelt is een tweede voorwaarde. Wij willen een overheid zijn die vooral meewerkt en op verzoek met u meedenkt. Het belangrijkste is daarbij het opgebouwde vertrouwen door regelmatig contact en commitment vanuit het bestuur en van onze partners.

Ondernemingsdossier

Een deel van de horecaondernemers is in 2014 gebruik gaan maken van het systeem 'ondernemingsdossier' (www.ondernemingsdossier.nl), dat het indienen van vergunningaanvragen ondersteunt. Dit is een voorziening voor en door ondernemers, waarvan de gemeente gebruik mag maken. Met dit instrument kunnen aanvragen sneller worden afgehandeld.

Ambitie: Ondernemers kunnen rekenen op een dienstverlenende gemeente die hen ondersteunt

We streven ernaar dat:

- ondernemers 24/7 bij de gemeente terecht kunnen
- de wisselwerking tussen persoonlijke en digitale dienstverlening goed op orde is
- Zwolle in de Top 3 staat in de ranglijst van MKB-vriendelijkste gemeenten voor grote steden en in de Top 3 van Overijssel

Open Data: vertrouwen op de creativiteit in de maatschappij

Een overheid die vertrouwt op de creativiteit in de maatschappij kan zijn eigen effectiviteit een stuk verhogen. Op den duur is dat efficiënter en dus goedkoper. Bovendien krijgen inwoners de kans hun betrokkenheid om te zetten in concrete acties door gebruik te maken van Open Data. Tegelijkertijd stimuleren we nieuwe economische activiteit als we meer data open beschikbaar stellen. Zo kunnen vernieuwende digitale diensten ontstaan. Persoonsgegevens zijn nooit open.

Open Data is herbruikbare openbare (overheids-)informatie. In het beleidsdocument 'Visie Open Overheid' en het bijbehorende actieplan 'Open Government Partnership' (OGP) van het ministerie van Binnenlandse Zaken wordt de ontwikkeling en het gebruik van Open Data gestimuleerd. De impuls van dit actieplan is ook binnen het gemeentelijk domein merkbaar. De Digitale Steden Agenda, Open Geo Data en het landelijke dataportaal data.overheid.nl zijn hier goede voorbeelden van.

Ambitie: in 2017 is er een Open Data-portaal van en voor Zwolle, waar een inwoner of ondernemer gegevens van en over de gemeente makkelijk en op transparante wijze kan vinden

We streven ernaar dat:

- (delen van) onze data beschikbaar zijn voor gebruik
- we eind 2015 beschikken over een eerste versie van het dataportaal
- er eind 2016 tenminste drie projecten aan te wijzen zijn waar het portaal een belangrijke bijdrage aan levert

Snelle dienstverlening is de norm

Sinds een aantal jaren hanteren we servicenormen voor een flink aantal producten en diensten. De meeste van deze normen maken we ook waar. Uit ons eigen klantonderzoek komt vaak terug dat de inwoner/ondernemer met name sneller reactie wil van de gemeente. Daar werken we graag naartoe.

Ambitie: We versnellen onze dienstverlening zodat men nooit onnodig op ons hoeft te wachten

We streven ernaar dat:
- we voor minimaal vijf producten of diensten een nieuwe servicenorm instellen
- we de bestaande servicenormen voor minimaal tien producten of diensten fors versnellen

Verbonden & samen

Dienstverlening maken we samen. De gemeente laat het initiatief wel steeds vaker bij de samenleving. De samenwerking met partners en partijen buiten de gemeente is sterk, evenals de verbinding binnen de gemeente.

De manier waarop mensen en organisaties met elkaar omgaan is de laatste jaren ingrijpend veranderd. Dit heeft te maken met andere verwachtingen in de samenleving over dienstverlening en een andere informatiepositie van inwoners en ondernemers. Online diensten als bijvoorbeeld Wikipedia, Facebook, Twitter en Google zetten hiervoor de toon. Allerhande informatie is voor steeds meer mensen met een eenvoudige muisklik beschikbaar. We kunnen gerust stellen dat er een kleine revolutie gaande is in de emancipatie van de inwoner, waardoor de verhouding tussen inwoner en overheid verandert.

De rol van de gemeente verschuift mede daardoor naar die van facilitator. De netwerkdemocratie vraagt om aansluiting bij de eigen kracht van inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen. In het programma Initiatiefrijk Zwolle gaan wij dit extra ondersteunen en zichtbaar maken. Daarbij ligt er een relatie naar het HRM-programma DNA (*De nieuwe ambtenaar*). Immers, welke ruimte krijgt de nieuwe ambtenaar – die vaker de stad ingaat en met partners samenwerkt – van het bestuur mee?

Samenwerking vraagt initiatief

Voor de volgende twee ambities verwijzen we naar programma Initiatiefrijk Zwolle, dat in 2015 nader wordt uitgewerkt en in uitvoering komt. Vanuit dienstverlening blijven we de verbinding hiermee zoeken. Zo gaat ons klantcontactcentrum (KCC) vanaf 2015 extra aandacht besteden aan personen die zich melden met vragen rondom een initiatief. We willen ons oplossend vermogen verder vergroten, met name in uitvoeringszaken. Dat kan het beste als we met een inwoner of ondernemer samenwerken.

Bepaalde regels en werkwijzen in de gemeentelijke organisatie zijn mogelijk een belemmering voor hulp bij nieuwe initiatieven. Wij gaan kijken welke regels belemmerend werken en ertoe leiden dat er soms niet direct op een initiatief ingespeeld kan worden. In 2016 komen we tot een lijst met regelgeving waardoor belemmeringen ondervonden worden. Deze lijst wordt in deze collegeperiode 2014-2018 afgewerkt. Overigens zijn regels vaak ook noodzakelijk en handig en soms vragen burgers zelfs expliciet om extra regels; het gaat er dan om hoe je de regels toepast.

Onnodige regelgeving wordt losgelaten

Vanuit diverse ministeries in Den Haag wordt steeds meer ingegaan op de roep om deel te nemen aan lokale pilots waarbij regelgeving losgelaten wordt. Het is goed, wanneer Zwolle last heeft van landelijke wetgeving, om mee te doen aan experimenten waarbij gemeenten de ruimte krijgen. Dat levert een hoop mogelijkheden, kennis en ervaring op.

Het is van groot belang om bestuurders en ambtenaren bewust te maken van de manier waarop zij concreet bij kunnen dragen aan de vermindering van regeldruk. Zonder die bewustwording worden incidenten en problemen vaak snel vertaald in voorstellen voor nieuwe regels.

Ambitie: We heffen overbodige regelgeving op of gaan deze versoepelen.

We streven ernaar dat:

- de ondernemer eind 2017 zal ervaren dat onze regeldruk beduidend is verminderd

Aansluiten bij ruimtelijke initiatieven

We willen ook maximaal aan (blijven) sluiten bij ruimtelijke initiatieven van inwoners, ondernemers en andere partijen. Snel, helder en meedenkend zijn daarbij onze streefwaarden. Ook met de komst van de nieuwe Omgevingswet blijven we dat doen, al zal die wet zeker leiden tot veel veranderingen. Eén van de doelen van de nieuwe wet is om het voor de initiatiefnemer en andere belanghebbenden transparanter te maken. Het ministerie werkt aan de Laan van de Leefomgeving, een digitale plek waar alle informatie bij elkaar wordt gebracht. Daartoe dienen diverse informatiebronnen van gemeenten en partijen als Kadaster en waterschappen aan elkaar gekoppeld te worden. Het wetsvoorstel over private kwaliteitsborging ligt inmiddels bij de Tweede Kamer. Technische toetsing en toezicht kan straks worden uitgevoerd door commerciële bedrijven.

Ambitie: We faciliteren en maken ruimtelijke initiatieven mogelijk

We streven ernaar dat:

- we bij een voorgenomen weigering altijd overleggen met de aanvrager
- de klanttevredenheid voor Fysieke Leefomgeving boven 7,0 blijft (meting 2017)

Nieuwe bedrijven een kans geven

Er is een groei te zien in het aantal sociale ondernemingen die een maatschappelijke missie voorop stellen en waarvoor geld verdienen niet het enige belang is. Sociale ondernemingen zijn in alle sectoren van het bedrijfsleven te vinden en creëren grote maatschappelijke waarde voor mens en milieu. De rol van de overheid is meebewegen, richting geven en faciliteren waar nodig.

Nieuwe bedrijven zorgen voor dynamiek en werkgelegenheid. De gemeente Zwolle wil blijven investeren in een goed economisch klimaat voor alle soorten bedrijven, van grote bedrijven tot MKB, starters en zelfstandigen.

Ambitie: Ondernemers krijgen de ruimte om plannen te ontwikkelen

We streven ernaar dat:
- dit gebeurt in verbinding en samen met de gemeente
- de tevredenheid bij ondernemers hierover eind 2017 minimaal wordt beoordeeld met een 7,0

Gelijke kansen voor de hele regio

De economische samenwerking in de Regio Zwolle is relevant om kennis te bundelen. Dit kunnen de gemeenten op eigen kracht niet realiseren. De Regio Zwolle is daarnaast een effectief netwerk gebleken voor gemeentegrensoverschrijdende samenwerking tussen en binnen de 4 O's: Overheid - Onderwijs - Ondernemers - Onderzoek.

Voor een gezamenlijk regionaal fysiek en digitaal dienstverleningsconcept voor het bedrijfsleven zijn inmiddels de eerste stappen gezet. Dit doen we in nauw overleg met het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING). Onze regio is een voorbeeld voor hoe de concepten meer integraal toegepast kunnen worden. De gemeente Zwolle heeft bij deze ontwikkeling een voorbeeldfunctie.

Ambitie: we brengen samen met de regio de dienstverlening aan ondernemers in de hele regio Zwolle op hetzelfde niveau

We streven ernaar dat:
- het gemiddelde niveau van dienstverlening aan ondernemers in de hele regio Zwolle omhoog gaat
- de ondernemers in de regio dit eind 2017 ook ervaren

Creatief & fantasie

Beter-dan-goede-dienstverlening vraagt van ons dat we niet kijken naar wat er niét kan, maar dat we de nadruk leggen op wat er wél kan. Dat vraagt om creativiteit.

De gemeente opereert steeds meer in samenwerkingen en netwerken. Daarbij moeten we wel blijven nadenken over de reikwijdte en vorm van de gemeentelijke rol. Willen we vooral faciliteren en regisseren en daarbij de uitvoering (inclusief ons contact met inwoners en ondernemers) uitbesteden? Of zien we een meer duurzame rol voor de gemeente op het terrein van dienstverlening? En op welke manier tonen we onze verantwoordelijkheid in de zorg voor die inwoners van Zwolle die zichzelf (tijdelijk) minder goed kunnen redden?

Samenwerking is een niet te stoppen trend

De afgelopen jaren is veel dienstverlening op afstand van de gemeente gekomen: verschillende klassieke taken van de gemeente worden uitbesteed aan zelfstandige partners. Denk daarbij aan ROVA (groenbeheer, meldingen openbare ruimte) en GBLT (gemeentebelastingen). Ook de sociale wijkteams staan in feite op afstand van de gemeente. Ook de Regionale uitvoeringsdienst, die verantwoordelijk is voor de taken vergunningen, toezicht en handhaving, ontwikkelt zich tot een zelfstandige partner. We verwachten dat

deze trend zich voortzet. We zullen nog meer taken overlaten aan partners. Van geval tot geval zullen we bij samenwerkingen duidelijke afspraken maken.

Klantcontactcentrum als ingang naar de overheid

Het klantcontactcentrum (KCC) staat inmiddels als een huis en blijft zich ontwikkelen wanneer dat nodig blijkt. We hebben de afgelopen jaren het KCC neergezet als dé ingang van de overheid. De rol van het KCC verschuift de komende jaren steeds meer van het antwoord geven op uw vragen naar het doorverwijzen naar de juiste (digitale) informatie. Daarbij zullen de medewerkers van het KCC aandacht blijven behouden voor inwoners met beperkte digitale vaardigheden. We zien wel dat de vragen die nog bij KCC komen steeds complexer worden. Dat is voor ons een goed teken, want dat betekent dat een inwoner of ondernemer het antwoord op eenvoudige vragen steeds vaker op internet vindt.

Ambitie: We gaan uit van de logica van de inwoner en ondernemer; in onze dienstverlening maken we creativiteit en oplossingsgericht denken tot speerpunt

We streven ernaar dat:
- we vernieuwing van dienstverlening oppakken in samenwerking met de relevante klantgroepen en partners in het proces
- verdergaande ketensamenwerking moet leiden tot verbetering van de klantwaardering
- we bij elke samenwerking vooraf duidelijke afspraken maken over zaken als klantcontacten, bereikbaarheid, servicenormen en de afhandeling van vragen en klachten
- we de klantcontacten daar afhandelen waar de klant er het meest belang bij heeft

Smart City

Big Data gaat over het inzetten van grote hoeveelheden gestructureerde en ongestructureerde gegevens. Dat is niet hetzelfde als open data; dat is herbruikbare openbare (overheids-)informatie.
De diversiteit en complexiteit van de gemeentelijke opgaven vraagt om nieuwe en slimme oplossingen. Smart City-concepten en toepassingen dragen hier aan bij. Smart Cities gaan slim om met data en ICT en kunnen daardoor duurzamer, beter bereikbaar, veiliger, prettiger, economisch meer concurrerend en ook efficiënter worden. Daarnaast noopt deze Big Data-ontwikkeling overheden zich hierop voor te bereiden. Deze ontwikkelingen zijn kennisintensief. Zowel inhoudelijk in relatie tot de diverse stedelijke opgaven, als technologisch in relatie tot de benodigde informatietechnologie en informatievoorziening. En ook hierbij zorgen we ervoor dat uw gegevens veilig zijn.

Ambitie: Eind 2017 mag de gemeente Zwolle zich een Smart City noemen

We streven ernaar dat:
- de toepassingen van Big Data bijdragen aan één van de opgaven in de stad
- er synergie en samenhang is tussen de diverse toepassingen binnen de stad en de gemeente
- onze informatietechnologie kan omgaan met Big Data

Vaardig & talent

Getalenteerde medewerkers van de gemeente kunnen inwoners en ondernemers helpen met een creatieve oplossing. Wij willen hen op gastvrije wijze ondersteunen.

Persoonlijke aandacht en maatwerk
Vanuit het perspectief van de bezoeker gaat gastvrijheid om zaken als duidelijke bewegwijzering, vriendelijk worden ontvangen, je welkom voelen, verblijven in een fijne omgeving, geïnformeerd worden over de voortgang en op tijd en efficiënt worden geholpen. Vanuit het perspectief van de gemeente staat gastvrijheid voor het vriendelijk en servicegericht omgaan met onze klanten. Dat gaat verder dan de ontvangst: het gaat om het veraangenamen van het volledige bezoek. Dat raakt de fysieke ruimte, de beleving en ons gedrag: hoe ontvangen we ons bezoek. Elke medewerker heeft hierin ook een belangrijke rol. Dit alles onder het motto: 'een vriendelijk woord kost niets'.

We proberen ons in een inwoner of ondernemer te verplaatsen en willen hen betrekken bij de inrichting van onze dienstverlening. In onze houding en gedrag willen wij laten zien dat elke ambtenaar een dienstverlener is, zodat klanten zich welkom en begrepen voelen. Een basis van onze dienstverlening is voorspelbaarheid; dat gaat met name op voor de routinematige processen. Maar loopt iets niet goed, dan pakken we dit op als uitzondering, bij voorkeur buiten mogelijk omslachtige processen om.

Ambitie: We verrassen onze klant met persoonlijke aandacht en maatwerk, waarbij we oog hebben voor de persoonlijke situatie van mensen

We streven ernaar dat:
- we werken vanuit het perspectief van de klant, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen die afhankelijk zijn van de overheid
- we dit voor eind 2017 duidelijk terugzien in de feedback die we regelmatig vragen en krijgen van onze inwoners en ondernemers

Orde & structuur en Veilig & beschermd

Om goede dienstverlening te kunnen geven is orde en structuur nodig. Afspraken nakomen, zaken regelen, etc. We zorgen samen voor een veilige en gestructureerde omgeving voor inwoners en ondernemers.

Een inwoner of ondernemer mag van ons een hoge kwaliteit van dienstverlening verwachten in termen van bereikbaarheid, afhandeltijd, actualiteit, juistheid en bejegening. Het niveau dat we daarin de afgelopen jaren hebben bereikt willen we vasthouden.

Telefonische dienstverlening blijft persoonlijk en op peil
Telefonie blijft een belangrijk kanaal, zeker als het onderwerp urgent is. Denk aan thema's als zorg, werk & inkomen, welzijn en belastingen. Het gaat vaak over geld of het raakt de kwaliteit van leven direct. Om deze telefonische dienstverlening van een hoog niveau te kunnen behouden, willen we inwoners en ondernemers verleiden naar onze digitale kanalen

voor zaken die minder urgent zijn. Op die manier kunnen wij urgente zaken de snelheid bieden die men van ons mag verwachten en kan men de overheidszaken afhandelen in haar eigen tijd.

Per 1 januari 2015 is het KCC verantwoordelijk voor telefonische informatie en intake met betrekking tot het sociale zorgdomein. Het 14038-nummer is de ingang voor de inwoners tot de sociale wijkteams. Het KCC verzorgt de eerstelijnsafhandeling van telefoontjes voor de sociale wijkteams.

Ambitie: We houden onze dienstverlening op de kanalen op niveau

We streven ernaar dat:
- de klanttevredenheid op de kanalen balie, telefoon en e-mail minimaal 7,0 scoort
- we het kanaal post op termijn overbodig maken

Uw persoonsgegevens blijven veilig

Data is het goud van de 21ste eeuw. Ook de gemeente Zwolle werkt aan diverse dataprojecten. Zo wordt werkenderwijs geleerd wat dit soort projecten vraagt en op welke dilemma's men stuit. Daarbij moeten we doorlopend afwegingen maken tussen enerzijds de kansen die het werken met (big en open) data oplevert en anderzijds de risico's van het werken met persoonsgevoelige data.

De gemeente Zwolle heeft hiervoor – naast materiële wetten zoals Wet basisregistratie personen – al een en ander geregeld; Zwolle heeft een Regeling Bescherming Persoonsgegevens. Want we willen optimaal gebruik maken van de mogelijkheden, maar wel binnen de lijnen blijven. Die lijnen zijn niet altijd heel scherp omdat regelgeving zich ontwikkelt en jurisprudentie niet altijd de gewenste duidelijkheid biedt. We overwegen om in 2017 een audit uit te laten voeren naar onze verwerking van persoonsgegevens.

Het is voor ons van het grootste belang dat een inwoner weet dat wij zijn of haar persoonsgegevens op zodanige wijze verwerken dat we voldoen aan de geldende regelgeving en hier transparant over zijn. Die gegevens zijn en blijven veilig bij ons.

Ambitie: We verwerken persoonsgegevens op passende en transparante wijze

We streven ernaar dat:
- we voldoen aan de geldende regelgeving

Structurele aanpak van identiteitsfraude

Fraude kost de samenleving nog steeds veel geld. Daarom heeft de gemeente Zwolle samen met de gemeente Enschede de 'Werkgroep tegengaan identiteitsfraude' (WTI) opgezet voor de politieregio Oost-Nederland.

In 2015 loopt een pilot van een jaar waarin de werkgroep de omvang van identiteitsfraude en woonfraude in kaart probeert te brengen. Daarbij wordt ook onderzocht welke partners profijt hebben bij fraudebestrijding: woningbouwcorporaties, belastingdienst, sociale dienst, etc. De inzet van de pilot is om uiteindelijk tot een verdienmodel te komen, waarbij de

kosten van fraudeonderzoek binnen de keten gefinancierd worden. Want elders in de keten levert fraudebestrijding financieel voordeel op.

Ambitie: We ontwikkelen een structurele aanpak van identiteitsfraude en woonfraude

We streven ernaar dat:
- deze aanpak tot stand komt in samenwerking met de ketenpartners
- we uiterlijk in 2018 een verdienmodel ontwikkelen waarbij de kosten van fraudeonderzoek binnen de keten gefinancierd worden

Strategie

We kiezen ervoor om de hierboven opgesomde ambities niet via een strak programma maar op andere wijze te realiseren, namelijk via verbinding en samenwerking. We kiezen voor een implementatie via twee sporen.

Collegiale betrokkenheid en enthousiasme

Voor een flink deel van de ambities zijn we als organisatie zelf aan zet. We gaan maximaal de verbinding zoeken tussen dienstverlening en alle eenheden en afdelingen en ook met programma's als Digitalisering, Initiatiefrijk Zwolle, de doorontwikkeling van de dienstverlening in het fysieke en sociale domein en met het netwerk proceseigenaren. Het intern uitdragen van het gedachtengoed van dienstverlening blijft bovendien van groot belang. Projecten en activiteiten die bijdragen aan de ambities uit deze visie zullen zoveel mogelijk uitgevoerd worden in lopende of nieuwe projecten of met reguliere acties binnen de organisatie. We zullen dus actief op zoek gaan naar samenwerking. Dat alles vraagt een werkwijze die focust op collegiale betrokkenheid en enthousiasme. Dit doen we zo, omdat we geen speciaal budget aanvragen voor de implementatie van deze visie. Dat zien we als een kans die ons dwingt om meer de verbinding te zoeken, zowel extern en intern.

Platform dienstverlening Zwolle

Een aantal van de ambities willen we gaan oppakken in samenwerking met een nog op te richten platform dienstverlening Zwolle. Dit platform zal gaan bestaan uit partners van zowel de gemeente als het bedrijfsleven in Zwolle. Doel daarvan is verbindingen leggen, kennis delen en enthousiasmeren. Deze manier van werken sluit ook goed aan bij de ambities van 'Initiatiefrijk Zwolle'. Voor het platform zullen we in ieder geval partners als GBLT, ROVA, RUD en SSC (Shared Service Center) uitnodigen. Verder denken we aan partijen als MKB, Horeca, Onderwijs MBO-HBO, welzijnsinstellingen, Stadkamer, vrijwilligerscentrale en studentenorganisaties. Mogelijk betrekken we op termijn ook regiogemeenten. We denken dat het platform 1 á 2 keer per jaar bij elkaar zal komen, mogelijk op termijn ondersteund met een digitaal platform.

De financiële middelen om deze doelen te realiseren zijn beperkt: we vragen voor de implementatie van deze visie op dienstverlening geen apart budget. Onze ambities zullen worden gerealiseerd vanuit de bestaande programma's en door de lijnorganisatie.

Jaarlijks werken we deze visie uit in een uitvoeringsprogramma. Daarbij leggen wij onszelf de flexibiliteit op om kansen te kunnen pakken als deze zich voordoen. Dat past beter bij de (niet te voorspellen) dynamiek in stad en samenleving. Het programma spiegelen we steeds aan de 6 waarden en 2 strategische doelen.
In de programmabegroting 2016 zullen we de jaarschijf voor dat jaar nader uitwerken. Via de reguliere beleidscyclus zullen we rapporteren over de realisatie van de ambities en over het niveau van dienstverlening dat we hebben gerealiseerd. Zo denkt de gemeente Zwolle haar doel te bereiken: een continu verbeterende dienstverlening, die gastvrij is en op maat, en effectief waar het kan en efficiënt waar het moet.

Korte terugblik Raadsplein debatronde 07-09-2015

Visie op dienstverlening aan inwoners en ondernemers
In het visiedocument beschrijft het college de visie op en de plannen voor de dienstverlening van de toekomst. Vanuit een zestal waarden zijn twee strategische doelen geformuleerd. De eerste is dat de gemeente Zwolle in 2020 behoort tot de 10 meest gastvrije en best presterende gemeenten van Nederland als het gaat om dienstverlening aan inwoners en ondernemers. De tweede dat Zwolle in 2020 volledig gedigitaliseerd is in haar dienstverlening. De raad wordt gevraagd de visie en de twee strategische doelen vast te stellen.
Alle fracties kunnen zich in grote lijnen in de visie en de strategische doelen vinden.
Er wordt vooral benadrukt dat volledig digitaal niet mag betekenen dat er geen ander contact meer met de gemeente mogelijk is. Telefonisch en persoonlijk contact moet mogelijk blijven. Zeker voor bepaalde groepen mensen als digibeten en laaggeletterden. De burgemeester zegt dat dit ook het geval is en dat in bepaalde gevallen gekeken zal worden naar maatwerk.
Ook wordt aandacht gevraagd voor de dienstverlening door verbonden partijen als GBLT en ROVA, die overigens betrokken zijn bij de totstandkoming van deze nota.
Wethouder De Heer merkt op dat ook het bedrijfsleven betrokken is bij het opstellen van de nota. Er is een nieuwe app ontwikkeld, Zwolle Onderneemt. Voor het bedrijfsleven wordt de dienstverlening vooral ook in een regionaal jasje gegoten.
De burgemeester zegt toe nog aandacht te zullen besteden aan het aspect digitaal archiefbeheer en de raad nader te informeren over de mogelijkheid van het thuisbezorgen van documenten als paspoort en rijbewijs. Bij dit laatste spelen aspecten als privacy en kosten een rol.
De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende besproken is en dat het kan worden doorgeleid als A-onderwerp naar de besluitvormingsronde van 21 september.

Memo

Publiekszaken
Inwonerszaken

Aan de gemeenteraad

Kopie aan --

Van H.J. Meijer

Ons kenmerk PU
Datum 15 september 2015
Onderwerp Bezorgen documenten/digitaal archiefbeheer

Inleiding
Tijdens de raadsplein behandeling van de visie op dienstverlening op 7 september jongsteleden zijn twee vragen gesteld door mevrouw A. van der Vegte-Poot (VVD) en de heer Y. Ben Ali Ahlaq (PvdA) die schriftelijk afgedaan zouden worden.
Het betreft een vragen over:
1. bezorging van (reis)documenten en
2. over digitaal archiefbeheer.

In dit memo ontvangt u de beantwoording hiervan.

1. Bezorging van (reis)documenten

Inleiding
Veel gemeenten willen hun burgers van dienst zijn door aangevraagde reisdocumenten (ID-kaarten en paspoorten) thuis of op het werkadres in Nederland te laten bezorgen. De burgers hoeven dan niet meer naar de balie om hun paspoort of ID-kaart op te halen. Zij kunnen bij de aanvraag kiezen voor bezorging thuis of op het werk. Dat is een goede en eigentijdse dienstverlening.

Proeftuin reisdocumenten
Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) (de opdracht wordt uitgevoerd door ICTU) is in 2013 een “proeftuin” gestart met bezorgen van reisdocumenten. Momenteel doen 14 gemeenten mee aan de proeftuin. Variërend van stedelijke gemeenten tot landelijke gemeenten. BZK heeft Zwolle niet benaderd om deel te nemen aan de proeftuin.

De proef is over het algemeen succesvol geweest. Gestreefd wordt nu naar aanpassing in regelgeving per 2016. Strikt genomen is het volgens de Paspoortwet en de Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland nu namelijk niet toegestaan om een reisdocument op een andere plek dan het stadskantoor uit te reiken. Dat betekent concreet dat het vanaf medio 2016 voor alle gemeenten in Nederland, onder voorwaarden, mogelijk zal zijn om reisdocumenten te (laten) bezorgen.

Proeftuin rijbewijzen
Met ingang van 1 juli 2015 is het mogelijk dat gemeenten ook het rijbewijs laten bezorgen bij de aanvrager. Echter het bezorgen van rijbewijzen is een uitbreiding van

Ons kenmerk PU
Datum 15 september 2015

de proeftuin voor het bezorgen van reisdocumenten. Afgesproken is dat het bezorgen van rijbewijzen, vooralsnog is voorbehouden aan gemeenten die reeds deelnemen aan de Proeftuin Bezorgen Reisdocumenten van BZK. De gemeente Zwolle kan hierbij dus niet aanhaken.

Inwonerszaken formeert een ambtelijke werkgroep. Die onderzoekt alle mogelijkheden om documenten thuis of op het werkadres in Nederland te laten bezorgen. Uitgangspunt is kostendekkendheid. Mogelijke financieringsconstructies zullen worden bezien. De ambtelijke werkgroep streeft ernaar om u rond de jaarwisseling verder te informeren en onder welke condities we een (eventuele) pilot kunnen starten.

2. Digitaal archiefbeheer

De vragen van de PvdA-fractie aangaande archivering en digitale dementie kunnen als volgt worden beantwoord.
Het programma digitalisering heeft o.m. tot doel de duurzame digitalisering van de organisatie te faciliteren. Enerzijds gaat het om het implementeren en gebruiken van digitale documentopslag systemen. Anderzijds betreft het de transitie in onze organisatie van papier naar digitaal. Dit heeft een gedrags-, systeem- en auditcomponent. Deze drie onderdelen worden in het programma gerealiseerd.

Voor alle soorten documenten geldt dat we streven naar duurzame opslag. D.w.z. opslag die ook in de toekomst over bijvoorbeeld 50 jaar te ontsluiten is. Dat is best wel lastig omdat in onze digitale wereld elke dag weer wat verandert. Als bijvoorbeeld Windows besluit van 8 naar 10 te gaan, moeten wij (onderdelen van) systemen aanpassen. Als we daar niet consequent in zijn lopen we later tegen problemen van bijvoorbeeld ontsluiting aan.
In de traditionele situatie met papieren archieven hebben / hadden we te maken met onhandelbare grote omvang en slechte terugvindbaarheid, veroudering, vocht en papiervisjes. In de digitale situatie moeten we goed omgaan met veranderingen in formats, documenttypes, verloren gegane metadata (kenmerken van een digitaal document) en virusjes. De (terug)vindbaarheid is daarom met behulp van digitaal archiefbeheer een continue taak in onze bedrijfsvoering. De Archiefregeling 2009 en onze eigen archiefverordening bepalen dat we ook digitaal duurzaam opslaan en bewaren. Deze regeling schrijft overigens ook voor dat sommige documentsoorten een vernietingingstermijn hebben. Deze documenten moeten dan na een x aantal jaar vernietigd worden en zijn dan niet meer (digitaal en/of fysiek) terugvindbaar.

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Visie op dienstverlening aan inwoners en ondernemers

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. de visie op dienstverlening vast te stellen
2. daarbij de volgende twee strategische doelen vast te stellen:
    1. De gemeente Zwolle behoort in 2020 tot de 10 meest gastvrije en best presterende gemeenten van Nederland als het gaat om dienstverlening aan inwoners en ondernemers.
    2. De gemeente Zwolle is in 2020 volledig gedigitaliseerd in haar dienstverlening.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Behandelvoorstel initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw
portefeuillehouder	
informant	Veraart, HC (Herman) 2112
eenheid/afdeling	Raadsgriffie RG

Voorgesteld besluit raad

1. Het initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw van de SP te behandelen in de Informatieronde van het Raadsplein op een nader te bepalen datum.

initiatief

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 7 september 2015

Onderwerp	Behandelvoorstel initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Agendacommissie
Informant	H.C.Veraart
Eenheid/Afdeling	Raadsgriffie
Telefoon	038-498 21 12
Email	hc.veraart@zwolle.nl
Bijlagen	1. “Zwolle bouwt” initiatiefvoorstel SP Gemeentelijke woningbouw

De raad wordt voorgesteld te besluiten:

1. Het initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw van de SP te behandelen in de Informatieronde van het Raadsplein op een nader te bepalen datum.

Datum 7 september 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Van de fractie van de SP (Brammert Geerling) is op 27 augustus 2015 het initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw ontvangen. Volgens de SP is er een groot tekort aan betaalbare sociale huurwoningen. Als gevolg hiervan moeten woningzoekenden lang wachten op een woning. De SP stelt voor dat de gemeente Zwolle in eigen beheer woningen bouwt. Als pilot wordt gestart met circa 10 sociale huurwoningen. De opgedane ervaringen kunnen gebruikt worden om gemeentelijke woningbouw als mogelijk beleidsmiddel verder te ontwikkelen. De kosten van de pilot kunnen worden gedekt door het stadsontwikkelingsfonds.

Beoogd effect
Het beoogd effect van dit behandelvoorstel is om te voldoen aan de procedurele afspraken rondom de raadsbehandeling van een initiatiefvoorstel.
Het initiatiefvoorstel heeft de toename van het aantal sociale huurwoningen tot doel, zodat de wachttijden zullen afnemen.

Argumenten
1.1 De Agendacommissie adviseert over de wijze van behandeling
Conform artikel 47 van het Reglement van Orde is de behandeling van dit initiatiefvoorstel besproken in de Agendacommissie. In haar vergadering op 7 september 2015 heeft de Agendacommissie besloten de raad voor te stellen het voorstel te behandelen in een informatieronde op het Raadsplein, zo mogelijk in oktober 2015.

1.2 Behandeling in de informatieronde draagt bij aan beeldvorming.
Door dit initiatiefvoorstel in eerste instantie te behandelen in de informatieronde is de raad in staat zich een beter beeld te vormen van het initiatief. Initiatiefnemers kunnen hun voorstel toelichten en raadsleden kunnen vragen stellen. Bovendien wordt aan derden de mogelijkheid geboden om in te spreken. Indien gewenst kan ook aan het college worden gevraagd om op het voorstel te reageren.

Vervolg
Na de behandeling in de informatieronde kan besloten worden om, al dan niet op basis van een beslisnota, in de debatronde van het Raadsplein standpunten uit te wisselen en met elkaar in debat te gaan. Vervolgens kan de raad over het voorstel een besluit nemen.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Agendacommissie,

Dhr. J.C.G. Wijnen, voorzitter

Dhr. A.B.M. ten Have, griffier

Datum 7 september 2015

Besluit

Jaargang	2015
Nummer	1
Onderwerp	Behandelvoorstel initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie d.d. 7 september 2015

besluit:

1. Het initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw van de SP te behandelen in de Informatieronde van het Raadsplein op een nader te bepalen datum.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015

de voorzitter,

de griffier,

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Behandelvoorstel initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d.

besluit:

1. Het initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw van de SP te behandelen in de Informatieronde van het Raadsplein op een nader te bepalen datum.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Zwolle bouwt

Initiatiefvoorstel voor gemeentelijke woningbouw

augustus 2015
Namens de SP-fractie: Brammert Geerling

– Initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw-

Inleiding

Er is een groot tekort aan betaalbare sociale huurwoningen in Zwolle. Woningzoekenden moeten op dit moment ruim 4,5 jaar wachten op een sociale huurwoning. Dit is ruim een half jaar langer dan twee jaar geleden. Een combinatie van bevolkingsgroei en onvoldoende netto aanwas van huurwoningen zal er voor zorgen dat de wachttijden rond dit niveau blijven of nog verder zullen toenemen.

In 2013 heeft de gemeente onderzoeksbureau Companen de behoefte aan (huur) woningen laten onderzoeken. Hieruit bleek dat er een minimum van 100 extra sociale huurwoningen per jaar nodig is om de druk op de voorraad niet verder te doen toenemen.[1] Op basis van dit onderzoek heeft het huidige college de ambitie uitgesproken tot 2018 400 nieuwe woningen te bouwen.[2] Daartoe is samen met Delta Wonen een versnellingsactie opgezet voor circa 300 woningen en worden o.a. in Stadshagen extra huurwoningen gebouwd. Of dit voldoende zal zijn om netto 400 extra woningen te halen is onzeker. Wel zeker is het feit dat er meer maatregelen nodig zijn. De wachttijd moet niet stabiliseren, maar juist fors omlaag. Niet alleen om überhaupt voor iedereen een woning beschikbaar te krijgen, maar om voldoende lucht te scheppen zodat woningen ook beter kunnen aansluiten bij de woonbehoeftes van mensen. Corporaties mogen een klein deel van hun woningen onder de huurtoeslaggrens verhuren aan inkomens boven de €34.911 (80-10-10 regel). Meer huurwoningen betekent dan ook meer woningen die aan middeninkomens toegewezen kunnen worden.

De woningbouwcorporaties

De corporaties hebben slechts beperkt de middelen om deze opgave zelf op te pakken. De investeringscapaciteit van de corporaties is beperkt. Mede door opgaven die er liggen op het gebied van verduurzaming en betaalbaar wonen. Dit wordt nog eens verergerd door de verhuurdersheffing. Het verkopen van bezit en het overhevelen van de rioolheffing van eigenaar naar gebruiker zouden de corporaties meer financiële slagkracht kunnen geven, maar zijn beide ongewenst. Hoewel er meerdere maatregelen denkbaar zijn, waaronder het verstrekken van leningen aan de corporaties en het verlagen van grondprijzen, is een voor de hand liggende oplossing dat de gemeente zelf woningen gaat bouwen.

---

1 *Onderzoek sociale huur en goedkope koop* (Zwolle, 19 februari 2013) 5-6.
2 *Coalitieakkoord 2014-2018* 9,11.

– Initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw-

Gemeentelijk bouwen anno nu

Gemeentelijk bouwen en zelfs het exploiteren van woningen is nooit geheel verdwenen in Nederland. De gemeenten Opmeer, Westvoorne, Koggenland en Renswoude hebben bijvoorbeeld nog altijd een gemeentelijk woonbedrijf. Maar ook de gemeente Zwolle verhuurt nog altijd woningen.[3]

In 2013 heeft de gemeente Assen een onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van het bouwen van woningen door de gemeente.[4] Op basis hiervan is in 2014 daadwerkelijk begonnen met de bouw van 30 sociale huurwoningen met het plan om nog eens 70 woningen te bouwen. Assen is er in geslaagd het eerste deel van deze opgave binnen budget uit te voeren met een verwacht rendement van 4 procent over 30 jaar.[5] Ook de nabijgelegen gemeente Aa en Hunze bouwt zelf 6 energieneutrale huurwoningen.[6]

Voorstel

De SP stelt voor een pilot gemeentelijke woningbouw op te zetten. Als proef bouwt de gemeente circa 10 sociale huurwoningen. Het precieze aantal zal afhangen van de voorwaarden die de gemeente bij aanbesteding weet te bedingen. Of er 9 of 13 woningen worden gebouwd maakt voor het doel van de pilot niet uit. Hierbij is de inzet om tegen een zo laag mogelijke prijs te bouwen. Dat deze woningen kwalitatief goed (dat wil zeggen conform het bouwbesluit) moeten zijn spreekt voor zich. Anders wordt goedkoop al snel duurkoop. Het type woning (portiekflat, eengezinswoning etc.) laten we open zodat aanbieders de mogelijkheid hebben met verrassende nieuwe concepten te komen.

Zo kan Zwolle de nodige ervaring opdoen met het bouwen van woningen in eigen beheer. Hierna

---

3 *Beantwoording vragen najaarsmoment 2014* 34.

4 *Assen bouwt 1.0. Verkenningen naar de mogelijkheden haalbaarheid van het bouwen van huurwoningen door de gemeente Assen* (Assen, augustus 2013).

5 ' Assen bouwt door na succes zelfbouw sociale woningen' Binnenlands Bestuur www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/nieuws/assen-bouwt-door-na-succes-zelfbouw-sociale.9479825.lynkx

6 ' Aa en Hunze in woningverhuur' Dagblad van het Noorden http://www.dvhn.nl/nieuws/drenthe/aa-en-hunze-in-woningverhuur-11837053.html

kan dan gekeken worden of dit een geschikt middel is om op grote schaal in te zetten om de woningnood terug te dringen. Ook zou gemeentelijke woningbouw als aanvullend instrument kunnen worden ingezet om specifieke woningen of locaties te ontwikkelen.

Specifieke vragen die hierbij uitgewerkt moeten worden:

- In hoeverre is gemeentelijke woningbouw in relatie tot de geplande productie van de woningbouwcorporaties gewenst.
- In hoeverre kan een gemeentelijke investering in woningbouw de grondverkoop bevorderen en een bijdrage leveren aan leges- en WOZ inkomsten.
- Kan de gemeente als alternatief voor zelf bouwen leningen verstrekken aan de corporaties
- Wat zijn denkbare scenario' s om (een deel van) de woningen op latere datum te verkopen. Al dan niet als onderdeel van de financiering.
- Tegen welke financieringsvraagstukken loopt de gemeente aan en hoe kan hiermee worden omgegaan?

<u>Financiering.</u>

Het bouwen van 10 woningen vraagt een investering van de kant van de gemeente. Het precieze bedrag zal afhangen van het gekozen type woning en de prijs die de gemeente bij een aannemer of bouwbedrijf weet te bedingen. Tegenover deze investering staan echter de toekomstige huuropbrengsten. De gemeente zou in staat moeten zijn de woningen kostendekkend te bouwen. Het is mogelijk dat dit niet lukt, onder meer door de extra kosten die een experiment nu eenmaal met zich mee brengt en de wens de huurprijs zo laag mogelijk te houden. Het is echter ook denkbaar dat de gemeente de woningen op een toekomstig moment verkoopt, waardoor er zelfs winst op het project geboekt kan worden. De exploitatieduur zal afhangen van het type woning. De kosten kunnen in eerste instantie uit het sta
dsontwikkelfonds gehaald worden. Dit kan eventueel aangevuld worden met leningen, omdat er immers bezit tegenover komt te staan. Bij een geslaagde uitkomst van de pilot zou zelfs met een revolving fund-constructie kunnen worden gewerkt, waarbij de gemeente woningen bouwt, deze na een exploitatieperiode weer verkoopt en de opbrengsten daarvan opnieuw in woningbouw steekt.

<u>De SP stelt de Gemeenteraad van Zwolle voor te besluiten:</u>

1) Een pilot in te stellen waarin de gemeente Zwolle circa 10 sociale huurwoningen in eigen beheer bouwt.
2) De opgedane ervaringen gebruiken om gemeentelijke woningbouw als mogelijk

beleidsmiddel verder te ontwikkelen.

3) Hierbij nadrukkelijk aan te sluiten bij de reeds door andere gemeenten opgedane ervaring.
4) Exploitatie en beheer van de woningen bij een woningbouwcorporatie onder te brengen.
5) Het project meervoudig onderhands aan te besteden.
6) De aanbesteding specifiek onder de aandacht te brengen van bedrijven in de regio
7) De pilot concreet te laten uitwerken door het college.
8) De pilot te financieren uit het stadsontwikkelingsfonds, waarbij de Raad op later moment, na het uitwerken van de plannen voor de pilot, een definitief besluit neemt over de financiering.

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Behandelvoorstel initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d.

besluit:

1. Het initiatiefvoorstel Gemeentelijke woningbouw van de SP te behandelen in de Informatieronde van het Raadsplein op een nader te bepalen datum.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 21 september 2015

onderwerp	Aanpassing eerste verdieping Cultuurhuis
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Drielen, PA van (Peter) 4063
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWV

Voorgesteld besluit raad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met de verbouwing van de eerste verdieping van het Cultuurhuis.
2. De benoemde investering à € 220.000,- inclusief BTW beschikbaar te stellen en te dekken door de extra te genereren huuropbrengsten.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 31 augustus 2015

Onderwerp	Aanpassing eerste verdieping Cultuurhuis
Versienummer	1.0.
Portefeuillehouder	René de Heer
Informant	Peter van Drielen/ Gea Velthuis
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / OWV
Telefoon	(038) 498 4063
Email	P.van.Drielen@zwolle.nl

Bijlagen
N.v.t.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met de verbouwing van de eerste verdieping van het Cultuurhuis.
2. De benoemde investering à € 220.000,- inclusief BTW beschikbaar te stellen en te dekken door de extra te genereren huuropbrengsten.

Datum 31 augustus 2015

Inleiding
In juni van dit jaar is uw raad geïnformeerd over de voorgenomen ontwikkelingen rondom het Cultuurhuis Stadshagen en De Verbinding. Samenvattend is het gemeentelijke voornemen de huidige huurders van De Verbinding te verplaatsen naar het Cultuurhuis, waarna de achterblijvende tijdelijke units in eerstgenoemde accommodatie kunnen worden aangewend voor alternatieve doeleinden (met als eerste denkrichting tijdelijke bewoning). Om dit alles mogelijk te maken hebben we als gemeente het eigendom van Icare in De Verbinding overgenomen.

Het sociaal wijkteam is reeds verhuisd naar het Cultuurhuis. Deze inpassing is zonder verbouwing vormgegeven. De verplaatsing van het consultatiebureau van de GGD naar een deel de eerste verdieping van het Cultuurhuis vergt wel de nodige aanpassingen aan het gebouw. Concreet dienen de aanwezige ruimten opnieuw te worden gecompartimenteerd door plaatsing van nieuwe wanden en zijn aanpassingen aan de installaties en sanitair noodzakelijk om het gebruik door de GGD mogelijk te maken. Met de GGD wordt een tienjarige huurovereenkomst gesloten, met als beoogd startmoment 1 januari 2016. Mochten wij als gemeente in de periode tot 2026 de functie consultatiebureau bij een andere partij beleggen, dan wordt de huurovereenkomst door middel van een in de plaats stelling overgenomen door de nieuwe contractpartij.

Beoogd effect
Verbouwing van een deel van de eerste verdieping van het Cultuurhuis, zodat de desbetreffende ruimten geschikt zijn voor verhuur aan de GGD en gebruik door het consultatiebureau van deze organisatie.

Argumenten

1.1. Vestiging van het consultatiebureau resulteert in herinvulling van leegstand
Door de verplaatsing van het consultatiebureau van de GGD naar het Cultuurhuis wordt de leegstand in deze accommodatie substantieel gereduceerd. Dit komt niet alleen de levendigheid in dit gebouw ten goede; het resulteert tevens in goede permanente huisvesting voor een belangrijke maatschappelijke partner in Stadshagen.

1.2. De exploitatie van het Cultuurhuis verbetert aanzienlijk
Vestiging van de GGD (en het sociaal wijkteam) in het Cultuurhuis heeft een positief effect op de exploitatie van het gebouw. Verhuur leidt tot nieuwe inkomsten. Hierdoor verbetert tevens het Resultaat Verhuurde Panden structureel.

1.3. Verbouwing maakt vestiging van het consultatiebureau mogelijk
De beoogde ruimten voor het consultatiebureau zijn op dit ongeschikt voor vestiging van een consultatiebureau. Er moet een andere indeling worden gecreëerd om tegemoet te komen aan de (wettelijke) ruimtelijke eisen die worden gesteld aan een consultatiebureau. Concreet wordt er door het aanbrengen van wanden een nieuwe ruimtelijke indeling van de ruimten gerealiseerd. Hierdoor moeten ook de installaties worden aangepast. Tot slot moet er in de directe nabijheid van het consultatiebureau een nieuwe toiletgroep worden gerealiseerd.

2.1. De investering en bijbehorende kapitaallast wordt gedekt door de extra huuropbrengsten
De beoogde verbouwing vergt een totaalinvestering (bouwkundig, installatiewerk en projectkosten) van € 220.000,- inclusief BTW. De kapitaallast die voortvloeit uit deze investering wordt gedekt door de huuropbrengst vanuit de GGD.

Datum 31 augustus 2015

Risico's

Naast de reguliere projectrisico's (overschrijding budget en uitloop planning) zijn er geen specifieke andere risico's. Het managen van deze risico's maakt onderdeel uit van onze (standaard)projectaanpak.

Financiën

De investering van € 220.000,- inclusief BTW leidt tot een kapitaallast van € 29.700,- in jaar 1 (lineair, 3,5%, 10 jaar). Verhuur aan de GGD leidt tot een inkomst van € 68.000,-. Dit is een all-in bedrag: inclusief een bijdrage aan de beheer- en servicelasten. Per saldo leidt dit tot een verbetering van het Resultaat Verhuurde Panden van circa € 38.000,- in jaar 1. Als gevolg van de lineaire afschrijving wordt het resultaat gaandeweg de periode van 10 jaar positiever.

Communicatie

Dit voorstel is tot stand gekomen na goed overleg met de GGD en gebouweigenaar Bouwinvest. Aan Bouwinvest is goedkeuring gevraagd op de voorgestelde gebouwaanpassingen. Deze goedkeuring is verleend. Met de GGD is een huurovereenkomst gesloten, met als ontbindende voorwaarde akkoord van uw raad op dit investeringsvoorstel. Tevens heeft de GGD ingestemd met het voorgelegde Programma van Eisen voor verbouw van de eerste verdieping van het Cultuurhuis.

Vervolg

Na uw goedkeuring volgen deze vervolgstappen:

- Afronding van het aanbestedingstraject/ gunning bouwkundige en installatietechnische werkzaamheden.
- Voorbereiding van de verbouwing door de aannemers.
- Uitvoering van de verbouwing.
- Afronding en verhuizing van de GGD naar het Cultuurhuis.

We streven naar afronding van de werkzaamheden eind december. Dit zodat het consultatiebureau vanaf 1 januari 2016 operationeel is in het Cultuurhuis.

Naast voorgaande stappen willen we in het najaar ook uitwerking geven aan ons voornemen om in De Verbinding tijdelijke woonruimte te creëren. Dit vergt op de eerste plaats overleg met het Gezondheidshuis over overname van haar eigendomsdeel in De Verbinding. Daarnaast hebben we overleg met de lokale woningcorporaties en tijdelijke huisvesters over de wijze waarop tijdelijke bewoning in De Verbinding is te vormgeven c.q. organiseren.

Tot slot gaan we het gesprek aan met de initiatiefnemers van het Verbindingshuis te Stadshagen. Dit om te onderzoeken of het initiatief "Verbindingshuis" (tot 1 januari gehuisvest in de voormalige Rabobank-vestiging in Stadshagen) gehuisvest kan worden in het Cultuurhuis.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Datum 31 augustus 2015

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Aanpassing eerste verdieping Cultuurhuis

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 08-09-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met de verbouwing van de eerste verdieping van het Cultuurhuis.
2. De benoemde investering à € 220.000,- inclusief BTW beschikbaar te stellen en te dekken door de extra te genereren huuropbrengsten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Onderwerp	Aanpassing eerste verdieping Cultuurhuis

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 08-09-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met de verbouwing van de eerste verdieping van het Cultuurhuis.
2. De benoemde investering à € 220.000,- inclusief BTW beschikbaar te stellen en te dekken door de extra te genereren huuropbrengsten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 september 2015,

de voorzitter,

de griffier,

SP Swollwacht PvdA GROENLINKS D66

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Einde half loon voor heel werk!

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 21 september 2015

Overwegende dat:
– Een werknemer van 23 jaar en ouder bij een 40-urige werkweek recht heeft op het minimumloon van €8,70 bruto per uur terwijl een collega van 18 die precies hetzelfde werk doet wordt afgescheept met minder dan de helft €3,95;
– Een 18 jarige die fulltime werkt voor jeugdloon daar slechts €686 mee verdient en daarmee €300 onder de armoede grens uitkomt;
– Jongeren van 18-23 wel geconfronteerd worden met volledige vaste lasten;
– Dit ook vele jonge Zwollenaren raakt die voor half loon heel werk doen in de fabrieken, kantoren en horeca van de stad;
– Werkende jongeren zich hebben georganiseerd onder de naam *Young and United* en hier tegen in verzet zijn gekomen;
– De strijd van *Young and United* breed wordt gedragen en ondersteund door o.a. politieke jongerenorganisaties, De Woonbond, LSVb en de FNV;
– Een motie van Steven van Weyenberg (D66) die oproept het minimum jeugdloon " substantieel te verhogen" steun heeft gekregen van een meerderheid van de Tweede Kamer fracties (SP, PvdA, D66, GroenLinks, 50Plus, PvdD, CU, GrKŐ);

Van mening dat:
– Het onacceptabel is dat iemand die (fulltime) werkt in armoede moet leven;
– " Gelijk loon voor gelijk werk" een goed uitgangspunt is voor alle werknemers;
– Er nu moet worden doorgepakt en jongeren tussen de 18-23 zo snel mogelijk recht moeten krijgen op het reguliere minimumloon.

De Raad:
1. Spreekt haar steun uit voor de strijd van *Young and United*.
2.Roept de regering en Staten Generaal op zo spoedig mogelijk een einde te maken aan het jeugdloon vanaf 18 jaar en jongeren van 18-23 recht te geven op het reguliere wettelijk minimumloon.
3. Draagt het college op jongeren die werken voor de gemeente minimumloon i.p.v. jeugdloon te betalen en de financiële gevolgen hiervan te verwerken in de begroting 2016.

En gaat over tot de orde van de dag

Namens de SP-fractie
Brammert Geerling

Swollwacht
William Dogger

D66
Henk Schippers

GroenLinks
Michiel van Harten

PvdA
Eefke Meijerink

Tegen: VVD, CDA en ChristenUnie

Aangenomen 21-09-15

SP GROENLINKS

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Betreft: 0 procent huurverhoging

De gemeenteraad van Zwolle in vergadering bijeen op maandag 21 september 2015

Overwegende dat:
– Huurders de afgelopen jaren zijn geconfronteerd met enorme huurverhogingen;
– De huurverhogingen de afgelopen jaren fors boven inflatie lagen;
– De huurverhogingen de betaalbaarheid van wonen voor grote groepen mensen onder druk zetten;
– De inflatie momenteel laag is en in 2014 uitkwam op slechts 1 procent;

Van mening dat:
– Gezien de enorme huurverhogingen de afgelopen jaren een pas op de plaats gepast is;
– Gemeente en corporaties hebben afgesproken betaalbaarheid een prioriteit te maken;
– Bij een laag inflatiepeil de financiële gevolgen voor de corporaties van het uitblijven van huurverhogingen relatief klein zijn;
– Dit wel betekent dat corporaties minder middelen hebben voor hun overige ambities;
– Gemeente, corporaties en huurders gezamenlijk moeten onderzoeken hoe dit ondervangen kan worden;

Draagt het college op bij de onderhandeling over de prestatieafspraken 2016-2019 de mogelijkheid de huren een jaar niet te verhogen, op zijn minst voor de laagste inkomens, serieus te bespreken. En de raad over de uitkomsten van deze gesprekken te informeren bij de vaststelling van de prestatieafspraken begin 2016.

En gaat over tot de orde van de dag

Namens de SP-fractie	GroenLinks	PvdA
Brammert Geerling	Michiel van Harten	Patty Wolthof

Tegen: VVD, D66 en CDA
Aangenomen 21-09-15

M16-3

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Betreft: Halvering wachtlijsten

De gemeenteraad van Zwolle in vergadering bijeen op maandag 21 september 2015

Overwegende dat:

– Er een groot tekort aan betaalbare huurwoningen bestaat in de stad;

– De officiële wachttijd voor de huurwoning ruim 4,5 jaar bedraagt;

– In de praktijk veel woningzoekenden langer moeten wachten op een woning;

– Inmiddels ingezette maatregelen als de versnellingsactie onvoldoende zijn om de wachtlijsten substantieel terug te dringen;

Van mening dat:

– Het terugdringen van de woningnood een topprioriteit van de gemeente zou moeten zijn;

– De doorzettende bevolkingsgroei van de stad, de economische situatie, veranderende woonbehoefte en toenemende aantallen statushouders allemaal redenen zijn om het ambitieniveau fors omhoog te schroeven;

Draagt het college op in de onderhandelingen over de prestatieafspraken 2016-2019 in te zetten op een halvering van de wachtlijst voor een sociale huurwoning. En de raad hierover te informeren bij de vaststelling van de prestatieafspraken begin 2016.

En gaat over tot de orde van de dag

Namens de SP-fractie
Brammert Geerling

Voor: SP, Swollwacht en GroenLinks
Verwapen 21-09-15

SP GROENLINKS

M16-5

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Betreft: Verkoop woningen onder kwaliteitskortingsgrens

De gemeenteraad van Zwolle in vergadering bijeen op maandag 21 september 2015

Overwegende dat:
– Er een groot tekort aan sociale huurwoningen bestaat;
– Dat tekort nog groter is wanneer het gaat over woningen onder de kwaliteitskortingsgrens (€403 peil 2015);
– Uit onderzoek van het Nibud blijkt dat alle huishoudens op bijstandsniveau en huishoudens bestaande uit een echtpaar en 2 of meer kinderen met een inkomen tot €29.800, aangewezen zijn op deze woningen;
– Dit in mindere mate ook geld voor tweepersoonshuishoudens met alleen AOW;
– De corporaties hebben aangegeven terughoudend om te gaan met verkoop van sociale huurwoningen;
– Er vorig jaar toch nog woningen onder de kwaliteitskortingsgrens zijn verkocht door de corporaties;

Van mening dat:
– Het gezien de lage huur moeilijk is woningen onder de kwaliteitskortingsgrens toe te voegen door middel van nieuwbouw;
– Het daarom verstandig is geen woningen onder de kwaliteitskortingsgrens af te stoten;

Draagt het college op met de woningbouwcorporaties en huurdersverenigingen af te spreken zeer terughoudend om te gaan met de verkoop van sociale huurwoningen en specifiek in de prestatieafspraken 2016-2019 vast te leggen geen woningen onder de kwaliteitskortingsgrens te verkopen. Een uitzondering te maken voor verkoop van woningen tussen de corporaties onderling, indien deze voor de sociale voorraad behouden blijven. En de raad hierover te informeren bij de vaststelling van de prestatieafspraken begin 2016.

En gaat over tot de orde van de dag

Namens de SP-fractie
Brammert Geerling

GroenLinks
Michiel van Harten

Voor: GroenLinks, SP en Stadswacht
Verworpen 21-09-15

SP GROENLINKS

M16-5

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Betreft: Verkoop woningen onder kwaliteitskortingsgrens

De gemeenteraad van Zwolle in vergadering bijeen op maandag 21 september 2015

Overwegende dat:
– Er een groot tekort aan sociale huurwoningen bestaat;
– Dat tekort nog groter is wanneer het gaat over woningen onder de kwaliteitskortingsgrens (€403 peil 2015);
– Uit onderzoek van het Nibud blijkt dat alle huishoudens op bijstandsniveau en huishoudens bestaande uit een echtpaar en 2 of meer kinderen met een inkomen tot €29.800, aangewezen zijn op deze woningen;
– Dit in mindere mate ook geld voor tweepersoonshuishoudens met alleen AOW;
– De corporaties hebben aangegeven terughoudend om te gaan met verkoop van sociale huurwoningen;
– Er vorig jaar toch nog woningen onder de kwaliteitskortingsgrens zijn verkocht door de corporaties;

Van mening dat:
– Het gezien de lage huur moeilijk is woningen onder de kwaliteitskortingsgrens toe te voegen door middel van nieuwbouw;
– Het daarom verstandig is geen woningen onder de kwaliteitskortingsgrens af te stoten;

Draagt het college op met de woningbouwcorporaties en huurdersverenigingen af te spreken zeer terughoudend om te gaan met de verkoop van sociale huurwoningen en specifiek in de prestatieafspraken 2016-2019 vast te leggen geen woningen onder de kwaliteitskortingsgrens te verkopen. Een uitzondering te maken voor verkoop van woningen tussen de corporaties onderling, indien deze voor de sociale voorraad behouden blijven. En de raad hierover te informeren bij de vaststelling van de prestatieafspraken begin 2016.

En gaat over tot de orde van de dag

Namens de SP-fractie
Brammert Geerling

GroenLinks
Michiel van Harten

Voor: GroenLinks, SP en Stadswacht
Verworpen 21-09-15

SP GROENLINKS

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Betreft: Woning eraf, extra woning erbij

De gemeenteraad van Zwolle in vergadering bijeen op maandag 21 september 2015

Overwegende dat:

– Er een groot tekort aan sociale huurwoningen bestaat in de stad;

– Het toevoegen van nieuwe woningen weinig effectief is wanneer er tegelijkertijd woningen worden onttrokken aan de voorraad door verkoop of sloop;

Van mening dat:

– Er situaties denkbaar zijn waarbij sloop of verkoop van een sociale huurwoning noodzakelijk is;

– Dit dan wel gecompenseerd dient te worden door het toevoegen van een nieuwe woning;

– Dit principe ook opgaat voor andere vormen van onttrekking aan de voorraad zoals het samenvoegen van woonruimte;

Draagt het college op in overleg met woningbouwcorporaties en huurdersverenigingen in te zetten op de afspraak dat bij iedere onttrekking aan de voorraad deze gecompenseerd dient te worden door het toevoegen van een extra woning. Een uitzondering te maken voor verkoop tussen de corporaties onderling, indien deze dan wel voor de sociale voorraad behouden blijft. En de raad hierover te informeren bij de vaststelling van de prestatieafspraken begin 2016.

En gaat over tot de orde van de dag

Namens de SP-fractie
Brammert Geerling

GroenLinks
Michiel van Harten

Voor: GL, SP, SW, CU
Verworpen 21-09-15